

RICHTER GEDEON NYRT.

**KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS ÉS
KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ**

2016. DECEMBER 31.

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Richter Gedeon Nyrt. részvényeseinek

Vélemény

Elvégeztük a Richter Gedeon Nyrt. („a Társaság”) és leányvállalatai (együtt „a Csoport”) mellékelt 2016. évi konszolidált éves beszámolójának könyvvizsgálatát, amely a 2016. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 813.877 M Ft – valamint az ugyanezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált átfogó eredménykimutatásból – melyben a tárgyévi konszolidált teljes átfogó eredmény összesen 74.061 M Ft nyereség –, konszolidált saját tőke változás kimutatásból, konszolidált cash-flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált éves beszámoló megbízható és valós képet ad a Csoport 2016. december 31-én fennálló konszolidált vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált jövedelmi helyzetéről és konszolidált cash-flow-járól az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatára vonatkozó, Magyarországon hatályos etikai követelményeknek megfelelően, függetlenek vagyunk a Csoporttól, és ugyanezen etikai követelményekkel összhangban eleget tettünk egyéb etikai felelősségeinknek is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált éves beszámoló egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

---

Üzleti vagy cégérték értékvesztése

2016. december 31-én a Csoport 68.632 M Ft üzleti vagy cégértékkel rendelkezik.

A vezetés a kapcsolódó megítéléseket, egyenlegeket és becsléseket a kiegészítő melléklet számviteli politikára

Kiemelt figyelmet fordítottunk a PregLem S.A., GRMed Company Ltd., GR Mexico és a Gedeon Richter Rxmidas Co. Ltd.-hez kapcsolódó üzleti vagy cégérték vizsgálatára, melyek együttesen a kapcsolódó mérlegsornak több, mint a 96%-át képviselik.

Eljárásaink során kritikusan megvizsgáltuk a vezetés által elkészített értékvesztés modellek megfelelőségét, valamint

---

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

vonatkozó részének VI. fejezetében, a 3.1 mellékletben (Bizonytalansági tényezők) és a 18. mellékletben tette közzé.

Az üzleti vagy cégértékhez kapcsolódóan legalább évente értékvesztés vizsgálatot kell végezni. A megtérülő érték – amely a használati érték és az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül a magasabb – meghatározásához vezetői megítélés szükséges a kapcsolódó pénztermelő egységek (CGU) azonosítása és értékelése során. A megtérülő érték a vezetés piaci és egyéb változó feltételekre vonatkozó várakozásait tükrözi, mint például a jövőbeli árak alakulása, az értékesítési mennyiség növekedése, a jövőbeli működési költségek felmerülésének időpontja, a legmegfelelőbb diszkont ráta és a hosszú távú növekedési ráták meghatározása.

Az üzleti vagy cégérték egyenlegének nagysága, valamint az értékvesztés vizsgálatához szükséges jövőbeli eredményekre és a jövőbeli pénzáramok diszkontálása során használt kamatlábra vonatkozó vezetői megítélések miatt fordítottunk kiemelt figyelmet a könyvvizsgálat során erre a területre.

Előző évek üzleti kombinációinak számviteli elszámolása az üzleti vagy cégérték értékvesztés vizsgálatán kívül

A Csoport az előző években több olyan akvizíciót hajtott végre, amelyek ellenértéke jövőbeli eseményektől függ. A GRMed Company Ltd., GR Mexico és a Mediplus (Economic Zone) N.V. felvásárlásainak az ellenértéke az év elején még nem volt teljes egészében kifizetve.

A vezetés a függő vételárhoz kapcsolódó megítéléseket, egyenlegeket és becsléseket a kiegészítő melléklet számviteli politikára vonatkozó

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

az értékvesztés modellekben alkalmazott feltételezések ésszerűségét az alábbiak elvégzésével:

- A Csoport modelljeiben szereplő kulcsfontosságú piaci feltételezéseket külső forrásokkal vetettük össze. Vizsgálatunk során az alkalmazott diszkontlábakra, hosszú távú növekedési rátákra és a devizaárfolyamokra fókuszáltunk. Ennek során, ahol szükségesnek ítéltük, bevontuk az értékelési szakértőinket is;
- jövőbeli cash-flow tervek megbízhatóságát múltbeli adatokkal és korábbi előrejelzésekkel vetettük össze és ez alapján értékeltük;
- teszteltük a modellek matematikai pontosságát és érzékenységét;
- megismertük az eszközök kereskedelmi lehetőségeit és amennyiben ez lehetséges volt a feltételezéseket külső adatokhoz egyeztetettük;
- tárgyévi felvásárlás során keletkezett üzleti vagy cégérték esetében (Gedeon Richter Rxmidas Co. Ltd.) a felvásárlást követően esetlegesen bekövetkező jelentős negatív körülményekre fókuszáltunk.

Az üzleti vagy cégérték év végi devizaárfolyamra történő átértékelését újra kalkuláltuk és egyeztetettük a Csoport által bemutatott összeggel.

Összevetettük a kiegészítő melléklet 3.1 mellékletében (Bizonytalansági tényezők), és a 18. mellékletében közzétett információkat az IAS1 és IAS36 követelményeivel.

Az általunk végrehajtott eljárások soráru nem azonosítottunk lényeges hibát, a vezetés által alkalmazott feltételezések ésszerű tartományon belül találhatóak.

Az IFRS 3 Üzleti kombinációk standard specifikusan rendelkezik a függő vételárak elszámolásának módjáról. Ezért ellenőriztük a Csoport által alkalmazott és a kiegészítő melléklet számviteli politikára vonatkozó részének XII pontjában bemutatott módszer ennek való megfelelését.

A felvásárlási megállapodások előző években kerültek megkötésre, így a vezetéssel egyeztetettünk, hogy ezek a megállapodások módosításra kerültek-e.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

részének XII pontjában, a 3.1 mellékletben (Bizonytalansági tényezők) és a 11. mellékletben tette közzé.

Kiemelt figyelmet fordítottunk különösen a GRMed Company Ltd. felvásárlásához kapcsolódó vételárra az egyenleg nagysága miatt, és mert a felvásárlási megállapodás értelmében az ellenérték meghatározott termékek jövőbeni eredményességétől függ. A kötelezettség értékelése a vezetés piaci és egyéb változó feltételekre vonatkozó megítéléseit tükrözi, mint például a jövőbeli profit alakulása, és a jövőbeli pénzáramokhoz kapcsolódó megfelelő diszkont ráta alkalmazása. Az ellenérték utolsó részlete 2017 első félévében esedékes.

Az egyéb felvásárlások függő vételáraihoz kapcsolódó maximális kitétség (GR Mexico és Mediplus (Economic Zone) N.V) a kiegészítő melléklet 3.1 és 11. mellékletében bemutatottakkal összhangban nem jelentős.

Felvásárlások elszámolása

A Csoport két jelentős felvásárlást hajtott végre az év során: a Gedeon Richter Rxmidas Co Ltd. maradék 50%-át és a Finox Holding AG 100% részesedését vásárolta meg, amelyek a beszámoló 36. mellékletében kerültek bemutatásra.

A Finox Holding AG felvásárlásán 268 M Ft előnyös vételből származó nyereség került elszámolásra. A vételár allokáció során azonosításra kerültek immateriális javak 52.513 M Ft értékben.

A Gedeon Richter Rxmidas Co Ltd. felvásárlása során 3.453 M Ft nyereség keletkezett a felvásárlást megelőzően birtokolt részesedés újra értékelésén valamint 7.226 M Ft üzleti vagy

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

További eljárásaink során megvizsgáltuk az alkalmazott feltételezések ésszerűségét a GRMed Company Ltd. vételárához kapcsolódóan:

- Egyeztetttük a kötelezettség értékét a meghatározott termékek GRMed Company Ltd. igazgatósága által jóváhagyott jövőbeni pénzáramainak jelenértékével;
- újraszámoltuk a kötelezettség változását különböző komponensekre bontva, ideértve a kötelezettségrendezést, diszkonthatást, devizaárfolyam-változást és a becsült pénzáram értékének változását;
- a Csoport modelljében szereplő kulcsfontosságú piaci feltételezéseket, ideértve az alkalmazott diszkontlábat és devizaárfolyamot külső forrásokkal összevetettük. Ennek során, ahol szükségesnek ítéltük bevontuk az értékelési szakértőinket is;
- egyeztetttük a bemutatott kötelezettséget a 2017-es kifizetéssel.

Áttekintettük a kötelezettség bemutatását a konszolidált mérlegben.

Eloolvastuk a függő vételárhoz kapcsolódó közzétételeket, amelyek a beszámoló 3.1. és 11. mellékletében kerültek bemutatásra.

Az általunk végrehajtott eljárások során nem azonosítottunk lényeges hibát, a vezetés által alkalmazott feltételezések ésszerű tartományon belül találhatóak.

Eloolvastuk a felvásárlás szerződéseit, megvizsgáltuk a felvásárláshoz kapcsolódó bankkivonatokat és ellenőriztük a felvásárlás számviteli elszámolásának megfelelőségét.

A Finox Holding AG felvásárlásához kapcsolódóan ellenőriztük, hogy a vezetés elkülönítette-e a felvásárlás értékéből a 36. mellékletben bemutatott – konszolidáció során kiszűrt – kölcsön értékét.

Gedeon Richter Rxmidas Co Ltd. felvásárlásához kapcsolódóan megvizsgáltuk a felvásárlást megelőzően birtokolt részesedés átértékelését és a nyereség elszámolását az eredménykimutatásban, amely az 5. mellékletben kerül bemutatásra.

Eljárásaink során kritikusan megvizsgáltuk a vezetés által a BEMFOLA valós értékének meghatározásához elkészített vételár allokáció során alkalmazott feltételezések ésszerűségét az alábbiak elvégzésével:

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

cégérték, amelyek az 5. és a 36. mellékletben vannak bemutatva.

Azért fordítottunk kiemelt figyelmet erre a területre, mert az egyenlege jelentős, és mert a hasonló tranzakciók elszámolása komplex és jelentős vezetői becslést igényelnek.

Továbbá az immateriális javak között azonosított BEMFOLA valós értékének a meghatározása a vezetés jövőbeli eredményekre és a jövőbeli pénzáramok diszkontálására használt kamatlábra vonatkozó becslésétől függ.

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

- A Csoport modelljeiben szereplő kulcsfontosságú piaci feltételezéseket ideértve az alkalmazott diszkontlábat és devizaárfolyamokat külső forrásokkal összevetettük. Ennek során, ahol szükségesnek ítéltük bevontuk az értékelési szakértőinket is;
- a modell matematikai pontosságát és érzékenységét teszteltük; és
- az eszköz kereskedelmi lehetőségeit megismertük és amennyiben ez lehetséges volt a feltételezéseket külső adatokhoz egyeztetettük.

Az elvégzett vizsgálataink alapján nem állapítottunk meg lényeges hibát.

Egyéb információk: a konszolidált üzleti jelentés és az éves jelentés

Az egyéb információk a Csoport 2016. évi konszolidált üzleti jelentéséből és az éves jelentéséből állnak. A vezetés felelős a konszolidált üzleti jelentésnek és az éves jelentésnek a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: „számviteli törvény”), illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált éves beszámolóra adott véleményünk nem vonatkozik a konszolidált üzleti jelentésre és az éves jelentésre.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk a konszolidált üzleti jelentés és az éves jelentés átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy a konszolidált üzleti jelentés és az éves jelentés lényegesen ellentmond-e a konszolidált éves beszámolóknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz.

A konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatban, a számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá a konszolidált üzleti jelentés átolvasása során annak megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve, ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e.

Mivel a társaság átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség tagállamának szabályozott piacára kereskedésre befogadták, ezért a konszolidált üzleti jelentésről szóló véleményünknek ki kell terjednie a számviteli törvény 95/B. (2) bekezdés e) és f) pontjában szereplő információkra, és nyilatkoznunk kell arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. (2) bekezdés a)-d) és g) pontjában említett információkat.

Véleményünk szerint a Csoport 2016. évi konszolidált üzleti jelentése, beleértve a számviteli törvény 95/B. (2) bekezdés e) és f) pontjában szereplő információkat is, összhangban van a Csoport 2016. évi konszolidált éves beszámolójával és a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény előírásaival összhangban készült.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért ezzel kapcsolatban a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó véleményünk nem tartalmaz a számviteli törvény 156.§ (5) bekezdésének h) pontjában előírt véleményt.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) a konszolidált üzleti jelentésben és az éves jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelentenivalónk.

Továbbá nyilatkozunk arról, hogy rendelkezésre bocsátották a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdésének a)-d) és g) pontjában említett információkat.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált éves beszámolóért

A vezetés felelős a konszolidált éves beszámolóért az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált éves beszámoló elkészítése.

A konszolidált éves beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számviteli konszolidált éves beszámolóban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredő, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását;
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.

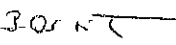
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált éves beszámolóban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált éves beszámoló átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált éves beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó óvintézkedéseket.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszakú konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha - rendkívül ritka körülmények között - azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Budapest, 2017. március 22.

Barsi Éva
Üzlettárs
PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.
Nyilvántartásba vételi sz.: 001464

Szabados Szilvia
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági sz.: 005314

Megjegyzés:

Jelentésünk angol és magyar nyelven is elkészült. Bármilyen információ értelmezése, vélemény vagy nézőpont tekintetében felmerülő probléma esetén az angol nyelvű véleményünk a mérvadó a magyarral szemben.

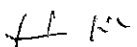
RICHTER GEDEON NYRT.
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉSI SZABVÁNYOK SZERINT KÉSZÍTETT
KONSZOLIDÁLT BESZÁMOLÓ

A 2016. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRŐL

Bogsch Erik
vezérigazgató

Budapest, 2017. március 22.

Richter Gedeon Nyrt.

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Konszolidált eredménykimutatás	3
Konszolidált átfogó eredménykimutatás	4
Konszolidált mérleg	5
Konszolidált saját tőke változás kimutatása	7
Konszolidált cash-flow kimutatás	9
Konszolidált kiegészítő melléklet	10

Konszolidált eredménykimutatás

a december 31-ével végződő évről

	Melléklet	2016 MFt	2015 MFt Módosított*
Árbevétel	5	389.690	365.220
Értékesítés költségei		(164.002)	(144.611)
Bruttó fedezet		225.688	220.609
Értékesítési és marketing költségek		(107.564)	(98.310)
Igazgatási és egyéb működési költségek		(20.339)	(19.397)
Kutatás-fejlesztés költségei		(35.153)	(34.822)
Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye	5	(8.016)	(1.398)
Üzleti tevékenység eredménye	5	54.616	66.682
Pénzügyi tevékenység bevétele	7	26.600	24.230
Pénzügyi tevékenység ráfordítása	7	(14.788)	(32.537)
Pénzügyi tevékenység eredménye	7	11.812	(8.307)
Részesedések társult- és közös vezetési vállalkozások eredményéből	14	1.798	1.502
Adózás előtti eredmény		68.226	59.877
Nyeréségadó	8	(1.203)	(6.014)
Tárgyévi eredmény		67.023	53.863
Ebből:			
Anyavállalat tulajdonosaira jutó eredmény		66.200	53.863
Nem ellenőrző részesedésekre jutó eredmény		823	0
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)	9		
Alap és hígított		356	291

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

2017. március 22.

.....
a vállalkozás vezetője

Konszolidált átfogó eredménykimutatás

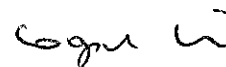
a december 31-ével végződő évről

	Melléklet	2016 MFt	2015 MFt Módosított*
Tárgyévi eredmény		67.023	53.863
Eredménykimutatásba nem visszaforduló tételek			
Aktuáriusi veszteség a nyugdíjazással kapcsolatos juttatási programokon	28	(44)	(22)
		<u>(44)</u>	<u>(22)</u>
Eredménykimutatásba jövőben visszaforduló tételek			
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet		1.546	7.179
Társult- és közös vezetéstű vállalkozások beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	14	34	51
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelése	24	5.502	1.447
		<u>7.082</u>	<u>8.677</u>
Egyéb átfogó eredmény		7.038	8.655
Teljes átfogó eredmény		74.061	62.518
Ebből:			
Anyavállalat tulajdonosaira jutó (átfogó eredmény)		73.203	62.404
Nem ellenőrző tulajdonosok részesedése (az átfogó eredményből)		858	114

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

2017. március 22.

a vállalkozás vezetője

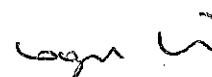
Konszolidált mérleg

	Mellék- let	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt Módosított*	2015. január 01. MFt Módosított*
ESZKÖZÖK				
Befektetett eszközök				
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések	12	191.002	177.950	172.174
Üzleti vagy cégérték	18	68.632	64.888	61.086
Egyéb immateriális javak	12	192.677	150.827	152.580
Részesedések társult- és közös vezetési vállalkozásokban	14	8.541	7.140	5.408
Befektetett pénzügyi eszközök	15	32.864	26.414	24.184
Halasztott adó eszközök	16	5.416	8.063	9.014
Adott kölcsönök	17	4.799	3.683	3.921
		503.931	438.965	428.367
Forgóeszközök				
Készletek	19	81.246	64.680	61.910
Vevők	20	116.223	92.539	95.255
Egyéb rövid lejáratú követelések	21	14.991	13.927	13.591
Értékpapírok	22	751	3.970	20.873
Adókövetelés	16	682	539	603
Pénz és pénzeszköz egyenértékes	23	96.053	132.374	97.940
		309.946	308.029	290.172
Eszközök összesen		813.877	746.994	718.539

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

2017. március 22.

.....
a vállalkozás vezetője

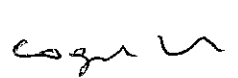
Konszolidált mérleg

	Mellék- let	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt Módosított*	2015. január 01. MFt Módosított*
FORRÁSOK				
Saját tőke				
Anyavállalat tulajdonosaira jntó tőke				
Jegyzett tőke	24	18.638	18.638	18.638
Saját részvények	25	(1.285)	(3.206)	(4.881)
Részvényzárszó		15.214	15.214	15.214
Tőketartalék		3.475	3.475	3.475
Átértékelési tartalék	24	18.478	16.478	9.700
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka	24	8.825	3.323	1.876
Eredménytartalék		614.657	561.330	513.258
		678.002	615.252	557.280
Nem ellenőrző részesedések	13.1	3.871	3.137	2.932
		681.873	618.389	560.212
Hosszú lejáratú kötelezettségek				
Hitelek/kölcsönök	29	28.874	37.188	44.155
Halasztott adó kötelezettség	16	5.962	8.939	8.876
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások	30	4.448	7.817	10.056
Céltartalékok	28	3.508	2.928	2.770
		42.792	56.872	65.857
Rövid lejáratú kötelezettségek				
Hitelek/kölcsönök	29	7.776	6.523	14.525
Szállítók	26	45.926	38.209	36.335
Adófizetési kötelezettség	16	655	425	281
Egyéb kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások	27	32.929	24.669	40.222
Céltartalékok	28	1.926	1.907	1.107
		89.212	71.733	92.470
Források összesen		813.877	746.994	718.539

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

2017. március 22.

.....
a vállalkozás vezetője

Konszolidált saját tőke változás kimutatása
a 2015. december 31-ével végződő évről

Melléklet	Jegyzett tőke	Részvény- árszó		Tőke tartalék		Saját részvény		Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka		Átértékelési tartalék		Eredmény- tartalék		Anyvállalat tulajdonosaira jutó tőke		Nem ellenőrző tulajdonosok részese		Összesen	
		MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT	MFT		
Egyenleg 2015. január 1-jén	18.638	15.214	3.475	3.475	(4.881)	1.876	9.700	514.536	558.558	3.172	561.730								
Módosítás hatása*																			
Egyenleg 2015. január 1-jén (módosított)	18.638	15.214	3.475	3.475	(4.881)	1.876	9.700	513.258	557.280	2.932	560.212								
Tárgyévi eredmény	-	-	-	-	-	-	-	53.863	53.863	0	53.863								
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	-	-	-	-	-	-	6.727	338	7.065	114	7.179								
Társult- és közös vezetési vállalkozások beszámolóinak forintosításából adódó árfolyamkülönbözet	14	-	-	-	-	-	51	-	51	-	51								
Aktuáriusi veszteség a meghatározott juttatási programokon	28	-	-	-	-	-	-	(22)	(22)	-	(22)								
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelése	24	-	-	-	-	1.447	-	-	1.447	-	1.447								
Átfogó eredmény 2015. december 31-ével végződő évre (módosított)	-	-	-	-	-	1.447	6.778	54.179	62.404	114	62.518								
Átadott és vásárolt saját részvények	25	-	-	-	1.675	-	-	-	1.675	-	1.675								
Törzsrészvények után járó osztalék 2014. évre	31	-	-	-	-	-	-	(6.150)	(6.150)	-	(6.150)								
Nem ellenőrző részese	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(90)	(90)								
Leányvállalatok tőkeemelése	-	-	-	-	-	-	-	-	-	181	181								
Részvényalapú kifizetések elszámolása	24	-	-	-	-	-	-	43	43	-	43								
Tulajdonosokkal tulajdonosi minőségben folytatott tranzakciók értéke 2015. december 31-ével végződő évre (módosított)	-	-	-	-	1.675	-	-	(6.107)	(4.432)	91	(4.341)								
Egyenleg 2015. december 31-én (módosított)	18.638	15.214	3.475	3.475	(3.206)	3.323	16.478	561.330	615.252	3.137	618.389								

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

**Konszolidált saját tőke változás kimutatása
a 2016. december 31-ével végződő évről**

Mellék- let	Jegyzett tőke	Részvény- ázió	Tőke tartalék	Saját részvény	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka	Átértékelési tartalék	Eredmény- tartalék	Anyavállalat tulajdonosaira jutó tőke	Nem ellenőrző tulajdonosok részese	Összesen
Egyenleg 2016. január 1-jén (módosított)	18.638	15.214	3.475	(3.206)	3.323	16.478	561.330	615.252	3.137	618.389
Tárgyévi eredmény	-	-	-	-	-	-	66.200	66.200	823	67.023
Külföldi leányvállalatok beszámolóinak forintostásából adódó árfolyamkülönbözöt	-	-	-	-	-	1.966	(455)	1.511	35	1.546
Társult- és közös vezetési vállalkozások beszámolóinak forintostásából adódó árfolyamkülönbözöt	14	-	-	-	-	34	-	34	-	34
Aktuáriusi veszteség a meghatározott juttatási programokon	28	-	-	-	-	-	(44)	(44)	-	(44)
Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelése	24	-	-	-	5.502	-	-	5.502	-	5.502
Átfogó eredmény 2016. december 31-ével végződő évre	-	-	-	-	5.502	2.000	65.701	73.203	858	74.061
Átadott és vásárolt saját részvények	25	-	-	1.921	-	-	-	1.921	-	1.921
Törzsrészvények után járó osztalék 2015. évre	31	-	-	-	-	-	(13.419)	(13.419)	-	(13.419)
Nem ellenőrző részese	-	-	-	-	-	-	-	-	(139)	(139)
Leányvállalatok tőkeemelése	-	-	-	-	-	-	-	-	19	19
Részvényalapú kifizetések elszámolása	24	-	-	-	-	-	1.045	1.045	-	1.045
Leányvállalat értékesítése	-	-	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Tulajdonosokkal tulajdonosi minőségben folytatott tranzakciók értéke 2016. december 31-ével végződő évre	-	-	-	1.921	-	-	(12.374)	(10.453)	(124)	(10.577)
Egyenleg 2016. december 31-én	18.638	15.214	3.475	(1.285)	8.825	18.478	614.657	678.002	3.871	681.873

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

Konszolidált cash-flow kimutatás
a december 31-ével végződő évről

	Melléklet	2016 Mft	2015 Mft Módosított*
Üzleti tevékenység			
Adózás előtti eredmény		68.226	59.877
Értécsökkenés és amortizáció	5	32.895	31.248
Az eredménykimutatásban és az átfogó eredménykimutatásban elszámolt pénzügyi műveletekkel nem járó tételek	14, 30	(6.725)	(1.850)
Hitelek év végi átértékelése	7	(245)	(243)
Nettó kamat és osztalékbevételek	7	(4.531)	(1.482)
Meghatározott juttatási programokra képzett céltartalék	28	(15)	158
Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések és immateriális javak változásának eredménye		(461)	(830)
Immateriális javak értékvesztése	12	3.873	3.484
Befektetések értékvesztése		63	-
Részvényalapú kifizetések elszámolásával kapcsolatos ráfordítások	24	4.724	4.260
Működő tőke változásai			
Vevők és egyéb követelések (növekedése)/csökkenése		(18.095)	2.773
Készletek növekedése		(11.446)	(2.770)
Szállítók és egyéb kötelezettségek növekedése		16.358	7.231
Fizetett kamat		(827)	(1.160)
Fizetett nyereségadó	16	(6.375)	(5.649)
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow		77.419	95.047
Befektetési tevékenység			
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések beszerzése**		(30.551)	(27.708)
Immateriális javak beszerzése**		(5.902)	(5.594)
Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések értékesítésének bevétele		401	1.332
Befektetett pénzügyi eszközök megszerzésére fordított pénzeszköz		(88)	(2.043)
Befektetett pénzügyi eszközök értékesítéséből, lejáratából származó bevétel		3.950	18.429
Adott kölcsönök növekedése		(614)	(836)
Kamatbevételek	7	2.566	2.641
Osztalékbevételek	7	2.792	1
Leányvállalat megszerzésére fordított nettó pénzeszköz	27,36,30	(63.555)	(25.322)
Befektetési tevékenységre felhasznált nettó cash-flow		(91.001)	(39.100)
Pénzügyi tevékenység			
Saját részvények vásárlása	25	(1.758)	(2.542)
Fizetett osztalék törzsrészvényekre	31	(13.563)	(6.245)
Híteltörlesztés	29	(6.813)	(14.628)
Hitelfelvétel		-	2
Pénzügyi tevékenységre felhasznált nettó cash-flow		(22.134)	(23.413)
Pénz és pénzeszköz egyenértékes (csökkenése)/növekedése		(35.716)	32.534
Pénz és pénzeszköz egyenértékes év elején		132.374	97.940
Árfolyamváltozás hatása a külföldi pénznemben tartott egyenlegekre		(605)	1.900
Pénz és pénzeszköz egyenértékes év végén		96.053	132.374

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

** Az Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések beszerzése és az Immateriális javak beszerzése közvetlenül nem egyeztethető a 12. melléklet Egyéb növekedés sorával, mivel ez utóbbi tartalmaz pénzügyi műveletekkel nem járó beszerzéseket és átsorolásokat is.

A 10-93. oldalakon közölt mellékletek a Konszolidált pénzügyi beszámoló elválaszthatatlan részei.

Konzolidált kiegészítő melléklet

I. Általános háttér

I) Jogi helyzet és a tevékenység jellege

A Richter Gedeon Nyrt. (a „Társaság” vagy az „Anyavállalat”), mely a Vállalatcsoport (mely az Anyavállalattól és leányvállalataiból áll) közvetlen és végső ellenőrzést gyakorló Anyavállalata Magyarországon bejegyzett, gyógyszeripari termékeket gyártó vállalkozás. A Társaságot 1923-ban alapították. Az Anyavállalat elődjét 1901-ben Richter Gedeon alapította egy gyógyszerár megvásárlásával. A Társaság nyilvános részvénytársaságként működik, részvényeivel a Budapesti Értéktőzsdén kereskednek. Székhelye: Budapest 1103 Gyömrői út 19-21. szám alatt található.

II) A mérlegkészítés alapja

A Richter Csoport Konzolidált éves beszámolója az Európai Unió (EU) által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (továbbiakban „IFRS”) összhangban készült. A Konzolidált éves beszámoló a Magyar Számviteli Törvény konzolidált beszámolóra vonatkozó előírásainak is eleget tesz, mely utóbbi az EU által befogadott IFRS szabályokra hivatkozik.

A Konzolidált éves beszámoló a bekerülési érték elve alapján készült, kivéve bizonyos pénzügyi instrumentumokat melyek valós értéken szerepelnek a mérlegben. A Konzolidált éves beszámolót a Csoport magyar forintban (millió) készítette kivéve, ha másként jelezzük. A Tagvállalatok számviteli, pénzügyi és egyéb nyilvántartásainak vezetése a helyi hatályos törvények és számviteli előírások alapján történik. A Csoport tagjai a helyi beszámolási standardok szerint összeállított beszámolókat az IFRS-nek való megfelelés érdekében módosítják.

Az IFRS szerinti beszámoló elkészítése kritikus számviteli becsléseket, valamint vezetői döntések meghozatalát követeli meg a Csoport számviteli politikájának alkalmazása során. A magas szintű döntéseket igénylő illetve kiemelten összetett területek, továbbá a Konzolidált éves beszámoló szempontjából jelentősnek minősülő feltételezések és becslések a 3. mellékletben kerülnek bemutatásra.

Ez a beszámoló a Vállalatcsoport konzolidált pénzügyi helyzetét és tevékenységének, illetve pénzforgalmának eredményét, valamint a saját tőke változását mutatja be. A Csoport befektetéseinek ismertetését a beszámoló 13., 14. mellékletei tartalmazzák.

III) Új és módosított szabványok alkalmazása

A) A 2016. január 1-jével kezdődő üzleti évben hatályos módosításoknak és értelmezéseknek nincs jelentős hatása a Csoportra.

- Közös ellenőrzött tevékenységekben szerzett részesedés számviteli kezelése – az IFRS 11 módosítás (kibocsátva 2014 májusában, hatályos 2016. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre)
- Az értékcsökkenés és amortizáció elfogadható módszereinek tisztázása – az IAS 16 és IAS 38 módosításai (kibocsátva 2014 májusában, hatályos 2016. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre)
- Mezőgazdaság: Termő mezőgazdasági növények – az IAS 16 és IAS 41 módosításai (kibocsátva 2014 júniusában; hatályos a 2016. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre).
- Tőkemódszer az egyedi beszámolókbán – az IAS 27 módosításai (kibocsátva 2014 augusztusában; hatályos a 2016. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre).
- A 2014-es IFRS szabványok éves fejlesztése (kibocsátva 2014 szeptemberében; hatályos a 2016. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre).
- Közzétételek – IAS 1 módosításai (kibocsátva 2014 decemberében; hatályos a 2016. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre).
- Befektetési Társaságok: Konzolidáció alóli kivétel – IFRS 10, IFRS 12 és IAS 28 módosításai (kibocsátva 2014 decemberében; hatályos a 2016. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre).

B) Szabványok, módosítások és értelmezések, amelyek még nem hatályosak, és amelyeknek a korai alkalmazását a Csoport nem választotta.

- IFRS 9 "Pénzügyi instrumentumok: besorolás és értékelés" (kibocsátva 2014 júliusában; az IASB által hatályos a 2018. január 1-én vagy azután kezdődő üzleti évekre.) Az új számviteli szabvány főbb jellemzői az alábbiak
  - A pénzügyi eszközök három értékelési kategóriába sorolandók: bekerülést követően amortizált költségen értékelendők, bekerülést követően valós értéken értékelendők az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (FVOCI), illetve bekerülést követően valós értéken értékelendők eredménykimutatással szemben (FVPL).
  - A hitelinstrumentumok besorolását a gazdálkodó egység pénzügyi eszközök kezelésére vonatkozó üzleti modellje határozza meg valamint, hogy a szerződés szerinti pénzmozgások kizárólag tőke- és kamatfizetésből állnak-e (solely payments of principal and interest = SPPI). A szerződéses pénzmozgások begyűjtése céljából tartott hitelinstrumentumok amortizált költségen is nyilvántarthatóak, feltéve, ha a SPPI követelményei teljesülnek. Azok az SPPI követelménynek megfelelő hitelinstrumentumok, amelyek olyan portfólióban vannak, amelyben a társaság részben a szerződéses pénzmozgásokat begyűjti részben értékesíti is az eszközöket FVOCI minősítést is kaphatnak. SPPI pénzmozgást nem tartalmazó pénzügyi eszközök esetében (pl. derivatívák) FVPL értékelés alkalmazandó. A beágyazott derivatívák a továbbiakban nem különülnek el a pénzügyi eszközöktől, hanem részei a SPPI követelménynek való megfelelés vizsgálatának.
  - A tőkeinstrumentumokba való befektetések mindig valós értéken értékelendők. A menedzsment azonban hozhat olyan visszavonhatatlan döntést, amely szerint a valós érték változásai az egyéb átfogó eredményben kerüljenek bemutatásra, feltéve, hogy az instrumentum nem kereskedési célú. Amennyiben a tőkeinstrumentum kereskedési célú, a valós érték változásai eredménykimutatásban kerülnek bemutatásra.
  - A legtöbb, az IAS 39 által a pénzügyi kötelezettségek besorolására és értékelésére vonatkozóan meghatározott előírás változtatás nélkül átkerült az IFRS 9 szabványba. A fő változás az, hogy a gazdálkodó egység köteles lesz az eredménykimutatással szemben valósan értékelt pénzügyi kötelezettségek saját hitelkockázat-változásainak hatását az egyéb átfogó jövedelmek között bemutatni.
  - Az IFRS 9 új modellt vezet be az értékvesztés megjelenítésére - a várható hitelezési veszteség (expected credit loss = ECL) modelljét. Három lépcsős megközelítést alkalmaz, amelynek alapját a pénzügyi eszközök hitelminőségének az első bekerülés után bekövetkezett változásai alkotják. Az új szabályok a gyakorlatban azt jelentik, hogy a gazdálkodó egység köteles 12 havi ECL-nek megfelelő azonnali veszteséget szerepeltetni az egyéb értékvesztéssel nem érintett pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítésekor (vevőkövetelés esetében pedig teljes ECL-t kell bemutatnia). Amennyiben a hitelkockázat számottevően emelkedett, az értékvesztés meghatározása a teljes ECL, nem pedig a 12 hónapos ECL használatával történik. A modell operatív egyszerűsítéseket is tartalmaz a lízingek és vevőkövetelések esetében.
  - A fedezeti (hedge) elszámolásra vonatkozó előírások úgy módosultak, hogy az elszámolás jobban összhangban legyen a társaságok kockázatkezelésével. A szabvány lehetőséget ad a gazdálkodó egységek számára, hogy válasszanak az IFRS 9 fedezeti elszámolásra vonatkozó előírásainak alkalmazása és a az IAS 39 további, minden fedezeti elszámolásra vonatkozó alkalmazása között, mivel a szabvány jelenleg nem kezeli a makró fedezeti elszámolás kérdéseit.

A Csoport elkezdte vizsgálni az IFRS 9 standard pénzügyi instrumentumokra gyakorolt hatását, melyek közül a standard „új értékvesztés modell”-je fogja valószínűleg leginkább érinteni a Csoportot.

- IFRS 15, Vevőszerveződésekből származó árbevétel elszámolása - (kibocsátva 2014 májusában; az IASB által hatályos a 2018. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre). Az új szabvány bevezeti azt az alapvető irányelvet, hogy árbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a javakat vagy szolgáltatásokat átadják a vevőnek a megállapodott áron. Minden elkülöníthető kapcsolt árut vagy szolgáltatást különállóan kell elszámolni és minden kedvezményt a szerződés megfelelő elemeire kell osztani. Amikor az ellenérték változik, a minimum értéket akkor lehet elszámolni, amikor a visszatérítés valószínűsége nem tartalmaz jelentős kockázatot. A vevőszerveződés megszerzése során felmerült költségeket aktiválni kell és a szerződés időtartama alatt úgy amortizálni, ahogy a kapcsolódó hasznokat a társaság megszerzi. A Csoport elkezdte vizsgálni az IFRS 15 standard hatását. A vizsgálat kezdeti szakaszában a Csoport az új standard licenc és változó ellenértéket tartalmazó megállapodásokra vonatkozó hatásaira összpontosít.

- Módosítások az IFRS 15, Vevőszerveződésekből származó árbevétel elszámolása standardhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2016 áprilisában; az IASB által hatályos a 2018. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre, az EU még nem fogadta be a módosítást). A módosítások nem változtatják meg a standard korábbi alapvetéseit, de tisztázzák azok alkalmazási bizonytalanságait a szerződésben szereplő teljesítési kötelezettség(ek) azonosításának területén (a vállalat a vevő felé történő, az áru vagy szolgáltatás nyújtásának teljesítésére vonatkozó elkötelezettségének megállapításában); a vállalat 'megbízói' (tényleges termék értékesítést vagy szolgáltatásnyújtást végző fél) vagy 'megbízotti' (termék értékesítés vagy szolgáltatásnyújtás közvetítéséért felelős fél) státuszának meghatározásában; valamint annak eldöntésében, hogy a licenzek által biztosított bevételek elismerése egy adott időpontban vagy meghatározott időszak alatt kerüljön elszámolásra. A módosítások ezen pontokon kívül a szabványt először alkalmazó társaságok számára add további mentességeket, amelyek célja az első alkalmazás költségeinek és komplexitásának mérséklése. A Csoport jelenleg értékeli a módosítás hatását a Konzolidált beszámolóra.
- IFRS 16, Lízingek (kibocsátva 2016 januárjában; az IASB által hatályos a 2019. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre. Az EU még nem fogadta be a szabványt). Az új szabvány a lízingek megjelenítésére, értékelésére, bemutatására és a kapcsolódó közzétételekre tartalmaz szabályozást. A lízingbe vevő minden lízing esetében az adott eszköz használatára szerez jogot, valamint –amennyiben az ellenérték később kerül kiegyenlítésre – kötelezettsége is keletkezik. Ennek megfelelően az IFRS 16 megszünteti az IAS 17 által megkövetelt operatív és pénzügyi lízingek közötti különbség tételt és egységes modellt ír elő a lízingbe vevő számára. A lízingbe vevő a 12 hónapot meghaladó valamennyi (nem kis értékű) lízinget meg kell, hogy jelenítsen mint eszközt és kötelezettséget a mérlegben, valamint elkülönítetten kell bemutatnia az eszköz értékcsökkenését és a kötelezettség kamatráfordítását az eredménykimutatásban. A lízingbe adók számviteli elszámolása az IFRS 16 alapján lényegében megegyezik az IAS 17 előírásaival. Ennek megfelelően a lízingbe adó továbbra is megkülönböztet operatív és pénzügyi lízinget és eltérő módon kell elszámolnia azok hatásait. A Csoport jelenleg értékeli az új szabvány hatását a konzolidált beszámolóra. A Csoport a 35. mellékletben mutatja be az IAS 17 szerinti operatív lízing szerződésekből eredő kötelezettségeit. Tekintettel ezek összegére, az IFRS 16 standard alkalmazása mérsékelt hatással lesz a Konzolidált beszámolóra.
- IFRIC 22 – Külföldi pénznemben bonyolított tranzakciók és előleghez kapcsolódó elszámolások (kibocsátva 2016 december 8-án; az IASB által hatályos a 2018. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre, az EU még nem fogadta be az értelmezést). Az értelmezés választ ad arra, hogyan kerüljön meghatározásra az átváltási árfolyam szempontjából releváns dátum olyan tranzakciók esetében, amelynél a kapcsolódó eszköz, ráfordítás vagy bevétel (vagy annak egy része) kezdeti megjelenítéskor kivételre kerül egy külföldi pénznemben rendezett előleghez kapcsolódó nem-monetáris eszközök vagy nem-monetáris kötelezettség. Az IAS 21 hatálya alatt az eszköz, ráfordítás vagy bevétel kezdeti aktiválásakor alkalmazandó átváltási árfolyamot meghatározó teljesítés dátuma egyezni fog a pénzügyileg előre rendezett nem monetáris eszközök vagy nem monetáris kötelezettségek aktiválásának dátumával. Ha ennek rendezése több részletben történt, a vállalkozás köteles az egyes részletek pénzügyi teljesítésének időpontját külön megállapítani. Az IFRIC 22 előírásai csak azon az esetekben alkalmazandóak, amennyiben a vállalkozás nem monetáris eszközei vagy nem monetáris kötelezettségei korábbi pénzügyi teljesítésből adódnak. Az IFRIC 22 nem tartalmaz alkalmazási útmutatást a monetáris és nem monetáris tételek definíciójára vonatkozóan. Az előzetesen fizetett vagy átvett pénzösszeg mind monetáris, mind nem monetáris eszközök és kötelezettségek felvételét is eredményezheti. A társaságoknak kell eldönteni, hogy az egyes tételek monetáris vagy nem monetáris természetűek. A Csoport jelenleg értékeli az új értelmezés hatását a konzolidált beszámolóra, ami várhatóan mérsékelt hatással lesz a Konzolidált beszámolóra.

C) Az alábbi szabványok, módosítások és értelmezések várhatóan nem lesznek jelentős hatással a Csoportra, amikor alkalmazásra kerülnek:

- IFRS 14, Szabályozott tevékenységekre képzett elhatárolások (kibocsátva 2014 januárjában, az Európai Bizottság döntése alapján az átmeneti szabvány nem kerül befordításra).
- Eszközök értékesítése vagy apportálása a befektető és társult vagy közös vezetésű vállalkozása között – Módosítások az IFRS 10 és IAS 28 standardokhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2014 szeptemberében és hatályos az IASB által meghatározandó időpontban vagy azt követően kezdődő üzleti évekre. Az EU még nem fogadta be a szabványt, mivel a standard hatályba helyezése az IASB által határozatlan időre felfüggesztésre került.)
- Halasztott adókövetelések nem realizált veszteségeinek elismerése – Módosítások az IAS 12 standardhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2016 januárban; hatályos 2017. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre. Az EU még nem fogadta be a módosítást).
- Közzétételi Kezdeményezés – Módosítások az IAS 7 standardhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2016 januárban; hatályos 2017. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre. Az EU még nem fogadta be a módosítást).

- Módosítások az IFRS 2, Részvényalapú kifizetés standardhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2016 júniusban; hatályos 2018. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre. Az EU még nem fogadta be a módosítást).
- IFRS 9, Pénzügyi Instrumentumok alkalmazása az IFRS 4, Biztosítási szerződések viszonylatában – Módosítások az IFRS 4 standardhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2016 szeptemberben az EU még nem fogadta be a módosítást).
- A 2014-2016-os IFRS szabványok éves fejlesztése (kibocsátva 2016 decemberben; hatályos 2017. január 1-én és azt követően az IFRS 12 standardot érintő változásokra, valamint 2018. január 1-én és azt követően kezdődő üzleti évekre az IFRS 1 és IAS 28 standardot érintő változások tekintetében. Az EU még nem fogadta be a módosításokat).
- Befektetési Ingatlanok átsorolása – Módosítások az IAS 40 standardhoz kapcsolódóan (kibocsátva 2016 decemberben; hatályos 2018. január 1-én vagy azt követően kezdődő üzleti évekre. Az EU még nem fogadta be a módosítást).

Egyéb új/módosított standard vagy értelmezés várhatóan jelentős hatással nem lesz a Csoport pénzügyi beszámolóira.

2. Lényegesebb számviteli elvek

A pénzügyi beszámoló összeállítása során alkalmazott legfontosabb számviteli elvek a következők:

I) A konszolidáció alapja

A Konzolidált pénzügyi beszámoló az Anyavállalat és az Anyavállalat által közvetlenül, vagy közvetetten ellenőrzött vállalatok (leányvállalatok), továbbá a társult- és a közös vezetésű vállalkozások pénzügyi beszámolóit tartalmazza. A Csoport akkor gyakorol irányítást egy gazdálkodó szervezet fölött, ha fennáll a gazdálkodó szervezetbe eszközölt befektetés változó hozamaiból eredő kitettség, valamint képes a befektetés tárgyát képező gazdálkodó szervezet feletti ellenőrzést használni a befektetésből eredő hozamok befolyásolása céljából.

Az üzleti kombinációk elszámolása a Csoportban felvásárlási módszerrel történik. Az egyes leányvállalatok kapcsán kifizetett ellenértékek értékelése az átadott eszközök, felmerült vagy vállalt kötelezettségek, és a Csoport által kibocsátott részvények összesített valós értéken történik. A felvásárlás kapcsán kifizetett ellenérték adott esetben tartalmazza a függő ellenértékre vonatkozó megállapodásból eredő eszközök, illetve kötelezettségek valós értékét. A felvásárlásokkal kapcsolatos költségek elszámolása felmerülésükkor történik az eredményben. Az üzleti kombináció során átvett eszközök, kötelezettségek és függő kötelezettségek a felvásárlás napján valós értéken kerülnek elszámolásra. Minden egyes felvásárlás esetén a nem ellenőrző részesedések első értékelése történhet egyrészt valós értéken, másrészt pedig olyan arányban, amilyen részarányt az egyes nem ellenőrző részesedések a felvásárolt vállalkozás azonosítható nettó eszközeinek valós értéken belül képviselnek.

A Csoport tagvállalatai közötti tranzakciók, egyenlegek és a tranzakciókon keletkezett nem realizált nyereségek és veszteségek kiszűrésre kerülnek. A leányvállalatok számviteli politikájának harmonizációja megtörtént a Csoporton belüli egységes számviteli politika biztosítása érdekében.

A nem ellenőrző tulajdonosokkal való tranzakciók az Anyavállalat tulajdonosaival való tranzakcióknak minősülnek. A nem ellenőrző tulajdonos részesedéseinek megvásárlásakor a fizetett ellenérték és a leányvállalat megszerzett nettó eszközállományának könyv szerinti értéke közötti különbség a tőkében kerül elszámolásra. A nem ellenőrző tulajdonosoknak történt értékesítés nyeresége vagy vesztesége szintén a tőkében kerül kimutatásra.

Amikor a Csoportnak megszűnik az ellenőrzése vagy jelentős befolyása, a vállalatban megmaradó részesedését valós értéken kell újraértékelni, az esetleges eltérést nyereségként vagy veszteségként kell lekönnyvelni. A megmaradt részesedés valós értéke a változást követően társult vállalkozásban, közös vezetésű vállalkozásban vagy pénzügyi eszközben testesülhet meg. Emellett az egyéb átfogó eredményben, ezen vállalkozás kapcsán elszámolt bármely tételt úgy kell elszámolni, mintha azokat az eszközöket vagy kötelezettségeket a Csoport közvetlenül értékesítette volna. Ez azonban azt is eredményezheti, hogy a korábban az átfogó eredményben elszámolt összegek átsorolásra kerülnek az eredménykimutatásba. Amennyiben a társult vállalkozásokban lévő részesedés csökken, de a jelentős befolyás megmarad, abban az esetben az átfogó eredményből az eredménykimutatásba csak az arányos rész kerül átvezetésre.

II) Részesedések társult- és közös vezetésű vállalkozásokban

A közös vezetés olyan szerződéses megállapodás, melyben a Vállalatcsoport és a külső tag azt vállalja, hogy az adott társaság gazdasági tevékenységét közösen ellenőrzi.

Közös működtetés esetén a feleknek közös joga van a megállapodásban résztvevő eszközök és kapcsolódó kötelezettségek feletti ellenőrzésre. Közös működtetés esetén a tulajdonos a következőket mutatja ki könyveiben: eszközökből, kötelezettségekből, bevételekből és ráfordításokból rá jutó részt.

Közös vezetésű vállalkozás esetén a megállapodás a tulajdonosoknak a vállalat nettó eszközértékéhez biztosít jogot. Ezen vállalkozásokat equity módszerrel konszolidáljuk.

A közös ellenőrzés egy megállapodás felett gyakorolt ellenőrzés szerződésben rögzített megosztása, amely kizárólag akkor áll fenn, ha a lényeges tevékenységekkel kapcsolatos döntésekhez az ellenőrzésben részt vevő felek egyhangú hozzájárulása szükséges.

A Csoport értékeli, hogy a szerződéses megállapodás minden félnek vagy a felek egy csoportjának biztosítja-e a megállapodás együttes ellenőrzését. Az összes fél, illetve a felek egy csoportja akkor gyakorol együttes ellenőrzést a megállapodás felett, ha kötelesek együttesen eljárni a megállapodás hozamait jelentős mértékben befolyásoló tevékenységek (azaz a lényeges tevékenységek) irányítása érdekében.

Tekintettel arra, hogy sem jogi forma, sem szerződéses megállapodás, sem egyéb tény vagy körülmény nem keletkeztet eszközökhöz való közvetlen jogokat illetve nem keletkeztet kötelezettségeket, a vállalatok esetében, így a Csoport minden, 50%-ban tulajdonolt vállalata közös vezetésű vállalkozásnak minősül.

Társult vállalkozásoknak tekintjük azon vállalatokat, amelyek felett a Csoport jelentős befolyással bír, azonban nem irányít, ez jellemzően 20-50%-os szavazati arányt jelent.

A társult- és a közös vezetőségű vállalkozások „tőke” módszerrel kerülnek konszolidálásra, kezdeti megjelenítésük bekerülési értéken történik. A Csoport társult- és a közös vezetőségű vállalkozásokban lévő részesedése tartalmazza a megszerzéskor azonosított üzleti vagy cégérték értéket, csökkentve az esetleges értékvesztések halmozott értékével.

A Csoport társult- vagy közös vezetőségű vállalkozásainak akvizíció utáni nyereségéből illetve veszteségéből való részesedése az eredmény-kimutatásban kerül elszámolásra, míg az akvizíció utáni egyéb átfogó eredményt érintő változások az egyéb átfogó eredményben. Az akvizíció utáni változások halmozott értéke a befektetés könyv szerinti értékében kerül elszámolásra. Ha a Csoport társult- vagy közös vezetőségű vállalkozásának veszteségéből való részesedése eléri vagy meghaladja a részesedés értékét, beleértve a fedezet nélküli követeléseket, a Csoport csak abban az esetben ismer el a részesedés értékét meghaladó veszteséget, ha kötelezettséget vállalt vagy kifizetéseket eszközölt a társult- vagy közös vezetőségű vállalkozás nevében.

A Csoport és társult- vagy közös vezetőségű vállalkozása közötti tranzakciók nem realizált nyeresége a társult- vagy közös vezetőségű vállalkozásban lévő részesedése mértékéig kiszűrésre kerül. A nem realizált veszteségek szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha a tranzakcióban megszerzett eszközzel kapcsolatosan értékvesztés elszámolása lenne indokolt.

A társult- vagy közös vezetőségű vállalkozásoktól kapott osztalék a Részesedés a társult- és közös vezetőségű vállalkozásokban sor értékét csökkenti.

A társult- és a közös vezetőségű vállalkozások számviteli politikája szükség esetén módosításra került a Csoporton belüli egységes számviteli politika biztosítása érdekében. A társult- és a közös vezetőségű vállalkozásokban lévő részesedések értékesítésének nyeresége és vesztesége az eredmény-kimutatásban kerül elszámolásra.

III) Devizás tételek átszámítása

A Csoport valamennyi tagjának saját pénzügyi kimutatásai annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében készülnek, amelyben az adott vállalkozás működik (funkcionális pénznem). A Konzolidált pénzügyi kimutatások összeállításához valamennyi csoporton belüli vállalkozás eredmény-kimutatása és mérlege magyar forintba (Ft) kerül átváltásra, ami az Anyavállalat funkcionális pénzneme és a Konzolidált beszámolóban alkalmazott bemutatási pénznem.

A devizaműveletek a tranzakció vagy az értékelés napján érvényes árfolyamon kerülnek átszámításra a funkcionális pénznemre. Az ilyen tranzakciók kifizetésével járó, illetve a devizában nyilvántartott pénzügyi eszközök és kötelezettségek év végén esedékes átértékeléséből adódó árfolyamvesztés és nyereség az eredmény-kimutatás „pénzügyi tevékenység bevétele” és „pénzügyi tevékenység ráfordítása” soron kerül elszámolásra.

A konszolidáció előkészítése során a Vállalatcsoport külföldi tagjainak eszközei és kötelezettségei a Magyar Nemzeti Bank (MNB) mérlegfordulónapi árfolyamán kerültek forintosításra, míg a saját tőke elemeit historikus árfolyamon váltjuk át. A bevételek és ráfordítások havi árbevétellel súlyozott átlagárfolyamon kerültek forintosításra. Az esetlegesen felmerülő, az átszámítás során keletkező árfolyam különbségek az egyéb átfogó eredményben jelennek meg. Az átváltási különbségeket bevételként vagy ráfordításként akkor számolja el a Csoport, amikor a részesedés megszűnik.

Amennyiben a Csoport vállalatának funkcionális pénznemét a Magyar Nemzeti Bank nem jegyzi, úgy adataik magyar forintba történő átváltása a Bloomberg által közzétett funkcionális pénznem/\$ és az MNB által közzétett Ft/\$ árfolyamokból számított keresztárfolyamokkal történik. A forintosítás módszertana azonban nem különbözik a fent ismertetettétől.

Az akvizíciók során keletkező üzleti vagy cégértéket, valamint az eszközök és kötelezettségek valós értéken történő értékelését a megszerzett társaság eszközeiként és kötelezettségeiként kell kezelni és ennek megfelelően kell a forintosítását a fordulónapi árfolyamon elvégezni.

IV) Bevételek

Az árbevételt a kapott/várható ellenérték valós értékén kell figyelembe venni. Az árbevételt általános forgalmi adóval, vevőknek nyújtott visszatérítésekkel, engedményekkel és egyéb hasonló juttatásokkal csökkentett értéken mutatjuk be a Csoporton belüli tételek kiszűrése után. Az értékesítési tranzakciók árbevétele a szállítási szerződések kondícióinak megfelelő teljesítéskor jelenik meg.

A) Áruértékesítés

A Csoport gyógyszeripari termékek széles körét gyártja és értékesíti a nagy- és kiskereskedelmi piacon.

A termékek fogyasztókhöz való eljuttatása érdekében a Richter Csoport patikahálózatokat – a legjelentősebbet Romániában – és több kereskedelmi vállalatot tart fenn. Árbevételük jelentős részét a Csoporton kívüli, neves külföldi gyártók által előállított termékek forgalmán realizálják.

Áruértékesítésből származó árbevétel az összes alábbi feltétel teljesülésekor kerül elszámolásra:

- a Csoport átruházta a vevőre az áru tulajdonlásával kapcsolatos jelentős kockázatokat és előnyöket;
- a Csoport nem rendelkezik a tulajdonosi státusszal általában összekapcsolt vezetői szintű részvétellel és nem gyakorol tényleges ellenőrzést az eladott áruk felett;
- az árbevétel összegét megbízhatóan lehet mérni;
- a vállalkozás előreláthatólag részesedni fog a tranzakcióval kapcsolatos gazdasági előnyökben; és
- a tranzakcióval kapcsolatban már felmerült vagy későbbiekben felmerülő költségeket megbízhatóan fel lehet mérni.

B) Szolgáltatásnyújtás bevétele

A szolgáltatásnyújtásból származó árbevételt a Csoport Egyéb szegmensében működő vállalatai realizálják, melyek közül a legjellemzőbbek a marketing szolgáltatás, a szállítmányozás, valamint a biotechnológiai - és gyógyszeripari termékek kereskedelme. A szolgáltatásokból származó árbevételt a Csoport abban a számviteli időszakban számolja el, amikor a szolgáltatást nyújtja, figyelemmel annak teljesítési fokára.

C) Profit sharing

Az árbevétel tartalmaz profit sharing bevételt is, melyet megállapodás alapján fizet a partner. A Társaság partnerei rendszeresen adatot szolgáltatnak a Csoport részére az adott időszaki értékesítéseikről, illetve ennek a Csoportot érintő részéről. A Társaság profit sharing szerződésekből származó árbevétele abban az időszakban kerül elszámolásra, amikor az alapjául szolgáló értékesítés megtörténik.

D) Royalty

A royalty bevétel elszámolása időbeli elhatárolások alapján történik a vonatkozó szerződésnek megfelelően. Időalapú jogdíjak lineáris módszerrel kerülnek elszámolásra a szerződés időtartama alatt. Termelésen, értékesítésen, és egyéb tevékenységen alapuló jogdíj konstrukciók a vonatkozó megállapodások szerint kerülnek elszámolásra. Amennyiben a Társaság egyszeri royalty bevételt ér el licenc értékesítéssel kapcsolatosan, a bevétel abban az időszakban kerül elszámolásra, amikor a tranzakcióval kapcsolatos kockázatok és hasznok átruházásra kerülnek a másik fél részére. Abban az esetben, ha a Csoportnak a partner bevételének vagy egyéb tevékenységének függvényében rendszeres royalty bevétele keletkezik, a bevétel abban az időszakban kerül elszámolásra, amikor a vevő az értékesítést vagy az egyéb, royalty alapját képező tevékenységét végzi.

E) Kamatbevétel

Kamatbevétel akkor kerül elszámolásra, amennyiben valószínűsíthető, hogy a gazdasági előnyök a Csoportnál realizálódnak, és a bevétel összege megbízhatóan megállapítható. A kamatbevétel időarányosan elhatárolásra kerül az adott kölcsön figyelembevételével a vonatkozó effektív kamatlábbal. Az effektív kamatláb az a kamatláb, amellyel díszkontálva a pénzügyi eszköz várható élettartama során felmerülő becsült jövőbeli készpénz-bevételeket, eredményként az adott eszköz első elszámolásakor rögzített nettó nyilvántartási értékét adja.

F) Osztalékbevétel

Az osztalékbevétel a fizetési jogosultság megállapításakor kerül elszámolásra.

V) Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések árutermeléshez, szolgáltatásnyújtáshoz vagy adminisztratív célokból használt tárgyi eszközök, melyek várhatóan éven túl szolgálják a Csoport vállalkozási tevékenységét.

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések bekerülési értéken kerülnek bemutatásra, csökkentve a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel.

A Vállalatcsoport lineáris módszerrel eszközcsoportonként, az alábbi értékcsökkenési kulcsokat alkalmazza:

Megnevezés	ÉCS- kulcs
Telek	0%
Épület, építmény	1-4,5%
Gépek, berendezések	
<i>Gépek</i>	5-33,33%
<i>Járművek</i>	10-20%
<i>Irodai eszközök, bútorok</i>	8-33,33%

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések adott időszaki értékcsökkenési leírásának értékét a várható használat, a hasznos élettartam, a fizikai elhasználódás és a becsült maradványérték figyelembevételével kell meghatározni. Az értékcsökkenés elszámolása havonta történik. A Konzolidált mérlegben a készletértékben, vagy a Konzolidált eredménykimutatásban az eszköz használatától függően az „Értékesítés költségei”, az „Értékesítési és marketing költségek”, vagy az „Igazgatási és egyéb működési költségek” soron kerül kimutatásra az elszámolt értékcsökkenés.

A beruházások után értékcsökkenés nem számolható el. Az eszköz használata során felmerült költségeket csak akkor aktiválja a Társaság külön eszközként, vagy az eszköz bekerülési értékének részeként, amennyiben gazdasági hasznok beáramlását valószínűsíti a tétellel kapcsolatosan és a felmerült költségek megbízhatóan mérhetők. Az eszközök kicserélésre került komponensei kivezetésre kerülnek. A karbantartás, javítás nem aktiválható ráfordítás.

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések értékesítéséből keletkező eredmény (nettó bevétel és a könyv szerinti érték különbsége) része az üzleti tevékenység eredményének.

A beruházások beszerzési értéke tartalmazhat minden olyan, az üzleti év során keletkezett költséget, mely közvetlenül kapcsolódik annak előállításához vagy üzembehelyezéséhez.

A Csoport a személygépkocsik kivételével, a realizálható maradványértéket nem tekinti jelentősnek. A személygépkocsik maradványértéke az eredeti bruttó érték 20%-a.

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések leírási idejét és módszerét minden pénzügyi év végén felül kell vizsgálni. Amennyiben az eszköz várható hasznos élettartama eltér a korábban becsülttől, akkor ennek megfelelően a tárgyidőszaki és a jövőbeni időszakokra kalkulált értékcsökkenési leírást módosítani kell.

VI) Üzleti vagy cégérték

Üzleti vagy cégérték abban az esetben keletkezik, ha a leányvállalatért fizetett ellenérték magasabb a megszerzett, azonosítható eszközök és kötelezettségek valós értéke közötti különbözetnél.

Minden egyes felvásárlás esetén a nem ellenőrző részesedések első értékelése történhet egyrészt valós értéken, másrészt pedig olyan arányban, amilyen részarányt az egyes nem ellenőrző részesedések a felvásárolt vállalkozás azonosítható nettó eszközeinek valós értékén belül képviselnek. A Csoport eddig minden akvizíciót a második módszer szerint kezelt a Konzolidált beszámolóban.

Az üzleti vagy cégérték a Konzolidált mérlegben külön soron kerül kimutatásra, mely után nem számolható értékcsökkenés, de értékvesztés szempontjából évente felülvizsgálatra kerül az IAS 36 értelmében. A Csoport minden beszámoló készítés során felülvizsgálja, hogy az üzleti vagy cégértékkel kapcsolatosan értékvesztés elszámolása indokolt-e. Az értékvesztés vizsgálata során a Csoport pénztermelő egységeihez, vagy pénztermelő egységek csoportjához rendeli az üzleti vagy cégértéket. Az adott pénztermelő egység megtérülési értéke az értékesítési költséggel csökkentett valós érték és a használati érték közül a magasabb, melynek megállapításához a Csoport a Diszkontált Cash-Flow módszert alkalmazza.

Amennyiben a pénztermelő egység megtérülő értéke alacsonyabb, mint a nyilvántartási értéke, az értékvesztést először az egységhez rendelt üzleti vagy cégérték könyv szerinti értékének csökkentésével számoljuk el, majd pedig arányosan az egység egyéb eszközeihez rendeljük az eszközök könyv szerinti értéke alapján. Az értékvesztés a Konzolidált eredménykimutatás „Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye” során kerül kimutatásra. Az üzleti vagy cégértékre elszámolt értékvesztés nem fordítható vissza. Egy befektetés értékesítésének nyeresége vagy vesztesége tartalmazza az eladott befektetés üzleti vagy cégértékének könyv szerinti értékét is.

Egy előnyös vétel esetén, mikor a kifizetett vételár alacsonyabb, mint a megszerzett leányvállalat nettó eszközértékének valós értéke, a különbözet a Konzolidált eredmény-kimutatás „Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye” során azonnal jelentkezik.

Az üzleti vagy cégértéket a megszerzett társaság funkcionális pénznemének megfelelő devizában kezeljük és fordulónapi árfolyamon forintosítjuk.

VII) Immateriális javak

A harmadik féltől származó, vásárolt védjegyek, licenck, iparjogvédelem alá eső javak és szoftverek akkor és csak akkor mutathatók ki, ha valószínű, hogy az eszköznek tulajdonítható jövőbeni gazdasági hasznok be fognak folyni a gazdálkodóhoz és az eszköz bekerülési értéke megbízhatóan mérhető. A Csoport az értékcsökkenést lineáris módszerrel a becsült hasznos élettartamok alatt a következő leírási kulcsokkal számolja el:

Megnevezés	ÉCS-kulcs
Vagyoni értékű jogok	
<i>Vagyoni értékű jogok (csak ingatlanhoz kapcsolódó)</i>	5%
<i>Egyéb vagyoni értékű jog (licenc)</i>	5-50%
Szellemi termékek	4-50%
Kutatás-fejlesztés	5-50%
ESMYA, BEMFOLA	4%

Az egyedileg jelentős immateriális javak a beszámoló 12. mellékletében kerülnek bemutatásra. A vásárolt licenceket a Csoport a szerződésen alapuló időtartam alatt számolja el amortizációként, amely eredményeként a fenti táblázatban szereplő tartományokon belüli értékcsökkenési kulcs adódik.

A Konzolidált eredmény-kimutatásban az immateriális javak értékcsökkenése – jellegétől függően – az Értékesítés költségei, az Értékesítési és marketing költségek, az Igazgatási és egyéb működési költségek, valamint a Kutatás-fejlesztés költségei között kerül kimutatásra.

Az immateriális javak leírási idejét és módszerét minden pénzügyi év végén felül kell vizsgálni. Ha az eszköz várható hasznos élettartama eltér a korábban becsülttől, akkor ennek megfelelően az adott és a jövőbeni időszakokra kalkulált értékcsökkenést módosítani kell. Az immateriális javak jellegükből és a Csoport tevékenységéből adódóan általában nem rendelkeznek maradványértékkel.

Az üzleti kombináció keretében megszerzett és az üzleti vagy cégértéktől külön elszámolt immateriális javak első elszámolása a beszerzés napján valós értéken történik.

Az első bekerülést követően az üzleti kombináció során megszerzett immateriális javakat a halmozott amortizációval és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken tartjuk nyilván, csakúgy, mint a külön beszerzett immateriális javakat.

Az Éves Jelentésben használt ESMYA® márkanév az uliprisztál-acetátot tartalmazó nőgyógyászati terápiás területen a méhmióma kezelésére használt terméket jelenti, míg az ESMYA terminológia a Richter Csoport Konzolidált mérlegében kimutatott, a PregLem akvizíción azonosított immateriális eszközre (az EU és USA régióhoz kapcsolódóan, lásd 12. melléklet) utal.

VIII) Tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése az üzleti vagy cégérték kivételével

A Tagvállalatok minden mérlegkészítéskor vizsgálják, hogy bármely eszköz esetében azonosításra kerül-e értékvesztésre utaló jel. Amennyiben ilyen körülmény fennáll, az eszköz várható megtérülési értékét meg kell becsülni. Értékvesztést kell elszámolni az eredmény terhére, ha az eszköz (vagy a pénztermelő egység) várható megtérülési értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti értéke. Az értékvesztést a Csoport közvetlenül az eredménnyel szemben számolja el, mint „Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye”.

Minden beszámolási időszak végén a Csoportnak meg kell becsülni, hogy van-e arra utaló jel, hogy egy eszközre a már korábban elszámolt értékvesztés a továbbiakban már nem áll fenn vagy értéke csökkenhet. Amennyiben erre utaló jel mutatkozik, becslést kell készíteni az eszköz megtérülési értékére, és az eszköz nyilvántartási értékét erre az értékre kell növelni. A megnövelt nyilvántartási érték nem haladhatja meg azt a nyilvántartási értéket, amely akkor lett volna érvényes (értékcsökkenés elszámolása után), ha a korábbi években nem került volna sor értékvesztés elszámolására az eszközzel kapcsolatban. Az értékvesztés visszairását a Csoport közvetlenül az eredménnyel szemben számolja el, mint „Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye”.

IX) Kutatás-fejlesztés

A fejlesztési projektekkel kapcsolatban keletkezett költségek az immateriális javak között kerülnek elszámolásra, amennyiben megfelelnek az IAS 38 "Immateriális Javak" Standard előírásainak:

- Az immateriális eszköz műszakilag kivitelezhető, felhasználásra vagy értékesítésre alkalmas lesz;
- Szándék van az immateriális eszköz befejezésére, és felhasználására vagy értékesítésére;
- A Csoport képes az immateriális eszköz felhasználására vagy értékesítésére;
- Bizonyítani kell, hogy az immateriális eszköz a jövőben gazdasági hasznot eredményez:
  - az immateriális eszköz által előállított terméknek, vagy magának az immateriális eszköznek létezik piaca, vagy
  - ha belső használatra készült, akkor használható;
- Megfelelő műszaki, pénzügyi és egyéb források elérhetőek a fejlesztés befejezéséhez. Bemutatható a források felhasználásának módja, ütemezése;
- Az immateriális eszköz fejlesztésének költségei megbízhatón mérhetők.

A Csoport az aktivált K+F eszközök értékcsökkenését egyedileg vizsgálta feltételek és körülmények alapján állapítja meg. Az amortizációs időszak akkor veszi kezdetét, amikor az eszköz használatra kész. Az értékcsökkenést lineáris módszerrel számoljuk el.

Azon kutatás-fejlesztési költségek, melyek nem felelnek meg ezeknek az előírásoknak, a felmerülésükkor költségként kerülnek elszámolásra.

X) Pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök az alábbi kategóriákba kerülnek besorolásra: „az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt” pénzügyi eszközök, „lejárati tartandó befektetések”, „értékesíthető pénzügyi eszközök” és „kölcsonk és követelések”. A besorolás a pénzügyi eszközök jellegétől és céljától függ, és azt az első elszámoláskor kell végrehajtani.

A) Egy pénzügyi eszközt akkor lehet az eredménnyel szemben valós értéken elszámolni, ha az eszközt kereskedési célként vagy az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt eszközként tartják nyilván, illetve ha származékos ügyletnek minősül. Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek kimutatásra, és minden ebből eredő nyereség vagy veszteség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. Az eredménnyel szemben elszámolt nettó nyereség vagy veszteség tartalmaz a pénzügyi eszközzel kapcsolatban kapott minden osztalékot és kamatot is.

B) A lejáratig tartandó befektetések olyan fix vagy meghatározható kifizetésekkel és fix lejáratral bíró váltók és kötvények, melyeket a Csoport határozottan szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A lejáratig tartandó befektetéseket amortizált bekerülési értéken tartjuk nyilván az effektív kamat módszer felhasználásával, és értékvesztést valamint bevételt számolunk el a tényleges hozam alapján.

C) Az értékesíthető pénzügyi eszközök közé azok a nem származékos pénzügyi eszközök tartoznak, amelyeket ennek minősítünk, illetve más kategóriába nem soroltunk. Az értékesíthető pénzügyi eszközök a befektetett eszközök között vannak nyilvántartva, hacsak a menedzsmentnek szándékában nem áll a befektetést a mérlegfordulónaptól számított 12 hónapon belül értékesíteni. Az értékesíthető kategóriába sorolt pénzügyi eszközök valós érték változásaiból eredő nyereségeket és veszteségeket közvetlenül az egyéb átfogó eredménnyel szemben számoljuk el. Amennyiben a Csoport az értékesíthető eszközök nyilvántartott értékpapírokat értékesíti, vagy értékveszt, a tőkében korábban elszámolt halmozott valós érték korrekció a Konzolidált eredménykimutatásában, mint „Pénzügyi tevékenység bevétele” vagy „Pénzügyi tevékenység ráfordítása” kerül elszámolásra. Az értékesíthető befektetések után kapott osztalék és az értékesíthető eszközként nyilvántartott értékpapírok után járó kamatok a Konzolidált eredménykimutatásban, mint „Pénzügyi tevékenység bevétele” kerülnek elszámolásra.

Pénzügyi eszköz vásárlása vagy értékesítése a tranzakció teljesítésének napján kerül elszámolásra.

D) A pénzügyi eszközök közé tartozó amortizált bekerülési értéken nyilvántartott adott kölcsönök elkülönítetten a XIV) Adott kölcsönök, XVIII) Pénz és pénzeszköz egyenértékes míg a vevőkövetelések a XV) Vevőkövetelések pontban kerülnek bemutatásra. Abban az esetben, ha a beágyazott derivatíva kockázatai és jellemzői nem kapcsolódnak szorosan az alap szerződéshez, külön derivatívaként kezeljük és ennek megfelelően értékeljük.

A Csoport az amortizált bekerülési értéken kimutatott pénzügyi eszközökkel kapcsolatosan minden egyes beszámolási időszak végén megvizsgálja, hogy egy pénzügyi eszköz vagy ezek egy csoportjának esetében van-e objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására. Akkor áll fenn objektív bizonyíték értékvesztés elszámolására, ha veszteséggel járó gazdasági események merültek fel az eszköz elismerése óta, és ezek kihatnak a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportjának becsült jövőbeni cash-flow-jára, valamint ez a hatás megbízhatóan mérhető.

A Csoport az értékesíthető pénzügyi eszközökkel kapcsolatosan minden egyes beszámolási időszak végén megvizsgálja, hogy egy pénzügyi eszköz vagy ezek egy csoportjának esetében van-e objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására. Követelést megtestesítő értékesíthető pénzügyi instrumentum esetében az előző bekezdésben található feltételeket vizsgálja meg a Társaság.

Tőkeinstrumentumnak minősülő értékesíthető pénzügyi eszközök esetében az eszköz könyv szerinti értékéhez képest tartósan vagy jelentősen alacsonyabb piaci érték is értékvesztésre utaló bizonyítéknak minősül. Az értékesíthető pénzügyi eszközök értékvesztését a Csoport a Pénzügyi tevékenység ráfordítása soron számolja el. Tőkeinstrumentumokkal kapcsolatosan az eredmény-kimutatásban elszámolt értékvesztés nem az eredmény-kimutatáson keresztül kerül visszaírásra. Követelést megtestesítő pénzügyi instrumentum esetében, amennyiben az értékvesztés elszámolását követő időszakokban az értékvesztés elszámolását indokoló esemény megszűnik és a pénzügyi eszköz piaci értéke meghaladja a könyv szerinti értéket, az elszámolt értékvesztést az eredmény-kimutatásban kell visszaírni.

XI) Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek vagy „az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt”, vagy „egyéb pénzügyi kötelezettségként” sorolhatók be.

Egy pénzügyi kötelezettséget akkor lehet az eredménnyel szemben valós értéken elszámolni, ha a kötelezettséget kereskedési célként vagy az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt kötelezettségként tartják nyilván, vagy ha származékos ügyletnek minősül. Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi kötelezettségek valós értéken kerülnek kimutatásra, és minden ebből eredő nyereség vagy veszteség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. Az eredménnyel szemben elszámolt nettó nyereség vagy veszteség tartalmaz a pénzügyi kötelezettséggel kapcsolatban fizetett minden kamatot is.

Az egyéb pénzügyi kötelezettségek, ideértve a felvett hiteleket is, első alkalommal valós értéken kerülnek értékelésre, tranzakciós költségek nélkül. Az egyéb pénzügyi kötelezettségeket a továbbiakban amortizált bekerülési értéken értékeljük, effektív kamat módszer felhasználásával, ahol a kamatráfordítás a tényleges hozam alapján kerül elszámolásra.

A Csoport akkor és csak akkor vezet ki egy adott pénzügyi kötelezettséget a könyveiből, ha a kötelezettség teljesítésre kerül, azt elengedik vagy lejár.

A pénzügyi kötelezettségek közé tartozó szállítói kötelezettségek a XVI) Szállítók pontban kerülnek bemutatásra.

XII) Halasztott-függő vételár

A Csoport akvizíciói során keletkezett halasztott-függő vételaras fizetési kötelezettségei valós értéken szerepelnek a beszámolóban. A valós érték változását több tényező befolyásolja, ezen változások a Konzolidált eredménykimutatás következőkben bemutatott sorain kerülnek elszámolásra. Az árfolyam- és kamatváltozás hatása a „Pénzügyi tevékenység ráfordítása” (vagy a „Pénzügyi tevékenység bevétele”), míg a valószínűség- és a kifizetendő cash-flow értékének változása az „Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye” sort érinti.

XIII) Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközök között kerülnek kimutatásra, a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok valamint a konszolidálásba be nem vont egyéb részesedések. Ezek a befektetett pénzügyi eszközök a „lejáratig tartandó” befektetések, az „értékesíthető” pénzügyi eszközök és a „kölcsönök és követelések közé sorolt befektetések” (kölcsönök olyan fix vagy meghatározott pénzáramokat tartalmazó nem származékos pénzügyi eszközök, amelyekkel nem kereskednek aktív piacon) bemutatásuk a 15. mellékletiben található.

XIV) Adott kölcsönök

A tartósan adott kölcsönök tartalmazzák az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönöket, illetve a maximum 8 évre adható kamatmentes dolgozói kölcsönöket. Az adott kölcsönök bekerüléskor valós értéken kerülnek elszámolásra, ezt követően amortizált bekerülési értéken értékeljük, az effektív kamat módszer felhasználásával.

XV) Vevőkövetelések

A követelések bekerüléskor valós értéken kerülnek elszámolásra, mely később amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre az effektív kamat módszer felhasználásával, csökkentve a követelésekre képzett értékvesztéssel.

XVI) Szállítók

A szállítók bekerüléskor valós értéken kerülnek elszámolásra, ezt követően amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre az effektív kamat módszer felhasználásával.

XVII) Származékos pénzügyi instrumentumok

A származékos pénzügyi instrumentumokat a szerződés hatályba lépése napján érvényes valós értéken értékeljük, és a követő értékelések során is valós értékelést alkalmazunk. Azon származékos pénzügyi instrumentumok valós értékében bekövetkezett változását, melyek nem fedezeti elszámolás alá tartoznak a Konzolidált eredménykimutatás tartalmazza. A Csoport derivatív ügyletei nem minősülnek fedezeti ügyleteknek, ezért nem alkalmazunk fedezeti elszámolást.

XVIII) Pénz és pénzeszköz egyenértékes

A Konzolidált cash-flow kimutatásban a „Pénz és pénzeszköz egyenértékes” a következő elemekből áll: készpénz, bankbetétek, pénzügyi eszközökben tartott befektetések, amennyiben a lejáratú idejük a beszerzésétől számított három hónapon belül van, mínusz folyószámlahitelek. A Konzolidált mérlegben a folyószámla hitelek a rövid lejáratú kötelezettségek között a „Hitel/kölcsön” soron kerülnek kimutatásra.

XIX) Hitelek/kölcsönök

A hiteleket és kölcsönöket felvételükkor a tranzakciós költségekkel csökkentett valós értéken értékeljük. A későbbi időszakokban az effektív kamatláb módszerrel meghatározott amortizált bekerülési értéken szerepelnek. A kölcsön futamideje alatt bármilyen, a felvett összeg (tranzakciós költségekkel csökkentett) és a kimutatott visszafizetendő érték közti különbség a Konzolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

Hitelkeret-szerződés megkötésével kapcsolatban kifizetett díjakat tranzakciós költségként számoljuk el, amennyiben valószínűsíthető, hogy a hitel részben vagy egészében felhasználásra kerül. Ez esetben a díj elszámolását a lehívás időpontjáig kell halasztani. Amennyiben nem valószínűsíthető, hogy a hitel részben vagy egészében felhasználásra kerül, a díjat likviditási szolgáltatásra történő elhatárolásként kell felvenni a könyvekbe és a vonatkozó hitel futamideje alatt kell amortizálni.

A hitelfelvételi költségek aktiválását részletesen lásd a XXIV) Hitelfelvételi költségek pontban.

XX) Készletek

A készletek nyilvántartási értéke a bekerülési érték vagy a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb. A vásárolt készletek mérlegértéket a FIFO (first-in, first-out) módszerrel kell meghatározni.

A saját termelésű készletek bekerülési értéke az utókalkulált előállítási költség. A saját termelésű készletek önköltsége tartalmazza a közvetlen anyagköltséget, bérköltséget és járulékait, a termelő gépek értékcsökkenését, karbantartását, valamint a közvetlen üzemeltetési költséget.

XXI) Céltartalékok

A céltartalék képzésre akkor kerül sor, amikor a Csoportnak múltbeli események következtében meglévő jogi vagy vélelmezett kötelezettsége van és valószínűsíthető, hogy a kötelezettség kiegyenlítése erőforrás kiáramlást okoz, valamint megbízható becslés készíthető a kötelezettség összegéről.

Környezetvédelmi kiadásokra képzett céltartalék

A Vállalatcsoport múltbeli működésével kapcsolatban, valamint ingatlanvásárlás révén környezetvédelmi kötelezettségek merülhetnek fel, elsősorban a talaj- és talajvíztisztítással kapcsolatos költségek tekintetében.

Céltartalékot kell képezni, ha a kármentesítési feladatok elvégzése vélelmezhető vagy törvényi kötelezettség írja elő, valamint, ha a helyreállítási munkálatok költségei valószínűsíthetők és a költségek ésszerű határértékek között megbecsülhetők.

A céltartalékokat a Csoport a kötelezettségek jelenértékén értékeli, mely során a diszkontálást adózás előtti kamatlábbal végzi el, figyelemmel az aktuális piaci körülményekre, valamint a kötelezettséggel kapcsolatos kockázatokra.

Sem 2015. december 31-én sem 2016. december 31-én a Csoportnak nincsen jogi vagy vélelmezett kötelezettsége környezetvédelmi kiadásokra.

Nyugdíjazással kapcsolatos juttatásokra képzett céltartalék

A Csoport hosszú távú meghatározott nyugdíjprogramot tart fenn, ami a XXVI) Nyugdíjazással kapcsolatos juttatások pontban kerül bemutatásra.

XXII) Nyereségadó

Az eredménykimutatás nyereségadó sora tényleges adót és halasztott adót is tartalmaz. A fizetendő adó az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, azon adók kivételével, melyek olyan tételekkel kapcsolatban keletkeztek, melyek az átfogó eredményben, vagy közvetlenül a saját tőkében kerültek elszámolásra. Ez esetben az adó is az átfogó eredményben, illetve közvetlenül a saját tőkében számolandó el.

A tényleges társasági adó mértéke a mérleg fordulónapjáig hatályba lépett, vagy lényegileg hatályba lépett adótörvényekben meghatározott adófizetési kötelezettségen alapul. Azon országok adótörvényei az irányadóak, ahol az Anyavállalat és leányvállalatai működnek, illetve ahol adóalapot képező jövedelmük keletkezik.

A halasztott adó a mérleg-módszert alkalmazva kerül megállapításra átmeneti eltérések esetén, amely az eszközök és források adóértéke és a pénzügyi számláló készítéséhez felhasznált könyv szerinti értéke között áll fenn.

Halasztott adó kötelezettséget nem mutatunk ki üzleti vagy cégértékkel kapcsolatban; kezdeti megjelenítéshez kapcsolódóan halasztott adót nem számolunk el abban az esetben, ha egy eszközt vagy kötelezettséget először ismerünk el a könyvekben egy olyan – akvizíciónak nem minősülő – tranzakció keretében, amely nincs hatással sem a számviteli, sem az adóalapot képező eredményre. A halasztott adó összegét olyan törvénybe foglalt, a mérlegfordulónapon érvényes adókulcsok használatával számítjuk, amelyek várhatóan érvényesek lesznek a halasztott adó követelés érvényesítése, illetve a halasztott adó kötelezettség rendezése időpontjában.

A halasztott adó eszközök csak olyan mértékig kerülnek elszámolásra amekkora összegben valószínűleg rendelkezésre áll majd olyan adóköteles nyereség, amellyel szemben felhasználhatók a levonható átmeneti eltérések.

A halasztott adó eszközök és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha jogilag megengedett az adókövetelések adókötelezettségekkel szembeni ellentételezése, és amennyiben a követelések és kötelezettségek ugyanazon adóhatóság által meghatározott jövedelemadóhoz kapcsolódnak, és a Csoport nettó értéken kívánja rendezni adókövetelését és adókötelezettségét.

A Richter Csoport beruházási adókedvezményre jogosult, de élve a kezdeti kimutatás alóli mentesítési lehetőséggel halasztott adó eszköz ilyen jogcímen nem került kimutatásra (3.2. melléklet).

XXIII) Szegmensinformációk

A Csoport pénzügyi jelentéseiben szereplő szegmens információkat úgy mutatjuk be, ahogy ezeket az Anyavállalat vezető operatív döntéshozói, az Igazgatóság tagjai vizsgálják. Az Igazgatóság felelős az erőforrások működési szegmensek közötti elosztásáért, valamint ezen teljesítmények értékeléséért.

XXIV) Hitelfelvételi költségek

Amennyiben a hitelfelvételi költségek közvetlenül egy minősített eszköz beszerzéséhez, megépítéséhez vagy előállításához kapcsolódnak, amely eszköz esetében jelentős idő szükséges addig, amíg az eszköz a tervezett célnak megfelelően használható vagy értékesíthető, a hitelfelvételi költségek az adott eszköz bekerülési értékének részét képezik. Minden egyéb hitelfelvételi költség az eredménnyel szemben kerül elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerül.

XXV) Lízingek

A lízing pénzügyi lízingnek minősül, amikor a lízingfeltételek jelentős mértékben a bérlőre hárítják a tulajdonlással járó valamennyi kockázatot és előnyt. Minden ettől eltérő lízingügylet operatív lízingnek tekintendő.

A pénzügyi lízing keretében lízingbe vett eszközök, mint a Csoport eszközei kerülnek elszámolásra a valós értékükön a lízingügylet kezdetekor, illetve, amennyiben ez alacsonyabb, akkor a minimális lízingdíjak jelenértékén. A lízingbe adóval szembeni kötelezettség, mint pénzügyi lízing kötelezettség jelenik meg a mérlegben.

A lízingdíjak a finanszírozási költségek és a lízing kötelezettség csökkenése között arányosan kerülnek felosztásra annak érdekében, hogy egyenletes kamatláb alakuljon ki a kötelezettség fennmaradó egyenlegére. A finanszírozási költségeket közvetlenül az eredményre terheljük, kivéve, ha közvetlenül a minősített eszközöknek tulajdoníthatók, amely esetben a Csoport hitelfelvételi költségekkel kapcsolatos általános szabályzata szerint kerülnek aktiválásra. Függő bérleti díjak költségként kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerülnek.

Operatív lízingdíjak költségként kerülnek elszámolásra a lineáris módszerrel a lízing futamideje alatt (33. melléklet). Operatív lízing keretében felmerülő függő bérleti díjak költségként kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor felmerülnek.

XXVI) Nyugdíjazással kapcsolatos juttatások

Meghatározott szolgáltatási nyugdíjprogramok

A Csoport hosszú távú meghatározott juttatási nyugdíjprogramot tart fenn, ami a Konzolidált mérlegben a hosszú lejáratú kötelezettségek „Céltartalékok” során jelenik meg. Az IAS 19 Standardnak megfelelően a meghatározott juttatási nyugdíjprogramoknál a nyújtott juttatások költségének számításakor minden beszámolóképzési időszak végén aktuáriusi értékeléssel elkészített Kivetített Jövőirásí Egység Módszerét alkalmaztuk.

A várható juttatások összegét az esedékességi időpontig hátralévő időszakban minden évre azonos összegben (lineáris módon) számoltuk el, majd az esedékességeket jelenértéken – az aktuáriusi becsléseknek megfelelő diszkontlábbal – értékeltük.

A nyugdíjazással kapcsolatos meghatározott juttatási programok aktuáriusi feltételezéseiben bekövetkezett módosítások és változások, az egyéb átfogó eredményben, az egyéb hosszú távú juttatási programok értékében bekövetkezett változások pedig a felmerülésük időszakának Konzolidált eredménykimutatásában kerülnek elszámolásra.

Meghatározott hozzájárulási - nyugdíjprogramok

A Richter Csoport vállalatai munkavállalók javára kötelező, szerződéses, vagy önkéntes alapon befizetnek különböző nyilvános, vagy saját üzemeltetésű nyugdíjpénztárakba. A Csoportnak ezen túlmenően egyéb fizetési kötelezettsége nincs. Ezek a hozzájárulások felmerülésük pillanatában munkavállalói juttatásnak minősülnek.

Munkaviszony megszűnésével kapcsolatos juttatások

A munkaviszony megszűnésével kapcsolatban akkor fizetendő juttatás, ha a munkavállaló munkaviszonya a rendes nyugdíjkorhatár elérése előtt megszűnik, illetve ha a munkavállaló önkéntes felmondást választ ezen juttatások fejében.

A Csoport az alábbi időpontok közül a korábbi esemény bekövetkezésekor számolja el a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos juttatást: (a) mikor a Csoportnak már nincs lehetősége visszavonni a juttatásokra vonatkozó ajánlatát; (b) amikor a Csoport, az IAS 37 hatálya alá tartozó átszervezési költségekre céltartalékot számol el a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos juttatásokra.

XXVII) Részvény alapú juttatások

A Csoport bizonyos munkavállalói részére saját részvényeket juttat a munkavállalói részvény programjai keretében. A juttatási programok részletes bemutatása a 25. mellékletben található. Ezek a juttatási programok tőkeinstrumentumban teljesített részvényalapú kifizetésként kerülnek elszámolásra.

A munkavállalóknak és más, hasonló szolgáltatásokat nyújtó személyeknek nyújtott, tőkeinstrumentumban teljesített részvényalapú kifizetések értékelése a tőkeinstrumentumok valós értékén történik a nyújtás napján. A tőkeinstrumentumban teljesített részvényalapú kifizetések nyújtás napján meghatározott valós értéke a megszolgáltatási időszak alatt (becslések változásával korrigált) lineáris módszerrel kerül elszámolásra a Csoport ténylegesen megszolgált tőkeinstrumentumokra vonatkozó becslése alapján. A Csoport a becslésben bekövetkező változást az eredménykimutatásban a tőkével szemben számolja el.

XXVIII) Állami támogatások

Az állami támogatásokat csak akkor lehet elszámolni, ha ésszerű bizonyosság van arra nézve, hogy a Csoport meg fog felelni a támogatás elnyeréséhez szükséges feltételeknek, és a támogatást folyósítani fogják. A költségek térítésére vonatkozó állami támogatások elhatárolásra kerülnek, és azokban az időszakokban kerülnek bevételeként elszámolásra, amelyben összemérhetőek a kapcsolódó költségekkel. Az olyan állami támogatások, melyek befektetett eszközökkel kapcsolatosak, mint hosszú lejáratú passzív elhatárolások kerülnek kimutatásra a Konzolidált mérleg „Hosszú lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások” során, és az eszköz várható hasznos élettartama alatt, lineáris módon kerülnek feloldásra az eredménykimutatás „Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye” során.

XXIX) Jegyzett tőke

A törzsrészcvényeket saját tőke elemként tartjuk nyilván. Amennyiben a Csoporthoz tartozó valamelyik vállalat vásárol az Anyavállalat részvényeiből (saját részvény), ennek kifizetett ellenértékét, ideértve a megszerzéssel kapcsolatban közvetlenül felmerült egyéb költségek nyereségadóval csökkentett részét, le kell vonni az Anyavállalat tulajdonosaira jutó tőkéből mindaddig, amíg a részvényeket bevonják vagy újra kibocsátják. Ha ezek a törzsrészcvények újra kibocsátásra kerülnek, azok befolyó ellenértéke, ideértve az eladással kapcsolatban közvetlenül felmerült egyéb költségek nyereségadóval csökkentett részét, növeli az Anyavállalat tulajdonosaira jutó tőkét.

XXX) Egy részvényre jutó konszolidált eredmény

Az egy részvényre jutó konszolidált eredmény úgy kerül kiszámításra, hogy a Társaság részvényeseire jutó éves eredményt elosztjuk az abban az évben forgalomban lévő törzsrészcvények súlyozott átlagos számával, melyet csökkent a visszavásárolt saját részvények darabszáma.

A hígított részvényenkénti eredmény számításánál a forgalomban lévő törzsrészcvények átlagos számát módosítani kell azzal a feltételezéssel, hogy az összes potenciális hígító hatású instrumentum részvényre lesz cserélve.

XXXI) Osztalékfizetés

A Társaság részvényeseinek fizetendő osztalékot a Csoport pénzügyi beszámolójában a tőkével szemben („Eredménytartalék”) elszámolt kötelezettségként mutatjuk ki, abban az időszakban, amelyben a tulajdonosok az osztalékot jóváhagyták.

XXXII) Összehasonlító pénzügyi információk

2017. január 1-jétől a Richter Gedeon Nyrt. számára kötelező az egyedi IFRS szerinti beszámolás. A Társaság az áttérést támogatandó, informatikai fejlesztéseket hajtott végre. Ezek lehetőséget teremtettek a készletek csoporton belüli értékesítésén keletkező közbeső eredmény kiszűrés módszertanának felülvizsgálatára. A felülvizsgálat során kiderült, hogy a vásárolt készleteknél korábban alkalmazott fedezetszázalékok nem voltak elég pontosak, illetve a saját termelésű készletek közbeső eredménye teljes egészében nem került kiszűrésre. Ennek következtében a készletek felül, az értékesítés költségei pedig alulértékelték voltak. A fent leírt informatikai fejlesztés lehetővé tette a csoporton belüli készletértékesítés közbeső eredményének teljes kiszűrését.

Szintén az egyedi, anyavállalati IFRS beszámoló elkészítése során feltárásra került, hogy a korábban beazonosított eltérés a tárgyi eszközök és azok értékcsökkenésének - két számviteli rendszer szerinti értékében - nem került évente felülvizsgálatra. Ennek következtében az Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések értéke alulértékelt, míg a korábbi években elszámolt értékcsökkenés túlzott volt. A felülvizsgálat eredményeképpen az eszközérték és eredménytartalék módosításra került.

Az IAS 8 standard előírásával összhangban a megelőző időszakok összehasonlító adatai ezeknek megfelelően módosításra kerültek (ld. 39. melléklet).

3. Bizonytalansági tényezők és számviteli becslések

A Kiegészítő Melléklet 2. pontjában ismertetett Számviteli Politika alkalmazásakor becsléseket és feltételezéseket szükséges alkalmazni egyes eszközök és kötelezettségek adott időpontra vonatkozó értékének meghatározásakor, melyek más forrásból egyértelműen nem meghatározhatók. A becslési folyamat a legutolsó rendelkezésre álló tapasztalatokat és releváns tényezőket tartalmazza. A tényadatok a becslésektől eltérhetnek.

A becslések és alapfeltételezések folyamatosan aktualizálásra kerülnek. A számviteli becslésben bekövetkező változás hatása a változás időszakában veendő figyelembe, ha a változás csak az adott időszakot érinti, illetve a változás időszakában és a jövőbeni időszakokban, ha több időszakot érintő változásról van szó.

A becslési bizonytalanság és a számviteli politika alkalmazása terén hozott kritikus döntések fő területei, amelyek a legjelentősebb hatást gyakorolják a Konzolidált pénzügyi kimutatásokban megjelenített összegekre, az alábbiak:

3.1 Bizonytalansági tényezők

Üzleti vagy cégérték értékvesztés tesztelése

A lényegesebb számviteli elvek VI). pontjában leírtaknak megfelelően a Csoport évente teszteli, hogy az üzleti vagy cégérték tekintetében történt-e értékvesztés. A Csoport által készített értékvesztéssel kapcsolatos számítások jelentős, jövőbeni eseményektől függő becsléseket tartalmaznak. Az alkalmazott feltételezések és a becslések érzékenysége a 18. mellékletben kerül részletesebben bemutatásra.

Értékcsökkenés és amortizáció

Az ingatlanok, gépek és berendezések, valamint az immateriális javak nyilvántartása bekerülési értéken történik, leírásukra pedig lineárisan, hasznos élettartamuk alatt kerül sor. Az eszközök hasznos élettartamának becslése egy olyan szakmai megítélés, ami a hasonló eszközökkel kapcsolatos tapasztalatokra épül. Elsősorban használat közben az eszközök által magukban foglalt jövőbeni gazdasági hasznok realizálódnak.

Azonban más tényezők, úgymint technikai vagy kereskedelmi elavulás és fizikai elhasználódás, gyakran eredményezhetik az eszközök gazdasági hasznainak csökkenését. A menedzsment a fennmaradó hasznos élettartamot az eszközök aktuális technikai, piaci és jogi körülményei figyelembevételével azon becsült időszak alapján határozza meg, mely alatt az eszköznek tulajdonítható gazdasági hasznok realizálódnak a Csoportnál. Az alábbi fő tényezők kerültek figyelembevételre: (a) eszközök várható használata; (b) a működési tényezőknél és a karbantartási programon alapuló várható fizikai elhasználódás; és (c) a piaci kondíciók változásából adódó technikai vagy kereskedelmi elavulás.

A becsült hasznos élettartamok felülvizsgálatára évente kerül sor. Ha a becsült hasznos élettartam 10%-kal csökkenne a menedzsment feltételezéseihez képest az értékcsökkenés 2016-ban 3.654 MFt-tal, míg 2015-ben 3.472 MFt-tal növekedne.

A Csoport a 2016. december 31-ével végződő évre 32.895 MFt, a 2015. december 31-ével végződő évre 31.248 MFt értékcsökkenési és amortizációs ráfordítást mutatott ki.

Elhatárolt veszteség Svájcban

PregLem

A PregLem, a Csoport svájci leányvállalata 2016. december 31-én 92 MCHF (26.653 MFt), 2015. december 31-én 103 MCHF (29.870 MFt) elhatárolt veszteséggel rendelkezett. A leányvállalat kantonális szinten 2016-ig adómentes státuszt élvezett. A társaság részletes ütemezést készített az elhatárolt veszteség felhasználásról és erre, valamint kantonális szinten azon levonható átmeneti különbségekre, melyek a fent nevezett adómentes időszak után fordulnak vissza, halasztott adót képzett. A PregLemhez kapcsolódó nettó halasztott adó kötelezettség értéke 2016. december 31-én 1.431 MFt, míg 2015 év végén 7.894 MFt (16. melléklet).

Finox

A Finox, az újonnan bevont svájci vállalatcsoport 2016. december 31-én 43 ME (13.490 MFt) elhatárolt veszteséggel rendelkezett. A társaság részletes ütemezést készített az elhatárolt veszteség felhasználásról és erre, valamint kantonális szinten azon levonható átmeneti különbségekre, melyek várhatóan visszafordulnak, halasztott adót képzett. A halasztott adó eszközök összege a Finox-ra releváns kulccsal (10,97%) került meghatározásra, mely az akvizíció során elszámolt halasztott adó kötelezettség összegét csökkenti. Az alkalmazott adókulcs azzal a feltételezéssel él, hogy a társaság kedvezményezett adózási státuszát a jövőben is fenn tudja tartani. A Finox AG-hez - mely az újonnan bevont svájci vállalatcsoport tagvállalata - kapcsolódó nettó halasztott adó kötelezettség értéke 2016. december 31-én 3.608 MFt.

Bizonytalan adópozíció Romániában

2009. október 1-jén a kormányzat annak érdekében, hogy megakadályozza a gyógyszerpiaci kiadások költségvetésének túllépését egyfajta, vitatott támogatás-visszafizetési rendszert fogadott el. Az 5-12 %-os sávban mozgó visszafizetések jogosultja a Központi Biztosítótól, melyeket a belföldi gyógyszergyártók és a nagykereskedők a támogatott termékek árbevétele után fizetnek. A kapcsolódó bizonytalan adópozíciót lásd a 37. mellékletben.

2011. október 1-jétől újabb, a belföldi és külföldi gyógyszergyártókat közvetlenül terhelő támogatás-visszafizetési szabályozás lépett életbe a részben vagy egészben támogatott termékekre vonatkozóan. Ez a szabályozás már nem minősül bizonytalan adópozíciónak, a kapcsolódó ráfordítások az 5. mellékletben kerültek részletezésre.

A Csoport a lentebb bemutatott akvizíciók esetében a Számviteli politikájával összhangban, a volt tulajdonosokkal szemben fennálló halasztott-függő vételár kötelezettségeket valószínűséggel súlyozott diszkontált jelenértéken mutatja ki, melyek minden beszámolási időszakban újraértékelésre kerülnek. A jövőbeli események bekövetkezése függvényében a könyvekben szereplő kötelezettségeknél magasabb összeg is kifizetésre kerülhet.

GRMED halasztott-függő vételár fizetése

2013-ban a Richter Gedeon Nyrt. bejelentette, hogy marketing partnerével - az Rxmidas Pharmaceuticals Co. Ltd. tulajdonosaival olyan megállapodásokat írt alá, amelyek eredményeképpen átalakul és megerősödik jelenléte a kínai gyógyszerpiacon. Az akvizíció következtében a megállapodás szerint, a szerződés aláírásakor kifizetendő összegben túl további kifizetéseket teljesít a következő években. A halasztott-függő vételár diszkontált valós értéken került a beszámolóba, növelve ezzel a Csoport Egyéb hosszú- és Egyéb rövid lejáratú kötelezettségeit. A várható kifizetés bruttó (nem diszkontált) értéke a fordulónapon mintegy 179 MCNY (7.565 MFt), és 2015. december 31-én 275 MCNY (12.139 MFt) volt. Tekintve, hogy a halasztott-függő vételár meghatározott termékek jövőbeni profitjától függ, a kötelezettség maximális kitétsége a korábbi években nem volt számszerűsíthető.

Mivel az utolsó vételár részlet 2017-ben már kiegyenlítésre került, ebből adódóan a bizonytalanság hatása 2016 év végén már nem áll fenn.

GR Mexico halasztott-függő vételár fizetése

A Társaság a dél- és közép-amerikai régióban megkezdett terjeszkedésének keretében 2013 decemberében a DNA Pharmaceuticals, S.A. de C.V. tulajdonosával olyan megállapodást írt alá, amelynek célja a mexikói gyógyszerpiacra történő belépés megalapozása. A megállapodás értelmében, a Richter kezdetben 100%-os tulajdoni részesedéssel, 70%-os szavazattal rendelkezett a tulajdonszerzést követően Gedeon Richter Mexico S.A.P.I. de C.V. (a továbbiakban „GR Mexico”) nevet felvevő vállalatban, s egyben kötelezettséget vállalt a hátralévő 30%-os ki nem fizetett tulajdonrész vételárának 3 év alatti kifizetésére, melyből 10% 2015 év folyamán kifizetésre került. A Csoport az akvizíción nem keletkezett „Nem ellenőrző részesedés”-t (36. melléklet). A vállalat fő tevékenysége a nőgyógyászati készítmények értékesítése és promóciója, valamint a törzskönyvezési feladatok ellátása. A GR Mexico és a Richter együttműködése tökéletes szinergiát teremt az ESMYA® piaci bevezetéséhez Mexikóban.

A halasztott-függő vételár kötelezettség az Egyéb rövid- és hosszú lejáratú kötelezettségek soron szerepel. Mérlegfordulónapon a halasztott-függő vételárhoz kapcsolódó várható kifizetés bruttó (nem diszkontált) értéke 3,0 M\$ (881 MFt), míg 2015. december 31-én 3,0 M\$ (860 MFt) volt.

Mediplus Csoport halasztott-függő vételár fizetése

2014. májusában a Richter Gedeon Nyrt. megállapodást írt alá az Andelam B.V.-vel, egy Hollandiában bejegyzett korlátolt felelősségű társasággal, mely értelmében 100%-os tulajdoni hányaddal és 51%-os szavazattal rendelkezik a curaçaoi bejegyzésű Mediplus N.V. kereskedelmi cégcsoportban („Mediplus”). A megállapodás értelmében, a Richter a következő években teljesíti a halasztott vételár konstrukcióból eredő fizetési kötelezettségét a még ki nem fizetett 49 % vonatkozásában. A további kifizetésekre a Mediplus volt tulajdonosa akkor lesz jogosult, ha sikerül teljesítenie bizonyos előre meghatározott célkitűzéseket legkésőbb 2017 első negyedévéig. A Társaság menedzsmentje úgy ítéli meg, hogy a mérőföldkő fizetés feltételei nem fognak teljesülni, ezért az ezzel kapcsolatos kötelezettség valós értéke nulla. Az eredeti tulajdonossal 2015-ben kötött megállapodás alapján a Richter szavazati hányada a vállalatban 100 %-ra emelkedett.

2016. december 31-én a halasztott-függő vételárhoz kapcsolódó kitétség maximális összege 5.880 e\$ (1.727 MFt), míg 2015. december 31-én 5.880 e\$ (1.685 MFt) volt.

A Mediplus egy stabil piaci jelenléttel rendelkező marketing tevékenységet végző vállalat, amely leányvállalatain keresztül számos latin-amerikai országban értékesít, úgy mint: Ecuadorban, Peruban, Chilében és Bolíviában. A közép-amerikai, valamint a karibi térség országaiban szintén forgalmaz gyógyszeripari készítményeket. Tevékenysége főként a Richter fent említett országokban már piacon lévő nőgyógyászati készítményeinek forgalmazására irányul.

A felsorolt kötelezettségekkel kapcsolatos bizonytalanságok a 11. mellékletben kerülnek bemutatásra.

3.2 Kritikus számviteli megítélések

Fejlesztési adókedvezmény

Az Anyavállalat beruházási programja következtében adókedvezményre jogosult. Az említett adókedvezmény megszerzésének kritériumai a 8. mellékletben kerültek bemutatásra. Az adókedvezmény feltételei közül a Társaság egyedül a beruházás összegét tekinti tényleges kritériumnak, mivel a vásárolt eszközök működtetése nyilvánvalóan több emberi erőforrást igényel, mint amennyit a jogszabály megkövetel. A Csoport ezt az adókedvezményt beruházási adókedvezménynek minősítette. A Richter számviteli politikája szerint a beruházási adókedvezményt az eszköz adóalapjának növekedéseként kell értelmezni. Mivel az eszköz bekerülése nem minősült üzleti kombinációnak, valamint nem érintette sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot képező jövedelmet, így a keletkezett levonható átmeneti különbözet nem keletkezett halasztott adó eszközt az IAS 12.24 előírásainak megfelelően. A további évekre nyitva álló adókedvezményes keret folyóáras értéken 1.323 MFt (2015-ben 3.390 MFt).

4. Szegmensinformációk

A menedzsment a Társaság legfőbb döntéshozójának minősülő Igazgatóság számára összeállított jelentéscsomagok alapján határozta meg a működési szegmenseket. Vezetési szempontból a Csoport három fő szegmensre osztható:

- A Gyógyszergyártás szegmensbe tartoznak azok a tagvállalatok, amelyek a Csoport fő tevékenységét, a gyógyszeripari termékek kutatás-fejlesztését, előállítását végzik.
- A Nagy-és kiskereskedelem szegmens tartalmazza a disztribúciós és patikai tagvállalatok teljesítményét, amelyek egyes régiós piacokon a gyógyszeripari értékesítési lánc szereplőiként közreműködnek a termékek fogyasztókhoz való eljuttatásában.
- Az Egyéb szegmens mutatja be a konszolidációba bevont összes többi tagvállalatot, amelyek szolgáltatóként, nagyrészt kereskedelmi és marketing tevékenységet végezve támogatják a gyógyszergyártó tagvállalatok működését.

A termékértékesítésből származó árbevétel legnagyobb részét a kiszerezelt gyógyszerek, valamint a hatóanyagok értékesítésén realizálja a Csoport Gyógyszergyártási szegmense. Termékcsoportonként vizsgálva a legjelentősebb a hormonális fogamzásgátlók, a szív- és érrendszeri, valamint a központi idegrendszeri készítmények árbevétele.

I) Üzleti szegmensek

	Gyógyszergyártás		Nagy-, és kiskereskedelem		Egyéb szegmens		Szegmensek közötti kiszűrés		Összesen	
	MFt		MFt		MFt		MFt		MFt	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	Módosított*								Módosított*	
Harmadik féltől származó bevétel	314.391	300.551	74.459	63.688	840	981	-	-	389.690	365.220
Más szegmensbe tartozó vevőtől származó bevétel	9.448	8.359	5	3	3.763	3.621	(13.216)	(11.983)	-	-
Árbevétel	323.839	308.910	74.464	63.691	4.603	4.602	(13.216)	(11.983)	389.690	365.220
Üzleti tevékenység eredménye	55.204	66.148	1.158	893	151	(98)	(1.897)	(261)	54.616	66.682
Eszközök összesen	882.469	828.875	45.582	42.676	7.134	6.330	(121.308)	(130.887)	813.877	746.994
Rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek	114.950	112.752	37.618	40.689	1.257	1.344	(21.821)	(26.180)	132.004	128.605
Beruházási ráfordítások***	35.700	32.426	539	621	214	255	-	-	36.453	33.302
Értékesítéskénés és amortizáció**	32.066	30.427	596	583	233	238	-	-	32.895	31.248
Részesedés a társult- és közös vezetési vállalkozások eredményéből	(835)	228	2.566	1.308	41	4	26	(38)	1.798	1.502
Részesedések társult- és közös vezetési vállalkozásokban	-	997	7.070	4.819	1.523	1.403	(52)	(79)	8.541	7.140

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

** Lásd 12. melléklet.

*** Lásd a Konszolidált cash-flow kimutatásban.

II) A gazdálkodó egység egészére vonatkozó közzétételek

A Csoport harmadik feles vevői az alábbi földrajzi régiókban tevékenykednek:

1. Magyarország/Belföld
2. FÁK (Független Államok Közössége)
3. EU
4. USA
5. Kína
6. Latin-Amerika
7. Egyéb országok

2016	Magyarország	FÁK	EU	USA	Kína	Latin-Amerika	Egyéb országok	Összesen
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Árbevétel	35.776	121.736	166.167	18.813	21.616	9.187	16.395	389.690
Eszközök összesen	611.689	56.264	91.678	2.595	4.501	7.131	40.019	813.877
Beruházási ráfordítások	32.459	1.281	2.336	-	0	183	194	36.453

2015	Magyarország	FÁK	EU	USA	Kína	Latin-Amerika	Egyéb országok	Összesen
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
	Módosított*	Módosított*	Módosított*					Módosított*
Árbevétel	34.976	122.058	149.596	18.103	16.849	9.057	14.581	365.220
Eszközök összesen	582.503	39.052	85.704	3.130	1.347	6.316	28.942	746.994
Beruházási ráfordítások	28.505	1.400	2.872	-	-	181	344	33.302

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

Csoporton kívüli vevőktől származó árbevétel termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból és jogdíjbevételekből származik, melyek megoszlása a következő:

Árbevétel elemzés	2016 MFt	2015 MFt
Árbevétel termékértékesítésből	373.466	356.118
Árbevétel szolgáltatásnyújtásból	10.563	8.494
Royalty bevételek	5.661	608
Összes árbevétel	389.690	365.220

A Csoport Gyógyszergyártási szegmense hozzávetőlegesen 22.809 MFt (2015-ben: 20.003 MFt) árbevételt realizált egy harmadik feles vevőtől a FÁK régióban. Nincs olyan harmadik feles vevő, mely irányába történő értékesítés az összes árbevétel 10%-át meghaladná, így a Csoport vevőkoncentrációja nem nevezhető jelentősnek.

5. Az üzleti tevékenység eredménye – összköltség módszerrel

	2016 MFt	2015 MFt Módosított*
Árbevétel	389.690	365.220
<i>Ebből: Nettó royalty bevételek</i>	<i>5.661</i>	<i>608</i>
Saját termelésű készletek állományváltozása, saját teljesítmények, ELÁBÉ	(90.345)	(80.067)
Anyagjellegű ráfordítások	(101.941)	(91.150)
Személyi jellegű ráfordítások	(101.877)	(94.675)
Értécsökkenés és amortizáció (12. melléklet)	(32.895)	(31.248)
Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye	(8.016)	(1.398)
Üzleti tevékenység eredménye	54.616	66.682

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

Az egyéb bevétel és ráfordítás eredménye az alábbi jelentős tételeket tartalmazza:

A claw-back kiadások alatt azon ráfordításokat értjük, melyeket a támogatott termékek bevétele után kell visszafizetni azon államnak, melynek területén a termék forgalmazásra kerül (továbbiakban "claw-back"). A kihirdetett claw-back rendszerek szerint a befizetési kötelezettséget a helyi hatóságok állapítják meg a támogatott gyógyszerek értékesítési árbevétele alapján, összevetve azt a költségvetésben előírt támogatással. Az egyéb bevételek és ráfordítások 2016-ban 5.432 MFt (2015-ben 4.747 MFt) összegű romániai, németországi-, franciaországi-, spanyolországi-, portugáliai, belgiumi-, lettországi, olaszországi és bulgáriai claw-back befizetési kötelezettséget foglalnak magukba. A gyógyszer-gazdaságossági törvény által előírt és elszámolt 20%-os befizetési kötelezettség 2016-ban 379 MFt, 2015-ben 192 MFt volt.

Az egyéb bevétel és ráfordítás eredménye tartalmazza a Vagyoni értékű jogokra elszámolt értékvesztést és értékvesztés visszairást (12. melléklet) illetve a halasztott- függő vételárak valószínűségi értékének és a bruttó kifizetett érték változásából eredő összegeket (11. melléklet).

A Lisvy® termék visszahívásához kapcsolódóan az immateriális eszközökre 2.405 MFt leírást számoltunk el. A készletekre további 849 MFt értékvesztést könyveltünk el, mely összeg erejéig - a Bayer által megküldött tájékoztatás alapján - a Richter kártérítésre jogosult. A további kártérítési igényekről jelenleg egyeztetnek a Felek, így az még nem került követelésként és egyéb bevételként felvételre a jelen beszámolóban.

A Mediplus akvizíciója során felvett cégérték egészére értékvesztést számoltunk el 2016-ban 1.720 MFt összegben (ld. 18. melléklet).

A beszámolási időszakban 3.453 MFt egyszeri egyéb bevételt számoltunk el a kínai piacon OTC termékeket értékesítő Gedeon Richter Rxmidas JV Co. Ltd. vegyesvállalat 2016. évi 100 %-os felvásárlásához kapcsolódóan. Az IFRS 3 Üzleti kombinációk standard előírásait alkalmazva, az akvizíció időpontjában – 2016. január 22. – sor került a Richter által korábban tulajdonolt 50%-os részesedés valós értéken történő újraértékelésére. Az újraértékelés eredményeképpen adódó nyereséget az eredménykimutatásban elszámoltuk.

Az egyéb bevételek között egy egyszeri, 3.112 MFt mérföldkő bevételünk keletkezett 2016-ban a cariprazine európai forgalmazására a Recordati-val aláírt licenc megállapodásból. 2015-ben ez egyéb bevételekből jelentős részt tettek ki a kapott mérföldkő bevételek (a VRAYLAR™ USA forgalomba hozatali engedélyének megszerzése kapcsán az Allergan-tól, valamint bioszimiláris termékfejlesztés miatt a Stada-tól), valamint a kínai értékesítéshez kapcsolódóan utólagosan elszámolt árfolyam különbséget kompenzációnak egyéb bevételben elszámolt része.

6. Létszámadatok

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Éves átlagos állományi létszám	<u>11.820</u>	<u>11.465</u>

A konszolidációs kör bővítése kapcsán az új cégek konszolidációba való bevonása 94 fővel emelte a 2016. évben foglalkoztatottak éves átlagos létszámát. 2015-ben nem került új cég bevonásra.

7. Pénzügyi tevékenység eredménye

A Csoport a devizás tételek mérlegfordulónapi átértékelését tételenként végzi el, és ennek megfelelően számolja el az eredménykimutatásban a Pénzügyi tevékenység bevétele illetve ráfordítása soron. A Társaság vezetősége ezeket az átértékeléseket nettó szemléletben vizsgálja, ezért a kiegészítő mellékletben is ennek megfelelően kerülnek részletezésre.

	<u>2016</u> MFt	<u>2015</u> MFt
Nem realizált tételek	4.679	(6.568)
Vevő-, szállítóállomány év végi átértékelése	3.658	(5.984)
Devizakölcsönök év végi átértékelése	(148)	1.360
Hitelek év végi átértékelése	245	243
Egyéb devizás tételek év végi átértékelése	1.939	(1.625)
Halasztott-függő vételár kötelezettségek időérték változása (11. melléklet)	(948)	(573)
Határidős ügyletek nem realizált eredménye	(4)	11
Befektetések értékvesztése	(63)	-
Realizált tételek	7.133	(1.739)
Határidős deviza ügyletek realizált pénzügyi eredménye*	-	621
Követelések, kötelezettségek árfolyamnyeresége/(vesztesége)	2.670	(2.867)
Devizaátváltás árfolyamnyeresége/(vesztesége)	218	(1.062)
Osztalékbevételek	2.792	1
Kamatbevételek	2.566	2.641
Kamatráfordítások	(827)	(1.160)
Egyéb pénzügyi tételek	(286)	87
Összesen	<u>11.812</u>	<u>(8.307)</u>

* Kizárólag elszámolási (nettó módon elszámolt) határidős ügyletek eredményét tartalmazza. A leszállításos ügyletek eredménye a devizaátváltás eredményével egy soron jelenik meg.

A 2016. évi nem realizált pénzügyi eredményt nagymértékben befolyásolta a 2016. december 31-i 4,78 RUB/Ft-os, 293,69 \$/Ft-os (2015. december 31-i 3,88 RUB/Ft, 286,63 \$/Ft árfolyamon) történt átértékelések nyeresége. Az átértékelések együttes hatása 5,7 Mrd Ft-os pénzügyi eredmény növekedést okozott 2016-ban. A devizaérzékenység vizsgálatok eredményét ld. a 10. mellékletben.

Mérlegfordulónapon az Anyavállalatnak két valós értéken kimutatott opciós ügylete volt, melyből az egyik egy 2015-ben nyújtott átváltható kölcsönből (valós értéke változása 69 MFt veszteség), a másik az „átcserélhető” MNV kötvényből ered (valós érték változása 1.016 MFt nyereség); részletesebben lásd a 15. mellékletben.

A vezetőség folyamatosan figyelemmel kíséri az árfolyamalakulásokat és ennek megfelelően dönt további határidős ügyletek kötéséről.

Az IAS 39 standard szerint fedezeti ügyletnek minősülő ügyletei nincsenek a Társaságnak, a Társaság a határidős ügyleteit – banki értékelések alapján megállapított – valós értéken számolja el.

Halasztott-függő vételár fizetési konstrukcióval szereztünk tulajdonrészt 2013-ban a GRMed Co. Ltd.-ben, 2014-ben pedig a GR Mexico-ban (lásd 3.1 pontban). A halasztott-függő vételárak valós értéken kerültek a beszámolóba, növelve ezzel a Csoport Egyéb rövid lejáratú kötelezettségeit. A felvásárlásokkal kapcsolatos jövőbeni kötelezettségeinket az időérték változása miatt újraértékeljük, amelynek hatásaként lekötvevett ráfordításokat a 11. mellékletben mutatjuk be.

A 29. mellékletben bemutatott hitelhez kapcsolódó kamatráfordítás értéke 827 Mft (2015-ben 1.160 Mft).

8. Nyereségadó

A Csoport a helyi iparüzési adót és innovációs járulékot a nyereségadó elemeként mutatja be, mivel arra a következtetésre jutottunk - az IAS 12 standardnak megfelelően - hogy ezek az adók inkább nyereségadó, mint egyéb működési költség jellegűek.

	2016 Mft	2015 Mft Módosított*
Belföldön fizetett társasági adó	(561)	(851)
Külföldön fizetett társasági adó	(1.453)	(1.191)
Iparüzési adó	(3.728)	(3.351)
Innovációs járulék	(480)	(499)
Folyó adófizetési kötelezettség	(6.222)	(5.892)
Halasztott adó (16. melléklet)	5.019	(122)
Nyereségadó	(1.203)	(6.014)

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A 2016-ös üzleti évben a folyó fizetési kötelezettségek alapján kalkulált átlagos adókulcs 9,1%, míg a halasztott adóval együttesen számított érték 1,8% (2015-ben ezek az értékek rendre 9,8%, valamint 10,0% voltak).

2016-ban érvényben lévő társasági adókulcsok az Anyavállalatnál, és a három meghatározó leányvállalatnál a következők:

Magyarország*	19%
Románia	16%
Oroszország	20%
Lengyelország	19%

* A társasági adókulcs Magyarországon 19%, azonban a társasági adó mértéke a pozitív adóalap 500 millió forintot meg nem haladó összegéig 10%. 2017. január 1-jétől az alkalmazandó társasági adókulcs 9%.

A leányvállalatok esetében az előző évhez képest a fent bemutatott társasági adókulcsokban nem volt változás.

Az adóhatóság a kapcsolódó jogszabályban leírt határidőn belül bármikor ellenőrizheti a könyveket, és pótlólagos adót vethet ki büntetéssel, illetve késedelmi kamattal növelve. A menedzsmentnek nincs tudomása olyan körülményről, amelyből a Csoportnak ilyen jogcímen jelentős kötelezettsége származhatna.

A bizonytalan adópozícióra vonatkozó bemutatás a 37. mellékletben szerepel.

Adólevezetés

	2016 MFt	2015 MFt Módosított*
Adózás előtti eredmény	68.226	59.877
Tagvállalatok eredményére jutó, a működés országában érvényes adókulcsok alapján számított adó**	17.127	14.169
<i>Adóhatás:</i>		
Anyavállalat beruházási adókedvezménye	(2.221)	(2.978)
Részesezés a társult vállalkozások eredményéből	(342)	(279)
Nem adózó jövedelmek	(1.293)	(349)
Adózási szempontból nem levonható tételek	546	1.049
Adóalap csökkentő tételként is elismert ráfordítás***	(5.356)	(5.204)
Elhatárolt veszteség adóhatásának változása, melyre halasztott adóeszköz nem került megképzésre****	(222)	(205)
Önellenzés hatása	(397)	-
Társasági adókulcs változás hatása	(5.731)	-
Leányvállalatokhoz kapcsolódóan el nem számolt adó*****	(908)	(189)
Nyereségadó	1.203	6.014

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

** A számított adó meghatározása során alkalmazott adókulcs valamennyi nyereségadó figyelembevételével került meghatározásra beleértve pl. a helyi ipartérségi adót.

*** Ezen ráfordítások a tárgyévi eredményből kétszer vonhatóak le ahhoz, hogy megkapjuk az adóalapot (minősített K+F költségek).

**** Tárgyévben keletkezett elhatárolt veszteség mely nem képez halasztott adó eszközt, korrigálva a tárgyévben felhasznált, korábbi évben halasztott adó eszközként meg nem jelenített elhatárolt veszteséggel.

***** Halasztott adó kötelezettség az IAS 12.39 előírásai alapján nem került megképzésre az átmeneti különbözetre.

Fejlesztési adókedvezmény

Az Anyavállalat 2007. évben fejlesztési adókedvezményre vonatkozó igénybejelentést tett a Pénzügyminisztérium felé a Debrecenben megvalósítani szándékozott, biotechnológiai készítmények fejlesztésére és gyártására szolgáló üzemi beruházással kapcsolatban.

A beruházás 2011. évben befejezésre és valamennyi kapcsolódó eszköz üzembe helyezésre került. A Társaság fejlesztési adókedvezményt először a 2012. üzleti évre vonatkozóan vett igénybe.

Az adókedvezmény igénybevételének feltételei a Tao. tv. 22/B § (1) b) pont alapján:

- A beruházás jelenértéke minimum 1 Mrd Ft,
- 5 évig meg kell tartani az üzembe helyezett eszközöket a kedvezményezett régióban és
- ezen időszak alatt min. 75 fővel többet kell foglalkoztatni, mint a beruházás előtti évben.

Az adókedvezmény legkorábban a beruházás befejezésének évében, majd az első igénybevétel évétől számított kilenc adóévben (de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított tizennegyedik adóévben) vehető igénybe. A Társaság tehát legkésőbb 2021-ben érvényesíthet fejlesztési adókedvezményt a debreceni beruházása után.

A Társaság a fent leírt adókedvezményt 2012-ben, 2013-ban, 2015-ben és 2016-ban vette igénybe. A további évekre nyitva álló adókedvezményes keret folyóáras értéken 1.323 MFt (2015-ben 3.390 MFt).

Az adókedvezmény számviteli kezelése

Az adókedvezmény feltételei közül a Társaság egyedül a beruházás összegét tekinti tényleges kritériumnak, mivel a vásárolt eszközök működtetése nyilvánvalóan több emberi erőforrást igényel. Az Anyavállalat átlagos állományi létszám növekedése 120 fővel haladja meg az adókedvezmény jogosultsági határát (a számítás a 2012. évi Tao. tv változásának figyelembe vételével készült). Ennek megfelelően ezt az adókedvezményt beruházási adókedvezményként kezeli és élve az IAS 12.24 pontban foglalt mentességgel az eszköz beszerzésével kapcsolatosan halasztott adó nem kerül elszámolásra.

9. Egy részvényre jutó konszolidált eredmény

Az alap részvényenkénti nyereség számításakor a részvényeseknek kiosztható adózás utáni eredményt kell figyelembe venni, valamint a kibocsátott törzsrészvények éves átlagos számát, amely nem tartalmazza a saját részvényeket.

A hígított részvényenkénti eredmény számításánál a forgalomban lévő törzsrészvények átlagos számát módosítani kell, azzal a feltételezéssel, hogy az összes potenciális hígító hatású instrumentum részvényre lesz cserélve. 2015. és 2016. december 31-én a Csoport nem rendelkezett potenciális, hígító hatású törzsrészvénnyel, mely az alap EPS-t módosítaná.

EPS (alap és hígított)	2016	2015
		Módosított*
Konzolidált tárgyévi eredmény (Mft)	66.200	53.863
A részvények súlyozott átlagos száma (saját részvények levonása után) (ezer db)	185.848	185.286
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)	356	291

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

10. Pénzügyi instrumentumok

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek az adott kölcsönök, a befektetett pénzügyi eszközök, a forgóeszközök közül a vevőkövetelések, az értékpapírok és a pénzeszközök, valamint a felvett rövid- és hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök és a szállítói kötelezettségek.

	Melléklet	Könyv szerinti érték		Valós érték	
		2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Pénzügyi eszközök¹					
<i>Valós értéken nyilvántartott értékesíthető befektetések</i>					
Értékpapírok ²	22	751	2.446	751	2.446
<i>Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott lejáratig tartandó befektetések</i>					
Értékpapírok ²	22	-	1.524	-	1.524
<i>Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és követelések</i>					
Kölcsönök	21	1.776	2.893	1.776	2.893
Vevők	20	116.223	92.539	116.223	92.539
Egyéb rövid lejáratú követelés	21	3.524	2.336	3.524	2.336
Pénz és pénzeszköz egyenértékes	23	96.053	132.374	96.053	132.374
<i>Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök</i>					
Deviza forward ügyletek ⁴	21	-	4	-	4
Forgóeszközök		218.327	234.116	218.327	234.116
<i>Valós értéken nyilvántartott értékesíthető befektetések</i>					
Befektetés ³	15	13.255	8.169	13.255	8.169
<i>Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott lejáratig tartandó befektetések</i>					
Befektetés	15	1.862	1.815	1.862	1.815
<i>Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és követelések</i>					
Kölcsönök és követelések közé sorolt befektetés	15	15.780	16.282	15.780	16.282
Kölcsönök	17	4.799	3.683	4.799	3.683
<i>Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök</i>					
Átváltható kölcsön opció ⁷	15	79	148	79	148
„Átcsereíthető kötvény” opció ⁸	15	1.888	-	1.888	-
Befektetett eszközök		37.663	30.097	37.663	30.097

¹ Minden pénzügyi eszköz jelzálog- és tehermentes.

² Az értékpapírok valós értékelése banki adatszolgáltatás alapján történt.

Level 1: 2016-ban nem volt (2015-ben 1.524 MFt)

Level 2: 2016-ban 751 MFt (2015-ben 2.446 MFt)

³ Level 1: 2016-ban 13.255 MFt (2015-ben 8.169 MFt)

⁴ Level 2: összevont egyenlegük 2016-ban nem volt (2015-ben 4 MFt)

⁵ Level 3 Rövid lejáratú kötelezettségként kimutatott halasztott-függő vételár: 2016-ban 8.446 MFt (2015-ben 6.370 MFt)

⁶ Level 3 Hosszú lejáratú kötelezettségként kimutatott halasztott-függő vételár: 2016-ban nem volt (2015-ben 5.694 MFt)

⁷ Level 3: 2016-ban 79 MFt (2015-ben 148 MFt volt)

⁸ Level 3: 2016-ban 1.888 MFt

	Mellék- let	Könyv szerinti érték		Valós érték	
		2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Pénzügyi kötelezettségek					
<i>Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kötelezettségek</i>					
Hitelek/kölcsönök	29	7.776	6.523	7.776	6.523
Szállítók	26	45.926	38.209	45.926	38.209
Egyéb kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások	27	17.253	11.582	17.253	11.582
<i>Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi kötelezettségek</i>					
Egyéb kötelezettségek ⁵	11,27	8.446	6.370	8.446	6.370
Rövid lejáratú		79.401	62.684	79.401	62.684
<i>Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kötelezettségek</i>					
Hitelek/kölcsönök	29	28.874	37.188	28.874	37.188
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	30	3.438	974	3.438	974
<i>Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi kötelezettségek</i>					
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek ⁶	11,30 27,1	-	5.694	-	5.694
Hosszú lejáratú		32.312	43.856	32.312	43.856

¹ Minden pénzügyi eszköz jelzálog- és tehermentes.

² Az értékpapírok valós értékelése banki adatszolgáltatás alapján történt.

Level 1: 2016-ban nem volt (2015-ben 1.524 volt)

Level 2: 2016-ban 751 MFt (2015-ben 2.446 MFt)

³ Level 1: 2016-ban 13.255 MFt (2015-ben 8.169 MFt)

⁴ Level 2: összevont egyenlegük 2016-ban nem volt (2015-ben 4 MFt)

⁵ Level 3 Rövid lejáratú kötelezettségként kimutatott halasztott-függő vételár: 2016-ban 8.446 MFt (2015-ben 6.370 MFt)

⁶ Level 3 Hosszú lejáratú kötelezettségként kimutatott halasztott-függő vételár: 2016-ban nem volt (2015-ben 5.694 MFt)

⁷ Level 3: 2016-ban 79 MFt (2015-ben 148 MFt volt)

⁸ Level 3: 2016-ban 1.888 MFt

A fent említett különböző szintek meghatározása a következő:

Level 1: Azonos eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett (nem módosított) árfolyama.

Level 2: Olyan értékelési technika, amelynél minden lényeges input az eszközökre vagy a kötelezettségekre közvetlenül (mint árfolyam) vagy közvetve (mint származtatott árfolyam) piaci adatokból megállapítható.

Level 3: Olyan alapadat, mely piacon nem megfigyelhető információn alapul.

Pénzügyi kockázat kezelés

A Richter Gedeon Nyrt. beazonosította a működése szempontjából releváns pénzügyi kockázatait, amelyeket a Társaság vezetése folyamatosan nyomon követ és értékkel. A Csoport a pénzügyi kockázatok szempontjából kiemelten figyeli a tőkeszerkezeti, devizaárfolyam változásból fakadó, követeléskezelési és – behajtási, valamint likviditási kockázatokat.

Kamatláb kockázat

A 10. melléklet tőkeszerkezet kezelése pontban is bemutatottak alapján a Csoport hitelállománya nem jelentős, ezért a kamatláb kockázat sem minősül annak.

Értékpapír árfolyam kockázat

A Csoport által birtokolt értékpapírok jellemzően kötvények és kincstárjegyek, melyek a Magyar Állam által kibocsátott és/vagy által garantált értékpapírok. Ebből adódóan az árfolyamkockázatuk nem jelentős (lásd a hitelezési kockázat pontban) A Csoport legjelentősebb befektetése a Protek Csoportban lévő részesedés. Minden értékpapír árfolyam kockázat ehhez a befektetéshez kapcsolódik, ami a 15. mellékletben részletesen bemutatásra kerül.

I.) A tőkeszerkezet kezelése

A Csoport tőkeszerkezete a nettó idegen tőkéből – a készpénzzel és a bankszámlákkal (23. melléklet) csökkentett hitelek (29. melléklet) –, valamint a Csoport saját tőkéjéből áll (ez utóbbi a jegyzett tőkét, az eredménytartalékokat, az egyéb tartalékokat és a nem ellenőrző tulajdonosok részesedését foglalja magában).

A Csoport a tőke kezelése során igyekszik biztosítani, hogy a Csoport folytatni tudja tevékenységét és egyúttal maximalizálja a tulajdonosok számára a megtérülést a kölcsöntőke és a saját tőke optimális egyensúlyozásával, valamint az optimális tőkestruktúra megtartását a tőkeköltségek csökkentése érdekében. A Csoport azt is figyeli, hogy tagvállalatainak tőkeszerkezete megfelel-e a helyi törvényi előírásoknak. Az Anyavállalat osztalékfizetési politikája állandóságot mutat, melynek keretén belül a nyereségből minden évben történt osztalék kifizetés. A Társaság által követett osztalékfizetési gyakorlatnak megfelelően az Igazgatóság a Richter Gedeon Nyrt. által az IFRS szerint elért konszolidált adózott eredmény hozzávetőlegesen 25%-ának kifizetésére vonatkozó osztalékjavaslatot terjeszt az éves rendes Közgyűlés elé elfogadásra, melyet a részvényesek a közgyűlésen fogadnak el.

A Társaság tőke kockázata sem 2016-ban, sem 2015-ben nem jelentős, mivel a mérlegben nettó pénzeszköz többlet kerül kimutatásra.

Az idegen tőke aránya a beszámolási időszak végén az alábbiak szerint alakult:

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt Módosított*
Hitelek/kölcsönök (29. melléklet)	36.650	43.711
Csökkentve: Pénz és pénzeszköz egyenértékes (23. melléklet)	(96.053)	(132.374)
Nettó adósságállomány	(59.403)	(88.663)
Saját tőke	681.873	618.389
Nettó saját tőke	622.470	529.726
EBITDA**	90.303	97.931
Nettó adósság/EBITDA ráta	(0,66)	(0,91)
Nettó adósság/saját tőke	(0,09)	(0,14)

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

** Az EBITDA meghatározása a hitel-megállapodásban foglaltaknak megfelelően: az osztalékbevételel és az értékcsökkenéssel korrigált Üzleti tevékenység eredménye.

	2016 Mft	2015 Mft Módosított*
Üzleti tevékenység eredménye	54.616	66.682
Értékcsökkenés	32.895	31.248
Osztalékbevételek	2.792	1
EBITDA	90.303	97.931

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A Csoport megfelel az Európai Befektetési Bankkal kötött hitelkeret szerződésben rögzített kovenánsoknak.

II.) Devizaárfolyam kockázat

A Csoport külföldi devizában is folytat tevékenységet, ami magában hordoz devizaárfolyamok változásából adódó kockázatot is. A Csoport folyamatosan kalkulálja a nyitott devizapozíciókat és folyamatosan nyomon követi a devizaárfolyamok alakulását. Az árfolyamkockázat enyhítése érdekében a Csoport célja, hogy természetes módon fedezze azt devizahitelek felvételével. A Csoport szabályzatai nem tartalmazznak olyan előre meghatározott küszöbértéket, amelyeket meghaladó kitettség esetén a Csoport automatikusan származékos ügyletek megkötésével csökkentené a devizaárfolyam kockázatát.

Tényköltiségek devizaérzékenysége

A Csoport tevékenységét számos régióban, különböző devizájú országokban folytatja. A legjellemzőbb tranzakciós devizák köre az €, \$, PLN, RON, RUB, CHF és KZT. Árfolyamkitérségünket ezen hét deviza változásainak számszerűsítésével végeztük.

Az anyavállalat, és a nyolc nagy, a konszolidációban meghatározó jelentőségű leányvállalatunk (Gedeon Richter Polska Sp. z o.o., Gedeon Richter Romania S.A., AO Gedeon Richter - RUS, PregLem S.A., Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG, Pharmafarm S.A., Gedeon Richter Farmacia S.A., TOO Gedeon Richter KZ) devizaérzékeny tételei jelentik az érzékenységvizsgálat alapját. A többi vállalat devizaérzékenysége elhanyagolható, tekintettel arra, hogy tevékenységük jellemzően nagy- és kiskereskedelmi tevékenység. Az így keletkezett konszolidált eredménykimutatás devizás tételénél különböző árfolyamváltozásokat fejtettünk, így vizsgálva az esetleges árfolyammozgásokból adódó kockázat konszolidált eredményre gyakorolt hatását. A menedzsment tapasztalata alapján bizonyos devizák az utóbbi időben nagyobb érzékenységet mutattak (pl. rubel, kazah tenge), így ezen devizák árfolyamát jelentősebb mértékben tértítettük el az árfolyam kombinációk meghatározásakor.

Az alábbi táblázat az átlagárfolyamok változásának üzleti tevékenység eredményére és a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását mutatja:

2016	Árfolyamok							Hatás az üzleti eredményre	Hatás a tárgyévi eredményre	legnagyobb eredménynövekedés
	* €/Ft	\$/Ft	€/€	PLN/Ft	RON/Ft	RUB/Ft	CHF/Ft			
103,21%	321,46									
		290,27	1,11	73,65	71,54	5,24	294,82	1,04	19,127	21,923
		281,24	1,14	71,36	69,31	4,19	285,65	0,83	1,336	1,346
100,00%	311,46	272,21	1,18	69,07	67,08	3,14	276,48	0,62	(16,454)	(19,231)
		290,27	1,07	73,65	71,54	5,24	294,82	1,04	16,908	19,639
		281,24	1,11	71,36	69,31	4,19	285,65	0,83	0	0
		272,21	1,14	69,07	67,08	3,14	276,48	0,62	(17,790)	(20,577)
96,79%	301,46	290,27	1,04	73,65	71,54	5,24	294,82	1,04	16,454	19,231
		281,24	1,07	71,36	69,31	4,19	285,65	0,83	(1,336)	(1,346)
		272,21	1,11	69,07	67,08	3,14	276,48	0,62	(19,127)	(21,923)

* €/Ft átlagárfolyamok elmozdulásának mértéke.

2015	Árfolyamok							Hatás az üzleti eredményre	Hatás a tárgyévi eredményre
	* €/Ft	\$/Ft	€/§	PLN/Ft	RON/Ft	RUB/Ft	CHF/Ft		
103,23%	319,67								
	288,17	1,11	76,50	72,11	5,64	298,68	2,10	15.233	12.783
	279,16	1,15	74,11	69,85	4,70	289,34	1,43	888	839
	270,15	1,18	71,72	67,59	3,67	280,00	0,74	(14.513)	(12.020)
100,00%	309,67								
	288,17	1,07	76,50	72,11	5,64	298,68	2,10	13.133	10.681
	279,16	1,11	74,11	69,85	4,70	289,34	1,43	0	0
	270,15	1,15	71,72	67,59	3,67	280,00	0,74	(15.400)	(12.859)
96,77%	299,67								
	288,17	1,04	76,50	72,11	5,64	298,68	2,10	13.458	11.105
	279,16	1,07	74,11	69,85	4,70	289,34	1,43	(888)	(839)
	270,15	1,11	71,72	67,59	3,67	280,00	0,74	(16.288)	(13.698)

* €/Ft átlagárfolyamok elmozdulásának mértéke.

A Richter Csoport számára a 2016. évi tény átlagárfolyamaihoz viszonyítva az érzékenységi vizsgálatnál figyelembe vett árfolyam kombinációk közül a legnagyobb eredménynövekedést a vizsgált árfolyamokhoz képest a gyenge forint esete (321,46 €/Ft) okozza, melynek hatása az üzleti eredményre 19.127 Mft, a tárgyévi eredményre 21.923 Mft.

Legnagyobb eredménycsökkenést – az üzemi eredményre 19.127 Mft, a tárgyévi eredményre gyakorolt hatás 21.923 Mft – az erős forint – gyenge devizaárfolyamok kombinációja eredményezi 301,46 €/Ft árfolyam esetén.

A Richter Csoport számára a 2015. évi tény átlagárfolyamaihoz viszonyítva az érzékenységi vizsgálatnál figyelembe vett árfolyam kombinációk közül a legnagyobb eredménynövekedést a vizsgált árfolyamokhoz képest a gyenge forint esete (319,67 €/Ft) okozta, 15.233 Mft-nyi növekedést gyakorolva az üzleti eredményre és 12.783 Mft-nyi növekedést gyakorolva a tárgyévi eredményre. Legnagyobb eredménycsökkenést – 16.288 Mft az üzleti eredményre és 13.698 Mft a tárgyévi eredményre – az erős forint – gyenge devizaárfolyamok (299,67 €/Ft) kombinációja eredményezte.

Mérlegképek árfolyamérzékenysége

Érzékenységvizsgálatunk a 3. feles bevételésekre és szállítói kötelezettségekre, a devizabetétekre, az adott kölcsönökre, a hitelekre és a halasztott-függő vételár kötelezettségekre vonatkozik, tekintve, hogy a belső körös tételek a konszolidáció során kiszűrésre kerülnek a beszámoló sorairól. Módszertanunk a tényköltéségek érzékenységvizsgálatához hasonlóan az Anyavállalat és a nyolc meghatározó leányvállalat (Gedeon Richter Polska Sp. z o.o., Gedeon Richter Romania S.A., AO Gedeon Richter - RUS, PregLem S.A., Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG, Pharmafarm S.A., Gedeon Richter Farmacia S.A., TOO Gedeon Richter KZ) adataira épült, s az ott alkalmazottak tükrében itt is különböző fordulónapok árfolyamváltozásokat feltételeztünk. A menedzsment tapasztalata alapján bizonyos devizák az utóbbi időben nagyobb érzékenységet mutattak (pl. rubel, kazah tenge), így ezen devizák árfolyamát jelentősebb mértékben tértítettük el az árfolyam kombinációk meghatározásakor.

Az alábbi táblázat a fordulónapok változásának pénzügyi eredményre gyakorolt hatását mutatja:

2016	Fordulónapok árfolyamok							Hatás a pénzügyi eredményre		
	* 103,21%	€/Ft	\$/Ft	€/S	PLN/Ft	RON/Ft	RUB/Ft	CHF/Ft	KZT/Ft	MFt
	321,00									
		303,20	1,06	72,60	70,70	6,00	298,80	1,10	11,667	legjobb kimenet
		293,69	1,09	70,29	68,53	4,78	289,41	0,88	268	
		284,20	1,13	68,00	66,30	3,60	280,10	0,70	(10,749)	
100,00%	311,02									
		303,20	1,03	72,60	70,70	6,00	298,80	1,10	11,399	
		293,69	1,06	70,29	68,53	4,78	289,41	0,88	0	
		284,20	1,09	68,00	66,30	3,60	280,10	0,70	(11,017)	
96,79%	301,00									
		303,20	0,99	72,60	70,70	6,00	298,80	1,10	11,130	
		293,69	1,02	70,29	68,53	4,78	289,41	0,88	(269)	
		284,20	1,06	68,00	66,30	3,60	280,10	0,70	(11,286)	legrosszabb kimenet

* A fordulónapok €/Ft árfolyamok elmozdulásának mértéke.

2015	Fordulónapi árfolyamok							Hatás a pénzügyi eredményre		
	* 103,23%	€/Ft	\$/Ft	€/\$	PLN/Ft	RON/Ft	RUB/Ft	CHF/Ft	KZT/Ft	Mft
	323,20									
		295,90	1,09	75,80	71,50	4,70	298,70	1,20	8.382	legjobb kimenet
		286,63	1,13	73,46	69,22	3,88	289,38	0,84	732	
		277,40	1,17	71,10	67,00	3,00	280,00	0,40	(7.427)	
	100,00%	313,12								
		295,90	1,06	75,80	71,50	4,70	298,70	1,20	7.650	
		286,63	1,09	73,46	69,22	3,88	289,38	0,84	0	
		277,40	1,13	71,10	67,00	3,00	280,00	0,40	(8.159)	
	96,77%	303,00								
		295,90	1,02	75,80	71,50	4,70	298,70	1,20	6.915	
		286,63	1,06	73,46	69,22	3,88	289,38	0,84	(735)	
		277,40	1,09	71,10	67,00	3,00	280,00	0,40	(8.895)	legrosszabb kimenet

* A fordulónapi €/Ft árfolyamok elmozdulásának mértéke.

A legrosszabb kimenet akkor következne be, ha az €, \$, PLN, RON, RUB és CHF és KZT gyengülne a forinthez képest. Ez 11.286 Mft-tal rontaná a konszolidált pénzügyi eredményt. A legjobb árfolyamhatást az jelenti a mérlegkétekek esetében, ha az €, \$, PLN, RON, RUB, CHF és KZT erősödne a forinthez képest, ami 11.667 Mft-tal javítaná a konszolidált pénzügyi eredményt.

2015-ben a legrosszabb kimenet akkor következett volna be, ha €, \$, PLN, RON, RUB és CHF és KZT gyengült volna a forinthez képest, mely 8.895 Mft-tal rontotta volna a konszolidált pénzügyi eredményt. A legjobb árfolyamhatást az jelentette volna a mérlegkétekek esetében, ha az €, \$, PLN, RON, RUB, CHF és KZT erősödött volna a forinthez képest, ami 8.382 Mft-tal javította volna a konszolidált pénzügyi eredményt.

A Csoport devizakitettsége a fordulónapon az alábbiak szerint alakult:

2016	Devizák (adatok millióban)						
	€	\$	CHF	RUB	RON	PLN	KZT
Vevők	86,0	42,8	1,1	7.532,8	269,9	79,6	1.375,8
Szállítók	(21,9)	(14,3)	(0,9)	(7,1)	(273,7)	(5,4)	(8,2)
Adott kölcsönök	17,8	6,9	-	-	-	-	-
Bankbetétek	88,5	61,1	0,7	640,6	8,9	24,2	1,0
Hitelek	(117,8)	-	-	-	-	-	-
Halasztott-függő vétélár	(25,7)	(3,0)	-	-	-	-	-
Összesen	26,9	93,5	0,9	8.166,3	5,1	98,4	1.368,6

2015	Devizák (adatok millióban)						
	€	\$	CHF	RUB	RON	PLN	KZT
Vevők	73,2	37,3	1,2	5.761,6	251,2	76,1	1.070,5
Szállítók	(22,0)	(6,7)	(0,2)	(14,8)	(240,2)	(3,5)	(1,9)
Adott kölcsönök	16,2	8,2	-	-	-	-	-
Bankbetétek	179,3	87,9	1,0	1.151,5	51,7	44,5	78,6
Hitelek	(137,5)	-	-	-	-	-	-
Halasztott-függő vétélár	(36,6)	(2,8)	-	-	-	-	-
Összesen	72,6	123,9	2,0	6.898,3	62,7	117,1	1.147,2

III.) Hitelezési kockázat

A pénz és pénzeszköz egyenértékes, a pénzügyi instrumentumok és a bankbetétek, valamint a vevőkövetelések is hitelezési kockázatot hordoznak magukban. A Csoport rendszeresen értékeli az ügyfeleit, megállapítja a fizetési feltételeket és az ezekhez kapcsolódó hitelkereteket. A Richter rendszeresen felülvizsgálja a követelések kifizetését és ellenőrzi a lejárt egyenlegeket. A Csoport továbbá rendszeresen követel fedezetet (pl: hitelbiztosítás, bankgarancia) vevőitől. Amennyiben egy vevő kimerítette a szerződés szerinti hitelkeretét és megfelelő biztosítékot sem tud adni, akkor előfordulhat, hogy a Csoport felfüggeszti a további szállításokat.

A Csoport számos országban áll kapcsolatban számára kiemelten fontos vevőkkel. A Richter Csoport legjelentősebb vevői meghatározó importőr disztribútorok saját országukban, ezért a menedzsment folyamatos, szoros kapcsolatot tart fenn velük. A készenlévőségekre képzett értékvesztés a Csoport vezetősége által kerül meghatározásra a korábbi tapasztalatok és a fennálló gazdasági környezet jellemzői alapján. A hitelezési kockázat csökkentésére az alábbi biztosítékok szolgálnak.

Régiók	Fedezett vevőkövetelés	Hitelbiztosítás	Fedezet módja	
	2016. december 31.		Bankgarancia	Akkreditív
	MFt	MFt	MFt	MFt
FÁK	26.164	19.580	6.584	-
EU	400	-	400	-
USA	-	-	-	-
Kína	-	-	-	-
Latin-Amerika	-	-	-	-
Egyéb	332	32	124	176
Összesen	26.896	19.612	7.108	176

Régiók	Fedezett vevőkövetelés	Hitelbiztosítás	Fedezet módja	
	2015. december 31.		Bankgarancia	Akkreditív
	MFt	MFt	MFt	MFt
FÁK	14.668	14.086	582	-
EU	183	-	183	-
USA	-	-	-	-
Kína	-	-	-	-
Latin-Amerika	-	-	-	-
Egyéb	366	129	115	122
Összesen	15.217	14.215	880	122

A likvid pénzeszközök és a határidős pénzügyi instrumentumok hitelezési kockázata korlátozott, mert az Anyavállalat partnerei magas fizetőképességgel bíró nemzetközi hitelminősítő intézetek által az alábbi táblázatban bemutatott besorolással rendelkező hitelintézetek.

A Csoport öt legjelentősebb pénzintézetének hitelminősítése 2016. december 31-én a Standard & Poor's Nemzetközi Hitelminősítő Intézet adatai alapján (amelyekre ez nem elérhető, ott az „ultimate parent” minősítését tüntetjük fel).

	2016	2015
BNP Paribas Hungary Branch (ultimate parent – BNP Paribas SA)	A	A+
Erste Bank Hungary Zrt.*	BBB	BBB-
K&H Bank Zrt.*	BBB	BBB-
OTP Bank Nyrt.	BB+	BB
Unicredit Bank Zrt (ultimate parent - UniCredit SpA)	BBB-	BBB-

* Ezen pénzintézeteknél a Fitch Ratings hitelminősítését mutatjuk be, mivel a Standard & Poor's adatai nem elérhetőek.

A Csoport a fenti bankoknál tartotta a Pénz és pénzgyenértékesének 2016. december 31-én több mint 61%-át, 2015. december 31-én több mint 34%-át. Mivel a Csoport számos egyéb bankkal áll kapcsolatban, ezért egy adott pénzintézettel szemben fennálló hitelezési kockázata korlátozott.

Mivel a kockázati kitettség a Richter számos partnere és vásárlója között oszlik meg, ezért nincs jelentős hitelezési kockázat koncentráció.

A lejáratig tartandó befektetések és az „átcserélhető kötvények” hitelminősítése Baa3 a Moody's Nemzetközi Hitelminősítő Intézet adatai alapján (15. melléklet).

IV.) Likviditási kockázat

A Csoport tagvállalatai cash-flow tervet készítenek, melyet havonta aktualizálnak. A pénzügyi szervezet gördülő előrejelzéssel vizsgálja a Csoport pénzeszköz szükségletét a működéshez szükséges megfelelő pénzeszköz állomány biztosítása érdekében, valamint a hitelszerződésben meghatározott pénzügyi mutatók teljesülését. Ezek az előrejelzések figyelembe veszik a Csoport pénzügyi terveit, valamint a szerződésben rögzített mutatószámok betartását. A csoportszinten jelentkező készpénz többlet betétszámlákon, lekötött betétekben, pénzügyi alapokban és értékpapírokban testesül meg.

Emellett a napi működésben csoporton belüli cash-pool rendszerek működtetésével optimalizáljuk az egyes tagvállalatok szintjén fellépő többletlikviditást, illetve likviditási igényt.

A Csoport likviditási kockázata sem 2016-ban, sem 2015-ben nem volt jelentős, tekintettel arra, hogy a mérlegben a Pénz és pénzeszköz egyenértékes értéke meghaladja a Rövid lejáratú kötelezettségek értékét, és a Forgóeszközök együttesen meghaladják a Csoport összes kötelezettségét.

A Csoport bankjai a likviditás erősítése érdekében az alábbi garanciákat biztosítják, oly módon, hogy a Csoportnak ezeket nem kellett letétbe helyeznie:

	2016 MFt	2015 MFt
EKD támogatáshoz kapcsolódó bankgarancia	1.661	1.661
NAV részére nyújtott bankgaranciák – vám és jövedéki adóval kapcsolatos kötelezettségek	109	107
Egyéb, egyedileg nem jelentős bankgaranciák	80	82

11. Pénzügyi instrumentumok valós értéke

A valós értékelésnél alkalmazott szintek meghatározása a következő:

Level 1: Azonos eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett (nem módosított) árfolyama,

Level 2: Olyan értékelési technika, amelynél minden lényeges input az eszközökre vagy a kötelezettségekre közvetlenül (mint árfolyam) vagy közvetve (mint származtatott árfolyam) piaci adatokból megállapítható.

Level 3: Olyan alapadat, mely nem piacon megfigyelhető információon alapul.

A menedzsment a valós érték hierarchiát alkalmazva dönt a pénzügyi instrumentumok besorolásáról. Amennyiben a valós értékelésnél olyan nem megfigyelhető inputokat alkalmazunk, melyek összetett vizsgálatot igényelnek, akkor az Level 3 értékelés. Egy alapadat jelentőségét a valós értékelés egészét tekintve minősítjük.

a) Rendszeresen valós értéken értékelt tételek

Rendszeresen előforduló valós értékelések azok, melyek alkalmazását a számviteli standardok megkövetelik vagy lehetővé teszik a minden beszámolási időszak végén összeállítandó Konszolidált mérlegben.

A valós érték-hierarchia szintje a valós értékeléshez szükséges alapadatok alapján a következő:

MFT	Melléklet	2016				2015			
		Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Pénzügyi eszközök									
Egyéb pénzügyi eszközök	15	13.255	-	-	13.255	8.169	-	-	8.169
Értékpapírok	22	751	-	-	751	-	2.446	-	2.446
Deviza forward ügyletek	21	-	-	-	-	-	4	-	4
Átváltható kölcsön opció	15	-	-	79	79	-	-	148	148
„Átcserélhető kötvény” opció	15	-	-	1.888	1.888	-	-	-	-
Rendszeresen valós értéken értékelt eszközök		14.006	-	1.967	15.973	8.169	2.450	148	10.767
Pénzügyi kötelezettségek									
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	27.1	-	-	-	-	-	-	5.694	5.694
Egyéb kötelezettségek	27.1	-	-	8.446	8.446	-	-	6.370	6.370
Rendszeresen valós értéken értékelt kötelezettségek		-	-	8.446	8.446	-	-	12.064	12.064

Sem 2016-ban sem 2015-ben nem volt változás a Level 1, Level 2 és a Level 3 rendszeresen előforduló valós értékelési módszertanban.

A Level 3 eszközök valós értékének meghatározásakor alkalmazott értékelési technikák, alapadatok és kapcsolódó érzékenység vizsgálat adatai 2016. és 2015. december 31-én a következők (3.1 melléklet):

	Valós érték 2016. december 31-én MFT	Értékelési módszer	Nem megfigyelhető alapadatok	Alapadatok (súlyozott átlag)	Valós érték érzékenysége
Eszközök valós értéken					
Átváltható köicsön opció EVESTRA	79	Opcióárazás	<ul style="list-style-type: none"> Az alaptermék jelenlegi árfolyama Opció átváltási értéke Az opció lejáratáig hátralévő idő Az opció futamidejének megfelelő kockázatmentes kamatláb Implikált szórás 	3,0 \$/részvény 3,5 \$/részvény 0,93 év 0,78 % 28,34 %	A jelenlegi árfolyam változása, a valós értéket többszörösen módosítja Minél magasabb az opció átváltási értéke, annál alacsonyabb a valós érték Minél hosszabb a futamidő, annál magasabb a valós érték Minél magasabb a kockázatmentes kamatláb, annál magasabb a valós érték Minél magasabb az implikált szórás, annál magasabb a valós érték
„Átcserezhető kötvény” opció*	1.888	Opcióárazás	<ul style="list-style-type: none"> Az alaptermék jelenlegi árfolyama Opció átváltási értéke Az opció lejáratáig hátralévő idő Implikált szórás 	6.190 Ft/részvény 5.966 Ft/részvény 2,16 év 18,97 %	A jelenlegi árfolyam változása, a valós értéket többszörösen módosítja Minél magasabb az opció átváltási értéke, annál alacsonyabb a valós érték Minél hosszabb a futamidő, annál magasabb a valós érték Minél magasabb az implikált szórás, annál magasabb a valós érték
Halasztott-függő kötelezettségek valós értéken					
GRMed**	7.565	Diszkontált cash-flow (DCF)	<ul style="list-style-type: none"> Becsült jövőbeli profit Árfolyam 	42,28 Ft/CNY	Minél magasabb az árfolyam, annál magasabb a valós érték
GR Mexico***	881	Diszkontált cash-flow (DCF)	<ul style="list-style-type: none"> Árfolyam A még fennálló kötelezettség szerződés szerinti értéke 	293,69 Ft/\$ 3,0 M\$	Minél magasabb az árfolyam, annál magasabb a valós érték
Összes rendszeresen előforduló Level 3 valós érték	10.413				

* Az IAS 39 standard előírása szerinti az "átcserezhető kötvény"-ben foglalt opció beárazott derivatívának minősül, melynek értéke 2016-ban 1.888 MFT külön kiemelésre került a beszámolóban. Az előző években ez nem minősült jelentősnek. (részletesebben lásd a 15. mellékletben).

** Mivel a halasztott vételáras kötelezettség a beszámoló készítéséig kiegyenlítésre került, ebből adódóan az időérték hatása nem jelentős, így 2016 év végén már nem került diszkontálásra, illetve ebből adódóan a bizonytalanság hatása 2016 év végén már nem áll fenn.

*** Mivel a halasztott vételáras kötelezettség 2017-ben már kiegyenlítésre került, ebből adódóan az időérték hatása nem jelentős, így 2016 év végén már nem került diszkontálásra. A még fennálló kötelezettség szerződés szerinti összege függ a társaság jövőbeni eredményességétől.

	Valós érték 2015. december 31-én MFT	Értékelési módszer	Nem megfigyelhető alapadatok	Alapadatok (súlyozott átlag)	Valós érték érzékenysége
Eszközök valós értéken					
Átváltható kölcsön opció EVESTRA	148	Opcióárazás	<ul style="list-style-type: none"> Az alaptermék jelenlegi árfolyama Opció átváltási értéke Az opció lejáratáig hátralévő idő Az opció futamidejének megfelelő kockázatmentes kamatláb Implikált szórás 	3,0 \$/részvény 3,5 \$/részvény 1,93 év 1,02 % 28,34 %	A jelenlegi árfolyam változása, a valós értéket többszörösen módosítja Minél magasabb az opció átváltási értéke, annál alacsonyabb a valós érték Minél hosszabb a futamidő, annál magasabb a valós érték Minél magasabb a kockázatmentes kamatláb, annál magasabb a valós érték Minél magasabb az implikált szórás, annál magasabb a valós érték
Halasztott-függő kötelezettségek valós értéken					
GRMed	11.254	Diszkontált cash-flow (DCF)	<ul style="list-style-type: none"> Becsült jövőbeli profit Árfolyam Iparági WACC 	44,14 Ft/CNY 11,01%	Minél magasabb az árfolyam, annál magasabb a valós érték Minél magasabb a WACC, annál alacsonyabb a valós érték
GR Mexico*	810	Diszkontált cash-flow (DCF)	<ul style="list-style-type: none"> Árfolyam Iparági WACC A még fennálló kötelezettség szerződés szerinti értéke 	286,63 Ft/\$ 9,64% 3,0 M\$	Minél magasabb az árfolyam, annál magasabb a valós érték Minél magasabb a WACC, annál alacsonyabb a valós érték
Összes rendszeresen előforduló Level 3 valós érték					
12.212					

* A még fennálló kötelezettség szerződés szerinti összege függ a társaság jövőbeni eredményességétől.

A fenti táblázat a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásakor alkalmazott alapadatok érzékenység vizsgálatát mutatja. Egy vagy több nem megfigyelhető alapadat megváltoztatásával azt vizsgáljuk, hogy a valós érték milyen irányban és mértékben változik. Ennek során a jelentőséget a tárgyévi eredményre és az eszközök és források összesen-jére, vagy az átfogó eredményt módosító tételek vonatkozásában a saját tőkére vonatkoztatva ítéljük meg.

Sem 2015-ben, sem 2016-ban nem volt változás a Level 3 rendszeresen előforduló valós értékelési technikában.

	PregLem Mft	GRMed Mft	GR Mexico Mft
Valós érték			
2015. január 1-én	14.705	14.438	1.067
Kifizetett vételár hatása	(17.858)	(7.037)	(427)
Diszkonthatás*	220	299	54
Valószínűség változás hatása**	786	-	-
Árfolyamváltozás hatása*	2.147	1.133	116
Várható cash-flow változás hatása**	-	2.421	-
Valós érték			
2015. december 31-én	-	11.254	810
Valós érték			
2016. január 1-én	-	11.254	810
Kifizetett vételár hatása	-	(6.189)	-
Diszkonthatás*	-	898	50
Árfolyamváltozás hatása*	-	(248)	21
Várható cash-flow változás hatása**	-	1.850	-
Valós érték			
2016. december 31-én	-	7.565	881

* A diszkonthatás és a realizált és nem realizált árfolyamváltozás hatása a Pénzügyi bevétel vagy ráfordítás soron került bemutatásra.

** A valószínűség változás hatása és a várható cash-flow változás hatása az Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye soron került bemutatásra (nettó módon).

A Társaság menedzsmentje úgy ítéli meg, hogy a Mediplus Csoport akvizíciójához kapcsolódó mérőföldkő fizetés feltételei nem fognak teljesülni, ezért az ezzel kapcsolatos kötelezettség valós értéke mind 2016-ban mind 2015-ben nulla.

(b) Nem rendszeresen előforduló valós értékek

A Csoport nem rendelkezik nem rendszeresen előforduló valós értéken értékelt eszközzel vagy kötelezettséggel.

(c) A rendszeresen és a nem rendszeresen előforduló Level 3 valós értékek számítási folyamata

A Level 3 értékeléseket a Csoport pénzügyi igazgatója évente áttekinti, és az Igazgatóság részére beszámol. A pénzügyi igazgató különféle módszerekkel és technikákkal vizsgálja az értékelési modell bemenő adatainak megfelelőségét, valamint az értékelés eredményét. A legmegfelelőbb értékelési modell kiválasztása érdekében a pénzügyi igazgató visszaméréssel elemzi, hogy melyik modell eredményei illeszkednek historikusan leginkább a tényleges piaci ügyletekhez.

(d) Nem valós értéken értékelt eszközök és kötelezettségek bemutatása, melyek valós értéke bemutatásra kerül

A valós érték hierarchia alapján bemutatott eszközök és kötelezettségek valós- és könyv szerinti értéket a 10. mellékletben részletezzük. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök és kötelezettségek valós értéke nem tér el jelentősen a könyv szerinti értéktől.

12. Ingatlanok, üzemi berendezések, felszerelések és Egyéb immateriális javak

	Ingatlanok MFt Módosított*	Gépek, berendezések MFt Módosított*	Befejezetlen beruházás MFt	Összesen MFt Módosított*
Bruttó érték				
2014. december 31-én	141.887	226.060	14.422	382.369
Átszámítási különbözet	(1.742)	(741)	(183)	(2.666)
Üzembe helyezés	5.600	16.909	(22.509)	-
Beszerzés és egyéb növekedés	81	15	27.716	27.812
Csökkenés	(193)	(4.572)	(5)	(4.770)
2015. december 31-én	145.633	237.671	19.441	402.745
Halmazott értékcsökkenés				
2014. december 31-én	35.455	174.740	-	210.195
Átszámítási különbözet	(231)	(351)	-	(582)
Tárgyévi értékcsökkenés	4.299	15.299	-	19.598
Árfolyam differencia	(31)	(109)	-	(140)
Növekedés/(csökkenés)	30	(4.306)	-	(4.276)
2015. december 31-én	39.522	185.273	-	224.795
Nettó könyv szerinti érték				
2014. december 31-én	106.432	51.320	14.422	172.174
2015. december 31-én	106.111	52.398	19.441	177.950

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

	Ingtatlanok MFt	Gépek, berendezések MFt	Befejezetlen beruházás MFt	Összesen MFt
Bruttó érték				
2015. december 31-én*	145.633	237.671	19.441	402.745
Átszámítási különbözet	1.594	621	134	2.349
Új vállalatok bevonásának hatása (36. melléklet)	-	484	-	484
Üzembe helyezés	10.466	21.132	(31.598)	-
Beszerzés és egyéb növekedés	-	56	30.820	30.876
Csökkenés	(229)	(6.208)	(11)	(6.448)
2016. december 31-én	157.464	253.756	18.786	430.006
Halmazott értékcsökkenés				
2015. december 31-én	39.522	185.273	-	224.795
Átszámítási különbözet	(6)	126	-	120
Új vállalatok bevonásának hatása (36. melléklet)	-	21	-	21
Tárgyévi értékcsökkenés	4.324	15.843	-	20.167
Árfolyam differencia	24	88	-	112
Növekedés/(csökkenés)	(435)	(5.776)	-	(6.211)
2016. december 31-én	43.429	195.575	-	239.004
Nettó könyv szerinti érték				
2015. december 31-én	106.111	52.398	19.441	177.950
2016. december 31-én	114.035	58.181	18.786	191.002

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

Az ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések jelzálog- és tehermentesek. Az ingatlanok értéke nem tartalmaz befektetési célú ingatlant.

	Vagyoni értékek jogok MFt	Szellemi termékek MFt	Kutatás-fejlesztés MFt	ESMYA* MFt	Összesen MFt
Bruttó érték					
2014. december 31-én	124.820	3.424	423	76.801	205.468
Átszámítási különbözet	717	30	-	8.074	8.821
Üzembe helyezés	5.335	259	-	-	5.594
Csökkenés	(281)	(126)	-	-	(407)
2015. december 31-én	130.591	3.587	423	84.875	219.476
Halmazott értékcsökkenés					
2014. december 31-én	43.542	2.009	85	7.252	52.888
Átszámítási különbözet	303	29	-	763	1.095
Tárgyévi értékcsökkenés	8.360	277	84	2.929	11.650
Árfolyam differencia	(11)	1	-	(14)	(24)
Értékvesztés és értékvesztés visszaírás	3.068	-	-	-	3.068
Csökkenés	(18)	(10)	-	-	(28)
2015. december 31-én	55.244	2.306	169	10.930	68.649
Nettó könyv szerinti érték					
2014. december 31-én	81.278	1.415	338	69.549	152.580
2015. december 31-én	75.347	1.281	254	73.945	150.827

* Az Egyéb immateriális javak között elkülönítetten kimutatott ESMYA a PrgLem felvásárlásának elszámolása során keletkezett.

	Vagyoni értékű jogok		Szellemi termékek		Kutatás- fejlesztés	ESMYA*		BEMFOLA**		Összesen
	MFt	MFt	MFt	MFt		MFt	MFt	MFt	MFt	
Bruttó érték										
2015. december 31-én	130.591	3.587	423	84.875	-	219.476				
Átszámítási különbözet	(239)	(13)	-	9	(649)	(892)				
Új vállalatok bevonásának hatása (36. melléklet)	-	-	-	-	52.513	52.513				
Üzembe helyezés	5.690	212	-	-	-	-				
Csökkenés	(295)	(85)	-	-	-	-				
2016. december 31-én	135.747	3.701	423	84.884	51.864	276.619				
Halmazott értéksökkenés										
2015. december 31-én	55.244	2.306	169	10.930	-	68.649				
Átszámítási különbözet	(158)	(11)	-	1	-	(168)				
Új vállalatok bevonásának hatása (36. melléklet)	-	-	-	-	-	-				
Tárgyévi értéksökkenés	8.402	313	85	2.886	1.042	12.728				
Árfolyam differencia	0	-	-	29	(5)	24				
Értékvesztés és értékvesztés visszaírás	2.934	-	-	-	-	2.934				
Csökkenés	(192)	(33)	-	-	-	(225)				
2016. december 31-én	66.230	2.575	254	13.846	1.037	83.942				
Nettó könyv szerinti érték										
2015. december 31-én	75.347	1.281	254	73.945	50.827	150.827				
2016. december 31-én	69.517	1.126	169	71.038	50.827	192.677				

* Az Egyéb immateriális javak között elkülönítetten kimutatott ESMYA a Pregel em felvásárlásának elszámolása során keletkezett.

** Az Egyéb immateriális javak között elkülönítetten kimutatott BEMFOLA a Finox felvásárlásának elszámolása során keletkezett.

Az immateriális javak jelzálog- és tehermentesek. A Csoport immateriális jóságai, az aktivált K+F eszköz kivételével nem saját előállításúak.

ESMYA (mely a fenti táblázatban szereplő ESMYA teljes oszlopot lefedi - EU/USA régióra vonatkozik)

A PregLem S.A. akvizíciója során az ESMYA®, mint a társaság legjelentősebb termékének EU és USA-beli forgalmazásához kapcsolódó jogok önálló immateriális jószágként is felvételre kerültek a Csoport eszközei közé. 2012. második negyedévében a termék piaci bevezetése miatt megkezdtük az amortizáció elszámolását 25 éves hasznos élettartamra. Az ESMYA immateriális eszköz egy olyan pénztermelő egységhez tartozik, melynél goodwill is azonosításra került. Ennek a pénztermelő egységnek az értékvesztés tesztjét lásd a 18. melléklet – PregLem S.A pontjában.

BEMFOLA

Az immateriális eszköz, a Finox Csoport akvizíciója során keletkezett, ld. 36. melléklet. Bekerülési értéke 50.916 MFt, várható hasznos élettartama 25 év, amelyhez kapcsolódó amortizáció elszámolása 2016-ban megkezdődött.

A másik, ugyanezen tranzakción kimutatott immateriális eszköz a Vevőkapcsolat, melynek értéke (1.597 MFt), ami a BEMFOLA-hoz képest nem jelentős.

A Csoport legjelentősebb immateriális javait az alábbiakban részletezzük, a kapcsolódó értékvesztés tesztek bemutatásával, ahol releváns:

Könyv szerinti érték	2016. december 31.	2015. december 31.
	MFt	MFt
ESMYA LatAm	9.221	9.371
Grünenthal	39.089	43.515
Lisvy®	-	3.407
Lenzetto®	893	915
Visszavásárolt jog	213	1.113
Patikai licenck	2.436	2.153
Egyéb, egyedileg nem jelentős jogok	17.665	14.873
Összesen	69.517	75.347

Vagyon értékű jogok – ESMYA LatAm immateriális jószág

A Társaság 2014-ben megvásárolta a HRA Pharma-tól az ulipristal-acetate (ESMYA® hatóanyag) latin-amerikai térségre való felhasználási jogait, mely jogok nettó könyv szerinti értéke 9.221 MFt 2016. december 31-én és 9.371 MFt 2015. december 31-én. A Társaság a jogokért fizetett vételárat piacokhoz allokálta és ez alapján osztotta meg az immateriális eszközöket. Ezek részben – a piacra lépésekkel párhuzamosan – már aktiválásra kerültek. A nem aktivált részből az egyetlen jelentős a brazil immateriális eszköz, 3.494 MFt összeggel. A Társaság a brazil immateriális eszközre készített értékvesztés tesztet 2016. december 31-i fordulónappal, melynek eredménye alapján az eszközzel kapcsolatban értékvesztés elszámolására - hasonlóan a tavalyi évhez - 2016-ban nincs szükség.

Az ESMYA LatAm Brazil immateriális eszköz megtérülő értéke (értékesítési költséggel csökkentett valós érték) az ún. Multi-period excess earnings módszerrel került meghatározásra. Az immateriális eszköz használatából előálló jövedelmek kizárólag Brazíliából kerültek összegyűjtésre.

A számítások alapját a menedzsment által elfogadott közép-hosszú távú előrejelzés képezte.

A piacra lépés 2018-ban tervezett. Az árbevétel 2019-ben éri el a maximumát, ezt követően csökkenni kezd a generikusak várható piacra lépésével. 2022-től az árbevétel gyakorlatilag nem változik. A pénzáramok enyhe csökkenést mutatnak a hátralévő periódusokban (mivel az inflációs alapú költségek növekednek).

Az alkalmazott diszkontráta (adózott: 10,1 %, 2015-ben 12,1%) a pénz időértékének és az immateriális jószágra vonatkozó specifikus kockázatoknak a jelenlegi piaci értékelését tükrözi, amelyre vonatkozóan a jövőbeli pénzáram becslések nem kerültek kiigazításra.

A kulcsfontosságú feltételezésekben nem várható olyan ésszerű mértékű meghaladó változás, ami az immateriális eszköz értékvesztését eredményezné.

Vagyoni értékű jogok – Grünenthal

2010-ben a vagyoni értékű jogok között kerültek kimutatásra a Grünenthal portfóliójának megvásárlásakor azonosított jogok. Egyrészt gyártási eljárások (600 e€ értékben), másrészt piacra viteli jogok (235,9 ME), és ezek alapján a piacokon felépített brandek. A várható hasznos élettartam mindkét jog esetében 15 év, amelyhez kapcsolódó amortizáció elszámolása 2010. évben megkezdődött. Ennek megfelelően az eszközök nettó könyv szerinti értéke 2016. év végén 39.089 Mft, 2015. december 31-én 43.515 Mft volt.

Vagyoni értékű jogok – Lisvy®

2015. január 27-én a Richter bejelentette, hogy a Bayer HealthCare-rel licenc- és forgalmazási megállapodást kötött a Bayer gestodene-t és ethinyl estradiol-t tartalmazó transzdermális fogamzásgátló tapaszának értékesítéséről. A Társaság a készítményt Lisvy® márkanév alatt forgalmazza az Európai Unióban, más európai országokban, valamint a latin-amerikai térség néhány országában. A márkanév a vagyoni értékű jogok között került kimutatásra.

2016. október 10-én a Richter kezdeményezte a gestodene és ethinyl estradiol tartalmú transzdermális tapasz termékviisszahívását. Az intézkedés azonnali hatállyal, valamennyi érintett piacon életbe lépett. A döntést azt követően hozta meg a Richter, hogy Bayer HealthCare, mint Lisvy® licencbe adója és a késztermék szállítója, értesítette Társaságunkat arról, hogy meghatározott körülmények között elvégzett bizonyos stabilitási tesztek eredménye nem felelt meg a termékspecifikációknak. Ezt követően a Bayer vizsgálatot kezdeményezett a nem specifikus teszteredmények kialakulásának okairól, mely vizsgálatok a Richterrel szoros együttműködésben folynak.

A termékviisszahíváshoz kapcsolódóan az immateriális eszközök teljes összegére értékvesztést számoltunk el.

Vagyoni értékű jogok – Lenzetto®

2015-ben a Richter Európában kizárólagos licenc jogokat szerzett a Lenzetto® márkanévű készítményre, amely több európai országban megkapta a forgalomba hozatali engedélyt. A Lenzetto® az ausztráliai Acrux ösztadiol hatóanyagú menopauzás készítménye.

A licenc vagyoni értékű jogok között került kimutatásra. Várható hasznos élettartama 10 év, amelyhez kapcsolódó amortizáció elszámolása 2015-ben megkezdődött azokon a piacokon, amelyeken a termék már bevezetésre került. Az eszközök nettó könyv szerinti értéke 2016. december 31-én 893 Mft, 2015. december 31-én 915 Mft volt.

Vagyoni értékű jogok – „Visszavásárolt jog”

A 2013-ban a kínai akvizíció során azonosított „Visszavásárolt jog” hasznos élettartama 39 hónapban került meghatározásra. Az aktiválás időpontja 2013. december 31. Ennek megfelelően az eszköz nettó könyv szerinti értéke 2016. év végén 213 Mft, 2015. december 31-én 1.113 Mft volt.

Vagyoni értékű jogok – Egyéb

Értékvesztés tesztet végeztünk a romániai patika licencekre (Nagy-, és kiskereskedelem szegmensben bemutatva) ami alapján 40 Mft értékvesztést és 450 Mft értékvesztés visszairást kellett elszámolni 2016-ban. 2015-ben 366 Mft értékvesztés és 1.150 Mft értékvesztés visszairás került elszámolásra ugyanezen oknál fogva.

Ennek megfelelően a patikai licencek nettó könyv szerinti értéke 2016. év végén 2.436 Mft, 2015. december 31-én 2.153 Mft volt. A licencekhez kapcsolódó goodwillok esetében is elvégeztük az értékvesztés tesztet, melyet részletesen a 18. mellékletben ismertettünk az Armedica Trading Csoport alfejezetben. Azon patikai licencek esetében, ahol a megtérülő érték alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, első lépésként a kapcsolódó goodwillok értékére, majd amennyiben szükséges a patika licencek értékére számoltunk el értékvesztést.

2015. szeptember végén a PregLem Igazgatósága döntött arról, hogy nem folytatja tovább a PGL 1 fejlesztési projektet, amelynek következményeképpen a kapcsolódó immateriális jószág (aktivált licenc díj) könyv szerinti értékének teljes összegére 590 Mft értékvesztést számoltunk el.

2015. szeptember 21-én a Richter Gedeon Nyrt. bejelentette, hogy az egyesült államokbeli Palatin Technologies vállalattal 2014 szeptemberében kötött licenc és együttműködési szerződést - a női szexuális diszfunkció (female sexual dysfunction – FSD) kezelésére szolgáló bremelanotide közös fejlesztésére és forgalomba hozatalára, az Európai Unió területén, egyéb európai országokban, valamint további meghatározott piacokon - a felek közös megegyezéssel felbontják és ezzel egyidőben valamennyi jogi vagy pénzügyi következmény alól a felek kölcsönösen felmentik egymást. A kapcsolódó licenc könyv szerinti értéke 2015-ben értékvesztésként leírásra került 3.134 Mft értékben.

A szellemi termékek fordulónapi állományának átlagos hátralévő hasznos élettartama nem haladja meg a 7 évet.

13. Leányvállalatok

December 31-én a Vállalatcsoport leányvállalatainak kiemelt adatai a következők:

Név	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %		Szavazati arány %		Tevékenység
		2016	2015	2016	2015	
AO Gedeon Richter - RUS Gedeon Richter Romania S. A.	Oroszország	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari gyártás
Gedeon Richter Polska Sp. z o.o.	Románia	99,92	99,90	99,92	99,90	Gyógyszeripari gyártás
Richter Themis Pvt. Ltd.	Lengyelország	99,84	99,84	99,84	99,84	Gyógyszeripari gyártás
Gedeon Richter Pharma GmbH	India	51,00	51,00	51,00	51,00	Gyógyszeripari gyártás
Gedeon Richter USA Inc.	Németország	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
RG Befektetéskezelő Kft.	USA	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter UA PAT	Magyarország	100,00	100,00	100,00	100,00	Pénzügyi-számviteli és controlling tevékenység
Gedeon Richter UK Ltd.	Ukrajna	98,16	98,16	98,16	98,16	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Iberica S.A.U	Nagy- Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Nedermed B.V.	Spanyolország	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex Japan Co. Ltd.	Hollandia	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex Jamaica Ltd.	Japán	90,90	90,90	90,90	90,90	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Medimpex West Indies Ltd.	Jamaica	60,00	60,00	60,00	60,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Humanco Kft.	Jamaica	60,00	60,00	60,00	60,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Pesti Sas Holding Kft.	Magyarország	100,00	100,00	100,00	100,00	Szociális, jóléti szolgáltatás
Richter Szolgáltató Kft.	Magyarország	100,00	100,00	100,00	100,00	Vagyonkezelés
Reflex Kft.	Magyarország	100,00	100,00	100,00	100,00	Étkeztetés
Chemitechnik Pharma Kft.	Magyarország	66,67	66,67	66,67	66,67	Szállítmányozás, fuvarozás
GYEL Kft.	Magyarország	66,00	66,00	66,00	66,00	Mérnöki szolgáltatás
Armedica Trading S.R.L.	Magyarország	66,00	66,00	66,00	66,00	Minőségellenőrzési szolgáltatás
Gedeon Richter Farmacia S.A.	Románia	99,92	99,90	99,92	99,90	Vagyonkezelés
Gedeon Richter France S.A.S.	Románia	99,92	99,90	99,92	99,90	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
I.M. Gedeon Richter-Retea Farmaceutica S.R.L.	Franciaország	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG	Moldávia	51,00	51,00	51,00	51,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Richter-Helm BioLogics Management GmbH	Németország	70,00	70,00	70,00	70,00	Biotechnológiai gyártás és fejlesztés
Medimpex UK Ltd.	Németország	70,00	70,00	70,00	70,00	Vagyonkezelés
Farnham Laboratories Ltd.	Nagy- Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Aptyeka SP OOO	Nagy- Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Pharmafarm S.A.	Örményország	51,00	51,00	51,00	51,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Gedeon Richter Ukrfarm TOV	Románia	99,92	99,90	99,92	99,90	Gyógyszeripari nagykereskedelem
	Ukrajna	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme

Név	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %		Szavazati arány %		Tevékenység
		2016	2015	2016	2015	
Gedeon Richter Marketing Polska Sp. z o.o.	Lengyelország	99,97	99,97	99,97	99,97	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Italia S.R.L.	Olaszország	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
PregLem S.A.	Svájc	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyártás és kutatás
Gedeon Richter Marketing ČR s.r.o.	Csehország	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Slovakia s.r.o.	Szlovákia	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Richter-Lambron SP OOO Gedeon Richter Austria GmbH	Örményország Ausztria	51,00 100,00	51,00 100,00	51,00 100,00	51,00 100,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter (Schweiz) AG	Svájc	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás Gyógyszeripari termékek promóciója
Pharmarichter OOO I.M. Rihpangalpharma S.R.L.	Oroszország Moldávia	100,00 65,00	100,00 65,00	100,00 65,00	100,00 65,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Portugal, Unipessoal Lda.	Portugália	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás
PregLem France SAS	Franciaország	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme
Pesti Sas Patika Bt.* Gedeon Richter Slovenija, d.o.o.	Magyarország Szlovénia	- 100,00	74,00 100,00	- 100,00	74,00 100,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Benelux SPRL	Belgium	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Nordics AB	Svédország	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás
TOO Gedeon Richter KZ Grmed Company Ltd.	Kazahsztán Hong-Kong	100,00 100,00	100,00 100,00	100,00 91,00	100,00 81,00	Marketing szolgáltatás Vagyonkezelés
Rxmidas Pharmaceuticals Company Ltd.	Kína	100,00	100,00	91,00	81,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Pharmaceuticals (China) Co. Ltd.	Kína	100,00	100,00	91,00	81,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Colombia S.A.S.	Kolumbia	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Croatia d.o.o.	Horvátország	100,00	100,00	100,00	100,00	Marketing szolgáltatás
Gedeon Richter Mexico, S.A.P.I. de C.V	Mexikó	100,00	100,00	80,00	80,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter do Brasil Importadora, Exportadora e Distribuidora S.A.	Brazília	51,00	51,00	51,00	51,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Comercial Gedeon Richter (Chile) Ltda.	Chile	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Mediplus (Economic Zone) N.V.	Curacao	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Peru S.A.C.	Peru	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
GEDEONRICHTER Ecuador S.A.	Ecuador	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Gedeon Richter Bolivia SRL	Bolívia	100,00	100,00	100,00	100,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme

* 2016. december 14-én a törvényi változások következtében a Richter értékesítette a Pesti Sas Patika Bt.-ben lévő részesedésének egy részét, aminek következtében a részesedése 49%-ra csökkent. Az értékesítésnek nem volt jelentős hatása a beszámolóra.

Konszolidációba újonnan bevont vállalatok

Név	Alapítás/ megszerzés időpontja	Cégbejegyzés helye	Tulajdoni hányad %		Szavazati arány %		Tevékenység
			2016	2015	2016	2015	
Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd.*	2016.01.hó	Hong-Kong	100,00	50,00	100,00	50,00	Marketing szolgáltatás
Grmidas Medical Service (China) Co.Ltd.*	2016.01.hó	Kína	100,00	50,00	100,00	50,00	Gyógyszeripari termékek kereskedelme
Finox Holding AG**	2016.07.hó	Svájc	100,00	-	100,00	-	Vagyonkezelés
Finox AG**	2016.07.hó	Svájc	100,00	-	100,00	-	Biotechnológiai gyártás
Finox Biotech AG**	2016.07.hó	Lichtenstein	100,00	-	100,00	-	Biotechnológiai termékek kereskedelme
Finox Biotech Germany GmbH**	2016.07.hó	Németország	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech Nordics AB.**	2016.07.hó	Svédország	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech Iberia S.L.**	2016.07.hó	Spanyolország	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech France SARL**	2016.07.hó	Franciaország	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech Italy S.r.l.**	2016.07.hó	Olaszország	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech UK and Ireland Ltd.**	2016.07.hó	Nagy- Britannia	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech Benelux BV**	2016.07.hó	Belgium	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech Eastern Europe**	2016.07.hó	Lengyelország	100,00	-	100,00	-	Marketing szolgáltatás
Finox Biotech Australia PTY Ltd.**	2016.07.hó	Ausztrália	100,00	-	100,00	-	Biotechnológiai termékek kereskedelme

* A Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd.-ben és Grmidas Medical Service (China) Co. Ltd.-ben lévő tulajdoni részesedés növekedését lásd részletesen a 36. mellékletben.

** Az újonnan bevont Finox Csoport vállalatait lásd a 36. mellékletben.

13.1 Jelentős nem ellenőrző részesedéssel rendelkező leányvállalatok főbb pénzügyi adatai

A nem ellenőrző részesedések értéke a mérlegben 2016. december 31-én 3.871 MFt, melyből 1.816 MFt a Richter Helm BioLogics GmbH & Co. KG-nál, 1.319 MFt a Medimpex West Indies Ltd-nél került elszámolásra. A többi nem ellenőrző részesedéssel rendelkező leányvállalat esetében a külső tulajdonosok hatása nem jelentős a Csoportra nézve.

2016	Medimpex West Indies Ltd. MFt	Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG MFt
Nem ellenőrző részesedések		
tárgyévi záró értéke	1.319	1.816
Befektetett eszközök	50	4.638
Forgóeszközök	3.786	4.745
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-	2.307
Rövid lejáratú kötelezettségek	510	1.022
Árbevétel	3.069	9.140
Eredmény	450	1.706
Fizetett osztalék	140	-
Pénz és pénzeszköz egyenértékes változása (total cash-flow)	(6)	(337)

2015	Medimpex West Indies Ltd. MFt	Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG MFt
Nem ellenőrző részesedések		
tárgyévi záró értéke	1.160	1.314
Befektetett eszközök	55	4.787
Forgóeszközök	3.495	3.764
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-	3.288
Rövid lejáratú kötelezettségek	621	884
Árbevétel	3.009	7.806
Eredmény	352	475
Fizetett osztalék	17	-
Pénz és pénzeszköz egyenértékes változása (total cash-flow)	297	716

A jelentős nem ellenőrző részesedéssel rendelkező leányvállalatok esetében az egyéb átfogó eredményben elszámolt tételek nem minősülnek jelentősnek (lásd a Konszolidált saját tőke változás kimutatása), ezért a Társaság ezt külön nem mutatja be.

Az eszköz, kötelezettség, árbevétel, eredmény és a fizetett osztalék csoporton belüli tételek kiszűrését megelőzően, 100%-os értékben kerültek kimutatásra.

Nem ellenőrző részesedések a mérlegben olyan mértékben kerülnek felvételre, mint amilyen a részesedéshez kapcsolódóan rájuk jutó kockázatok és hasznok. Minden egyes akvizíciós szerződés részletes vizsgálat tárgyát képezi. Komplex tranzakciók esetében (pl. amikor halasztott-függő vételáras fizetési konstrukcióról van szó) az alábbi tényezők is figyelembevételre kerülnek: a jövőbeni ügylet árazása, a jövőbeni fizetés elkerülésének lehetősége, valamint az, hogy a felvásárolt cég értékének elmozdulása hogyan befolyásolja a Csoport és a nem ellenőrző részesedések kockázatait és hasznait. Részletes elemzést követően arra a következtetésre jutottunk a 2014-ben végrehajtott Gedeon Richter Mexico, S.A.P.I. de C.V. akvizíciójának esetében, hogy a Richter jogosult a szerződéses időszak alatt a tranzakcióból eredő kockázatokra és hasznokra, így Nem ellenőrző részesedések nem kerültek felvételre.

14. Részesedések társult- és közös vezetésű vállalkozásokban

	2016 MFt	2015 MFt
Egyenleg január 1-jén	7.140	5.408
Pótbefizetés	80	110
Részesedések társult- és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	1.798	1.502
Nettó befektetések*	871	241
Osztalék	(256)	(172)
Átminősítés leányvállalattá (36. melléklet)**	(997)	-
Átminősítés társult vállalkozássá***	12	-
Értékvesztés	(57)	-
Árfolyamkülönbözet	(50)	51
Egyenleg december 31-én	8.541	7.140
<i>ebből Részesedés társult vállalkozásokban</i>	<i>7.305</i>	<i>4.948</i>
<i>ebből Részesedés közös vezetésű vállalkozásokban</i>	<i>1.236</i>	<i>2.192</i>

* A Részesedés közös vezetésű vállalkozások vesztesége és forintosítási különbözete miatt a közös vezetésű vállalkozásoknak az IAS 28.38 előírásainak megfelelően adott kölcsönökkel szemben elszámolt összege.

** Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd. az előző évben még közös vezetésű vállalkozás volt.

*** Pesti Sas Patika Bt. előző évben még leányvállalat volt.

A társult vállalkozások főbb pénzügyi adatai a Csoport legjelentősebb társult vállalkozása, a Hungaropharma Zrt. adatainak kiemelésével mutatja be a Részesedések könyv szerinti értékének alakulását. Tekintettel arra, hogy a Richter Csoport beszámolójába a Hungaropharma-csoport IFRS konszolidált adatai kerülnek bevonásra, a beszámoló elkészítés során a Hungaropharma mérlegéből az anyavállalat tulajdonosaira jutó tőke sor kerül figyelembevételre.

	2016 MFt	2015 MFt
Nettó eszköz érték január 1-jén	15.191	11.508
Adózott eredmény*	7.693	3.836
Osztalék	(246)	(153)
Nettó eszköz érték (Hungaropharma Zrt.) december 31-én	22.638	15.191
Részesedés mértéke (30,85%)	6.984	4.686
Közbenső eredmény	(52)	(38)
Részesedés egyéb társult vállalkozásokban	373	300
Könyv szerinti érték december 31-én	7.305	4.948

*Az adózott eredmény korrigálásra került az előző év auditálás előtti és auditált beszámolójában jelentkező különbözettel. A módosítás hatása nem jelentős.

Hasonló kimutatás a közös vezetésű vállalkozásokra nem kerül bemutatásra, mert értékük nem minősül jelentősnek.

December 31-én az alábbi társult vállalkozások kerültek tőke módszerrel bevonásra a konszolidációba:

Név	Cégbejegyzés helye	Tevékenység	Befektetett eszközök MFT	Forgóeszközök MFT	Hosszú lejáratú kötelezettségek MFT	Rövid lejáratú kötelezettségek MFT	Árbevételek MFT	Eredmény MFT	Tulajdoni hányad %
2016									
Hungaropharma Zrt.	Magyarország	Gyógyszeripari nagykereskedelem	8.411	51.421	725	36.469	276.191	8.424	30,85
Salvia-Med Bt.	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	1	65	-	28	522	22	32,79
Szondi Bt.	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	38	155	-	25	531	43	33,00
Top Medicina Bt.	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	28	40	-	38	360	8	20,00
Vita-Richter SP OOO**	Azerbajdzsán	Gyógyszeripari termékek kereskedelme	997	-	856	-	-	-	49,00
Pharmapolis Kft.	Magyarország	Épület építési projekt szervezése	5.069	435	3.199	2.299	381	3	24,00
Pharmatom Kft.***	Magyarország	Biotechnológiai kutatás, fejlesztés	434	6	-	441	1	(3)	24,00
Pesti Sas Patika Bt.*	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	2	22	-	12	121	(5)	49,00

* 2016. december 14-én a törvényi változások következtében a Richter értékesítette a Pesti Sas Patika Bt.-ben lévő részesedésének egy részét, aminek következtében a részesedése 49%-ra csökkent.

** A Vita-Richter esetében értékesítés került elszámolásra, az évek óta tartó adatszolgáltatás hiánya miatt, nem valósul meg a valódi kontroll.

*** A Pharmatom Kft. támogatott K+F projektek végrehajtására alapított társaság, a vállalat nem prosperál, amely értékesítés elszámolását indokolta.

Név	Cégbejegyzés helye	Tevékenység	Befektetett eszközök MFt	Forgó-eszközök MFt	Hosszú lejáratú kötelezettségek MFt	Rövid lejáratú kötelezettségek MFt	Árbevétel MFt	Eredmény MFt	Tulajdoni hányad %
2015									
Hungaropharma Zrt.	Magyarország	Gyógyszeripari nagykereskedelem	8.713	44.898	2.967	35.333	269.520	4.078	30,85
Salvia-Med Bt.	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	2	60	-	23	487	21	32,79
Szondi Bt.	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	39	133	-	18	466	29	33,00
Top Medicina Bt.	Magyarország	Gyógyszeripari termékek kiskereskedelme	29	41	-	41	365	10	20,00
Vita-Richter SP 000	Azerbajdzsán	Gyógyszeripari termékek kereskedelme	809	-	695	-	-	-	49,00
Pharmapolis Kft.	Magyarország	Épület építési projekt szervezése	5.362	318	3.299	2.458	313	(81)	24,00
Cerorin Kft.	Magyarország	Biotechnológiai kutatás, fejlesztés	-	1	-	-	-	(1)	24,00
Pharmatom Kft.	Magyarország	Biotechnológiai kutatás, fejlesztés	404	8	-	439	-	(31)	24,00

A Csoport legjelentősebb társult vállalkozása a Hungaropharma Zrt., adatai a beszámoló összeállításakor még nem auditáltak. A 2016. évi Konszolidált pénzügyi beszámoló összeállításakor a 2015. év megfelelő adatai nem kerültek módosításra, mivel nem volt lényeges különbség az auditált és nem auditált bázis időszak adatai között.

Az eszköz, kötelezettség, árbevétel és eredmény adatok 100%-os értékben kerültek kimutatásra.

A Társult vállalkozásoknál sem 2016-ban, sem 2015-ben nincs az Átfogó eredményben elszámolt tétel.

December 31-én az alábbi közös vezetési vállalkozások kerültek főke módszerrel bevonásra a konszolidációba:

Név	Cégbejegyzés helye	Tevékenység	Befektetett eszközök	Forgó-eszközök	Hosszú lejáratú kötelezettségek	Rövid lejáratú kötelezettségek	Árbevétel	Eredmény	Egyéb átfogó eredmény	Tulajdoni hányad
			MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	%
2016										
Medimpex Irodaház Kft.*	Magyarország	Ingatlan bérbeadás	2.486	47	26	37	310	81	-	50,00
Richter-Helm BioTec Management GmbH	Németország	Vagyonkezelés Biotechnológiai termékek	-	7	-	0	-	0	0	50,00
Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG	Németország	kereskedelme	-	1.088	10.923	522	1.601	(743)	34	50,00

Név	Cégbejegyzés helye	Tevékenység	Befektetett eszközök	Forgó-eszközök	Hosszú lejáratú kötelezettségek	Rövid lejáratú kötelezettségek	Árbevétel	Eredmény	Egyéb átfogó eredmény	Tulajdoni hányad
			MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	%
2015										
Gedeon Richter Rxmidas JV Co.Ltd.	Hong-Kong	Marketing szolgáltatás	-	2.179	-	186	2.291	985	27	50,00
Medimpex Irodaház Kft.*	Magyarország	Ingatlan bérbeadás	2.508	69	33	155	262	49	-	50,00
Richter-Helm BioTec Management GmbH	Németország	Vagyonkezelés Biotechnológiai termékek	-	8	-	1	0	(1)	-	50,00
Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG	Németország	kereskedelme	-	616	10.057	238	1.240	(529)	24	50,00

*A Medimpex Irodaház adatai tartalmazták a Befektetési célú ingatlanok valós érték korrekcióját.

Az eszköz, kötelezettség, árbevétel és eredmény adatok 100%-os értékben kerültek kimutatásra.

A közös vezetési vállalkozások tételei sem egyedileg sem összevontan nem minősülnek jelentősnek, ezért további részletezést nem tartunk indokoltnak.

15. Egyéb befektetések

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott lejáratig tartandó befektetések	1.862	1.815
Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és követelések közé sorolt befektetések	15.780	16.282
Valós értéken nyilvántartott értékesíthető befektetések	13.255	8.169
Az eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök	1.967	148
Összesen	32.864	26.414

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott lejáratig tartandó befektetések a Magyar Állam által kibocsátott és garantált államkötvények.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és követelések tartalmazzák a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) által 2013. december 6-án kibocsátott, 2019-ben lejáratú, új „átcserezhető kötvények”-et melyből a Csoport 52 M€ névértékű kötvényt jegyzett.

Az „átcserezhető kötvény” lejáratkor készpénzre, vagy Richter törzsrészcsevényre lesz cserélhető. IAS 39 standard előírása szerinti az „átcserezhető kötvény”-ben foglalt opciót beágyazott derivatívának minősítettük. Az opció érték kiemelése után a kötvények értéke 2016. december 31-én 15.780 MFt (2015. év végén 16.282 MFt) volt.

Az egyedüli, jelentős, valós értéken nyilvántartott értékesíthető befektetések között kimutatott Protek Holdingban birtokolt 5%-os tulajdonrész valós értékelése tőzsdei árfolyam alapján történt. A valós értéken nyilvántartott értékesíthető befektetés értéke jelentős mértékben emelkedett, melynek háttérben a tőzsdei árfolyam nagymértékű növekedése mellett a RUB/Ft árfolyam kedvező alakulása állt. Ennek következtében mind 2016-ban, mind 2015-ben növekedést számoltunk el az értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartalékával szemben (a Konszolidált átfogó eredménykimutatáson keresztül) (24. melléklet).

	2016. december 31.	2015. december 31.
Nyitó érték (MFt)	6.249	4.587
Valós érték változás (MFt)	6.287	1.662
Záró érték (MFt)	12.536	6.249
Tőzsdei árfolyam (RUB/részvény)	99,5	61,1
RUB/Ft árfolyam	4,78	3,88
Valós érték változás (MFt)	6.287	1.662

A fent bemutatott „átcserezhető kötvény” opciót az eredménnyel szemben valós értéken értékeltük. Értéke 2016-ban 1.888 MFt az Eredménnyel szemben valós értéken elszámolt pénzügyi eszközök soron került bemutatásra. Mivel az előző években nem minősült jelentősnek, korábban külön kiemelésre nem került.

2015. február 19-én a Társaság és az Evestra Inc. bejelentette, hogy együttműködési megállapodást kötöttek, amelynek értelmében a Richter 5 M\$ összegű átváltható kölcsönt nyújt az Evestra számára. A megállapodás értelmében három év elteltével a Richter választása szerint a kölcsön kamatokkal visszafizetendő, vagy annak mértékéig a Richter részesedést szerez az Evestra társaságban. Az IAS 39 standard előírása szerint a fenti opciót beágyazott derivatívának minősítettük és az eredménnyel szemben valós értéken értékeltük (lásd 11. melléklet). A derivatíva kezdeti megjelenítése nem érintette a Konszolidált eredménykimutatást. Az opció valós érték változása 69 MFt ráfordítást eredményezett, mely a Pénzügyi tevékenység eredménye soron került elszámolásra. A kölcsön (az alapügylet tárgya) az „Adott kölcsönök” között került bemutatásra a Konszolidált mérlegben (21. melléklet).

16. Társasági és halasztott adó

Adókövetelés és adófizetési kötelezettség

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Adókövetelés	682	539
Adófizetési kötelezettség	655	425

A halasztott adó mérleg-módszerrel került kiszámításra az ideiglenes különbözetek alapján. A halasztott adó eszközök és kötelezettségek a Konszolidált mérlegben a következő tételeket tartalmazzák:

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt Módosított*	2015. január 1. MFt Módosított*
Halasztott adó eszközök	5.416	8.063	9.014
Halasztott adó kötelezettségek	(5.962)	(8.939)	(8.876)

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

A Vállalatcsoport halasztott adó eszközeiben és kötelezettségeiben a tárgyidőszak alatt bekövetkezett főbb változások:

Halasztott adó eszköz	Tárgyi eszközök és immateriális javak MFt Módosított*	Cél- tartalék MFt	Érték- vesztés MFt	Egyéb átmeneti különbségek MFt	Nem realizált nyereség- kiszűrés MFt Módosított*	Összesen MFt Módosított*
2014. december 31.	(3)	867	617	2.047	5.486	9.014
Eredmény- kimutatásban elszámolt	(27)	152	(88)	(1.677)	675	(965)
Átfogó eredmény- kimutatásban elszámolt**	-	12	-	53	-	65
Árfolyamhatás	(9)	(1)	-	(41)	-	(51)
2015. december 31.	(39)	1.030	529	382	6.161	8.063
Eredmény- kimutatásban elszámolt	167	(481)	(222)	(192)	(1.195)	(1.923)
Átfogó eredmény- kimutatásban elszámolt**	-	(4)	-	(860)	-	(864)
Árfolyamhatás	(1)	(8)	-	20	-	11
Átvezetés	3	(450)	(294)	870	-	129
2016. december 31.	130	87	13	220	4.966	5.416

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

**Átfogó eredmény-kimutatásban elszámolt halasztott adó eszközök és kötelezettségek nettó egyenlege 755 MFt (ráfordítás), melyből 337 MFt (ráfordítás, lásd 24. melléklet) az értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartalékával és 418 MFt (ráfordítás) az eredménytartalékkal szemben került elszámolásra.

Halasztott adó kötelezettség	Tárgyi eszközök és immateriális javak MFt	Cél-tartalék MFt	Valós értékelés MFt	ESMYA* MFt	BEMFOLA** MFt	Egyéb átmeneti különbségek MFt	Összesen MFt
2014. december 31.	184	-	100	7.661	-	931	8.876
Eredménykimutatásban elszámolt	14	-	-	(576)	-	(281)	(843)
Átfogó eredménykimutatásban elszámolt	-	-	115	-	-	(37)	78
Árfolyamhatás	5	-	-	809	-	14	828
2015. december 31.	203	-	215	7.894	-	627	8.939
Új bevonás miatti növekmény	-	(69)	-	-	4.520	(433)	4.018
Eredménykimutatásban elszámolt	10	(2)	-	(6.339)	(426)	(185)	(6.942)
Átfogó eredménykimutatásban elszámolt***	-	32	(79)	(62)	-	-	(109)
Árfolyamhatás	(6)	-	(9)	(62)	2	-	(75)
Átvezetés	4	(450)	(293)	-	-	870	131
2016. december 31.	211	(489)	(166)	1.431	4.096	879	5.962

* Legjelentősebb halasztott adó kötelezettség a PregLem akvizícióval kapcsolatban került elszámolásra, mely során az ESMYA-val szemben keletkezett halasztott adó kötelezettséget részben ellensúlyozta a Társaság elhatárolt vesztesége.

** Halasztott adó kötelezettség a Finox akvizícióval (36. melléklet) kapcsolatban került elszámolásra, mely során a BEMFOLA-val és az ehhez kapcsolódó Vevőkapcsolattal szemben keletkezett halasztott adó kötelezettséget részben ellensúlyozta a Társaság elhatárolt vesztesége.

*** Átfogó eredménykimutatásban elszámolt halasztott adó eszközök és kötelezettségek nettó egyenlege 755 MFt (ráfordítás), melyből 337 MFt (ráfordítás, lásd 24. melléklet) az értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartalékával és 418 MFt (ráfordítás) az eredménytartalékkal szemben került elszámolásra.

A fent bemutatott halasztott adók összegéből 6.222 MFt (2015-ben 8.102 MFt) kötelezettség és 374 MFt (2015-ben 1.438 MFt) eszköz várhatóan több, mint 12 hónap múlva fordul vissza.

2016. december 31-én a Vállalatcsoportnak 8.310 MFt, olyan fel nem használt elhatárolt vesztesége volt (mely 1.330 MFt halasztott adó eszköz elszámolást eredményezett volna), melyre halasztott adó eszköz nem került elszámolásra, tekintettel arra, hogy visszafordulása nem valószínű. 2015-ben az elhatárolt veszteség 15.625 MFt volt, mely 2.500 MFt halasztott adó eszközt eredményezett volna.

2016-ban az elhatárolt veszteség nagy része a romániai leányvállalatoknál keletkezett.

A társult- és közös vezetésű vállalkozásokban való részesedésekkel kapcsolatban időleges különbségek előfordulhatnak, melyek azonban nem minősülnek lényegesnek.

17. Adott kölcsönök

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Kapcsolt feleknek adott kölcsön	3.207	1.119
Munkavállalóknak adott kölcsön	707	543
Egyéb adott kölcsön	885	2.021
Összesen	4.799	3.683

18. Üzleti vagy cégérték

	Üzleti vagy cégérték MFt
Bruttó érték	
2015. január 1-jén	61.086
Értékelési időszak alatti módosítás	(527)
Leányvállalat értékesítése miatt bekövetkezett csökkenés	(87)
Árfolyamhatás	4.565
Értékvesztés	(149)
2015. december 31-én	64.888
2016. január 1-jén	64.888
Leányvállalat megszerzése miatt bekövetkezett növekedés (36. melléklet)	7.226
Árfolyamhatás	(1.731)
Értékvesztés	(1.751)
2016. december 31-én	68.632

A fent említett értékvesztésből 1.720 MFt a Gyógyszergyártás szegmensben, 31 MFt Nagy-, és kiskereskedelmi szegmensben került elszámolásra.

Az üzleti vagy cégérték záró értéke pénztermelő egységenként (Vállalatok)

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Gyógyszergyártás szegmens		
Gedeon Richter Polska Sp. z o.o.	1.051	1.099
Richter-Helm BioLogics Co & KG	99	100
PregLem S.A.	34.563	34.559
GRMed Company Ltd.	23.142	24.161
GR Brazil	75	60
GR Mexico	1.799	2.092
Mediplus Csoport	-	1.679
Gedeon Richter Rxmidas Co. Ltd.	6.807	-
Nagy-, és kiskereskedelmi szegmens		
Armedica Trading Csoport	1.035	1.077
Egyéb szegmens		
Pesti Sas Holding Kft.	61	61
Összesen	68.632	64.888

A kimutatott üzleti vagy cégérték értékvesztés tesztje az alábbi feltételezések alapján készült:

Gedeon Richter Polska Sp. z o.o.

A Gedeon Richter Polska Sp. z o.o. a 2016-os évet jelentős nyereséggel zárta, amely mellett a vállalat középtávú tervei is visszaigazolják a jövőbeli növekedési várakozásokat. Ennek megfelelően a 2015. üzleti évhez hasonlóan a tárgyévben sem kellett értékvesztést elszámolnunk. A kulcsfontosságú feltételezésekben nem várható olyan, ésszerű mértékű meghaladó változás, ami a goodwill értékvesztését eredményezné.

Armedica Trading Csoport

A Csoport pénztermelő egység csoportokra (CGU) allokálta a patikák goodwill-ját és hajtotta végre a goodwill és licenc értékvesztés felülvizsgálatát. Két CGU csoport került meghatározásra és valamennyi patika besorolásra került ebbe a két csoportba a patikák tárgyévi EBITDA teljesítménye alapján.

Minden évben értékelésre kerül, hogy a patikák a megfelelő kategóriába vannak-e besorolva. A besorolási kritérium -3,5% EBITDA/értékesítés nettó árbevétele mutatószám. A Társaság ezt a kritériumot elemzéssel határozta meg. Ezen EBITDA/értékesítés arány felett teljesítő patikák együttesen fedezeti pont körüli eredményt értek el és ezen patikák esetében várható a teljesítmény javulása.

A megtérülő érték a korábbi évekhez hasonlóan az „értékesítési költséggel csökkentett valós érték (fair value less cost to sell)” módszerrel került értékelésre, figyelembe véve a gazdasági környezetet, amely jelentős változást mutat az előző évhez képest. A támogatott termékek központi tértítése tovább gyorsult 2016-ban, amely a patikák likviditását és ezáltal készpénz termelő képességét pozitívan befolyásolta. Az „értékesítési költséggel csökkentett valós érték” modellben historikus adatokon, valamint valószerű piaci feltevéseken alapuló jövőbeli teljesítményértékelést végeztünk, közép- és hosszútávra vonatkozóan. A Csoport a jelenérték-számítást 14 éves cash-flow becsléssel végezte, összhangban a patika licenc hátralévő hasznos élettartamával.

Az alulteljesítő csoport esetében, ahol a várható megtérülés értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, a Csoport értékvesztést számolt el (31 MFT) a goodwill teljes egyenlegére, valamint értékvesztés került elszámolásra a kapcsolódó patikai licencokra is (lásd 12. melléklet). A jól teljesítő patikák esetében értékvesztés elszámolására nem volt szükség.

Érzékenységi vizsgálat is történt a jól teljesítő patikákra a következő paraméterek figyelembevételével: Értékesítés nettó árbevétele, súlyozott átlagos tőkeköltség (WACC) és árrés. Ceteris paribus módosítva ezeket a tényezőket: 5%-os csökkenés az eladási árban értékvesztés elszámolását tenné szükségessé a goodwill teljes összegére, és a patikai licencok egy részére. Az árrés 5%-os csökkenése és a tőkeköltség (WACC) 5%-os növekedése nem tenné szükségessé értékvesztés elszámolását sem a goodwill, sem a kapcsolódó patikai licencok esetében.

PregLem S.A.

A PregLem akvizíciója 2010. október 6-án történt. Ez a felvásárlás a Csoport nőgyógyászati tevékenységét és nyugat-európai jelenlétét támogatja. Az akvizíció alkalmával az ESMYA immateriális eszköz (12. melléklet) és goodwill került felvételre a kimutatásokban.

A méhmióma kezelésére fejlesztett készítmény, az ESMYA®, kivásárlásakor közel állt a törzskönyvi engedély megszerzéséhez. 2012 februárjában az Európai Bizottság (EC) megadta az ESMYA® preoperatív kezelés indikációjában a forgalomba hozatali engedélyt, majd ezt követően 2014-ben és 2015-ben a kiterjesztett, valamint a hosszú távú, periodikus kezelésére vonatkozó engedélyeket is.

A korábbi évekhez hasonlóan Társaságunk a 2016. üzleti év fordulónapjával is elvégezte a PregLem S.A. goodwill értékvesztés tesztjét, melynek eredménye alapján értékvesztés elszámolására továbbra sincs szükség. Tekintettel arra, hogy a megszerzett eszközök folyamatos használatából származó jövőbeli pénzáramok jelentősek, a megtérülő érték egy ún. „pénztermelő egységre (CGU)” került meghatározásra, amely az ESMYA immateriális eszközt, annak működtetéséhez szükséges egyéb eszközöket és a PregLem üzleti értékét foglalja magába (együtt: ESMYA pénztermelő egység).

Az ESMYA „pénztermelő egység” megtérülő értékének meghatározása jövedelem alapú módszerrel történt, ún. „értékesítési költséggel csökkentett valós érték (fair value less cost to sell)” megközelítésben. A számítások alapjául a jóváhagyott pénzügyi költségvetések és a menedzsment becslései szolgáltak, melyek összhangban vannak egy független piaci szereplő várakozásaival is.

Amikor a vállalat vezetése megbecsülte a várható jövőbeli teljesítményt, a pénzáramok az eszköz hasznos élettartamának megfelelő időszakra kerültek kivetítésre. A jövőbeli pénzáramok alakulásában alapvetően az árbevétel változása bír meghatározó szereppel, ami három fő szakaszra osztható, így egy felfutási időszakra, szinten maradásra, majd csökkenésre a generikus verseny megjelenésével.

Az alapvető tények és feltételezések a menedzsment becslésében az ESMYA pénztermelő egység jövőbeli teljesítményével kapcsolatban változatlanok:

EU ESMYA® eladások: a Társaság 2016-ban sem számított 2025 előtt a generikus verseny megjelenésére az Európai Unióban tekintettel a 2022-ig az ESMYA®-t védő adat-, és piackizárólagossági jogokra, valamint az időközben benyújtott (és részben már bejegyzésre került) szabadalmakra.

A termék 2015-ben megkapta a hosszú távú, periodikus alkalmazásra vonatkozó engedélyt, ami jelentősen növeli az értékesítési potenciált és kibővíti a termék életciklusát.

A megtérülő érték nagyobbik hányada (76%) az EU piacokról várható: az árbevétel 2019-ben éri el a csúcspontot, majd 2024-ig annak szinten maradása várható. A cash-flow 2024-ben éri el a maximumát az értékesítési költségek időközbeni csökkenésére (licenc díj fizetési kötelezettség) tekintettel. A generikus verseny megjelenésével, 2025-től az árbevétel visszaesése prognosztizált: 5 év alatt -15%-os éves átlagos csökkenés mellett. Ezt a szintet elérve az árbevétel várhatóan az előrejelzési időszak végéig stabil marad.

USA-beli ESMYA® eladások: az ESMYA® USA partner által történő bevezetése 2018-ban várható. Jelentősebb generikus verseny megjelenése nem várható 2030 előtt a bevezetés későbbi időpontjára (EU-hoz képest) és az elfogadásra került szabadalmakra tekintettel. 2015-ben is a fent említett feltételezésekkel éltünk.

Az alkalmazott diszkontráta (adózott: 7,3%; 2015-ben 9,2%) a pénz időértékének és az ESMYA „pénztermelő egységre” vonatkozó specifikus kockázatoknak a jelenlegi piaci értékelését tükrözi, amelyre vonatkozóan a jövőbeli pénzáram becslések nem kerültek kiigazításra.

A 2024-ig terjedő és az azt követő időszak pénzáramainak jelenértéke 59%-a a teljes élettartam alatt várhatóan.

Az ESMYA pénztermelő egység megtérülő értéke meghaladja az ESMYA immateriális eszköz, annak működtetéséhez szükséges egyéb eszközök és a kapcsolódó üzleti érték (GW) együttes könyvszerinti értékét. Az adót is figyelembe vevő diszkontráta 14,5%-ra (2015-ben 10,8%-ra) történő növekedése eliminálná a megtérülő érték többletet.

GRMed Company Ltd.

A hongkongi GRMed Company Ltd. felvásárlására és bevonására 2013. évben került sor, mely tranzakció a Csoport erőteljesebb kínai jelenlétét támogatta a kínai RxMidas kereskedelmi vállalatban való közvetett tulajdonszerzésen keresztül.

Az akvizíció keletkezett goodwill értékvesztés tesztjét a Társaság 2016. és 2015. december 31-i fordulónappal is elvégezte, melynek eredménye alapján értékvesztés elszámolására továbbra sincs szükség.

Mivel a megszerzett eszközök folyamatos használatából származó jövőbeli pénzáramok jelentősek, a megtérülő érték ebben az esetben is pénztermelő egység (CGU) szinten került meghatározásra, jövedelem alapú módszerrel, ún. „értékesítési költséggel csökkentett valós érték (fair value less cost to sell)” megközelítésben. A számítások alapját a menedzsment által elfogadott hosszú távú árbevétel előrejelzés és költségterv képezte, mely pénzáramok a menedzsment véleménye szerint összhangban vannak egy független piaci szereplő várakozásaival is. Az ezen túli pénzáramok jelenértéke a maradványérték kiszámítására alkalmas formulával került meghatározásra.

Az előrejelzési időszakban (2017-2026) a pénzáramok folyamatos növekedése prognosztizált, az árbevétel éves átlagos 11,3%-os (2015-ben 10,8%) növekedésén keresztül.

Önmagában a 2017-2026 pénzáramok jelenértéke jelentősen meghaladja a pénztermelő egység könyv szerinti értékét (megközelítőleg 150%-kal; 2015-ben 50%-kal). A konzervatív becslés mellett (0%-os növekedéssel) számolt maradványértékkel együtt a megtérülési érték közel ötszöröse a tesztelendő összegnek (2015-ben pedig 2,9-szerese).

Az alkalmazott diszkontráta (adózott: 10,1%, 2015-ben 11,0%) a pénz időértékének és a pénztermelő egységre vonatkozó specifikus kockázatoknak a jelenlegi piaci értékelését tükrözi, amelyre vonatkozóan a jövőbeli pénzáram becslések nem kerültek kiigazításra.

A kulcsfontosságú feltételezésekben nem várható olyan ésszerű mértékű változás, ami a goodwill értékvesztését eredményezné.

Mediplus Csoport

A különböző latin-amerikai országokban működő kereskedelmi vállalatokat tulajdonló curacaoi központú Mediplus Csoport felvásárlására és bevonására 2014-ben került sor. Az akvizíció azon közelmúltban történt vállalatfelvásárlások körébe tartozik, melyek révén lehetőség nyílik a Csoport latin-amerikai térségbeli működésének a kiszélesítésére, egyúttal a jövőbeni növekedés megalapozására.

Az akvizíción keletkezett vállalati goodwill értékvesztés tesztjét a Társaság 2016. december 31-i fordulónappal is elvégezte, melynek eredményeképpen a tranzakción keletkezett goodwill teljes összegére (1.720 MFT) értékvesztés elszámolása vált szükségessé.

A megtérülő érték ebben az esetben is pénztermelő egységek egy csoportjára (CGU-k) került meghatározásra, jövedelem alapú módszerrel, ún. „értékesítési költséggel csökkentett valós érték (fair value less cost to sell)” megközelítésben. A számítások alapját a menedzsment által elfogadott hosszú távú árbevétel előrejelzés és költségterv képezte (2017-2026), melyek a Mediplus Csoport öt vállalatának (Mediplus (Economic Zone) N.V., Comercial Gedeon Richter (Chile) Ltda., Gedeon Richter Peru S.A.C., GEDEONRICHTER Ecuador S.A., Gedeon Richter Bolivia SRL) adatain alapultak, és összhangban vannak egy független piaci szereplő adott piacra vonatkozó várakozásaival is.

A pénztermelő egység által generált cash flow-k alapvetően a Társaság hagyományos termékeinek a forgalmazásához köthetők, így a fenti cash-flow tervek nem tartalmazzák a régió ESMYA® eladásait.

A mintegy két éves piaci jelenlét biztosította tapasztalat birtokában a csoport újraértékelte a termékek piaci helyzetét és úgy látja, hogy a korábban megfogalmazott árbevételi tervek nem teljesíthetők. Mivel a reálisan várható pénzáramokból számított megtérülő érték már az egyéb eszközök könyv szerinti értékét sem érte el, a teljes goodwill értékvesztése szükségessé vált.

Az alkalmazott diszkontráta (adózott: 11,5%, 2015-ben 12,9%) a pénz időértékének és a pénztermelő egységre vonatkozó specifikus kockázatoknak a jelenlegi piaci értékelését tükrözi, amelyre vonatkozóan a jövőbeli pénzáram becslések nem kerültek kiigazításra.

Aktuálisan nem látszik olyan reálisan várható változás a modellben alkalmazott feltételezésekben, ami a kalkuláció eredményét érdemben módosítaná. A jelentősebb termékek tervezett forgalmát 30%-kal magasabbra várva is még szükséges lenne a goodwill teljes körű értékvesztésére. A goodwillon kívül más eszköz értékvesztésére nem volt szükség, miután a Társaság megvizsgálta és biztosítottnak látta azok megtérülését más termékek forgalmazásából vagy az eszközök értékesítésén keresztül.

Gedeon Richter Mexico, S.A.P.I. de C.V.

A mexikói DNA Pharmaceuticals S.A. 2014. évi felvásárlása során keletkezett goodwill értékvesztési tesztjét a Csoport elkészítette 2016. december 31-i fordulónappal.

A megtérülő érték az egyéb témákhoz hasonlóan pénztermelő egység (CGU) szinten került meghatározásra, jövedelem alapú módszerrel, ún. „értékesítési költséggel csökkentett valós érték (fair value less cost to sell)” megközelítésben. A számítások alapját a menedzsment által elfogadott hosszú távú árbevétel előrejelzés és költségterv képezte (2017-2026), melyek összhangban vannak egy független piaci szereplő adott piacra vonatkozó várakozásaival is. Az ezen túli pénzáramok jelenértéke a maradványérték kiszámítására alkalmas formulával került meghatározásra.

A pénzáramokban 2019-ig csökkenés látszik, ahogy a működési költségek finanszírozása egyre inkább az ESMYA®-n kívüli, hagyományos portfólióra helyeződik. Új fogamzástól készítmények bevezetésétől ugyanakkor a hozamok folyamatos növekedése várható egészen 2025-ig (CAGR 2019-2025: 9,2%). Ezt követően a Társaság az árbevétel szinten maradásával számol, mely várakozás a maradványérték kalkulációja során is érvényesítésre került.

Az alkalmazott diszkontráta (adózott: 7,9%, 2015-ben 9,6%) a pénz időértékének és a pénztermelő egységre vonatkozó specifikus kockázatoknak a jelenlegi piaci értékelését tükrözi, amelyre vonatkozóan a jövőbeli pénzáram becslések nem kerültek kiigazításra.

A 2017-2026 időszaki pénzáramok jelenértéke mintegy 39%-a a teljes megtérülő értéknek.

A kalkulált megtérülő érték a pénztermelő egység könyv szerinti értéke körül mozog, azt mintegy 2%-kal haladja meg (2015-ben mintegy 76%-kal haladta meg), ezért a kulcsparamétereknek már kismértékű negatív irányú változtatása (így pl. az adót is figyelembe vevő diszkontráta 8,0%-ra történő növekedése (2015-ben 17,1%); a 2019-2026 évi átlagos növekedési ütem tervezethez képesti -0,2%-os eltérése) is eliminálná a megtérülő értéktöbbletet. A 2019-2026. évi átlagos növekedési ütem tervezethez képesti -2,5%-os eltérése mintegy 898 MFT értékvesztés elszámolását eredményezné.

Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd.

A Társaság 2010 decemberében jelentette be a Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd. vegyesvállalat megalakítását kezdeti 50 %-os tulajdonosi részesedéssel. 2016. január 22-én pedig közzétette, hogy partnerétől, az Rxmidas Pharmaceuticals Holdings Ltd.-től, megvásárolta annak a vegyesvállalatban meglévő 50 %-os tulajdonrészét. Így a Richter a vállalat 100 %-os tulajdonosává vált és egyúttal a fogamzásgátló és OTC termékvonalának kínai értékesítése felett teljes körűen rendelkezik.

A jegyzett tőke 50%-át kitevő üzletrész értéke jövedelemalapú módszerrel került megállapításra. A számítások (diszkontált cash flow modell) alapját az üzletfelek által közösen elfogadott hosszú távú (10 éves) árbevétel előrejelzés és költségterv képezte. A modellben a Társaság hagyományos termékeinek kínai piacon történő értékesítéséből előálló jövedelmek kerültek összegyűjtésre. Az előrejelzési időszakban (2016-2025) az árbevétel csökkenő ütemben, de folyamatosan növekszik (CAGR: 15,5%). A pénzáramok esetében ez a mutató ennél is magasabb (34,6%), mivel a működési költségek évente átlagosan csak 10,8%-kal növekednek.

Az alkalmazott diszkontráta mértéke 12% volt. A modellben szereplő jövedelmeket a management változatlanul reálisnak tekinti, a 2016-os üzleti év eredménye kis mértékben meg is haladta a várakozásokat, így értékvesztés elszámolására nincs szükség 2016. december 31-én.

19. Készletek

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt Módosított*	2015. január 1. MFt Módosított*
Alapanyagok, áruk	40.031	27.682	27.254
Befejezetlen termelés	1.756	1.592	1.298
Félkész- és késztermékek	39.459	35.406	33.358
Összesen	81.246	64.680	61.910

* A módosítás részleteit lásd a 39. mellékletben.

2016-ban 3.842 MFt összegű értékvesztés és selejtezés került elszámolásra és 513 MFt visszairás (2015-ben 1.889 MFt értékvesztés- és selejt elszámolás és 351 MFt visszairás) történt.

A tárgyidőszakban elszámolt értékvesztés- és selejt elszámolás leggyakoribb okai a termék lejárata, ill. az értékvesztéssel érintett termék piaci körülményeiben bekövetkező kedvezőtlen változások. A tárgyidőszakban elszámolt készlet értékvesztés visszairására a piaci körülmények megváltozása miatt került sor.

A Lisvy® termékvisszahívásához kapcsolódóan 849 MFt értékvesztést könyveltünk el, mely összeg erejéig - a Bayer által megküldött tájékoztatás alapján - a Richter kártérítésre jogosult. A további kártérítési igényekről jelenleg egyeztetnek a Felek, így az még nem került követelésként és egyéb bevételeként felvételre a jelen beszámolóban.

2016. december 31-én azon készletek könyv szerinti értéke, amelyeket a csoport nettó realizálható értéken mutatott ki 8.121 MFt (2015-ben ennek értéke 2.168 MFt volt).

A készletek minden tétele jelzálog- és tehermentes.

20. Vevők

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Vevők	114.418	90.215
Kapcsolt vállalkozásokkal szembeni követelések (38. melléklet)	1.805	2.324
Összesen	116.223	92.539

Vevőállomány megbontása lejárat szerint:

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Le nem járt vevőállomány	104.192	83.752
Lejárt vevőállomány, nem értékvesztett	8.963	7.591
1-90 nap	6.078	6.237
91-180 nap	1.359	939
181-360 nap	1.255	308
>360 nap	271	107
Lejárt vevőállomány, értékvesztett	10.284	8.423
1-90 nap	1.226	1.145
91-180 nap	1.029	1.660
181-360 nap	2.053	424
>360 nap	5.976	5.194
Lejárt vevőállományra elszámolt értékvesztés	(7.216)	(7.227)
1-90 nap	(247)	(407)
91-180 nap	(414)	(1.532)
181-360 nap	(803)	(383)
>360 nap	(5.752)	(4.905)
Összesen	116.223	92.539

A vevőkövetelésekre képzett értékvesztés az alábbiak szerint alakult:

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Egyenleg január 1-jén	7.227	7.410
Vevőkövetelésekre elszámolt értékvesztés	1.716	2.022
Vevőkövetelésekre elszámolt értékvesztés visszaírása	(1.798)	(1.755)
Árfolyamkülönbözet	71	(450)
Egyenleg december 31-én	7.216	7.227

A vevőkövetelések értékvesztés-visszaírásának oka a vevőkövetelések pénzügyi rendezése.

A Csoport mind 2016-ban, mind 2015-ben egy-egy, egyedileg is lényeges nagyságrendű vevőköveteléssel rendelkezett, melyek teljes összegére értékvesztést kellett elszámolni.

21. Egyéb rövid lejáratú követelések

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Adott kölcsönök	1.776	2.893
Egyéb követelések	3.524	2.336
Határidős deviza ügyletek	-	4
Pénzügyi eszközök (10. melléklet)	5.300	5.233
Visszaigényelhető adó és vám	4.463	3.982
Adott előlegek	2.264	1.842
Aktív időbeli elhatárolások	2.964	2.870
Összesen	14.991	13.927

22. Értékpapírok

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Államkötvények – lejáratig tartott*	-	1.524
Nyílt végű befektetési alapok befektetési jegyei - értékesíthető	1	2.428
Egyéb értékpapírok - értékesíthető	750	18
Összesen (10. melléklet)	751	3.970

* Az Államkötvények soron kimutatott kötvények és kincstárjegyek a Magyar Állam által kibocsátott vagy garantált értékpapírok.

Az Államkötvények 2016-ban lejártak, a nyílt végű befektetési alapok befektetési jegyeinek jelentős része értékesítésre került.

23. Pénz és pénzeszköz egyenértékes

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Bankbetétek	95.926	132.262
Pénztár	127	112
Összesen	96.053	132.374

A csoportszintű Pénz és pénzeszköz egyenértékes állomány 2016. december 31-re vonatkozó egyenlegéből az anyavállalat több mint 65%-ot meghaladó részesedéssel bír, ennek nagyobb része rövid lejáratú, kisebb része látra szóló bankbetétből áll. A devizánkénti megoszlást tekintve €-ban, \$-ban, Ft-ban és egyéb devizákban denominált.

24. Jegyzett tőke és tartalékok

Jegyzett tőke	2016. december 31.		2015. december 31.	
	darab	Mft	darab	Mft
100 Ft névértékű törzsrészesvények	186.374.860	18.638	186.374.860	18.638

A Társaság által ismert tulajdonosi szerkezet

Tulajdonosok	Törzsrészesvények		Szavazati jog**		Jegyzett tőke	
	db		%		%	
	2016. december 31.	2015. december 31.	2016. december 31.	2015. december 31.	2016. december 31.	2015. december 31.
Belföldi tulajdonosok	59.832.738	58.409.460	32,15	31,48	32,11	31,34
Magyar állam összesen	47.051.817	47.051.817	25,28	25,36	25,25	25,25
ebből MNV Zrt.	47.051.668	47.051.668	25,28	25,36	25,25	25,25
ebből Önkormányzatok	149	149	0,00	0,00	0,00	0,00
Intézményi Befektetők	6.070.053	5.498.517	3,26	2,96	3,26	2,95
Magánbefektetők	6.710.868	5.859.126	3,61	3,16	3,60	3,14
Külföldi tulajdonosok	126.289.476	126.745.169	67,84	68,30	67,75	68,00
Magánbefektetők	1.697.648	2.451.470	0,91	1,32	0,91	1,32
Intézményi Befektetők	124.591.828	124.293.699	66,93	66,98	66,84	66,68
ebből Aberdeen Asset						
Management Plc.	18.243.530	18.243.530	9,80	9,83	9,79	9,79
ebből Harding						
Loevner LP	9.367.925	-	5,03	-	5,03	-
Nem nevesített tulajdon	11.012	408.576	0,01	0,22	0,01	0,22
Saját részesvények*	241.634	811.655	0,00	0,00	0,13	0,44
Jegyzett tőke	186.374.860	186.374.860	100,00	100,00	100,00	100,00

* A saját részesvényeknek nincs szavazati joga.

** A Társaság Alapszabályának 13.8 pontja 25 %-ban maximalizálja a közgyűlésen megjelentek egyedüli, vagy más kapcsolatos személyekkel együttes szavazati jogát.

A táblázat összeállításánál a részesvénykönyv adatait vettük alapul és korrigáltuk a KELER Zrt., valamint a letétkezelők által megadott tulajdonosi megfeleltetéssel.

A Csoportnak nincs közvetlen (és végső) ellenőrzést gyakorló anyavállalata. A Magyar Állam az MNV Zrt. tulajdonrészén keresztül jelentős befolyással rendelkezik.

Átértékelési tartalék

A Csoport külföldi tevékenységeihez kapcsolódó nettó eszközöknek a funkcionális pénznemről a Csoport beszámolási pénznemére ("Pénzegységre") történő átváltásakor felmerült árfolyam-különbözetek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben kerülnek elszámolásra, és a külföldi devizák átváltási tartalékában halmozódnak. A korábban a külföldi devizák átváltási tartalékában halmozódó árfolyam-különbözetek a külföldi tevékenység értékesítésekor, illetve részleges értékesítésekor az eredménybe kerülnek átsorolásra.

Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka

Az Értékesíthető pénzügyi eszközök (15. és 22. melléklet) értékelési tartalékában kerül elszámolásra a pénzügyi instrumentumokon belül az értékesíthető kategóriába sorolt értékpapírok valós értékre történő átértékelésekor keletkező különbözet, melyet eszköz eladásával vagy értékvesztésével kell az eredménykimutatásba visszaforgatni.

	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka MFt
Egyenleg 2015. január 1-jén	1.876
Értékesíthető pénzügyi eszközök eladásakor az egyéb átfogó eredménybe átsorolt kumulatív (nyereség)/veszteség	(2)
Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelésén elért nettó nyereség	1.815
Halasztott adó hatás	(366)
Egyenleg 2015. december 31-én	3.323
Értékesíthető pénzügyi eszközök eladásakor az egyéb átfogó eredménybe átsorolt kumulatív (nyereség)/veszteség	(65)
Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelésén elért nettó nyereség	5.904
Halasztott adó hatás	(337)
Egyenleg 2016. december 31-én	8.825

2017. január 1-jétől az alkalmazandó társasági adókulcs az anyavállalat esetében - amely a legtöbb Értékesíthető pénzügyi eszközzel rendelkezik - 9%. Az adókulcs változásával összhangban a tárgyévi halasztott adó változás az adókulcs csökkenés hatását is tartalmazza.

Tőkeinstrumentumban teljesített munkavállalói juttatások az eredménytartalékban bemutatva

A tőkeinstrumentumban teljesített munkavállalói juttatások tartaléka az Eredménytartalék részeként került bemutatásra, ezért a tárgyidőszaki változás a Konszolidált saját tőke kimutatásban szerepel.

A tartalék a munkavállalóknak nyújtott, tőkeinstrumentumban teljesített részvényalapú kifizetések, a tőkeinstrumentumok nyújtás napján történő valós értékelését tartalmazza. Részletesebben lásd a 25. mellékletben.

	2016 MFt	2015 MFt
Tárgyidőszaki kiadások	4.724	4.260
Átadott saját részvények (25. melléklet)	3.679	4.217
Konszolidált saját tőke változásban kimutatott összes tartalék változása	1.045	43

25. Saját részvények

A Társaságnak szándékában áll, hogy saját részvényeiből vezetőit és alkalmazottait jutalmazási politikája keretein belül részvényhez juttassa. A Társaság három féle részvényalapú juttatási programot működtet, melyeket az alábbiakban részleteztünk. E három program közül a jutalom és a bónusz programban a munkavállaló azonnal jogosulttá válik a részvényjuttatásra, míg a Munkavállalói értékpapír-juttatási program megszolgálati feltétele, hogy a munkavállaló a letétben lévő részvények felszabadításának időpontjában a Társaság alkalmazásában álljon.

Bónusz program

1996-ban a Richter Gedeon Rt. elindított egy bónusz programot menedzserek és kulcsfontosságú alkalmazottak ösztönzése érdekében. 2016-ban 217.189 darab részvény került szétosztásra a vállalat 440 dolgozója között, míg 2015-ben 454 fő részesült ilyen juttatásban, a kiosztott részvények száma 327.378 db részvény volt.

Jutalom

Jutalomként 387.600 darab (2015-ben 422.917 darab) részvény került átadásra a kiemelkedő teljesítményt nyújtó alkalmazottak részére az év folyamán.

Munkavállalói értékpapír-juttatási program

A Társaság a NAV által jóváhagyott 2016. évi Munkavállalói értékpapír-juttatási programjának keretében 285.459 db saját részvényt adott át 4.342 munkavállalója részére 2016-ban. A részvények 2019. január 2. napjáig letétben lesznek a munkavállalók UniCredit Bank Hungary Zrt.-nél vezetett értékpapírszámláin. 2015-ben 350.694 darab részvény került átadásra 4.356 alkalmazott részére, amelyek 2018. január 2. napjáig lesznek letétben a munkavállalók értékpapírszámláin.

A 2016. április 26-án tartott Közgyűlés jóváhagyta, hogy a Társaság saját részvényt vásároljon legfeljebb a Társaság jegyzett tőkéjének 10%-ig terjedő mértékben. E felhatalmazás alapján a Társaság az év során 302.831 darab saját részvényt vásárolt tőzsdén kívüli forgalomban.

Saját részvények száma	2016 db	2015 db
Január 1-jén	811.655	1.365.687
<i>Ebből: leányvállalat által birtokolt Richter részvények</i>	<i>710.284</i>	<i>1.361.988</i>
Részvényvásárlás	302.831	525.304
Bónusz program keretében átadott	(217.189)	(327.378)
Jutalomként átadott	(387.600)	(422.917)
NAV programban átadott	(285.459)	(350.694)
NAV programban visszavett	17.396	21.653
December 31-én	241.634	811.655
<i>Ebből: leányvállalat által birtokolt Richter részvények</i>	<i>60.284</i>	<i>710.284</i>
Könyv szerinti érték	2016 MFt	2015 MFt
Január 1-jén	3.206	4.881
Részvényvásárlás	1.758	2.542
Bónusz program keretében átadott	(983)	(1.024)
Jutalomként átadott	(1.571)	(1.736)
NAV programban átadott	(1.222)	(1.548)
NAV programban visszavett	97	91
December 31-én	1.285	3.206

26. Szállítók

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Szállítók	45.738	38.204
Kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek (38. melléklet)	188	5
Összesen	45.926	38.209

27. Egyéb kötelezettségek

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Rövid lejáratú passzív időbeli elhatárolás	13.389	9.219
Egyéb kötelezettségek	3.717	2.211
Halasztott-függő vételár kötelezettség	8.446	6.370
Fizetendő osztalék	147	152
Pénzügyi kötelezettségek részösszesen (10. melléklet)	25.699	17.952
Fizetendő bérköltség, jövedelemadó	5.678	4.834
Egyéb fizetendő adók	1.056	771
Vevőktől kapott előlegek	190	669
Elhatárolás részvényjuttatás adóira és járulékaira	306	443
Összesen	32.929	24.669

27.1 Halasztott-függő vételár kötelezettségek

A Csoport 2010-től kezdődően több halasztott-függő vételáras akvizíciót hajtott végre. A vételárok diszkontált és valószínűséggel súlyozott valós értéken szerepelnek a beszámolóban. A kötelezettségekhez kapcsolódó bizonytalanságok a beszámoló 3.1 mellékletében kerülnek bemutatásra. A pénzügyi beszámolóknban kimutatott halasztott-függő vételárhoz kapcsolódó kötelezettségek, melyek egyrészt mint egyéb rövid lejáratú kötelezettségek ebben a mellékletben, másrészt mint hosszú lejáratú kötelezettségek a 30. mellékletben kerülnek bemutatásra.

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Hosszú lejáratú kötelezettségek		
GRMed	-	5.307
GR Mexico	-	387
	-	5.694
Rövid lejáratú kötelezettségek		
GRMed	7.565	5.947
GR Mexico	881	423
	8.446	6.370
Összesen	8.446	12.064

A vételárok valós értékének változása a 11. mellékletben került bemutatásra.

28. Céltartalékok

	2016. december 31. Mft	2015. december 31. Mft
Rövid lejáratú egyéb céltartalékok	1.926	1.907
Hosszú lejáratú céltartalékok - Nyugdíjazással és egyéb hosszú távú juttatással kapcsolatos kötelezettségekre*	3.508	2.928
<i>ebből meghatározott nyugdíjazással kapcsolatos juttatási program az Anyavállalatnál</i>	1.525	1.394
<i>ebből meghatározott nyugdíjazással kapcsolatos juttatási program GR Polska-nál</i>	289	300
<i>ebből meghatározott nyugdíjazással kapcsolatos juttatási program PregLem-nél</i>	263	60
<i>ebből meghatározott nyugdíjazással kapcsolatos juttatási program a Finox Csoportnál</i>	365	-
Összesen	5.434	4.835

* Nyugdíjazással és egyéb hosszú távú juttatással kapcsolatos kötelezettségekre képzett céltartalék értéke tartalmaz jubileumi jutalmakat és egyéb hosszú távú juttatásokat.

2016. december 31-én a rövid lejáratú egyéb céltartalékok munkavállalói jutalmakra és bírságokra képzett céltartalékokat tartalmaznak.

A nyugdíjazással kapcsolatos juttatások közül az Anyavállalat által nyugdíjba lépéskor biztosított juttatásokat tekintjük jelentős mértékűnek, ezért az alábbiakban kizárólag ezt részletezzük. Tekintve, hogy a juttatási programot az Anyavállalat működteti, melynek székhelye Magyarország, minden ezzel kapcsolatos közzététel magyar forintban kerül bemutatásra.

Meghatározott nyugdíjazással kapcsolatos juttatási program az Anyavállalatnál

Nyugdíjba lépéskor teljesített kifizetések

Az Anyavállalatnál érvényben levő Kollektív szerződés értelmében az öregségi vagy rokkantsági nyugdíjba vonuló munkavállalót, amennyiben munkaviszonya rendes felmondással vagy közös megegyezéssel szűnik meg és a munkáltatónál

- legalább 15 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 1 havi
- legalább 30 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 2 havi
- legalább 40 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 3 havi
- legalább 45 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik 4 havi

távolléti díj is megilleti egyéb járandóságain felül.

A munkavállalót, ha az előzőekben meghatározott feltételeknek megfelel, és a munkáltatónál legalább 20 éves folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik, 45 naptári napnak megfelelő távolléti díj is megilleti.

Az értékelés módszertana

Az IAS 19 Standardnak megfelelően a meghatározott juttatási kötelezettségek számításakor a Kivettett Jóváírási Egység Módszerét alkalmaztuk, mely szerint a várható juttatások összegét az esedékességi időpontig hátralévő időszakban minden évre azonos összegben (lineáris módon) kell elszámolni, majd az esedékességeket jelenértéken – az aktuáriusi becsléseknek megfelelő diszkontlábbal – kell értékelni.

A kulcsfontosságú feltételezésekben nem várható olyan ésszerű mértékű meghaladó változás, amely hatására a megképzett céltartalék jelentős mértékben változna. Ennek eredményeként nem szükséges a kalkulációs módszer legfontosabb változóira érzékenységi vizsgálatot elvégezni.

A számítások a 2016. december 31-én állományban lévő valamennyi dolgozóra vonatkoznak.

	2016 MFt	2015 MFt
Kötelezettség nyitó értéke	1.394	1.285
Kamatköltség (eredménykimutatásban elszámolva)	45	43
Tárgyévi szolgálat költsége (eredménykimutatásban elszámolva)	114	106
Tárgyévi kilépőknek kifizetett juttatások	(145)	(63)
Aktuáriusi veszteség/(nyereség) (átfogó eredménykimutatásban elszámolva)	117	23
Kötelezettség értéke	1.525	1.394

A főbb aktuáriusi feltételezések az alábbiak:

A juttatások alapjául szolgáló kereseteket évi 2,0%-kal történő emeléssel becsültük.

Diszkontráták

A standard előírásai szerint a diszkontálást „az adott piacon elérhető jó minőségű vállalati kötvények hozamai, ennek hiányában az államkötvények hozamai alapján” végezzük.

A kamatszint becslésére az EUROSTAT által országonként meghatározott hosszúlejáratú államkötvény hozamok tárgyévre, az értékelés időpontjához legközelebbi időpontban közzétett értékeit használjuk.

A kötelezettség számításához jelen esetben a 2016. december hónapra közzétett hozamot használjuk fel a diszkontráta értékéhez. A kötelezettség értékének meghatározására az év végi (3,31%-os) kamatlábat alkalmaztuk.

Kilépési valószínűségek és a munkavállalók életkor és munkaviszony hossza szerinti megoszlása

A tényadatokra alapozva a kilépési valószínűségek becslésére a munkaviszony hossza alapján kialakított csoportokban meghatározott, éves átlagos kilépési valószínűségeket használunk, melyet az alábbi táblázatban mutatunk be. Ugyanakkor a jövőbeli bizonytalanság figyelembevételére egy időben növekvő kockázati faktort veszünk figyelembe.

RG munkaviszony hossza	A kilépés figyelembe vett éves átlagos valószínűsége	Az adott időtartamra számított kilépési valószínűség bizonytalansági faktora
A nyugdíjkötelezettség számításánál figyelembe vett értékek:		
1 és 5 év között	7,0%	5,0%
6 és 15 év között	3,0%	10,0%
16 és 30 év között	2,0%	20,0%
30 év felett	1,5%	30,0%

29. Hitelek/kölcsönök

A hitelek biztosítékaiként jelzálog- és kézzzálogjogok nem kerültek bejegyzésre.

	2016. december 31. Mft	2015. december 31. Mft
Hosszú lejáratú hitelek	28.874	37.188
Rövid lejáratú hitelek	7.776	6.523
Összesen	36.650	43.711

A 2011. júniusában bejelentett Európai Beruházási Bankkal – European Investment Bank aláírt hitelkeret szerződés célja az volt, hogy a Richter központi idegrendszerre ható vegyületeinek kutatását és bioszimiláris termékeinek fejlesztését a 2011 és 2014 közötti időszakban részben finanszírozza. A hitelkeret összege 150 M€, futamideje a hitelrészletek lehívását követően 9 év, a következő megoszlás szerint: 3 éves türelmi időszak és 6 éves törlesztési periódus. A teljes hitelkeret lehívásra került 2013. december 31-ig. A hitel egyenlege 2015. december 31-én 137,5 M€ (43.054 Mft), míg 2016. december 31-én 116,7 M€ (36.286 Mft) volt a 2016. évben végrehajtott 21,0 M€ (6.494 Mft) törlesztést követően.

30. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások

	2016. december 31. Mft	2015. december 31. Mft
Állami támogatások	3.573	1.149
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség	875	974
Halasztott-függő vételár kötelezettségek	-	5.694
Összesen	4.448	7.817

A halasztott-függő vételárak részletesebb leírása a 3.1, 11. és a 27. mellékletben kerül bemutatásra. Az állami támogatások eszköz beszerzéshez kapcsolódnak.

31. Törzsrészcvények osztaléka

	2016 Mft	2015 Mft
Törzsrészcvények osztaléka	13.419	6.150

A Társaság 2016. április 26-án megtartott évi rendes közgyűlésén a 2015. évben képződött eredmény terhére 72 Ft/részcvény (13.419 Mft) osztalék kifizetéséről született határozat.

32. Jávahagyott beruházási programok és beruházási kötelezettségvállalás

Az alábbi táblázatban az Anyavállalat és az orosz leányvállalat adatait mutatjuk be, mivel ezen társaságok beruházási programja a legjelentősebb a Csoportban.

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Szerződésben rögzített, de a beszámolóban nem kimutatott Anyavállalati beruházási program	4.185	5.959
Szerződésben rögzített, de a beszámolóban nem kimutatott beruházási program AO Gedeon Richter-RUS-nál	82	37
Az Igazgatóság által már jóváhagyott, de szerződésbe még nem foglalt beruházás az Anyavállalatnál	35.840	21.879
Az Igazgatóság által már jóváhagyott, de szerződésbe még nem foglalt beruházás AO Gedeon Richter-RUS-nál	4.162	1.192

Az Anyavállalat 40.025 MFt beruházási programja az Igazgatóság által elfogadott, 2017. évre tervezett ráfordítással azonos. A fenti kötelezettségek sem a mérlegben, sem az eredménykimutatásban nem kerültek bemutatásra.

33. Operatív lízing – Csoport, mint lízingbe vevő

A Csoport operatív lízinggel kapcsolatos, fordulónapon meglévő szerződésein alapuló kötelezettségei elsősorban gépkocsi és ingatlan bérlettel kapcsolatosak. A nem felmondható lízing-szerződésekből fakadó lízingdíj kötelezettségek az alábbiak:

	2016 MFt	2015 MFt
1 éven belül	3.798	4.733
1 és 5 év között	9.604	10.065
5 éven túl	4.409	2.634
Összesen	17.811	17.432

A lízingszerződések vásárlási opciót nem tartalmaznak.

A Csoport 2016-ban 6.002 MFt operatív lízing költséget számolt el, míg 2015-ben ez 6.549 MFt volt.

34. A Vállalatcsoport harmadik feleknek adott garanciái

A Csoport közvetlenül harmadik fél számára nem nyújt garanciát. A Csoport nevében a bankok által vállalt garanciák a 10. mellékletben kerülnek bemutatásra.

35. Társadalombiztosítás és önkéntes kölcsönös pénztári befizetések

A Csoport Magyarországon foglalkoztatott munkavállalói esetében a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony alapján 2016-ban az adóköteles jövedelem 27%-a szociális hozzájárulási adóként, és 1,5%-a szakképzési hozzájárulásként került befizetésre a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz. A Csoportnak a törvényesen előírt mértéken felül további befizetési kötelezettsége az év folyamán nem merült fel. A külföldön foglalkoztatott munkavállalók esetében a társadalombiztosítási járulékok az adott ország jogszabályainak megfelelően kerültek megfizetésre.

Az Anyavállalat munkáltatói hozzájárulást fizet mindazon munkavállalói után, akik csatlakoztak valamely önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárhoz, melynek mértéke jelenleg a hozzájárulásban részesülő tagok havi bruttó fizetésének 6%-a, de maximum a mindenkori havi minimálbér 50%-a. Ezen kívül az Anyavállalat azon alkalmazottai részére, akik a tárgyévben 55, 57, 59, 61, 63, 65 életévüket betöltik, egyszeri 50.000 Ft összegű tagdíjat fizet. Az Anyavállalat által fizetett hozzájárulás teljes összege 1.218 MFt volt 2016-ban (2015-ben 1.106 MFt).

2003. szeptember 1-jétől az Anyavállalat egészségpénztári befizetést vállalt dolgozói részére, ami 2016. március 1-től 5.500 Ft/fő/hó összegre emelkedett (2015-ben 4.000 Ft/fő/hó volt). Így a befizetett összeg 2016-ban 313 MFt volt (2015-ben 242 MFt).

A magyarországi székhelyű leányvállalatok által a dolgozóik után fizetett nyugdíjpénztári hozzájárulás összege 2016-ban 31 MFt (2015-ben 31 MFt).

A külföldi székhelyű leányvállalatok alkalmazottaik javára nyugdíjalapokba fizetnek be, amely befizetések összege 2016-ban 461 MFt, 2015-ben pedig 306 MFt volt.

A fent említett nyugdíjpénztári befizetések „Meghatározott hozzájárulási nyugdíjprogramok”-nak minősülnek.

A Vállalatcsoport tagjai közül egyik sem működtet az Anyavállalathoz hasonló nyugdíjpénztári rendszert. A magyarországi székhelyű leányvállalatok az Anyavállalathoz hasonlóan dolgozói részére nyugdíjpénztári és egészségpénztári hozzájárulást fizetnek.

36. Leányvállalatok megszerzése

Leányvállalatok megszerzése 2016-ban

Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd.

A Társaság 2010 decemberében jelentette be a Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd. vegyesvállalat megalakítását kezdeti 50 %-os tulajdonosi részesedéssel. 2016. január 22-én pedig közzétette, hogy partnerétől, az Rxmidas Pharmaceuticals Holdings Ltd.-től, megvásárolta annak a vegyesvállalatban meglévő 50 %-os tulajdonrészét. Így a Richter a vállalat 100 %-os tulajdonosává vált és egyúttal a fogamzásgátló és OTC termékvonalának kínai értékesítése felett teljes körűen rendelkezik.

	Könyv szerinti érték MFt	Valós érték MFt
Fizetett vételár	4.870	4.870
Korábban megszerzett 50%-os részesedés valós értéke	-	4.383
Összes ellenérték	4.870	9.253
Vevők	639	639
Egyéb rövid lejáratú követelések	5	5
Pénz és pénzeszköz egyenértékes	1.572	1.572
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	(189)	(189)
Megszerzett nettó eszközök valós értéke	2.027	2.027
Üzleti vagy cégérték	-	7.226

A kifizetett ellenérték 15,6 ME volt. Az ügylet kapcsán függő-halasztott vételár kötelezettségünk nem keletkezett.

Az IFRS 3 Üzleti kombinációk standard előírásait alkalmazva a Gedeon Richter Rxmidas JV Co. Ltd. vegyesvállalat 2016. évi 100 %-os felvásárlásához kapcsolódóan az akvizíció időpontjában – 2016. január 22. - a Richter által korábban tulajdonolt 50%-os részesedés valós értéken történő újraértékelésére került sor.

A fent bemutatott akvizíció a későbbiekben adózás szempontjából levonható lesz az anyavállalati beszámolóban 4.870 MFt értékben, mivel a korábban birtokolt részesedés nem került újraértékelésre az adónyilvántartásokban.

Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd. akvizíciója elszámolásakor felvett goodwill a vállalat értékesítési és marketing képességeinek kihasználásából adódik, amely hatásosan elősegíti a kiválasztott Richter termékek helyi piaci bevezetését és forgalmazását (18. melléklet).

2016-ban az akvizícióval kapcsolatos költségek - melyek jellemzően jogi tanácsadási díjak – a Konszolidált eredménykimutatás „Igazgatási és egyéb működési költségek” soron kerültek elszámolásra, hozzávetőlegesen 1,4 MFt értékben.

A GR Rxmidas Co. Ltd. a Csoport eredményéhez 379 MFt-tal, az Összes árbevételhez 2.155 MFt-tal járult hozzá 2016 évben. A vállalat teljes éves eredménye és árbevétele figyelembe lett véve mivel az akvizíció 2016 januárjában volt.

FINOX Holding AG – FINOX Csoport

2016. június 30-án rendkívüli közleményben a Társaság bejelentette a Finox Holding felvásárlását és 2016. július 8-án szintén rendkívüli közleményben, hogy a felvásárlás lezárult, a tranzakció zárásának feltételei teljesültek. A társaságot fizetett teljes ellenérték a részesedés vételára mellett az előző tulajdonos által nyújtott, hosszú lejáratú kölcsön ellenértékét is tartalmazza. A Konszolidált cash-flow kimutatásban a leányvállalat megszerzésére fordított pénzeszközök soron a fent említett teljes vételár került bemutatásra.

A Finox Holding egy magántulajdonban álló, svájci székhelyű, a női fertilitással összefüggő innovatív és hatékony termékek fejlesztését és értékesítését végző biotechnológiai vállalat. A Finox készítménye, a BEMFOLA® egy rekombináns humán follikulus stimuláló hormon (r-hFSH), amelyet a piacra korábban bevezetett referenciakészítmény, a Gonal-f® bioszimiláris termékeként fejlesztettek ki. A Richter globális jogokat szerzett a BEMFOLA®-ra vonatkozóan, amely az EU területére 2014 májusában kapott forgalombahozatali engedélyt és amelyet már több mint 20 országban értékesítenek.

A tranzakció lezárásával a Társaság a feltételezett ellenőrzést megszerezte és megkezdte a Holdinghoz tartozó vállalatok beolvasztását a Richter Csoportba.

	Könyv szerinti érték	Valós érték
	Mft	Mft
Fizetett vételár	26.011	-
Ingtalanok, üzemi berendezések és felszerelések	463	463
Befektetett pénzügyi eszközök	3	3
Halasztott adó eszközök	1.693	1.693
Adott kölcsönök	1	1
Készletek	8.216	5.969
Vevők	1.799	1.799
Egyéb rövid lejáratú követelések	1.121	1.121
Pénz és pénzeszköz egyenértékes	3.266	3.266
Hitelek/kölcsönök (hosszú lejáratú)	(31.138)	(31.138)
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	(708)	(708)
Hosszú lejáratú céltartalék	(639)	(639)
Hitelek/kölcsönök (rövid lejáratú)	(1)	(1)
Egyéb kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások	(2.302)	(2.302)
Egyéb immateriális eszköz - BEMFOLA	-	50.916
Egyéb immateriális eszköz – Vevőkapcsolat	-	1.597
Halasztott adó kötelezettség	-	(5.761)
Megszerzett nettó eszközök valós értéke	(18.226)	26.279
Előnyös vételen elért nyereség	-	(268)

A Társaság megvizsgálta azokat a feltételezéseket, melyek az akvizíció során figyelembe vételre kerültek, és megállapította, hogy azok helytállóak. Az ennek eredményeként keletkezett nem jelentős összegű előnyös vételen elért nyereség a tárgyévi eredményben - mint egyéb bevétel és ráfordítás eredménye - azonnal elszámolásra került.

2016-ban az akvizícióval kapcsolatos költségek – melyek jellemzően audit- és jogi tanácsadási díjak – a Konszolidált eredménykimutatás „Igazgatási és egyéb működési költségek” soron kerültek elszámolásra, hozzávetőlegesen 160 Mft értékben.

A Finox Csoport a Csoport eredményéhez 2.270 Mft veszteséggel, az Összes árbevételhez 2.695 Mft-tal járult hozzá 2016 évben.

A Finox Csoport konszolidált árbevételhez- és eredményhez való hozzájárulását 2016 teljes (naptári) évre vonatkozóan számszerűsíteni nem tudjuk, tekintettel arra, hogy az akvizíciót megelőzően a vállalatcsoport tagjai eltérő mérlegfodulónapra készítették beszámolóikat, melyeket nem IFRS-ek szerint állítottak össze és nem konszolidáltak.

Leányvállalatok megszerzése 2015-ben

A Csoport nem hajtott végre akvizíciót 2015-ben.

A cégérték 2015-ben a GR Mexico esetében 527 MFt-tal csökkent, mivel a felvásárlás lezárását megelőző értékelési időszak alatt a Társaság további, az akvizíció részeként értékelt eszközöket (hosszú lejáratú követelést) szerzett meg.

37. Független kötelezettségek

Bizonytalan adópozíció Romániában

2009. október 1-jén a gyógyszerpiaci kiadások túllépésének finanszírozására a kormányzat egyfajta, vitatott támogatás-visszafizetési rendszert fogadott el. Az 5-12 %-os sávban mozgó visszafizetések, melyeket a belföldi gyógyszergyártók és a nagykereskedők a támogatott termékek árbevétele után fizetnek, jogosultja a Központi Biztosítóház. A Csoportnak hasonló adófizetési kötelezettségei más országokban is felmerülnek, amelyeket egyéb ráfordításként mutatnak be a Konzolidált beszámolóban. 2011. október 1-jén újabb, a belföldi és külföldi gyógyszergyártókat közvetlenül terhelő támogatás-visszafizetési szabályozás lépett életbe a részben vagy egészben támogatott termékekre vonatkozóan. A Csoport 2011. január-szeptember közötti időszak esetleges kötelezettségeire nem képzett céltartalékot. A kiegészítő mellékletben a bizonytalan adópozíció nem került számszerűsítésre, mivel az adó alanya és az adófizetés mértéke is vitatott, így a kitétség összegére megbízható becslést nem lehet készíteni. Az ezt megelőző időszakokkal kapcsolatos esetleges kötelezettségek elévültek.

38. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók

A Társaság és leányvállalatai – amelyek a Társaság kapcsolt vállalkozásai – közötti tranzakciók és egyenlegek a konszolidáció során kiszűrésre kerültek, így a jelen pontban nem kerülnek bemutatásra. A Csoport és más kapcsolt felek közötti tranzakciók részletei alább találhatóak.

A Richter felett jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységként kell megemlítenünk az MNV Zrt.-t, de az MNV Zrt.-vel az Anyavállalatnak az osztalékfizetésen kívül semmilyen tranzakciója nincsen.

	2016 MFt	2015 MFt
MNV Zrt.-nek fizetett osztalék	3.403	1.564

A Csoport nem folytat jelentős tranzakciókat más, a Magyar Állam által ellenőrzött vállalatokkal. Ezen tranzakciók kumulált hatása nem jelentős, ezért nem kerülnek elkülönítetten kimutatásra a pénzügyi beszámolóokban.

38.1 Kapcsolt felek részére nyújtott kölcsönök

A Csoport a felsővezetés tagjai részére semmilyen kölcsönt nem folyósít. Társult-, közös vezetésű vállalkozásoknak folyósított kölcsönök között rövid- és hosszú lejáratú kölcsönök egyaránt szerepelnek.

	2016. december 31. MFt	2015. december 31. MFt
Társult vállalkozások részére nyújtott kölcsönök	3.207	3.461
Közös vezetésű vállalkozások részére nyújtott kölcsön	-	58
Közös vezetésű vevők	234	320
Társult vevők	1.571	2.004
Közös vezetésű szállítók	142	-
Társult szállítók	46	5
Közös vezetésű vállalkozásoktól származó árbevétel	1.879	1.170
Társult vállalkozásoktól származó árbevétel	13.280	12.975

A kapcsolt vállalkozások részére nyújtott kölcsönök pénzneme magyar forint. A kölcsönökből 8 MFt 1 és 2 év között, 3.199 MFt 5 éven túl válik esedékessé.

A „Kapcsolt felektől származó árbevétel” szinte kizárólag gyógyszeripari termékek értékesítéséből származik. 2016. december 31-én meglévő szerződésekből adódóan kapcsolt vállalkozásokkal szemben nyitott rendelések értéke 11 MFt.

Az Anyavállalatnak a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG közös vezetésű vállalkozásával szemben finanszírozási kötelezettsége van, aminek értelmében további tőkehozzájárulásokat kell eszközölnie a teriparatide klinikai és törzskönyvezési szakaszának vizsgálatait finanszírozandó.

Az összes, kapcsolt felekkel folytatott tranzakció a független felek közti szokásos feltételek szerint zajlott.

38.2 Igazgatóság és Felügyelő Bizottság javadalmazása

	Rövid távú juttatások - Tiszteletdíj	
	2016 MFt	2015 MFt
Igazgatóság	68	70
Felügyelő Bizottság	24	24
Összesen	92	94

38.3 Kulcspozícióban lévő vezetők javadalmazása

	2016 MFt	2015 MFt
Bérek és egyéb rövid lejáratú munkavállalói juttatások	839	726
Részvény alapú juttatások	1.249	1.389
Összes rövid távú juttatás	2.088	2.115
Nyugdíjjárulék	564	571
Összesen	2.652	2.686

A kimutatás a főosztályvezetői pozíciótól a vezérigazgatóig terjedő beosztásban lévőkre, összesen 44 főre vonatkozik. 2016-ban és 2015-ben sem történt végkielégítés kifizetés kulcspozícióban lévő vezető számára.

39. A 2014. és 2015. évi beszámolót érintő változások

2017. január 1-jétől a Richter Gedeon Nyrt. számára kötelező az egyedi IFRS szerinti beszámolás. A Társaság az áttérést támogatandó, informatikai fejlesztéseket hajtott végre. Ezek lehetőséget teremtettek a készletek csoporton belüli értékesítésén keletkező közbeső eredmény kiszűrés módszertanának felülvizsgálatára. A felülvizsgálat során kiderült, hogy a vásárolt készleteknél korábban alkalmazott fedezetszázalékok nem voltak elég pontosak, illetve a saját termelésű készletek közbeső eredménye teljes egészében nem került kiszűrésre. Ennek következtében a készletek felül, az értékesítés költségei pedig alulértékelték voltak. A fent leírt informatikai fejlesztés lehetővé tette a csoporton belüli készletértékesítés közbeső eredményének teljes kiszűrését.

Szintén az egyedi, anyavállalati IFRS beszámoló elkészítése során feltárára került, hogy a korábban beazonosított eltérés a tárgyi eszközök és azok értékcsökkenésének - két számviteli rendszer szerinti értékében - nem került évente felülvizsgálatra. Ennek következtében az Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések értéke alulértékelt, míg a korábbi években elszámolt értékcsökkenés túlzott volt. A felülvizsgálat eredményeképpen az eszközérték és eredménytartalék módosításra került.

Az IAS 8 standard előírásával összhangban a megelőző időszakok összehasonlító adatai ezeknek megfelelően módosításra kerültek.

A fenti módosítások hatásait, mely kizárólag a Gyógyszergyártási szegmenst érintette, az alábbi táblázatokban mutatjuk be:

Konszolidált mérleg

	2015. január 1. Mft Korábban bemutatott	Változás Mft	2015. január 1. Mft Módosított	2015. december 31. Mft Korábban bemutatott	Változás Mft	2015. december 31. Mft Módosított
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések	169.558	2.616	172.174	175.355	2.595	177.950
Halasztott adó eszköz	8.606	408	9.014	7.487	576	8.063
Készletek	66.452	(4.542)	61.910	70.051	(5.371)	64.680
Eredménytartalék	514.536	(1.278)	513.258	563.022	(1.692)	561.330
Nem ellenőrző részesedések	3.172	(240)	2.932	3.645	(508)	3.137

Konszolidált eredménykimutatás

	2015 Mft Korábban bemutatott	Változás Mft	2015 Mft Módosított
Értékesítés költségei	(143.761)	(850)	(144.611)
Bruttó fedezet	221.459	(850)	220.609
Üzleti tevékenység eredménye	67.532	(850)	66.682
Adózás előtti eredmény	60.727	(850)	59.877
Nyereségadó	(6.182)	168	(6.014)
Tárgyévi eredmény	54.545	(682)	53.863
Ebből:			
Anyavállalat tulajdonosaira jutó eredmény	54.277	(414)	53.863
Nem ellenőrző részesedésekre jutó eredmény	268	(268)	0

Konszolidált átfogó eredménykimutatás

	2015 MFt Korábban bemutatott	Változás MFt	2015 MFt Módosított
Tárgyévi eredmény	54.545	(682)	53.863
Teljes átfogó eredmény	63.200	(682)	62.518
Ebből:			
Anyavállalat tulajdonosaira jutó (átfogó eredmény)	62.818	(414)	62.404
Nem ellenőrző tulajdonosok részesedése (az átfogó eredményből)	382	(268)	114

Egy részvényre jutó eredmény (Ft)

	2015 MFt Korábban bemutatott	Változás MFt	2015 MFt Módosított
Alap	292	(1)	291
Hígított	292	(1)	291

Konszolidált saját tőke változás kimutatása

	Jegyzett tőke		Részvény- ázsó		Tőke- tartalék		Saját részvény		Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka		Átértékelési tartalék		Eredmény- tartalék		Anyavállalat tulajdonosaira jutó tőke		Nem ellenőrző tulajdonosok részvételére		Összesen		
	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt	MFt
Tárgyévi eredmény – Korábban bemutatott	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.277	54.277	54.277	268	54.545				
Változás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(414)	(414)	(414)	(268)	(682)				
Tárgyévi eredmény – Módosított	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.863	53.863	53.863	0	53.863				
Átíró eredmény 2015. december 31-ével végződő évre – Korábban bemutatott	-	-	-	-	-	-	-	-	1.447	1.447	6.778	6.778	54.593	62.818	62.818	382	63.200				
Változás	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(414)	(414)	(414)	(268)	(682)				
Átíró eredmény 2015. december 31-ével végződő évre - Módosított	-	-	-	-	-	-	-	-	1.447	1.447	6.778	6.778	54.179	62.404	62.404	114	62.518				

Konszolidált Cash Flow kimutatás

	2015	Változás	2015
	MFt	MFt	MFt
	Korábban bemutatott		Módosított
Üzleti tevékenység			
Adózás előtti eredmény	60.727	(850)	59.877
Értékcsökkenési leírás	31.227	21	31.248
<i>Működő tőke változásai</i>			
Készletek csökkenése/(növekedése)	(3.599)	829	(2.770)
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow	95.047	-	95.047

A fent bemutatott módosítás a 12. melléklet az Ingatlanok, üzemi gépek, berendezések, a 16. melléklet A társasági és halasztott adó és a 19. melléklet Készletek tételeit érintette a leginkább.

40. Jelentős események 2016-ban

A Társaság 2016. évi legfontosabb célkitűzései a következők voltak: a piaci nehézségek ellenére az értékesítés bővítése, a piaci pozíciók megtartása és javítása, a piaci több lábon állás erősítése, a stratégiai irányelvek alapján elmozdulás a magas hozzáadott értékű termékek súlyának növelése irányába, a nőgyógyászati üzletág bővítése, központi idegrendszeri területen új originális gyógyszer kifejlesztése, valamint továbblépés a bioszimiláris termékek fejlesztésében.

2016. január 4-én a Richter bejelentette, hogy EMA befogadta a Richter által benyújtott bioszimiláris teriparatide törzskönyvezési kérelmét, amelynek referencia terméke az Eli Lilly cég Forteo márkanévű készítménye. A bioszimiláris teriparatide a Társaság leányvállalatának, a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG-nak a fejlesztése. Az érvényben lévő licenc megállapodások értelmében a bioszimiláris teriparatide piaci bevezetését a földrajzi Európa területén a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. és a Stada saját márkanéve alatt tervezi, az originális termék szabadalmi védeltségének lejárata követően. 2016. november 14-én az EMA Emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények bizottsága (CHMP) pozitív véleményt adott ki a készítménnyel kapcsolatban, amelynek értelmében javasolja a forgalombahozatali engedély kiadását a bioszimiláris teriparatide készítmény, a Terrosa számára. A pozitív véleményt követően, 2017. január 4-én az Európai Bizottság engedélyezte a Terrosa forgalmazását.

A Társaság 2010 decemberében jelentette be a GR Rxmidas Joint Venture Co. Ltd. vegyesvállalat megalakítását kezdeti 50 %-os tulajdonosi részesedéssel. 2016. január 22-én pedig közzétette, hogy partnerétől, az Rxmidas Pharmaceuticals Holdings Ltd.-től, megvásárolta annak a vegyesvállalatban meglévő 50 %-os tulajdonrészét. Így a Richter a vállalat 100 %-os tulajdonosává vált, és egyúttal a fogamzásgátló és OTC termékvonálnak kínai értékesítése felett teljes körűen rendelkezik.

2016. március 29-én az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) megkezdte a cariprazine-ra vonatkozó forgalombahozatali engedély értékelését skizofrénia indikációban. Ugyanezen év augusztusában pedig a Richter és a Recordati licenc megállapodást kötött, melynek értelmében a Recordati kizárólagos jogot szerzett a készítmény nyugat-európai régióban, valamint Algériában, Tunéziában és Törökországban történő értékesítésére vonatkozóan.

2015. szeptember 17-én a Richter és az Allergan örömmel jelentette be, hogy az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatala (FDA) engedélyezte az Allergan részére a cariprazine hatóanyagú, 2016 első negyedévéől az amerikai patikákban Vraylar™ néven kapható kapszulák forgalmazását az I. típusú bipoláris betegségekhez társuló mániás vagy kevert epizódok és a skizofrénia kezelésére felnőtt betegeknek. Ezen esemény hosszú távú pozitív pénzügyi kihatásán túl egyértelműen ipartörténeti jelentőségű is. A két cég 2016. augusztusában számolt be a cariprazine klinikai fejlesztésének újabb fejleményeiről. Közzétették az MD-72 flexibilis dózisú vizsgálat előzetes eredményeit, melyek alapján az antidepresszáns kezelés mellett kiegészítő kezelésként alkalmazott cariprazine hatása ebben a vizsgálatban nem vált el szignifikánsan a placebo-tól a major depresszióban szenvedő felnőtt betegek körében, emiatt további vizsgálatra lesz szükség a hatásosság igazolásához.

2016. májusában a Társaság az Allergan plc-vel közösen jelentette be a Venus I fázis III klinikai vizsgálat pozitív eredményeit, amely az 5 és 10 mg hatáserősségű ulipristal acetate hatásosságát és biztonságosságát vizsgálta a méhmiómában szenvedő nők körében.

A Társaság nőgyógyászati üzletágának bővítése céljából 2016. június végén megvásárolta a svájci székhelyű Finox Holding-ot, amely egy női fertilitással összefüggő innovatív és hatékony termékek fejlesztését és értékesítését végző biotechnológiai vállalat. A Finox készítménye a BEMFOLA®, egy rekombináns humán follikulus stimuláló hormon (r-hFSH), az első bioszimiláris r-hFSH készítmény, amely Európában bevezetésre került. A termékre vonatkozóan a Richter globális értékesítési jogokat szerzett (kivéve USA), amellyel nyomatékosítani kívánja elkötelezettségét a bioszimiláris készítmények iránt.

A bioszimiláris készítmények iránti elkötelezettséget hangsúlyozandó, a Társaság 2016. július 1-től önálló szervezeti egységet hozott létre Biotechnológiai Üzletág néven.

A 2007-ben megfogalmazott „specialty pharma” stratégia mentén haladva 2015-ben a Richter és a Bayer HealthCare licenc és forgalmazási szerződést kötött, amelynek keretében a Társaság Lisvy® márkanev alatt forgalmazza a transzdermális fogamzásgátló tapaszot. 2016. októberében a Richter azonnali hatályú termékvisszahívást kezdeményezett, miután a Bayer értesítette arról, hogy a terméken elvégzett bizonyos stabilitási tesztek eredménye nem felelt meg a termékspecifikációnak. A két cég közösen végzi a teszteredmények kialakulásának okait feltérképező vizsgálatot.

A bioszimiláris stratégia megvalósításának újabb lépéseként 2016. októberében a Társaság megállapodást kötött a koreai DM Bio által kifejlesztett monoklonális antitest, a trastuzumab, gyártási technológiájának transzferéről, valamint a készítmény fejlesztésére és értékesítésére vonatkozó licenc jogok átvételéről. A Richter kizárólagos forgalmi jogot szerez Európa területére, a FÁK régióra és a latin-amerikai országokra vonatkozóan.

2015. decemberében bejelentésre került, hogy az EMA befogadta a Richter által bioszimilárisként kifejlesztett pegfilgrastim törzskönyvezési kérelmét, amelynek referencia terméke az Amgen cég Neulasta márkanevű gyógyszere. 2016. decemberében a Richter ezt a kérelmet visszavonta, miután a CHMP novemberben jelezte, hogy a benyújtott adatok nem elégségesek a termék haszon/kockázat elemzésének pozitív elbírálásához. A Társaság elkötelezett aziránt, hogy folytassa a pegfilgrastim klinikai fejlesztését és törzskönyvezését.

A 2016. év folyamán a Társaság termelő vállalatainál tökeemeléssel, valamint a megkezdett beruházási tevékenység folytatásával további lépéseket tett nemzetközi tevékenységének bővítése érdekében. Különös hangsúlyt fektetett az orosz leányvállalatban folyó beruházások támogatására, amelynek célja a helyi gyártást preferáló gazdaságpolitikához történő alkalmazkodás. A Társaság stratégiai célkitűzései között szerepel továbbra is a magyarországi és a hagyományos piaci pozíciók (FÁK, Közép-Kelet Európa) megtartása és a piaci jelenlét erősítése a gyógyszerpiac egészét átható, egyre súlyosabb problémák (árlemorzsolódás, támogatások szigorítása, ár-kontroll, stb.) ellenére.

A Társaság 15 milliárd (MrdFt) összegű beruházási program keretében bővíti a 2012-ben a bioszimiláris készítmények fejlesztésére és gyártására létrehozott biotechnológiai üzemét Debrecenben. Az állami hozzájárulás 5 MrdFt. A tervezett beruházás az új munkahelyteremtésen kívül közel megduplázza a biotechnológiai gyártókapacitást.

41. Mérlegfordulónap utáni jelentős események

2017. január 17-én a Richter és az Allergan plc közzétették a két tervezett fázis III klinikai vizsgálat közül a másodiknak, a Venus II-nek pozitív eredményeit. A vizsgálat az 5 és 10 mg hatásereőségű ulipristal acetate hatásosságát és biztonságosságát vizsgálta rendellenes vérzést okozó méhmiómában szenvedő nők körében és a 2016. májusában közzétett Venus I vizsgálat eredményeit erősítette meg. Az ulipristal acetate törzskönyvezési kérelme várhatóan 2017 második felében kerül majd benyújtásra az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalához (FDA).

2017. január 19-én a Társaság bejelentette, hogy forgalmazási megállapodást kötött az Allergan plc-vel annak levonorgestrel hatóanyagot kibocsátó, méhen belüli eszközeinek értékesítéséről. A Richter a készítményt Levosert® márkanév alatt forgalmazhatja Nyugat-Európában és más európai országokban. A készítmény már megkapta a nemzeti forgalomba hozatali engedélyeket a nyugat-, valamint az észak-európai országokban, amelyek többségében az Allergan a terméket már bevezette. A közép- és kelet-európai régió legtöbb piacán a Richter jelenleg is értékesíti a Levosert®-et, az Uteron Pharma-val 2011-ben kötött szerződésnek megfelelően. A megállapodás értelmében a szerződés aláírásakor a Richter mérföldkő kifizetést teljesít. Emellett, a termék bevezetését követően további, forgalomhoz kötött royalty bevételekre és mérföldkő kifizetésekre is jogosulttá válik az Allergan.

2017. februárjában, az utolsó 9 %-os tulajdoni hányad kivásárlásával, a Richter kizárólagos tulajdonosává vált a GRMed Company Limited vállalatnak. Ezzel a részlettel, a Társaság kötelezettség állományában eddig is nyilvántartott halasztott vételár, teljes egészében kifizetésre került.

2017. februárjában a Richter és a Bayer a Lisvy® termékvisszahívással kapcsolatban megállapodott a visszahívott készletek költségeinek megtérítéséről (6. melléklet).

Ezen túlmenően 2016. december 31-ét követően nem történt olyan jelentős esemény, mely a Csoportról alkotott valós és hű képet befolyásolná.

42. Pénzügyi beszámolók elfogadása

Jelen Konzolidált pénzügyi beszámolót az Igazgatóság 2017. március 22-én elfogadta és jóváhagyta.

A Társaság Igazgatósága (Igazgatóság) jóváhagyta a Társaság jelen Konzolidált Beszámolójának kibocsátását, de a tulajdonosok éves Rendes Közgyűlése, amely a beszámoló elfogadására jogosult, az elfogadás előtt kérhet módosításokat. Rendkívül kicsi annak a valószínűsége, hogy a Közgyűlés módosítási igényt támaszt.

RICHTER GEDEON NYRT. ELÉRHETŐSÉGEI

Címek

A Társaság székhelye

Richter Gedeon Nyrt.
1103 Budapest,
Gyömrői út 19-21.

Levelezési cím

Richter Gedeon Nyrt.
Budapest 10
Pf.: 27
H-1475

Befektetői kapcsolatok

Befektetői kapcsolattartó osztály
Richter Gedeon Nyrt.
Budapest 10
Pf.: 27
H-1475

Telefon: (36)-1-431-5764
Fax: (36)-1-261-2158
E-mail: investor.relations@richter.hu
www.richter.hu

RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR NYRT.

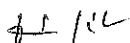
ÜZLETI TITOK

**2016. éves
KONSZOLIDÁLT
ÜZLETI JELENTÉS**

Bogsch Erik
vezérigazgató

Budapest, 2017. március 22.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
1. Általános adatok	3
1.1 A Richter Csoport rövid története és bemutatása	3
1.2 A 2016. év legfontosabb célkitűzéseinek megvalósulása	17
1.3 A Richter Gedeon Nyrt. értékpapír struktúrájának bemutatása	20
1.4 A Csoport tulajdonában lévő saját részvények	22
1.5 Társaságirányítási rendszer	22
1.6 Egyéb információk	28
2. A Richter Csoport 2016. évi tevékenységének eredményei	29
2.1 A 2016. december 31-i mérleg	29
2.2 A 2016. éves eredménykimutatás	31
2.2.1 Az árbevétel alakulása	32
2.2.2 Az értékesítés és működés költségei, az üzleti tevékenység eredménye	39
2.2.3 Egyéb eredménykimutatás tételek	42
3. A Csoport funkcionális tevékenységei	44
3.1 Kutatási és termékfejlesztési tevékenység	44
3.2 Minőségbiztosítási tevékenység	48
3.3 Termelési folyamatok	48
3.4 Műszaki területek	49
3.5 Informatikai támogatási rendszer	50
4. Foglalkoztatáspolitikai	51
5. Beruházás	52
6. Kockázatkezelés	53
7. Mérlegfordulónap után bekövetkezett események	56
8. Jövőre vonatkozó kilátások	57

1. Általános adatok

1.1 A Richter Csoport rövid története és bemutatása

Az anyavállalat

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. (továbbiakban Richter) a régió egyik vezető gyógyszeripari vállalata. Tevékenységi köre magába foglalja a gyógyszeripar minden területét a kutatási és fejlesztési tevékenységtől az alapanyaggyártáson (szintetikus, fermentációs, extrakciós), a késztermék-előállításán, csomagoláson és a marketingen át az értékesítésig. A Társaság termékkálája széles, gyakorlatilag minden terápiás területet felölel, ugyanakkor az értékesítés terápiás szerkezete igen koncentrált, az árbevétel több mint háromnegyed része három terápiás területről származik.

A céget 1901-ben Richter Gedeon gyógyszerész alapította egy gyógyszertár megvásárlásával, majd két évtizeddel később, 1923 októberében részvénytársasággá alakította vállalkozását. A második világháborút követően a Társaságot államosították, és bár részvénytársaságként működött tovább, részvényei állami tulajdonba kerültek. 1950 júniusában az állam - társasági jogi szempontból a Richter Gedeon Rt. fenntartása mellett - létrehozta a Richter Gyógyszer és Vegyészeti Gyár Nemzeti Vállalatot, amely később Kőbányai Gyógyszerárugyár néven vált ismertté, és amely a Richter Gedeon Rt.-vel párhuzamosan működött.

1990-ben az állami vállalatból részvénytársasággá történő átalakulása során a Kőbányai Gyógyszerárugyár beolvadt a Richter Gedeon Rt-be. A fúziót 1991. március 18-án bejegyezték a Budapesti Cégbíróságon. Az alakuláskori teljes alaptőke 13.223.974.000 Ft volt.

A privatizáció

(A részvény darabszámok nem kerültek átszámításra a 2013. júliusi részvénytizedelésnek megfelelően.)

A Társaság 1994. szeptember 28-án alaptőkéjét - hazai és nemzetközi befektetők bevonásával - 4,4 MdFt-tal, 17,6 MdFt-ra emelte, és a részvényeit bevezette a Budapesti

Értéktőzsdére. A cég tőkeemeléssel egybekötött privatizációja a források bővülését szolgálta.

Az 1994-ben megkezdett privatizációs folyamat 1995. negyedik negyedévében folytatódott, kiszélesítve ezáltal a Társaság hazai és nemzetközi befektetői bázisát.

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. (ÁPV Rt.) tulajdonában lévő részvények egy újabb részének értékesítése során 1997-ben zártkörű elhelyezés keretében 2.600.000 részvény került felajánlásra intézményi befektetők számára, ezen felül 200.000 db belföldi nyilvános forgalomba hozatal keretében hazai magánbefektetőknek.

A Társaság rendkívüli közgyűlésen jóváhagyta az alaptőke 1.000 MFT-tal, 18.637.486.000 Ft-ra történő felemelését 1.000.000 db új részvény kibocsátásával. E tranzakciók után az állami tulajdon részaránya a Richterben 25 %-ra csökkent.

2004. szeptember 14-én az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. intézményi befektetők részére forgalomba hozott 4.659.373 darab, 2009-ben lejáró, a Richter állami tulajdonú részvényeire átcserélhető kötvényt. A kötvények értékesítése zárt körben, kifejezetten az ilyen típusú befektetésekre szakosodott intézményi befektetőknek történt. Ez a kötvény 2009. szeptember 28-án lejárt. A kormány a kötvények részvényre cserélése helyett élt azzal az opcióval, hogy az ellenértéket készpénzzel teljesítse. A kormány ugyanakkor támogatta, hogy az ÁPV Rt. jogutóda, az MNV Zrt. a fizetési kötelezettségét újabb Richter részvényre átcserélhető kötvény kibocsátásával oldja meg. A kötvények jegyzése 2009. szeptember 25-én lezárult, a jegyzés során 833,3 M€ értékű, 2014-ben lejáró, a Richter 4.680.672 db állami tulajdonú törzsrészvényére átcserélhető kötvény került kibocsátásra intézményi befektetők számára. Az MNV Zrt. 2013. november 6-án jelentette be, hogy a 2014-ben lejáró átcserélhető kötvényeket lejárat előtt visszavásárolja, és a visszavásárlást egy új, 2019-ben lejáró, 903,8 M€ értékű állami tulajdonú, Richter-részvényekre átcserélhető új kötvénykibocsátással finanszírozza. A tranzakció 2013. december 6-án sikeresen lezárult. A 2019. április 2-án lejáró új kötvényeket bevezették a Frankfurti Tőzsde Freiverkehr piacára. Azzal, hogy a Magyar Állam megtartotta részvényeit, a Richter biztosítottnak látja stratégiája folytatását, amelynek alapvető feltétele, hogy a Társaság függetlensége továbbra is fennmaradjon.

A Társaság nagyobb jelentőségű akvizíciós terjeszkedési lépései

Az anyavállalat már 1990-es évek második felétől zöldmezős beruházásokkal, új társaságok alapításával bővítette termelő vállalatai körét Oroszországban (1996) és

Indiában (2004), valamint akvizíciók útján Romániában (1998) és Lengyelországban (2002), Németországban (2007) biotechnológiai, majd Svájcban (2010 és 2016) nőgyógyászati terméket fejlesztő cégeket vásárolt fel a Társaság.

A Richter újabb akvizíciói között a svájci székhelyű PregLem vállalatcsoport 100 %-os felvásárlása (2010. október) és a Grünenthal német székhelyű cég nőgyógyászati portfóliójának kivásárlása (2010. november) lehetőséget teremt a Társaság számára egyrészt az innovatív nőgyógyászati termékek piacán való térhódításra, másrészt a Richter hagyományos nőgyógyászati termék kínálatának földrajzi bővítésére. A két tranzakció lendületet adott a nyugat-európai marketing hálózat felépítésének, valamint a nőgyógyászati piacokon történő jelentősebb piaci részesedés megszerzésének, felhasználva a Richter ezen a területen már régóta jelenlévő kereskedelmi és újabb alapítású marketing tevékenységű vállalatait. A változás stratégiai jelentőségű a Társaság életében.

A PregLem speciális nőgyógyászati indikációs területek (méh mioma, endometriózis, terméketlenség) klinikai fejlesztési szakaszban levő originális készítményeinek felkutatására és a klinikai fejlesztések végig vitelére 2006-ban létrehozott, genfi székhelyű társaság. Termékfejlesztési vonalai közül a vezető termék az ulipristal acetate hatóanyagú Esmya, amely az első indikációjában (méh mioma preoperatív kezelése) a Richter 2012. február 27-i bejelentése szerint megkapta az EU összes tagállamára érvényes forgalomba hozatali engedélyét, és az év folyamán a legtöbb piacon bevezetésre is került.

A Társaság 2014 rendkívüli közleményben jelentette be, hogy megkapta az Esmya kétciklusú preoperatív kezelésére (az első indikáció kibővítése) az Európai Bizottság forgalomba hozatali engedélyét. A Richter, stratégiáját folytatva, 2014. júniusában licenc megállapodást kötött az ulipristal acetate latin-amerikai forgalmazási és értékesítési jogaira vonatkozóan is.

2015. áprilisában az Emberi Felhasználásra Szánt Gyógyszerkészítmények Bizottsága (CHMP) pozitív véleményt adott ki a Társaság által benyújtott indikáció kiterjesztési kérelemére, és ezen döntés hatására ugyanezen év májusában az Európai Bizottság kiterjesztette a termék forgalomba hozatali engedélyét a méhmiómák szakaszos, hosszú távú kezelésére az Európai Unió valamennyi országában.

2016. májusában a Társaság az Allergan plc-vel közösen jelentette be a Venus I pozitív eredményeit, majd 2017. januárjában azt, hogy a Venus II megerősítette a Venus I eredményeit. Mindkét fázis III klinikai vizsgálat az 5 és 10 mg hatáserősségű ulipristal acetate hatásosságát és biztonságosságát vizsgálta a méhmiómában szenvedő nők körében. E sikeres vizsgálatok lehetővé teszik, hogy licencpartnerünk, az Allergan plc, megkezdje az USA forgalomba hozatali engedély megszerzéséhez szükséges törzskönyvi dosszié összeállítását.

A Grünenthal AG-től átvett orális fogamzásgátló portfólió 7 brand-et foglal magába, amelyek fő értékesítési területe a legfontosabb nyugat-európai országok, de Közép- és Kelet-Európában, valamint a közel-keleti országokban is bevezetésre kerültek. 2012 utolsó negyedében az oroszországi piacon is elkezdtek az értékesítésüket.

A Richter 2016. június végén megvásárolta a svájci székhelyű Finox Holding-ot, amely egy női fertilitással összefüggő innovatív és hatékony termékek fejlesztését és értékesítését végző biotechnológiai vállalat. A Finox készítménye a Bemfola®, egy rekombináns humán follikulus stimuláló hormon (r-hFSH), az első bioszimiláris r-hFSH készítmény, amely Európában bevezetésre került. A termékre vonatkozóan a Richter globális értékesítési jogokat szerzett (kivéve USA). Az akvizíció eredményeképpen a Társaság kiegészítette nőgyógyászati portfólióját a női fertilitás elősegítését célzó terápiás területtel, valamint növelni tudta bioszimiláris piaci lehetőségeit.

A Társaság 2013. I. negyedében saját kézbe vette hagyományos termékei értékesítését Kínában és többségi részesedést szerzett marketing partnere vállalatában, amely a vényköteles termékek promóciós és marketing tevékenységét végzi. Ennek hatására alapvetően átalakult és megerősödött a Társaság jelenléte a kínai piacon. Tevékenységi körének bővítéseként, 2016. januárjában a Richter, a 2010-ben alapított vegyesvállalatában megvásárolta partnerétől annak meglévő 50 %-os tulajdonrészét, amelynek hatására a Társaság teljes körűen rendelkezik fogamzásgátló és OTC termékvonalának kínai értékesítése felett.

A Richter 2013. második felében megkezdte terjeszkedését a dél- és közép-amerikai régióban, amelynek első lépéseként vállalatot alapított Kolumbiában, majd Brazíliában és Mexikóban vállalatfelvásárlásokat hajtott végre. 2014. májusában akvizíciós szerződést

írt alá a curaçaoi bejegyzésű Mediplus N.V. megvásárlásáról, amely leányvállalatain keresztül Ecuadorba, Peruba, Chilébe és Bolíviába, valamint a közép-amerikai és karibi térség országaiba szintén értékesít. Ez az akvizíciós folyamat 2015. októberében zárult le, és ezáltal a Richter tulajdoni hányada 100 %-ra emelkedett a Mediplus-csoportban.

A tranzakciók eredményeképpen a Társaság közvetlenül jelent meg a világ leggyorsabban növekvő gyógyszerpiacain (Kína, illetve a latin-amerikai régió), továbbá stratégiai lépéseket tett földrajzi lefedettségének növelése érdekében. Minden piacon kiemelt szerepet kap a Richter nőgyógyászati portfóliója.

A konszolidációba bevont fontosabb befektetések és azokkal kapcsolatos változások a Csoportban

a. Gyógyszergyártási szegmens

Termelő vállalatok

A romániai termelő leányvállalat, a **Gedeon Richter Romania S. A.** a román piacra történő késztermék-gyártás és értékesítés mellett jelentős szerepet vállal a Csoportban bér munka konstrukcióban végzett gyártások, termékfejlesztések, valamint marketing szolgáltatások terén.

A román gyógyszerpiacon értékesítő vállalatoknak továbbra is likviditási gondokkal küzdő partnerekkel kényszerülnek szembenézni. A fizetési határidő átlagosan 210-240 napra javult, mivel az országos Biztosítótól csökkentette fizetési határidejét 120-150 napra, míg a generikus gyártók továbbra is tartják a hosszabb határidőket. Az árcsökkentő kormányzati rendelkezések, a fokozódó piaci verseny és a folyamatosan növekvő engedmények miatt a vállalat erős kihívással néz szembe, ennek ellenére forgalma az előző évekhez képest növekedett. A csoporton belüli forgalomban, beleértve a román piaci nagy- és kiskereskedelmi szegmensét is, növekedést tapasztalunk, így továbbra is meghatározó a Társaság csoporton belüli feladatainak jelentősége.

A Társaság üzemi szintű eredménye pozitív, köszönhetően a megnőtt forgalomnak, valamint a „claw-back” adó csökkenésének is.

A Gedeon Richter Romania S. A. 2016-os beruházási tevékenysége elsősorban a Richter cégcsoportban betöltendő szerepét támogató stratégiai projektekre épült. Kiemelendők a tablettá üzem bővítésére és az oldat üzemegység fejlesztésére irányuló beruházások,

valamint az IT rendszer fejlesztéséhez a gyárterületen végzett tereprendezési és épület-felújítási munkálatok elvégzése.

2016 folyamán az anyavállalat a román termelő vállalatában 77.196 eRON tőkeemelést hajtott végre 8.000 eEUR és 41.000 eRON értékű kölcsöneinek konvertálása révén.

A Gedeon Richter Romania S. A. változatlanul felügyeli a közvetett többségi tulajdonában lévő nagy- és kiskereskedelmi hálózatot.

A **Gedeon Richter Polska Sp. z o. o.**, a Richter lengyel termelő leányvállalata, amely ezen túlmenően a Richter Csoport lengyelországi törzskönyvezéséért, farmakovigilanciájáért és PR tevékenységéért is felelős. A leányvállalati státuszban működő, bér munka konstrukcióban termelő és fejlesztő vállalat Csoport szinten stratégiaileg igen fontos telephellyé nőtte ki magát. A letisztult szerkezetű, 450 fő állományi létszámmal egyre hatékonyabban működő vállalat saját termékeinek értékesítését a lengyelországi marketing tevékenységű leányvállalat is hatékonyan támogatja.

A 2016. üzleti évben a lengyel piacot jellemző erős konkurencia, agresszív árverseny és újabb generikus gyártó piacra lépése ellenére, a társaság a várakozások felett, illetve az előző évi árbevételt is 8%-kal meghaladva, 240 mPLN összárbevételt realizált, elsősorban a kiugróan magas Groprinosin eladásoknak köszönhetően.

A Richter oroszországi gyára, a **ZAO Gedeon Richter-RUS** 2016. évi tevékenységére továbbra is hatással volt az orosz gazdasági válság. Ez elsősorban a vevői TOP10-ben lévő gyógyszer nagykereskedelmi cégek likviditási problémájában tükröződik, amely negatív hatással van a vállalat tervezett eredményére. Ugyanakkor, az orosz rubel árfolyamának az év második felében bekövetkezett érezhető mértékű erősödése is hozzájárult ahhoz, hogy nemcsak rubelben, de euróban kifejezve is növelni tudta a tavalyi árbevételét, és teljesítette a tervben előírt árbevételi várakozásokat.

A vállalat fő szerepköre továbbra is a termelés és a disztribúció, melyet az anyavállalat marketing tevékenysége támogat. A gyártási portfólió tovább növekedett, s a következő két évben több jelentősebb termék teljes ciklusban történő gyártása fog beindulni, amelyek előkészítése már 2016-ban is nagy erővel folyt.

A vállalat 2016. évi beruházási ráfordításait saját erőből fedezte, emellett a tavalyi év végén történt szállítói számlatartozás kölcsönné való átforgatása után, idén az anyavállalati szállítói számlák kiegyenlítése terén sincsen számottevő elmaradása.

A **Richter Themis Ltd.** 2016-ban továbbra is nagyrészt a Richter-csoportnak gyártott és értékesített intermediereket és hatóanyagokat. A termékportfólióban csak kisebb változások történtek az előző évhez képest, a kikerülő termékeket sikerült új hatóanyagok gyártásával pótolni, így a folyamatos és megfelelő kapacitáskihasználtságot az év során biztosítottuk. Emellett jelentősebb mennyiségű terméket szállított külső partnernek is.

A cégben a hatóanyag-gyártás mellett fejlesztési tevékenység is folyik. A termelési és fejlesztési feladatok gazdaságos költségszinten valósulnak meg, ezáltal javítva a Csoporton belül az alapanyag-előállítás költséghatékonyságát.

A 2016. üzleti évben a **Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG** a biotechnológiai szolgáltató szektor területén az előző évi bevételt, és a tervezett bevételeket is meghaladó forgalmat ért el. A mikrobiális alapú biotechnológiai vállalat részben bérben végzett fejlesztéseket, részben gyártásokat folytat. Tevékenységében jelentős súlyt képvisel a Csoporton belül folyó fejlesztés is (2016-ban sor került 3 hatóanyag sarzs filgrastrim legyártására is az anyavállalat számára), de külső kapcsolatai is tovább bővülnek. A vállalat eredményessége az előző évekhez képest kiugró mértékben javult, üzleti évét jelentős adózott eredménnyel zárta.

2016-ban a **PregLem S.A.** folytatta az ulipristal acetate hatóanyagú nőgyógyászati készítmény, az Esmya európai értékesítését támogató marketing tevékenységét. Emellett továbbra is a vállalat tevékenységének szerves részét képezi, bár csökkenő mértékben a kutatás-fejlesztés, amelyben kiemelkedő az Esmya indikációinak fejlesztése.

A Richter 2016. június 30-án vásárolta meg a **Finox Holding AG**-t, amely a női fertilitással összefüggő innovatív és hatékony termékek fejlesztését és értékesítését végző svájci székhelyű biotechnológiai vállalat. Termékük a Bemfola® egy rekombináns humán follikus stimuláló hormon (r-hFSH), amely a petefészkek stimulálásával kezeli a meddőséget. A Richter globális értékesítési jogokat szerzett a Bemfola®-ra vonatkozóan (kivéve USA), amely az EU területére 2014 májusában kapott forgalombahozatali engedélyt, és amelyet már több mint 20 országban értékesítenek.

Az Ukrajnában tapasztalt nagyfokú bizonytalanság és kockázat következményeképpen döntés született a **GRUA P.A.T.** eddig üzemben kívül lévő gyártó létesítményeit érintő beruházási projekt leállításáról.

A Gyógyszergyártási szegmens értékesítési és marketing szolgáltatást végző vállalatai

A Richter 2011-ben a **Gedeon Richter Iberica S.A.U.** spanyol, a **Gedeon Richter Italia S.R.L.** olasz, valamint a **Gedeon Richter Pharma GmbH** német leányvállalat tevékenységét bővítette ki marketinggel. Ezek a vállalatok a marketing és PR tevékenység mellett a termékek ún. elő-disztribúciós tevékenységét is végzik. A vállalatok a 2016. évben folytatták a nyugat-európai nőgyógyászati orvoslátogatói hálózat hatékonyságának folyamatos szinten tartását.

A Társaság marketing tevékenység céljára alapított Svájcban (**Gedeon Richter (Schweiz) AG**), Portugáliában (**Gedeon Richter Portugal, Unipessoal Lda.**) és Ausztriában (**Gedeon Richter Austria GmbH**) leányvállalatot. 2012-ben Belgiumban, Hollandiában és Luxemburgban (**Gedeon Richter Benelux SPRL**) és a skandináv országokban (**Gedeon Richter Nordics AB**) terjeszkedett, illetve a már meglévő angliai (**Gedeon Richter UK Ltd.**) és francia (**Gedeon Richter France S.A.R.L.**) vállalatait is bevonta a hálózatba. 2016 folyamán is a már kiépült hálózat termékportfóliója bővült további nőgyógyászati termékekkel.

A **Gedeon Richter Marketing Polska Sp. z o. o.** esetében a 2016. évben hatékony és fokozott segítséget nyújtott lengyel termelő leányvállalatunknak az egyre agresszívabb árversennyel működő lengyel piacon. A vállalat stabil forgalommal, mérsékeltebb költségűneggel, jelentősen megnövekedett egyéni teljesítményekkel és a rendelkezésre álló források hatékonyabb kihasználása révén továbbra is sikeresen végezte mindkét tulajdonosa, a Richter Gedeon Nyrt. és a **Gedeon Richter Polska Sp. z o. o.**, részére a marketing tevékenységet Lengyelország területén.

Az anyavállalat 2010-ben a lengyelországi kereskedelmi képviselet vállalati formára történő alakítása után a csehországi és szlovákiai képviseleteket is átalakította, és létrehozta a **Gedeon Richter Marketing ČR s.r.o.** és a **Gedeon Richter Slovakia s.r.o.** vállalatokat. A Richter 2011 végén leányvállalatot alapított Szlovéniában, **Gedeon Richter Slovenija, trženje, d.o.o.** néven. Végül 2013 év végén megalapította a Richter horvátországi leányvállalatát, a **Gedeon Richter Croatia d.o.o. - t.** A cseh, a szlovák, a szlovén és a horvát vállalat orvoslátogatói hálózatok hatékony működtetésével támogatja

a Richter termékek értékesítését. A vállalatok költség plusz árrés számlázásával működnek, így a költségeik folyamatos fedezete biztosított, stabil likviditás mellett.

A **Gedeon Richter (China) Pharmaceuticals Co. Ltd.** 2016-ben is hozta az elvárt eredményeket, annak ellenére, hogy a promótált készítmények árbevételi teljesítménye nagyon eltérő és a portfólió perspektivikus bővítésére egyre nagyobb szükség van. Reményeink szerint a termékek törzskönyvi engedélyének megszerzéséhez szükséges idő csökkenthető lesz. Az OTC termékek értékesítési és marketing tevékenységét a GRmidas Medical Service (China) Co. Ltd. cégcsoportból a Gedeon Richter (China) Pharmaceuticals Co. Ltd.-be helyeztük át, azt követően, hogy 2017. elején a Richter kizárólagos tulajdonossá válik ebben a társaságban is.

A **Pharmarichter O.O.O.** a moszkvai székhelyű, promóciós beszerzéseket, azok raktározását és elosztását bonyolító társaság, a 2016. év során tevékenységét mind szakmai, mind pénzügyi értelemben eredményesen végezte.

A nemzeti valuta erős devalvációja erős tényezőként hat a 100%-os Richter tulajdonú, kizárólagos kazah importőr **Gedeon Richter KZ L.L.P.** vállalat számainak alakulásában. A korábbi időszakokat jellemző devalvációs hatásokat követően, 2016-ban a kazah vállalat pénzügyi helyzete stabilizálódott. Továbbá, a Richter Gedeon Nyrt. kazah képviseleti tevékenységét 2016. október 1-jétől a disztribúciós vállalat berkein belül végzi, így marketing szolgáltatásnyújtási tevékenységből eredő árbevétel is megjelenik vállalati szinten. A kiugróan magas vállalati szintű beruházási kiadás az új tevékenységi kör megjelenésének eredménye (az orvoslátogatói kör 94 gépjárművének apportként történő átadása).

A **Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG** fő tevékenysége a mikrobiális biotechnológiai üzletág projektmenedzselése és üzletfejlesztése, amely a Csoportbeli fejlesztési projektekre (teriparatide) koncentrálódik. A vállalat feladatait 2016-ban is a tervezett fejlesztési ütemnek megfelelően teljesítette.

A **Gedeon Richter USA Inc.** amerikai székhelyű vállalatunk kiemelt feladata továbbra is a térség üzletfejlesztési tevékenységének támogatása, a stratégiai kapcsolatok erősítése.

A **Medimpex UK Ltd.** az Egyesült Királyságban hagyományos kereskedelmi tevékenységet folytat.

Latin-Amerika

A 2013. második felében megkezdett dél- és közép-amerikai terjeszkedés első lépéseként az anyavállalat Kolumbiában alapított vállalatot **Gedeon Richter Colombia S.A.S.** néven, amelynek feladata elsősorban a termékek piacra vezetéséhez szükséges marketing és törzskönyvezési feladatok ellátása. 2015 során a szükséges törzskönyvek, engedélyek beszerzése elkezdődött, 2016-ban az Esmya bevezetésre került.

Mexikóban a Társaság a **Gedeon Richter Mexico SAPI de CV** vállalatban, a két felvásárlási lépés eredményeképpen, 80 %-os szavazati joggal rendelkezik. A mexikói vállalat a 2016-os év során a még szűkös portfóliója alapján elvárható árbevételt érte el. A vállalat termékportfóliója kibővült az Esmya-val, amely értékesítése folyamatos növekedést mutatott. A termékportfólió további bővítéséhez szükséges törzskönyvek, engedélyek beszerzése folyamatban van. A mexikói peso árfolyam fokozatos devalvációja az egyébként sikeresen működő vállalat eredményét gyengíti.

Brazíliában a 2016-os év folyamán a **Gedeon Richter do Brasil Importadora Exportadora e Distribuidora SA** vállalat, melyben a Richter 51%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik, folytatta a marketing és törzskönyvezési feladatok ellátását, továbbá a meglévő termékportfólió értékesítését, azonban az instabil piac miatt a termékértékesítést nagyfokú volatilitás jellemezte. Ennek ellensúlyozására a tulajdonosok a vállalatban az év végén 453.675,37 BRL tőkeemelést hajtottak végre.

2014 májusában akvizíciós szerződést írt alá a Társaság a **Mediplus N.V.** vállalat megvételéről, aminek eredményeképpen Curaçao, Bolívia, Chile, Peru és Ecuador területén is rendelkezik érdekeltséggel a Richter, így erősítve jelenlétét a latin-amerikai régióban. 2015-ben a Richter 100 %-os tulajdonosává vált a Mediplus-csoportnak. 2016 során minden vállalatnál megjelent az Esmya értékesítés, illetve a térség országaiban tovább bővült az értékesített Richter termékek portfóliója.

b. Nagy- és kiskereskedelmi szegmens

Románia

Az **Armedica Trading S.R.L.** holding szervezet, a Richter Csoport romániai gyógyszer-disztribúciós és kiskereskedelmi szegmensébe tartozó vállalkozások vagyongazdálkodója.

A magyarországi anyavállalat Romániában az elmúlt években végrehajtotta a teljes vertikális értékesítési lánc kiépítését, amelynek végpontjai az Armedica által tulajdonolt vállalatok. A két kereskedelmi egység továbbra is jelentős szerepet vállal a magyarországi és a romániai anyavállalatok stratégiai céljainak megvalósításában, döntően a termelt készgyógyszerek piacra juttatásában, és a Richter Csoport romániai elfogadottságának erősítésében.

A **Pharmafarm S.A.** a csoport romániai nagykereskedelmi vállalata. A vállalat 2016-ban is folytatta a 2015-ben elkezdett kereskedelem-politikát, tovább tudta növelni árbevételét stabil fedezeti hányad mellett. A vállalat gazdálkodását visszafogottan növekvő működési költségek, kiegyensúlyozott vevő-, készlet- és beszerzési politika jellemezte. A szigorú vevőminősítési rendszernek köszönhetően a korábbi években megszokottnál alacsonyabb volt a vevői értékvesztés képzés és túlsúlyba került a visszaírás. Egész évben stabil pozitív üzemi eredményt könyvelhetett a vállalat. Az együttműködési folyamatok továbbra is a jelentős szerepet biztosítanak a Pharmafarm S.A.-nak a Gedeon Richter Farmacia S.A. beszállítói között.

A **Gedeon Richter Farmacia S.A.** kiskereskedelmi vállalat a romániai csoportban. A GRFA S.A.-nál a hatékonyság növelését célzó portfóliótisztítási intézkedések befejeződtek. 2016-ban már csak egy patika licenc került értékesítésre, decemberben 88 működő egységből állt a patikalánc. Az egy patikára jutó árbevétel átlagosan 5%-kal magasabb az előző évinél. Továbbra is vannak veszteségesen működő patikák, azonban a javuló patikák licencei esetében a korábbi években elszámolt értékvesztés visszaírása meghaladja az elszámolásra kerülő értékvesztést.

Ukrajna és a FÁK piac

A nagy- és kiskereskedelmi tevékenység megvalósult felszámolásával a **Gedeon Richter Ukrfarm O.O.O.** 100 %-os ukrán leányvállalat tevékenysége kizárólagosan a Richter Gedeon vállalatcsoport tulajdonában lévő kijevei székház üzemeltetése.

A moldáv gyógyszerpiacon meghatározó jelentőségű a Richter jelenléte, tartósan igen magas piaci részesedést ér el évek óta. Mindez a Richter moldáv képviselőjének, valamint a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi vállalataink kiváló és sikeres együttműködésének köszönhető. A Richter termékek értékesítését hatékonyan támogatja a 65%-os tulajdonú gyógyszer-nagykereskedelmi tevékenységet 1996 óta ellátó **Richpangalfarma S.R.L.** vállalat.

Moldovában az árresek maximalizálására vonatkozó szabályozást vezettek be, de ez nem rendítette meg erős mértékben a patikai hálózatot működtető **GR-Retea Farmaceutica S.R.L.**-t. Az átalakított értékesítési és készletezési politikának, illetve újjáalakított termékportfóliónak köszönhetően a 41 egységből álló patikai hálózat megbízhatóan teljesített.

Örményország gazdasága kiélezetten nehéz helyzetbe került, amikor 2016 harmadik negyedében 2,6%-os szintre zsugorodott az éves GDP. Ilyen gazdasági környezetben a Richter örményországi kis- és nagykereskedelmi érdekeltségei jelentős értékesítési lejtmenetet mutattak a 2016. évben. Ugyanakkor, visszaesett forgalom mellett is pozitív eredményt volt képes felmutatni a **Richter Lambron O.O.O.** nagykereskedelmi leányvállalat, sikeresen kilépve a harmadik feles termékek piacára, tovább szélesítve a beszállítói és vevői partnerek körét.

A 26 patikás hálózattá bővülő **Gedeon Richter Aptyeka Sp O.O.O.** leányvállalat forgalmi mutatója drasztikus visszaesést mutat csökkenő eredményszinttel. A korábbi évek kimagasló rentabilitása 2016. év végére oly mértékben visszaesett, hogy jelentős támogatást igényelt a kapcsolt nagykereskedelmi vállalat részéről. A kialakult helyzetet a kiskereskedelmi vállalat minőségi patikai cserékkel, illetve visszafogott költségtömeggel igyekszik kompenzálni.

Jamaicában a két, nagykereskedelmi tevékenységet ellátó többségi vegyesvállalat (**Medimpex Jamaica Ltd.** és **Medimpex West Indies Ltd.**) működését folyamatosan növekvő árbevétel jellemzi. Tevékenységük következtében 2016-ban a Richter termékeinek térségbeli disztribúciója növekedett. A sikeres működést árnyalja, hogy a térségben felgyorsult a jamaicai dollár devalvációja az amerikai dollárral szemben.

A magyarországi nagykereskedelmi részesedésben nem történt változás, az anyavállalat változatlanul az ország legnagyobb gyógyszer-disztribúciós vállalatának egyik tulajdonosa. A **Hungaropharma Zrt.** eredménye az előző években útjára indított hatékonyság növelésre irányuló intézkedések hatására 2016-ban tovább nőtt. A vállalatban a Richternek 30,68 %-os közvetlen részesedése van.

c. Egyéb szegmens

A cégcsoport egyéb szegmenséhez tartozó cégek változatlan tevékenységi profilokban (mérnöki tevékenység, ingatlankezelés, minőség-ellenőrzés, szállítmányozás, stb.), támogató szerepüket maximálisan ellátva, eredményesen hajtották végre feladataikat 2016-ban. Ezen kapcsolt vállalkozások működése döntően Magyarországra koncentrálódik.

Az ebbe a szegmensbe sorolt, érdemi tevékenységet nem végző külföldi telephelyű cégeink továbbra is alvó státuszban vannak. (Nedermed, MXJP és Ambee)

A piaci környezet hatása és Csoport stratégiájának és tevékenységének globális jellemzése

A Richter Csoport a közép-kelet-európai gyártók közül egyedülálló, öt világrészre kiterjedő kereskedelmi hálózattal rendelkezik: fő tevékenységét, azaz a gyógyszeripari termékek kutatás-fejlesztését, előállítását és értékesítését számos leányvállalat, közös vezetésű vállalat és társult vállalkozás támogatja. A Csoport hagyományos piacain működő termelő leányvállalatok, valamint a saját, specializált marketinghálózat kiépítése és folyamatos bővítése alapozta meg a Richter Csoport regionális multinacionális jellegét. Az 1990-es évek eleje óta tartó fejlesztések eredményeként a világ számos országában kereskedelmi és szolgáltató vállalatok támogatják a Richter jelenlétét, erősítik piaci pozícióit.

Az 1990-es évek végén az anyavállalat az oroszországi gazdasági válságra reagálva módosította hosszú távú céljait: kiemelt szerepet kapott a regionális-multinacionális tevékenység erősítése, a hagyományos piacokon megszerzett stabil pozíció megtartása mellett növekvő jelenlét elérése az EU és az USA területén, mind eredeti, mind generikus készítményekkel, valamint hosszú távú együttműködések kiépítése a hatóanyag szállítások területén. A vállalatcsoport mindenekelőtt a nőgyógyászati terápiás terület

felfuttatására és a – szabadalom lejáratokra való felkészüléssel – a generikus termékek eladásának folyamatos növelésére összpontosított. Az USA-ban a Csoport nőgyógyászati termékek gyártására specializálódott vállalatokkal kötött hosszú távú szállítási szerződéseket.

A Társaság a 2007-ben megújított stratégiájában kiemelt jelentőségűvé vált az ún. „specialty pharma” körébe tartozó, magas hozzáadott értékű gyógyszeripari termékek fejlesztésének, előállításának és értékesítésének a támogatása. Ezt szolgálják a központi idegrendszeri és biotechnológiai területen folyó kutatási-fejlesztési projektjei, valamint a nőgyógyászati termékportfólió fejlesztéseken és akvizíciókon keresztüli folyamatos bővítése.

Fenti stratégia megvalósításának eredményeként a Csoport számottevő árbevétel növekedést ért el az EU piacokon is. Nőtt az árbevétel azokban az országokban is, amelyek a Társaság hagyományos piacai és 2004 után léptek be az unióba. Ez utóbbi tendencia annál is inkább figyelemre méltó, mivel ezekben az országokban a támogatásra fordított költségvetés alulfinanszírozott, a verseny növekvő, és mindez több esetben a Csoport termékei árának csökkenéséhez vezetett. A 2014-es ukrán válság és a rubel nagymértékű devalvációja megtörte a korábbi éveket jellemző dinamikus gyógyszerpiaci fejlődést a FÁK régióban és súlyosan csökkentette főként az orosz és ukrán árbevételt. Az új értékesítési konstrukció hatására megerősödött a Csoport jelenléte a nyugat-európai és a kínai piacon, a vállalatfelvásárlások következtében pedig a dél- és közép amerikai térségben. Mindezek hatására a teljes értékesítésből a nemzetközi piacok árbevételének súlya 2016-ban is elérte a 90 százalékot.

A Csoport különböző piacokon (EU, USA, Japán, Oroszország) több nemzetközi nagyvállalattal alakított ki hosszú távú együttműködést a kutatás-fejlesztés, az értékesítés, és gyártás területén.

A magyarországi gyógyszerpiacot, az előző évek folyamatos bizonytalansága és a 2006 óta tartó támogatás szűkítés után, 2016-ra már a viszonylagos stabilitás jellemezte. A gyógyszeripari különadók hatását 90 %-os mértékig ellensúlyozták a Társaság K+F tevékenysége alapján elszámolható kedvezmények. Ugyan a gyógyszerárak csökkentésének kikényszerítésére 2011-ben bevezetett féléves vaklicit rendszer

működése miatti árbevétel kiesés 2016-ban realizált hatása kb 35 MFt-ra tehető, de ezt a kiesést a Társaság új termékbevezetésekkel kompenzálni tudta.

1.2 A 2016. év legfontosabb célkitűzéseinek megvalósulása

A Csoport 2016. évi legfontosabb célkitűzései a következők voltak: a piaci nehézségek ellenére az értékesítés bővítése, a piaci pozíciók megtartása és javítása, a piaci több lábbon állás erősítése, a Csoport tagvállalatai közötti együttműködés fejlesztése, a stratégiai irányelvek alapján elmozdulás a magas hozzáadott értékű termékek súlyának növelése irányába, a nőgyógyászati üzletág bővítése, központi idegrendszeri területen új originális gyógyszer kifejlesztése, valamint továbblépés a bioszimiláris termékek fejlesztésében.

2016-ban az alábbi területeken jelentős előrelépések történtek:

- A gyógyszergyártási szegmens árbevétele az EU-ban (különösen az EU15 tagállamaiban), Kínában és az Egyéb országok relációban számottevően emelkedett.
- 2015. szeptember 17-én a Richter és az Allergan örömmel jelentette be, hogy az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatala (FDA) engedélyezte az Allergan részére a cariprazine hatóanyagú, 2016 első negyedétől az amerikai patikákban Vraylar™ néven kapható kapszulák forgalmazását az I. típusú bipoláris betegségekhez társuló mániás vagy kevert epizódok és a skizofrénia kezelésére felnőtt betegeknek. Ezen esemény hosszú távú pozitív pénzügyi kihatásán túl egyértelműen ipartörténeti jelentőségű is. A két cég 2016. augusztusában számolt be a cariprazine klinikai fejlesztésének és újabb fejleményeiről. Közzétették az MD-72 flexibilis dóziszú vizsgálat előzetes eredményeit, melyek alapján az antidepresszáns kezelés mellett kiegészítő kezelésként alkalmazott cariprazine hatása ebben a vizsgálatban nem vált el szignifikánsan a placebo-tól a major depresszióban szenvedő felnőtt betegek körében, emiatt további vizsgálatra lesz szükség a hatásosság igazolásához.
- 2016. március 29-én az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) megkezdte a cariprazine-ra vonatkozó forgalombahozatali engedély értékelését skizofrénia indikációban. Ugyanezen év augusztusában pedig a Richter és a Recordati licenc

megállapodást kötött, melynek értelmében a Recordati kizárólagos jogot szerzett a készítmény nyugat-európai régióban, valamint Algériában, Tunéziában és Törökországban történő értékesítésére vonatkozóan.

- A Richter 15 milliárd (MrdFt) összegű beruházási program keretében bővíti a 2012-ben a bioszimiláris készítmények fejlesztésére és gyártására létrehozott biotechnológiai üzemét Debrecenben. Az állami hozzájárulás 5 MdFt. A tervezett beruházás az új munkahelyteremtésen kívül közel megduplázza a biotechnológiai gyártókapacitást.

- 2016. január 4-én a Richter bejelentette, hogy EMA befogadta a Richter által benyújtott bioszimiláris teriparatide törzskönyvezési kérelmét, amelynek referencia terméke az Eli Lilly cég Forteo márkanévű készítménye. A bioszimiláris teriparatide a Társaság leányvállalatának, a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG.-nak a fejlesztése. Az érvényben lévő licenc megállapodások értelmében a bioszimiláris teriparatide piaci bevezetését a földrajzi Európa területén a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. és a Stada saját márkanéve alatt tervezi, az originális termék szabadalmi védeltségének lejáratát követően. 2016. november 14-én az EMA Emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények bizottsága (CHMP) pozitív véleményt adott ki a készítménnyel kapcsolatban, amelynek értelmében javasolja a forgalombahozatali engedély kiadását a bioszimiláris teriparatide készítmény, a Terrosa számára. A pozitív véleményt követően, 2017. január 4-én az Európai Bizottság engedélyezte a Terrosa forgalmazását.

- 2015. decemberében bejelentésre került, hogy az EMA befogadta a Richter által bioszimilárisként kifejlesztett pegfilgrastim törzskönyvezési kérelmét, amelynek referencia terméke az Amgen cég Neulasta márkanévű gyógyszere. 2016. decemberében a Richter ezt a kérelmet visszavonta, miután a CHMP novemberben jelezte, hogy a benyújtott adatok nem elégségesek a termék haszon/kockázat elemzésének pozitív elbírálásához. A Társaság elkötelezett aziránt, hogy folytassa a pegfilgrastim klinikai fejlesztését és törzskönyvezését.

- A Csoport nőgyógyászati üzletágának bővítése céljából 2016. június végén megvásárolta a svájci székhelyű Finox Holding-ot, amely egy női fertilitással összefüggő innovatív és hatékony termékek fejlesztését és értékesítését végző biotechnológiai vállalat. A Finox készítménye a Bemfola®, egy rekombináns humán follikulus stimuláló

hormon (r-hFSH), az első bioszimiláris r-hFSH készítmény, amely Európában bevezetésre került. A termékre vonatkozóan a Richter globális értékesítési jogokat szerzett (kivéve USA), amellyel nyomatékosítani kívánja elkötelezettségét a bioszimiláris készítmények iránt.

- 2016. májusában a Richter az Allergan plc-vel közösen jelentette be a Venus I fázis III klinikai vizsgálat pozitív eredményeit, amely az 5 és 10 mg hatáserősségű ulipristal acetate hatásosságát és biztonságosságát vizsgálta a méhmiómában szenvedő nők körében.
- A 2007-ben megfogalmazott „specialty pharma” stratégia mentén haladva 2015-ben a Richter és a Bayer HealthCare licenc és forgalmazási szerződést kötött, amelynek keretében a Társaság Lisvy márkanév alatt forgalmazza a transzdermális fogamzásgátló tapaszot. 2016. októberében a Richter azonnali hatályú termékvisszahívást kezdeményezett, miután a Bayer értesítette arról, hogy a terméken elvégzett bizonyos stabilitási tesztek eredménye nem felelt meg a termékspecifikációnak. A két cég közösen végzi a teszteredmények kialakulásának okait feltérképező vizsgálatot.
- A bioszimiláris stratégia megvalósításának újabb lépéseként 2016. októberében a Richter megállapodást kötött a koreai DM Bio által kifejlesztett monoklonális antitest, a trastuzumab, gyártási technológiájának transzferéről, valamint a készítmény fejlesztésére és értékesítésére vonatkozó licenc jogok átvételéről. A Richter kizárólagos forgalmi jogot szerez Európa területére, a FÁK régióra és a latin-amerikai országokra vonatkozóan.
- A bioszimiláris készítmények fejlesztésének és előállításának magasabb szintre emelése érdekében, a Richter 2016. július 1-től önálló szervezeti egységet hozott létre Biotechnológiai Üzletág néven.
- A Richter 2010 decemberében jelentette be a Gedeon Richter Rxmidas Joint Venture Co. Ltd. vegyesvállalat megalakítását kezdeti 50 %-os tulajdonosi részesedéssel. 2016. január 22-én pedig közzétette, hogy partnerétől, az Rxmidas Pharmaceuticals Holdings Ltd.-től, megvásárolta annak a vegyesvállalatban meglévő 50 %-os tulajdonrészét. Így a Richter a vállalat 100 %-os tulajdonosává vált és egyúttal a fogamzásgátló és OTC termékvonalának kínai értékesítése felett teljes körűen rendelkezik.

- A számviteli törvény a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazását 2017. január 1-jétől kötelezővé teszi azon vállalkozások számára, amelyek értékpapírjait az EGT bármely tagállamának szabályozott piacán forgalmazzák. Ezen rendelkezés alapján 2017. január 1-től a Richter számára kötelező az IFRS-ek egyedi beszámolási célokra történő alkalmazása. 2017. január 1-jétől a Richter IFRS-ek szerint készíti el beszámolóit.

- A 2016. év folyamán a Társaság termelő vállalatainál tőkeemeléssel, valamint a megkezdett beruházási tevékenység folytatásával további lépéseket tett nemzetközi tevékenységének bővítése érdekében. Különös hangsúlyt fektetett az orosz leányvállalatban folyó beruházások támogatására, amelynek célja a helyi gyártást preferáló gazdaságpolitikához történő alkalmazkodás.

1.3 A Richter Gedeon Nyrt. értékpapír struktúrájának bemutatása

	Törzsrészesvények	Szavazó tőke *	Jegyzett tőke
	darab	%	%
Belföldi tulajdonosok	59.832.738	32,15	32,11
Magyar állam összesen	47.051.817	25,28	25,25
<i>ebből MNV Zrt.</i>	47.051.668	25,28	25,25
<i>ebből Önkormányzatok</i>	149	0,00	0,00
Intézményi befektetők	6.070.053	3,26	3,26
Magánbefektetők	6.710.868	3,61	3,60
Külföldi tulajdonosok	126.289.476	67,84	67,75
Intézményi befektetők	124.591.828	66,93	66,84
<i>ebből Aberdeen Asset Management Plc.</i>	18.243.530	9,80	9,79
<i>ebből Harding Loevner LP ***</i>	9.367.925	5,03	5,03
Magánbefektetők	1.697.648	0,91	0,91
Saját részesvények**	241.634	0,00	0,13
Nem nevesített tulajdon	11.012	0,01	0,01
Jegyzett tőke	186.374.860	100,00	100,00

*A Társaság Alapszabályának 13.8 pontja 25 %-ban maximalizálja a közgyűlésen megjelentek egyedüli, vagy más kapcsolt személyekkel együttes szavazati jogát.

** A saját részesvények tartalmazzák az anyavállalati, valamint a leányvállalati saját részesvény állományt.

***2016. október 21-én a Harding Loevner LP befolyása a Társaságban 5,03 %-ra emelkedett.

A táblázat összeállításánál a részvénykönyv adatait vettük alapul és korrigáltuk a KELER Zrt., valamint a letétkezelők által megadott tulajdonosi megfeleltetéssel. Tekintettel egyes befektetői érdekeltségek bizalmas tulajdonviszonyaira, saját nyilvántartásaik alapján bizonyos befektetési alapok a fenti adatoktól eltérő tulajdoni és/vagy szavazati hányadot tarthatnak nyilván.

Különleges irányítási jogokat megtestesítő kibocsátott részesedés nincs.

A Richter Gedeon Nyrt. nem rendelkezik olyan részesedéssel, amely tőzsdei kereskedésre nem engedélyezett.

A jegyzett tőkét megtestesítő kibocsátott részesedések átruházása nincs korlátozva.

A Társaságnak nincs tudomása olyan tulajdonosok közötti megállapodásról, amely a kibocsátott részesedések, illetve a szavazati jogok átruházásának korlátozását eredményezné.

Minden 100 Ft névértékű részvény egy szavazatra jogosít, de a Társaság alapszabálya a részvényesi jogok gyakorlását akként korlátozza, hogy a Közgyűlésen a részvényes saját maga javára, vagy más részvényes képviselőjeként, egyedül, vagy más kapcsolt személlyel/személyekkel együtt, nem jogosult a Közgyűlésen jelen lévő, illetve képviselt részvényesek által képviselt szavazati jogok 25%-át meghaladó mértékben szavazati jogot gyakorolni.

A Társaság jegyzett tőkéjét jelentő törzsrészvények nyitóállománya 2016. január 1-jén 186.374.860 db volt. A részvények számában 2016. év folyamán nem történt változás.

2015. december 30-án a Társaság részvényeinek záróárfolyama 5.498 Ft, míg 2016. december 30-án 6.210 Ft volt. A részvények havi átlagárfolyama 2016-ban a februári számított 5.110 Ft/részvény és az 6.062 Ft/részvény (december havi érték) között mozgott.

1.4 A Csoport tulajdonában lévő saját részvények

Csoport	Törzsrészvény	
	2015.XII.31.	2016.XII.31.
Darab	811.655	241.634
Névérték eFt	81.166	24.163
Nyilvántartási érték eFt	3.206.496	1.285.077

A Richter Gedeon Nyrt. 2016. júniusában megvásárolt 50.000 darab, majd novemberben 600.000 darab törzsrészvényt kapcsolt vállalkozásától, a Richter Gedeon Befektetéskezelő Kft.-től, így a leányvállalatok birtokában lévő Richter-részvények darabszáma 2016. december 31-én 60.284 db volt.

Az Igazgatóság döntése értelmében 604.789 db törzsrészvény került átadásra az eredményre jelentős befolyással bíró, kimagasló teljesítményt nyújtó dolgozók számára. A Társaság a NAV által jóváhagyott „Munkavállalói értékpapír-juttatási programjának” megfelelően 2016. december 16-án 285.459 db saját részvényt adott át 4.342 munkavállalója részére.

1.5 Társaságirányítási rendszer

Vállalatirányítási nyilatkozat

A Társaság által kialakított társaságirányítási rendszer és gyakorlat összhangban áll a Budapesti Értéktőzsde ajánlásaival, a hatályos tőkepiaci szabályozással, a Polgári Törvénykönyvvel és a Társaság Alapszabályzatával. Emellett a Társaság időről időre felülvizsgálja az általa követett és alkalmazott elveket, annak érdekében, hogy mindenkor a folyamatosan fejlődő nemzetközi gyakorlatnak megfelelően irányítsa a Csoport működését. Azon témák, kérdések tekintetében, amelyekre vonatkozóan a Társaság nem alkalmazza, vagy nem teljes mértékben alkalmazza a Budapesti Értéktőzsde ajánlásait, illetve a hatályos tőkepiaci szabályozást, az évente elkészülő Felelős Társaságirányítási Jelentés a mérvadó, amely az Éves Beszámoló része, az évi rendes Közgyűlés külön napirendi pontként tárgyalja és hagyja jóvá, valamint nyilvánosan megjelenik a Budapesti Értéktőzsde és a Richter Gedeon Nyrt. hivatalos honlapján.

2016. év folyamán a Társaság a felsorolt szabályozási módszerektől nem tért el.

A Társaság elsődleges társaságirányítási alapelvei közé tartozik, hogy megfelelő kapcsolatot alakítson ki részvényeseivel, megfelelően elvárásainak és tevékenysége során elkülönítse egymástól az Igazgatóság, az Ügyvezetőség és a Felügyelő Bizottság hatáskörét, valamint hogy a jogszabályi és hatósági előírásoknak megfelelően, az etikus üzleti magatartás követelményeit szem előtt tartva működtesse a Csoportot.

A Társaság testületei

A Társaság legfőbb szerve a **Közgyűlés**, amely a részvényesek összességéből áll. Az éves rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között az éves pénzügyi beszámoló elfogadására és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés, az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság tagjainak megválasztása, illetve visszahívása, az állandó könyvvizsgáló kinevezése, az Alapszabály módosítása, valamint minden olyan döntés, amely a Társaság alaptőkéjére számottevő hatással van és minden egyéb, az Alapszabályban a hatáskörébe rendelt kérdés.

Alapszabály módosítására vonatkozó szabályok:

- Általános szabályként elmondható, hogy Alapszabály megállapítása és módosítása, ha az Alapszabály másként nem rendelkezik, a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat mellett lehetséges;
- Az Alapszabály az általános elveknél szigorúbb szavazati arányt ír elő (a jelenlevők kilencven százalékos többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 45%-a + 1 szavazat) az alábbi témák esetén:
  - Társaság működési formájának megváltoztatása,
  - Társaság átalakulása és jogutód nélküli megszűnése,
  - Társaság kutatás-fejlesztési, illetve gyártási tevékenysége Magyarországon alapvetően leépítésre kerülhet,
  - Társaság nevének megváltoztatása, vagy a Társaság bejegyzett cégnevének és/vagy kereskedelmi nevének bármely megváltoztatása,
  - Társaság bejegyzett székhelyének megváltoztatása,
  - Társaság fő tevékenységeinek megszüntetése és/vagy a cégjegyzékből való törlése.

- Az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság, az Audit Bizottság tagjainak és a könyvvizsgáló megválasztásáról, visszahívásáról, a díjazás megállapításáról speciálisan az Alapszabály 12.1 d) és y) pontjai rendelkeznek.
- További, a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó, a Társaság Alapszabályának 12.1 pontjában definiált esetekben (kivéve az előzőekben felsoroltak) az alábbi szabályok a mérvadóak:
  - a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 35%-a + 1 szavazat,
  - a jelenlevők háromnegyedes többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat
  - jelenlevők egyszerű többsége, de legalább az összes szavazati jogot megtestesítő részvény 20%-a + 1 szavazat.

Az **Igazgatóság** a Társaság legfőbb döntéshozatali szerve, kivéve azokat a kérdéseket, amelyek közvetlenül a részvénytulajdonosok döntési jogkörébe tartoznak. A testület tagjainak többsége nem áll a Társaság alkalmazásában. A Társaság álláspontja szerint ez utóbbiak semmilyen gazdasági vagy egyéb anyagi természetű kapcsolatban nem állhatnak a Társasággal és feladatuk az, hogy az Ügyvezetőségtől független véleményt nyilvánítsanak a testület tanácskozásain, és elfogulatlanul ítélik meg annak döntéseit. A vezérigazgatói és igazgatóság elnökének tisztségei 2016 végéig elkülönültek, utóbbit a független igazgatósági tagok közül választották meg. Az Igazgatóság tagjai nem rendelkeznek részvénykibocsátási- és visszavásárlási jogkörrel. Az Alapszabály értelmében a testület rendszeresen, előre meghatározott napirend szerint tekinti át a Társaság üzleti tevékenységét. Az Igazgatósággal való kapcsolattartásért az Igazgatóság titkára felelős. Az Igazgatóság titkára áll az igazgatósági tagok rendelkezésére, ha azoknak bármilyen kérdése merül fel. Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja meg, esetenként legfeljebb öt évre. 2004-ben az Igazgatóság két albizottság létrehozásáról döntött a döntés-előkészítési folyamatok hatékonyabb támogatása érdekében. Az egyes albizottságoknak legkevesebb három, független igazgatósági tagból kell állniuk.

A **Társaságirányítási és Jelölő Albizottság** az igények figyelembe vételével javaslatot tesz az Igazgatóság részére annak célszerű létszámára és feladatára vonatkozóan. Az albizottság további feladatai közé tartozik az igazgatósági taggá válás feltételeinek megállapítása, a lehetséges jelöltek alkalmasságának értékelése, tájékozódás

végzettségükről, illetve szakmai előéletükről, továbbá a társaságirányítási alapelvek nyomon követése és javaslattevés a szükséges változtatásokra. A Társaságirányítási és Jelölő Albizottság javaslatát megtárgyalva az Igazgatóság terjeszt határozati javaslatot a Közgyűlés elé a vezető tisztségviselők megválasztására.

A **Javadalmazási Albizottság** javaslatot tesz a megválasztott tisztségviselők éves, illetve hosszú távú célfeladatainak megállapítására. Az albizottság további feladatai közé tartozik a vezérigazgató kompenzációjára tett javaslat előkészítése.

Az **Ügyvezetőség** feladata a Társaság operatív tevékenységének irányítása. A testület vezetését a Társaság vezérigazgatója látja el. Annak érdekében, hogy a testület a stratégiai célkitűzések megvalósítására összpontosíthatson, kizárólag az Ügyvezetőség tagjai vesznek részt a munkában.

A Társaság működésének ellenőrzését a **Felügyelő Bizottság** végzi. A testület a jogszabályok előírásainak megfelelően rendszeresen ülésezik, továbbá minden olyan alkalommal, amikor ezt a Társaság operatív tevékenysége megkívánja. A testület javaslatot terjeszt az Igazgatóság elé, megtárgyalja a Társaság stratégiáját, pénzügyi eredményeit, beruházási politikáját, illetve belső vizsgálati és ellenőrzési rendszerét. Megbeszélései alkalmával a Felügyelő Bizottság rendszeres, és megfelelően részletezett tájékoztatást kap a Társaság irányításáról, elnöke tanácskozási joggal részt vehet az igazgatósági üléseken. A Felügyelő Bizottság tagjait a közgyűlés választja meg, illetve választja újra, esetenként legfeljebb három évig terjedő időtartamra.

A Társaságnál háromtagú **Audit Bizottság** működik, amelynek tagjait a Közgyűlés a Felügyelő Bizottság független tagjai közül választja. Az Audit Bizottság felelős a Társaság belső számviteli rendjének ellenőrzéséért.

A Társaság nem rendelkezik olyan megállapodással vezető tisztségviselőjével, illetve munkavállalójával, amely kártérítést ír elő arra az esetre, ha a vezető tisztségviselő lemond, vagy a munkavállaló felmond, ha a vezető tisztségviselő, vagy a munkavállaló jogviszonyát jogellenesen megszünteti, vagy a jogviszony nyilvános vételi ajánlat miatt szűnik meg.

A Társaság belső kontroll és kockázatkezelési rendszere

A Richter úgy tekint a kockázatkezelésre, mint az eredményes társaságirányítás egyik eszközére. Célkitűzésünk, hogy biztosítsuk a kockázatok időben történő azonosítását, megfelelő megértését és értékelését, valamint a Társaság részéről történő eredményes válaszlépések megtételét. Kockázatértékelésünknek része a belső kontrollok értékelése is, kockázatértékelésünk ezáltal támogatja a Társaságot az eredményesebb belső kontroll rendszer fenntartásában is.

A kockázatok kezelése kapcsán a Richter azon az állásponton van, hogy nem egységesen formalizálható a kockázatkezelés minden aspektusa, így a kockázatokkal kapcsolatos döntéshozatalt illetően támaszkodik a Társaságnál működő testületi értekezletre és bízik döntéshozóink képességeiben, tapasztalataiban és értékítéletében a belső elvárások és szabályok megvalósítása során.

A kockázatkezeléshez kapcsolódó felelősségi és irányítási rendszer:

- Az Igazgatóság felelős a Társaság kockázatkezelésének felügyeletéért és irányításáért, melynek részeként az Igazgatóság beszámoltatja az Ügyvezetőséget a főbb kockázati területek beazonosítása érdekében, a menedzsmenttel együttműködve kidolgozza az alapvető kockázatkezelési elvárásokat, és rendszeresen tájékozódik a kapcsolódó kockázatkezelési eljárások és belső kontroll folyamatok eredményességéről.
- Az Ügyvezetőség a kockázatmenedzsment eljárások végrehajtását illetően az Igazgatóság felé jelent és a kockázatok kezelésének végső felelősének tekinthető. Az Ügyvezetőség feladata és felelőssége még a belső kontrollok olyan rendszerének kialakítása és fenntartása, mely biztosítja a Társaság tevékenységét érintő kockázatok kezelését, a társaság célkitűzéseinek elérését.
- A stratégiai kockázatok kezelése közvetlenül is az Ügyvezetőség feladata.
- A funkcionális területek felelősek a saját területük működési és megfeleléségi kockázatainak kezeléséért. A funkcionális területek vezetőit a kockázatok kezelésében a Társaságnál működő testületi értekezletek támogatják. A funkcionális területek vezetői a Társaság belső beszámolási folyamataihoz kapcsolódóan beszámolnak az Ügyvezetőség felé a területüket érintő kockázatok alakulásáról.
- A pénzügyi kockázatokat centralizáltan a pénzügyi irányítás kezeli.

- Az ellenőrzési rendszer fő elemei a vezetői ellenőrzés, a folyamatokba épített kontrollok működtetése, a függetlenített belső ellenőrzés és a külső auditorok alkalmazása.
- A függetlenített belső ellenőrzést végző Audit osztály jóváhagyott éves terv alapján függetlenül és objektívan vizsgálja, hogy a kialakított belső kontrollok rendszere alkalmas-e a kockázatok hatékony kezelésére. Az éves terv összeállításakor figyelembe veszi mind a Társaság kockázatait (fontossági és rotációs alapon), mind az Ügyvezetőség javaslatait.
- A kockázatkezelés, a belső kontrollok és a társaságirányítási funkciók működése évente kiértékelésre kerül az Éves beszámoló keretében.
- A Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság évente egyszer áttekinti a definiált kockázatokat és a kockázatkezelési mechanizmusokat.

További információk

A Richter az elmúlt évek folyamán, a kiélezett gyógyszeripari verseny ellenére is, regionális vállalatból globális céggé tudott átalakulni. A bővülés előnyei mellett nap mint nap szembesülnie kell a Társaságnak a globális működés által előidézett komplex szabályozói környezetnek való megfelelés kihívásaival. Követve a nemzetközi iparági gyakorlatot, 2016. novemberében bevezetésre került a Globális Megfelelőségi Program (Global Compliance Program), amelynek fő célja az európai uniós és a nemzeti jogszabályok, iparági sztenderdek, valamint a nemzetközi etikai és üzleti normák követése, betartása és betartatása. A Globális Megfelelőségi Program első lépésben Magyarországon és az Európai Gazdasági Térség országaiban került bevezetésre, amelyet a közeljövőben Kína és Latin-Amerika követ, ahol a szigorú korrupcióellenes jogszabályok és egyéb helyi előírások szintén megkövetelik az Anyavállalat ilyen irányú útmutatását.

A Társaság Igazgatósága értesítést tett közzé, hogy Orbán Gábor az Ügyvezetőség tagjaként, mint a Társaság stratégiai igazgatója (2016. szeptember 6.), illetve 2017. január 1. napjától pedig mint a vezérigazgató általános helyettese (2016. december 6.) került kinevezésre.

2016. december 5-én az Igazgatóság tájékoztatta a részvényeseket, hogy William de Gelsey igazgatósági tagsága megtartása mellett 2017. január 1. napi hatállyal lemondott

az Igazgatóságban betöltött elnöki tisztségéről. Az ugyanezen a napon megtartott ülésen az Igazgatóság 2017. január 1. napjától Bogsch Erik vezérigazgatót, az Igazgatóság tagját választotta meg elnöknek.

1.6 Egyéb információk

A Társaság 2007. évben biotechnológiai készítmények fejlesztésére és gyártására szolgáló üzem létesítését kezdte meg Debrecenben, amellyel kapcsolatban fejlesztési adókedvezmény igénybevételeéről bejelentést tett vonatkozó kormányrendeletben meghatározott tartalommal. A Tao. tv. 22/B § (1) b) feltételt kielégítő beruházás 2011. évben befejezésre és valamennyi, a beruházás részét képező eszköz üzembe helyezésre került. A Társaság - döntése szerint - a fenti beruházásból eredő fejlesztési adókedvezményt a 2012. és a 2013. üzleti évre vonatkozóan vett igénybe. A 2014-es év nem várt gazdasági nehézségei (ukrán válság, rubel devalváció) negatív hatást gyakoroltak a Társaság gazdálkodására, így abban az évben nem élt a fejlesztési adókedvezmény igénybevételeivel. A Richter a fennálló adókedvezményes keretet 2015-től ismét igénybe vette.

Az anyavállalat első ízben a 2002-es számviteli évre készített auditált konszolidált beszámolót. 2003-tól kezdve a negyedéves tőzsdei jelentésekben közlésre kerülnek a beszámolási időszakra vonatkozó, IFRS szerinti, nem auditált, konszolidált mérleg-, eredménykimutatás- és cash-flow adatok. A Richter, élve a Magyar Számviteli Törvény által biztosított lehetőséggel, 2005. évtől konszolidált beszámolót csak IFRS szerint készít, amelybe az összes leány-, közös vezetésű és társult vállalat bevonásra kerül.

2017. január 1-jétől a Richter Gedeon Nyrt. számára kötelező az egyedi IFRS szerinti beszámolás. A Társaság az áttérést támogatandó, informatikai fejlesztéseket hajtott végre. Ezek lehetőséget teremtettek a készletek csoporton belüli értékesítésén keletkező közbenső eredmény kiszűrés módszertanának felülvizsgálatára. A felülvizsgálat során kiderült, hogy a vásárolt készleteknél korábban alkalmazott fedezetszázalékok nem voltak elég pontosak, illetve a saját termelésű készletek közbenső eredménye teljes egészében nem került kiszűrésre. Ennek következtében a készletek felül, az értékesítés

költségei pedig alulértékelték voltak. A fent leírt informatikai fejlesztés lehetővé tette a csoporton belüli készletértékesítés közbenső eredményének teljes kiszűrését.

Szintén az egyedi, anyavállalati IFRS beszámoló elkészítése során feltárásra került, hogy a korábban beazonosított eltérés a tárgyi eszközök és azok értékcsökkenésének - két számviteli rendszer szerinti értékében - nem került évente felülvizsgálatra. Ennek következtében az Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések értéke alulértékelt, míg a korábbi években elszámolt értékcsökkenés túlzott volt. A felülvizsgálat eredményeképpen az eszközérték és eredménytartalék módosításra került.

Az IAS 8 standard előírásával összhangban a megelőző időszakok összehasonlító adatai ezeknek megfelelően módosításra kerültek

2. A Richter Csoport 2016. évi tevékenységének eredményei

2.1 A 2016. december 31-i mérleg

ESZKÖZÖK

A Csoport összes eszközének 813.877 MFt, amely a nyitóállományhoz képest 66.883 MFt (9,0 %) növekedést jelent. Ezen belül a befektetett eszközök növekedése 64.966 MFt, a forgóeszközök állományé pedig 1.917 MFt.

Befektetett eszközök

A befektetett eszközök értéke 503.931 MFt, a tárgyidőszakban 64.966 MFt-tal (14,8 %) emelkedett. Az Egyéb immateriális javak állományának 41.850 MFt-os (27,7 %) növekedése elsősorban a Finox Holding akvizíciójából adódó Bemfola® tulajdonjog megszerzéséből adódik, amelyet a Lisvy® tapasz visszahívásának következményeként elszámolt értékvesztés, az Esmya immateriális eszköz értékcsökkenése és fordulónapi devizás átértékelése mérsékelte. Az Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések 13.052 MFt-os (7,3 %) emelkedése az új, korszerű liofilező egység és injekció csomagoló üzem létesítéséhez köthető. Az Üzleti vagy cégérték 3.744 MFt-os (5,8 %) növekedése a kínai akvizíció elszámolásának, az előző években végrehajtott akvizíciókon keletkezett

goodwill átértékelésének, valamint a Mediplus vállalatcsoport goodwill értékvesztésének eredője. Az oroszországi gyógyszer nagy- és kiskereskedelmi csoport, a Protek valós értékelésének hatása a Befektetett pénzügyi eszközök értékét növelte.

Forgóeszközök

A forgóeszközök 0,6 %-kal, 1.917 MFt-tal növekedtek a bázis év végi 308.029 MFt-hoz képest. Kiemelendő a Pénz és pénzeszköz egyenértékes mérlegsor állományának visszaesése (-36.321 MFt, -27,4 %), amelyet a Finox Holding felvásárlása és 21 M€ értékű hiteltörlesztés magyaráz. Ezzel szemben emelte a forgóeszközök értékét főként a Finox Holding bevonásából adódóan a Készletek állományának emelkedése (+16.566 MFt, +25,6 %), valamint a Vevők 23.684 MFt-os (25,6 %) növekedése. Ez utóbbi az orosz vevőkövetelések árfolyamhatását is tartalmazza.

FORRÁSOK

Saját tőke

A saját tőke állománya 681.873 MFt, 2016-ben 10,3%-kal nőtt a 2015. december 31-i értékhez képest.

Kötelezettségek

A Csoport összes kötelezettsége 132.004 MFt.

A hosszú lejáratú kötelezettségek értéke 42.792 MFt, 14.080 MFt-tal kevesebb a 2015. december 31-i állománynál. A kötelezettséget csökkenti az anyavállalat által rövid lejáratúvá minősített 25 M€-os hitelállomány. Az Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek és passzív időbeli elhatárolások értéke 3.369 MFt-tal alacsonyabb, amely főként a kínai és a mexikói akvizíciókkal kapcsolatos halasztott vételárak éven belüli kötelezettségekké való átminősítésének a hatása. A csökkenést mérsékelte a Nemzetgazdasági Minisztériumtól, innovatív gyógyszeripari kutatás fejlesztés témára kapott támogatás előleg összege.

A rövid lejáratú kötelezettségek 2016. december 31-én 89.212 MFt-ot tettek ki, azaz 24,4 %-kal voltak magasabbak a 2015. december 31-i állománynál, amely főként a korábban említett tételek átminősítésének, valamint Szállítói kötelezettségek 7.717 MFt-os (20,2 %) növekedésének a következménye.

2.2 A 2016. éves eredménykimutatás

A Csoport 2016. évi adózott eredménye 67.023 MFt, az előző évi értéknél 24,4 %-kal, 13.160 MFt-tal magasabb.

A fedezeti összeg mérséklődését (gyengülő euró-rubel árfolyam és a Bemfola amortizációs költség), az Értékesítési és marketing költségek növekedését, a Lisvy visszahívással kapcsolatos leírásokat és a Mediplus goodwill értékvesztés elszámolását csak részben tudta ellensúlyozni az Egyéb bevétel és ráfordítás eredményében elszámolt Gedeon Richter Rxmidas JV Co. Ltd.-hez kapcsolódó egyszeri valós érték értékelési különbözet és a Recordati mérföldkő, valamint a Kutatás-fejlesztés költségeinek mérséklődése. Mindezek hatására az üzleti tevékenység eredménye csökkent, de ezt a hatást a pénzügyi tevékenység nyeresége kompenzálta (bázisidőszakban jelentős veszteségek a rubel és a kazah tenge leértékelődése miatt).

A Richter Csoport tevékenysége három működési szegmensre tagolható. A Gyógyszergyártási szegmensbe tartoznak azok a tagvállalatok, amelyek a Csoport fő tevékenységét, a gyógyszeripari termékek kutatás-fejlesztését, előállítását és elsődleges értékesítését végzik, továbbá azok a kereskedelmi és marketing tagvállalatok, amelyek közvetlenül részt vesznek a termékek értékesítésében és promóciójában. A Nagy- és kiskereskedelmi szegmens tartalmazza a disztribúciós és patikai tagvállalatok teljesítményét, amelyek egyes régiós piacokon a gyógyszeripari értékesítési lánc szereplőiként közreműködnek termékeknek a fogyasztókhoz való eljuttatásában. A harmadik működési szegmens mutatja be a konszolidációba bevont összes többi tagvállalatot (Egyéb szegmens), amelyek szolgáltatóként támogatják a gyógyszergyártó tagvállalatok működését, illetve más, gyógyszeriparhoz nem kapcsolódó tevékenységet végeznek.

	Gyógyszergyártási szegmens		Nagy- és kiskereskedelem		Egyéb szegmens		Kiszűrések		Csoport összesen	
	2015* MFt	2016. MFt	2015 MFt	2016. MFt	2015 MFt	2016. MFt	2015 MFt	2016. MFt	2015* MFt	2016. MFt
Összes árbevétel	308.910	323.839	63.691	74.464	4.602	4.603	(11.983)	(13.216)	365.220	389.690
Bruttó fedezet	212.170	217.283	7.776	7.629	911	571	(248)	205	220.609	225.688
Üzleti tevékenység eredménye	66.148	55.204	893	1.158	(98)	151	(261)	(1.897)	66.682	54.616
Részesezés társult és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	228	(835)	1.308	2.566	4	41	(38)	26	1.502	1.798
Alkalmazottak záró állományi létszáma (fő)	9.649	10.073	1.443	1.475	339	344	-	-	11.431	11.892

* Az adatok módosításra kerültek (lásd 1.6 Egyéb információk).

2.2.1 Az árbevétel alakulása

A Gyógyszergyártási szegmens árbevételének bemutatása

Régió	2015. év MFt	2016. év MFt	Változás	
			MFt	%
Magyarország	34.038	34.979	941	2,8
Nemzetközi piacok				
FÁK	111.964	111.598	-366	-0,3
EU*	107.378	114.631	7.253	6,8
USA	18.103	18.813	710	3,9
Kína	16.849	21.616	4.767	28,3
Latin-Amerika	5.997	5.819	-178	-3,0
Egyéb országok	14.581	16.383	1.802	12,4
Nemzetközi piacok összesen	274.872	288.860	13.988	5,1
Összesen	308.910	323.839	14.929	4,8

* Magyarország nélkül

A 2016. évi nettó árbevétel **mindösszesen** 323.839 MFt volt, amely 14.929 MFt-tal több a 2015. évi értéknél.

Magyarországon 2016-ban a Gyógyszergyártási szegmens árbevétele az előző évhez képest 2,8 %-kal nőtt. A nemzetközi piacok forintban összesen 4,8 %-kal, euróban pedig 4,2 %-kal emelkedett 2015-höz képest.

Az értékesítés régiók szerinti megoszlásában az alábbi változások történtek az elmúlt évhez képest: 2 százalékpontos csökkenést követően a FÁK piacok részaránya 34 %. Az

EU régió részaránya változatlan (35 %-ot képvisel). A belföldi, az USA és az Egyéb országok 11 %, 6 %, illetve 5 %-ot tesznek ki a forgalomból. A kínai árbevétel részaránya 2016-ban 7 %-ot tett ki, ami 2 százalékpontos növekedés a bázishoz képest. Latin-Amerika forgalma mindkét évben 2 %-ot képvisel az adott évi árbevételből.

A 2016. év végi adatok alapján a Gyógyszergyártási szegmens **magyarországi piacon** elért árbevétele 34.979 MFt, ez a 2015. évi 2,8 %-kal (941 MFt-tal) több.

A forgalom emelkedés oka elsősorban a Suprax, az Esmya, a Vidotin Komb, a Xilomare és a Duamild forgalom növekedése volt, amelyet mérsékelt a Kalmopyrin, a Lisonorm, a Klion és a hormonális fogamzásgátlók árbevételének csökkenése. 2016-ban, ez utóbbi termékcsoport értékesítése volt a legjelentősebb, árbevételhez viszonyított részaránya 8,8 %.

A 2016. év során a magyar gyógyszerpiacra vonatkozó árszabályozó intézkedések nem változtak érdemben. 2009. február 15-től ismét bevezetésre került az orvoslátogatónként fizetendő regisztrációs díj, amelynek összege 2015-ben 219 MFt, 2016-ban pedig 253 MFt volt.

A Richter piaci részesedése 2016-ban 5,4 %-ot ért el, 0,1 százalékponttal magasabbat, mint a bázis évben. A vényköteles patikai piacon a Richter a rangsor második helyezettje, részesedése 7,4 % volt.

A Gyógyszergyártási szegmens **nemzetközi piacok** összesen árbevétele a 2015. évi 274.872 MFt-ról (887,6 M€) 2016-ban 288.860 MFt-ra (927,4 M€) emelkedett.

A **FÁK régió**, és egyben a Társaság legjelentősebb piaca továbbra is Oroszország, ahol a forgalom rubelben 12,8 %-kal emelkedett az előző évhez képest, míg €-ban változatlan, amelyet nagymértékben befolyásolt a rubel euróval szembeni jelentős leértékelődése. A húzó termékeket tekintve növekedett a hormonális fogamzásgátlók, a Mydocalm, a Verospiron és az Airtal forgalma, amelyet a Panangin és a Pregabalin-Richter csökkenése mérsékelt.

Ukrajnában 3,0 M€ forgalom emelkedést realizáltunk 2015-höz képest, ami az árbevétel 11,3 %-os növekedését jelenti. Ukrajnában a Groprinosin, a Verospiron és a Quamatel eladásoknak köszönhetően nőtt a forgalom, amelyet a Ekvator alacsonyabb szintű forgalma mérsékelt. A Társaság szigorúbb kintlévőség kezelést vezetett be, valamint

visszafogta kiszállításait 2014. eleje óta Ukrajnában tapasztalható politikai bizonytalanság és a kiszámíthatatlan gazdasági környezet következtében. Az Egyéb FÁK tagállamok közül főként a belorusz, a kazah és a türkmén piac forgalma csökkent a moldáv piac növekedése mellett.

A FÁK piacon elért forgalom 111.598 MFt, a nemzetközi piacok összesen árbevételének 39 %-a. A 2015. évihez viszonyítva az árbevétel 0,3 %-kal (366 MFt-tal) csökkent. Devizában a bevétel 358,3 M€, a visszaesés a bázishoz mérve euróban 0,9 %.

Az **Európai Unióban** elért árbevétel 114.631 MFt, az előző évhez viszonyítva 6,8 %-kal nőtt, a régió részesedése a nemzetközi piacok összesen árbevételéből 40 %-ra emelkedett. Devizában mérve a bevétel 368,0 M€, a növekedés 6,1 %.

Az EU 15 régió gyógyszerpiacain elért forgalom 58.980 MFt (189,4 M€), amely 11,8 %-kal (euróban 11,2 %-kal) magasabb a 2015. évinél. A nyugat-európai orvoslátogatói hálózat hatékony promóciós munkájának köszönhetően a Társaság stratégiai terméke, az Esmya, jelentős forgalom-növekedést ért el, amely nagyban hozzájárult az EU 15 régió növekedéséhez.

A régió közép-kelet-európai tagállamaiban elért árbevétel részaránya az EU árbevételéből 2016-ban 49 %-ra csökkent, ugyanakkor árbevételük €-ban számolva 1,2 %-os növekedést mutatott. A forgalom emelkedése mögött elsősorban a lengyel Groprosin és Grofibrat, valamint a Bemfola és az Esmya értékesítése áll, amelyet mérsékelt a hormonális fogamzásgátlók és a baltikumi Avonex értékesítésére vonatkozó licenc szerződés lejáratából adódó árbevétel visszaesés.

Az **Amerikai Egyesült Államokban** elért forgalom 3,9%-kal (710 MFt-tal) emelkedett, dollárban kifejezve pedig 3,2 %-kal (2,1 M\$-ral) nőtt. Dollárban nézve kiemelendő a Vraylar^{TM} értékesítéséhez kapcsolódó royalty, amelyet a nőgyógyászati területen egyre növekvő generikus verseny következtében csökkenő profitmegosztási szerződésből származó bevétel mérsékelt.

A **kínai piacon** elért árbevétel 21.616 MFt (devizában 69,4 M€), amely az előző évhez viszonyítva 4.767 MFt-os (devizában 15,0 M€) növekedést jelent, amelyből kiemelendő a Cavinton és az Escapelle árbevételének emelkedése. Ez utóbbi az OTC vegyesvállalatunk felvásárlásának a következménye. A júan euróval szembeni erősödéséből keletkező,

utólagosan elszámolt árkülönbözet kompenzáció az árbevétel soron, az árfolyam különbséget kompenzáció pedig az Egyéb bevételek soron került elszámolásra.

A **latin-amerikai országok** forgalma forintban 3,0 %-kal, dollárban kifejezve pedig 3,7 %-kal csökkent. A forgalom-változás mögött elsősorban a hormonális fogamzásgátlók állnak. A régió részesedése a nemzetközi piacok árbevételéből 2 %.

Az **Egyéb országok relációjában** a legmagasabb bevételt a hormonális fogamzásgátló termékcsoport mutatta. Az Egyéb országok reláció forgalma 16.383 MFt (devizában 52,6 M€). A 2015. évihez viszonyítva az árbevétel 12,4 %-kal (devizában 11,7 %-kal) növekedett. A régió a nemzetközi piacok árbevételéből 6 %-ban részesült.

A kiemelt termékek szerepe a Gyógyszergyártási szegmens árbevételében

A 2016. év árbevételében 92 % volt a kiszerelt gyógyszerek aránya, a szolgáltatások részaránya 3 %, a hatóanyagoké 2%, a royalty árbevétel és a vásárolt anyag értékesítés 2 %, illetve 1 %.

A következő táblázat az összes értékesítésben az árbevétel alapján legjelentősebb tíz termékcsoportot tartalmazza:

2015. év				2016. év			
Sor-rend		Árbev. MFt	Megoszl. %	Sor-rend		Árbev. MFt	Megoszl. %
1	Hormonális fogamzásgátlók	90.680	29,3	1	Hormonális fogamzásgátlók	87.002	26,9
2	Cavinton/vinpocetine	26.567	8,6	2	Cavinton/vinpocetine	28.760	8,9
3	Mydeton/tolperisone	17.086	5,5	3	Esmya /ulipristal acetate	21.504	6,6
4	Esmya /ulipristal acetate	15.406	5,0	4	Mydeton/tolperisone	17.647	5,4
5	Panangin/asparaginátok /enalapril, lisinopril	15.084	4,9	5	Panangin/asparaginátok /enalapril, lisinopril	13.150	4,1
6	Verospiron/ /spironolactone	12.012	3,9	6	Verospiron/ /spironolactone	12.239	3,8
7	Ace-gátlók/ /enalapril, lisinopril	11.128	3,6	7	Ace-gátlók/ /enalapril, lisinopril	10.344	3,2
8	Lisonorm/ /lisinopril, amlodipine	8.556	2,8	8	Groprinosin/ inisine pranobex	9.108	2,8
9	Aflamin/aceclofenac	7.042	2,3	9	Aflamin/aceclofenac	7.562	2,3
10	Quamatel/famotidine	6.757	2,2	10	Lisonorm/ /lisinopril, amlodipine	7.175	2,2
	Összesen	210.318	68,1		Összesen	214.491	66,2
	<i>Értékesítés nettó árbev.</i>	<i>308.910</i>	<i>100,0</i>		<i>Értékesítés nettó árbev.</i>	<i>323.839</i>	<i>100,0</i>

Az első tíz termékcsoport részaránya a bázis időszaki szinthez képest 1,9 százalékponttal alacsonyabban alakult, így az összes árbevételnek 66,2 %-át teszi ki.

A Hormonális fogamzásgátlók képviselik a vezető termékcsoportot, amelynek árbevétele 87,0 MdFt, 4,1 %-kal alacsonyabb, mint 2015-ben. Ezt a változást elsősorban a német Drospirenone és Grünenthal portfólió, valamint az amerikai profitmegosztásból származó bevétel csökkenése magyarázza, amelyet a Vraylar^{TM} értékesítéséhez kapcsolódó royalty mérsékelte. A termékcsoport részaránya 2016-ban az összes árbevételből 26,9 % volt, amely 2,4 százalékponttal alacsonyabb az előző évi értéknél. A második legjelentősebb termékünk az originális Cavinton, amelynek árbevétele 8,3 %-kal magasabb az előző évi értéknél (kínai növekedés). Az Esmya árbevétele 39,6 %-os növekedést ért el a bázis

időszakhoz viszonyítva, így egy helyet lépett előre és a kiemelkedő 3. helyet szerezte meg. A forgalom emelkedése mögött elsősorban a spanyol, a német, a francia és a brit piacokon elért árbevétel növekedés áll. A Mydeton, forgalmának minimális emelkedése ellenére (orosz), egy helyet visszaesett. A Panangin közel 13 %-os csökkenő forgalom mellett (orosz) megtartotta az ötödik helyét a ranglistán. Az orosz és ukrán növekvő forgalom mellett a spanyol és a belorusz piac csökkent, így a Verospiron továbbra is a hatodik helyen áll. Elsősorban az orosz forgalomcsökkenés hatására az ACE-gátlók helyezése is változatlan az előző évhez viszonyítva (7.). A kiemelkedő lengyel és ukrán forgalomnak köszönhetően a Groprinosin árbevétele 44,9 %-kal emelkedett, így bekerült a TOP termékek közé, a nyolcadik helyre. 2015-ben még a 11. helyen állt. Az Aflamin (orosz növekedés) megőrizte 9. helyét a rangsorban. Főként az ukrán forgalom visszaesése magyarázza, hogy a Lisonorm két helyet esett vissza, tizedik a ranglistán. A 2015. évi 10. helyezett Quamatal 2016-ban a 11. helyen áll.

A vezető piacok szerepe a Gyógyszergyártási szegmens árbevételében

A Gyógyszergyártási szegmens 10 legjelentősebb piaca:

	2015. év				2016. év	
	MFt	M€			MFt	M€
1. Oroszország	79.781	257,7	1.	Oroszország	80.240	257,6
2. Magyarország	34.038	109,9	2.	Magyarország	34.979	112,3
3. Lengyelország	21.577	69,7	3.	Lengyelország	22.220	71,3
4. Németország	19.818	64,0	4.	Kína	21.557	69,2
5. Amerikai Egyesült Államok	18.103	58,5	5.	Németország	19.833	63,7
6. Kína	16.756	54,1	6.	Amerikai Egyesült Államok	18.813	60,4
7. Románia	8.898	28,7	7.	Románia	9.606	30,8
8. Ukrajna	8.235	26,6	8.	Ukrajna	9.216	29,6
9. Kazah köztársaság	7.638	24,6	9.	Spanyolország	7.251	23,3
10. Cseh Köztársaság	7.396	23,9	10.	Cseh Köztársaság	7.092	22,8
Összesen	222.240	717,7		Összesen	230.807	741,0
<i>Értékesítés nettó árbevétele</i>	<i>308.910</i>	<i>997,5</i>		<i>Értékesítés nettó árbevétele</i>	<i>323.839</i>	<i>1.039,7</i>

A Gyógyszergyártási szegmens összes árbevételének 71,3 %-a származik a 10 vezető országból. A listavezető továbbra is Oroszország, szinte változatlan árbevétel mellett.

Magyarország 2016-ban is a második, Lengyelország pedig a harmadik a rangsorban. Kína, jelentős árbevétel növekedéssel (Escapelle - az OTC vegyesvállalatunk felvásárlásának hatása) két helyet lépett előre (4.). Németország és USA egy-egy helyet esett vissza. A növekvő forgalom hatására Románia és Ukrajna meg tudta tartani 2015. évi pozícióját a ranglistán, 7. és 8. hely. Kikerült a TOP 10 országból a Kazah Köztársaság, helyette Spanyolország került a legjelentősebb piacok közé a 9. helyre. Mindkét időszakban a ranglista 10. helyén a Cseh Köztársaság áll.

A Nagy- és kiskereskedelmi szegmens árbevételének alakulása

	2015. év	2016. év	Változás	
	MFt	MFt	MFt	%
Magyarország	133	121	-12	-9,0
Nemzetközi piacok				
FÁK	13.143	13.523	380	2,9
EU *	46.353	56.758	10.405	22,4
USA	-	-	-	-
Kína	-	-	-	-
Latin-Amerika	4.062	4.062	0	0,0
Egyéb országok	-	-	-	-
Nemzetközi piacok összesen	63.558	74.343	10.785	17,0
<i>Összesen</i>	<i>63.691</i>	<i>74.464</i>	<i>10.773</i>	<i>16,9</i>

* Magyarország nélkül

A 2016. év végi adatok alapján a Nagy- és kiskereskedelmi szegmensben elért árbevétel 74.464 MFt (239,1 M€), amely 10.773 MFt-tal (16,9 %) magasabb a 2015. évi értéknél.

Az ebben a szegmensben szerzett árbevétel legjelentősebb része a romániai gyógyszer-nagykereskedelmi vállalathoz (Pharmapharm S.A.) és a Gedeon Richter Farmacia S.A. patikahálózatához köthető. A romániai értékesítés 22,4 %-kal nőtt forintban kifejezve, amelynek mozgatórugója a romániai nagykereskedelmi vállalatunk eladásainak növekedése volt. Bár a fizetési késedelem mérséklődött, a román gyógyszerpiacot továbbra is a gyógyszercégek felé fennálló tartozások kifizetésében tapasztalt nagyarányú késedelem jellemzi.

A román régió növekedését a FÁK-beli nagy- és kiskereskedelmi (moldáv, örmény) hálózatok kismértékben fokozták.

A nagy- és kiskereskedelmi szegmens termékei közül növekedett a hormonális fogamzásgátlók, a Lunaldin és a Pregabalin árbevétele.

Az Egyéb tagvállalatok szegmens árbevételének alakulása

	2015. év MFt	2016. év MFt	Változás	
			MFt	%
Magyarország	4.457	4.480	23	0,5
Nemzetközi piacok				
FÁK	99	82	-17	-17,2
EU *	46	29	-17	-37,0
USA	-	-	-	-
Kína	-	-	-	-
Latin-Amerika	-	-	-	-
Egyéb országok	-	12	12	-
Nemzetközi piacok összesen	145	123	-22	-15,2
Összesen	4.602	4.603	1	0,0

* Magyarország nélkül

Az Egyéb tagvállalatok szegmens árbevétele forintban, euróban, és dollárban is szinte változatlan (0,0 %, -0,7 % és -1,2 %) 2015-höz képest.

2.2.2 Az értékesítés és működés költségei, az üzleti tevékenység eredménye

Az **értékesítés költségei** 2016-ban 164.002 MFt-ot tettek ki, amely 19.391 MFt-tal magasabb a 2015-ben realizált értéknél. Az értékesítés költségei között az Esmya európai piacokra képzett immateriális eszközre 2.887 MFt értékben, a Bemfola immateriális eszközre pedig 1.010 MFt értékben számoltunk el amortizációt.

Az **értékesítés bruttó eredménye** 225.688 MFt, amely a bázissal közel azonos szintű (220.609 MFt). A **bruttó eredményhányad** 2016-ban 57,9 %-ra változott az előző évben elért 60,4 %-ról. A rubelnek mind a forinttal, mind az euróval szemben éves szinten bekövetkezett leértékelődése, az Egyéb FÁK piacon, a romló árfolyam környezetben bekövetkezett árbevétel csökkenés, továbbá az Esmya és a Bemfola amortizációknak az elszámolása csökkentették a fedezeti hányadot. Ezeken túlmenően az alacsonyabb

fedezetű romániai nagykereskedelmi árbevétel részaránya is növekedett, negatívan befolyásolva a fedezeti hányadot a vizsgált időszakban. Mindezeket csak részben ellensúlyozta az Allergantól a Vraylar^{TM} értékesítés után kapott royalty bevétel, valamint a Csoport átlagánál magasabb fedezetű EU 15 régióban és kínai piacon elért árbevétel növekedés.

A működési költségek közül az **értékesítési és marketing költségek** 107.564 MFt-ot értek el 2016-ban, amely 9,4 %-os növekedést mutat a 2015-ben elért értékhez képest. Árbevételhez viszonyított arányuk a vizsgált időszak során 27,6 % volt. Az EU 15, Kína és Latin-Amerika piacokon megnövekedett marketing költségeket, valamint a Finox csoport bevonásának költségnövelő hatását csak részben kompenzálta az orosz, ukrán és Egyéb FÁK piac marketing kiadásainak visszafogása (amely az utóbbi két ország esetében a kereskedelmi hálózat létszámcsökkenésével is járt), valamint a rubel és Egyéb FÁK régió devizáinak éves alapon bekövetkezett további leértékelődése.

A Grünenthaltól megvásárolt portfólió piaci forgalmazási és márka jogainak amortizációja 4.427 MFt értékben járult hozzá a kialakult költségszinthez, ami a teljes árbevétel 1,1 %-át tette ki.

Az **igazgatási és egyéb működési költségek** értéke 20.339 MFt-ot tett ki 2016-ban, ami 4,9 %-os növekedést mutat az előző évben elért költségszinthez képest. A kiadások növekedését az ügyvédi és szakértői költségek emelkedése okozta.

A **kutatási és fejlesztési költségek** árbevételhez viszonyított aránya a vizsgált időszakban 9,0 %, értéke pedig 35.153 MFt volt, amely 1,0 %-os növekedést jelent az előző évben elért értékhez képest. Ezen költségek alakulása részben a biotechnológiai, részben az Allergan-nal (Forest Laboratories) közösen végzett, jelenleg is folyó klinikai vizsgálatokra vezethető vissza. Emellett a Csoport K+F költségeihez a PregLem, a Gedeon Richter Polska és a Gedeon Richter Romania leányvállalatok kutatási ráfordításai is hozzájárultak.

Az **egyéb bevételek és ráfordítások egyenlege** bázisidőszaki 1.398 MFt ráfordításról 2016-ra 8.016 MFt-ra nőtt. A bázis időszakban a Társaság kiemelkedő összegű mérföldkő bevételeket realizált a cariprazine USA forgalomba hozatali engedélyének megszerzéséhez, valamint a bioszimiláris termékfejlesztéshez kapcsolódóan a Stadától.

2016 harmadik negyedében ugyancsak egyszeri, 3.112 MFt mérföldkő bevételünk keletkezett a cariprazine európai forgalmazására a Recordati-val aláírt licenc megállapodásból. A kínai piacon OTC termékeket értékesítő Gedeon Richter Rxmidas JV Co. Ltd. vegyesvállalat 100 %-os felvásárlásához kapcsolódóan 3.453 MFt egyszeri bevételt számoltunk el. Az IFRS 3 Üzleti kombinációk sztenderd előírásait alkalmazva, az akvizíció időpontjában sor került a Richter által korábban tulajdonolt 50%-os részesedés valós értéken történő újraértékelésére. Az újraértékelés eredményeképpen adódó nyereséget az eredménykimutatásban elszámoltuk.

A Lisvy termékvisszahívásához kapcsolódóan az immateriális eszközökre 2.405 MFt leírást, a készletekre további 849 MFt értékvesztést könyveltünk el, ez utóbbi összeg erejéig - a Bayer által megküldött tájékoztatás alapján – a Richter kártérítésre jogosult. A további kártérítési igényekről jelenleg egyeztetnek a Felek.

Magyarországon a gyógyszer-gazdaságossági törvény által előírt és elszámolt 20 %-os befizetési kötelezettség 379 MFt-ot tett ki 2016-ban.

Az egyéb bevételek és ráfordítások 2016-ban 5.432 MFt összegű romániai, németországi, franciaországi, spanyolországi, portugáliai, belgiumi, olaszországi, bulgáriai és lettországi claw-back befizetési kötelezettséget foglalnak magukba.

A Mediplus akvizíciója során felvett cégérték egészére értékvesztést számoltunk el 1.720 MFt összegben.

A Richter 2016 decemberében visszavonta a PEG-GCSF törzskönyvezési kérelmét, ezen készletekre 660 MFt értékvesztést számoltunk el.

Az üzleti tevékenység eredménye 2016-ban az előző évben elért értékhez viszonyítva 18,1 %-kal csökkent, 54.616 MFt-ra. A csökkenés okai a következők: éves szinten gyengülő euró-rubel árfolyamok hatására visszaeső fedezeti hányad, Bemfola amortizációs költség jelentkezése, az Értékesítési és marketing költségek emelkedése, a Lisvy visszahívással kapcsolatos leírások, a Mediplus goodwill értékvesztés elszámolása, valamint a Finox csoport konszolidációba való bevonásához kapcsolódó költségek.

A fentieket részben ellensúlyozta az Allergantól a Vraylar^{TM} értékesítés után kapott royalty bevétel, az Egyéb bevétel és ráfordítás eredménye között elszámolt egyszeri valós

érték értékelési különbözet és a Recordati mérőföldkő bevétel, valamint a K+F költségek növekedési ütemének a mérséklődése.

2.2.3 Egyéb eredménykimutatás tételek

A pénzügyi műveletek egyenlege

A pénzügyi tevékenység eredménye 2016 során 20.119 M Ft eredményjavulás után 11.812 M Ft nyereség volt, szemben a 2015-ben elszámolt 8.307 M Ft veszteséggel.

Az év végén a devizás eszközök és kötelezettségek átértékelésre kerültek, amelyek eredményét a nem realizált pénzügyi tételek tartalmazzák. Az átértékelések együttes hatása a beszámolási időszakban 5.694 M Ft pénzügyi nyereség volt, ami 11.700 M Ft eredményjavulást jelent a 2015 évi 6.006 M Ft veszteséghez képest. A 2015. évi jelentős veszteséget a rubel és a kazah tenge leértékelődése miatt a vevőköveteléseken elszámolt átértékelés okozta. Ezzel ellentétben 2016-ban a vevőköveteléseken a rubel záró árfolyamának felértékelődése miatt (a rubel/ forint záró árfolyam 23,2 %-kal emelkedett) számottevő átértékelési nyereséget számoltunk el.

A realizált pénzügyi tételek között 2016-ban jelentkező követelések, kötelezettségek árfolyamnyeresége 2.670 M Ft-ot tett ki. A nyereség elsősorban annak a következménye, hogy a RUB/Ft árfolyam a vizsgált időszak második felében erősödött az év eleji árfolyamhoz képest, a többi kulcsdeviza változásának együttes hatása nem volt jelentős. A kapott osztalék 2.792 M Ft-tal, míg a nettó kamatbevétel 1.739 M Ft-tal járult hozzá az elért eredményhez. Az „átcserélhető” MNV kötvény valós érték változásából 1.016 M Ft nyereség keletkezett.

	2015. év MFt	2016. év MFt	Változás MFt
Nem realizált tételek	(6.568)	4.679	11.247
Vevő-, ill. szállítóállomány átértékelése	(5.984)	3.658	9.642
Adott devizakölcsönök átértékelése	1.360	(148)	-1.508
Hitel átértékelése	243	245	2
Egyéb devizás tételek átértékelése	(1.625)	1.939	3.564
Halasztott vételár kötelezettség, időérték változás	(573)	(948)	-375
Határidős ügyletek értékelésének január 1-i feloldása *	(6)	(17)	-11
Határidős ügyletek fordulónapi értékelése *	17	13	-4
Befektetések értékvesztése	-	(63)	-63
Realizált tételek	(1.739)	7.133	8.872
Határidős devizaügyletek realizált pénzügyi eredménye	621	-	-621
Követelések, kötelezettségek árfolyam (vesztesége)	(2.867)	2.670	5.537
Devizaátváltás árfolyamnyeresége/(vesztesége)	(1.062)	218	1.280
Osztalékbevételek	1	2.792	2.791
Kamatbevételek	2.641	2.566	-75
Kamatráfordítások	(1.160)	(827)	333
Egyéb	87	(286)	-373
Pénzügyi tevékenység eredménye	(8.307)	11.812	20.119

* Kizárólag elszámolási (nettó módon elszámolt) határidős ügyletek eredményét tartalmazza. A leszállítási ügyletek eredménye a devizaátváltás eredményével egy soron jelenik meg.

Az átértékelésekben alkalmazott záróárfolyamok (MNB) alakulása:

	2015.12.31.	2016.03.31.	2016.06.30.	2016.09.30.	2016.12.31.
EUR/HUF	313,12	314,16	316,16	309,15	311,02
USD/HUF	286,63	276,62	284,29	276,35	293,69
RUB/HUF	3,88	4,09	4,43	4,36	4,78
CHF/HUF	289,38	287,25	290,57	285,25	289,41

Adózás előtti eredmény

Az adózás előtti eredmény 68.226 MFt, amely 8.349 MFt-os növekedést jelent a 2015-ben elért értékhez viszonyítva.

2012. január 1-jével a Richter Gedeon Nyrt. 100 %-os társasági adókedvezménye megszűnt. Az anyavállalat a továbbiakban az általános magyar adózási törvények alapján adózik azzal, hogy az adóalap csökkenthető a K+F közvetlen költségeivel és a kapott jogdíj bevétel 50 %-ával. Emellett 2013-ban az anyavállalat a debreceni bioszimiláris üzemhez kapcsolódó beruházásra fejlesztési adókedvezményt vett igénybe. A 2014-es év nem várt gazdasági nehézségei (ukrán válság, rubel devalváció) negatív hatást gyakoroltak a Társaság gazdálkodására, így abban az évben nem élt a fejlesztési adókedvezmény igénybevételével. A Richter a fennálló adókedvezményes keretet 2015-

től ismét igénybe vette. A Csoport többi vállalata a székhely szerinti ország általános adózási szabályai szerint adózik.

Tárgyévi eredmény

A tárgyévi eredmény a vizsgált időszakban 67.023 MFt-ot tett ki, amely a 2015. éves csoportszintű értéknél 13.160 MFt-tal magasabb.

Az anyavállalat tulajdonosaira jutó eredmény 12.337 MFt-os emelkedés után 2016. év végére 66.200 MFt lett, árbevételhez viszonyított aránya 17,0 %-ra nőtt a bázisidőszaki 14,7 %-os szinthez képest.

3. A Csoport funkcionális tevékenységei

3.1 Kutatási és termékfejlesztési tevékenység

Az eredeti gyógyszermolekulák kutatása és az innováció az anyavállalat 1901-es megalapításától fogva kulcs szerepet tölt be a vállalat stratégiájában. Mára a Richter Gedeon Nyrt. 1000 főt meghaladó kutató-fejlesztő bázisával, egyedüli magyarországi központú céggként a közép-kelet európai térségben a legjelentősebb gyógyszer K+F központjává fejlődött. A Társaság kutatás-fejlesztése három stratégiai területen működik: új kismolekulák kutatása és fejlesztése, biotechnológia és generikus fejlesztés.

A kismolekulás kutatás-fejlesztési tevékenysége egyrészt nőgyógyászati termékek, másrészt a központi idegrendszer betegségeiben hatékony molekulák kifejlesztésére irányul. Ez utóbbi téma esetében a cariprazine-on kívül jelenleg klinikai fázisban két termékünk van.

2016-ban is kiemelt figyelmet fordítottunk a cariprazine-nal kapcsolatos tevékenységekre. 2015. szeptember 17-én az FDA engedélyezte a cariprazine hatóanyagú, 2016 első negyedétől az amerikai patikákban Vraylar™ néven kapható kapszulák forgalmazását az I. típusú bipoláris betegséghez társuló mániás vagy kevert epizódok és a skizofrénia kezelésére felnőtt betegeknek. Amerikai partnerünkkel, az Allergan-nal (korábban Forest Laboratories, Inc.) együttműködve tovább folytak a klinikai vizsgálatok, amelyek eredményeképpen a termék más betegségek, így a major és

a bipoláris depresszió kezelésére is megkaphatja majd a forgalomba hozatali engedélyt. Ennek eredményeként 2016. márciusában az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) megkezdte a cariprazine-ra vonatkozó forgalombahozatali engedély értékelését skizofrénia indikációban. Ugyanezen év augusztusában pedig a Richter és a Recordati kizárólagos licenc megállapodást kötött a készítmény nyugat-európai régióban, valamint Algériában, Tunéziában és Törökországban történő értékesítéséről.

Japán partnerünk, a Mitsubishi-Tanabe Pharma Co., tovább folytatta a hatósági konzultációt és a klinikai fejlesztést, hogy a saját területein a cariprazine tartalmú készítményét mielőbb forgalomba hozhassa.

A Richter a világ egyik legnagyobb szteroid gyártójaként tradicionálisan jelen van a nőgyógyászati piacon. A 2010-es svájci PregLem S.A. felvásárlásával a Társaság a nőgyógyászati termékek fejlesztésébe is aktívan bekapcsolódott, mindenképp a méhmióma indikációban. A Richter 2012. február 27-én jelentette be, hogy a Társaság kizárólagos tulajdonában lévő PregLem S.A. által kifejlesztett Esmya nevű készítmény a méhmióma preoperatív kezelésének indikációjában megkapta az Európai Unió tagállamokra érvényes forgalomba hozatali engedélyt. 2013 végén az EMA pozitív véleményt adott ki a termék kétciklusú kezelése kapcsán is, amelynek eredményeképpen 2014. januárban a forgalomba hozatali engedélyt is megkaptuk erre a kezelésre. 2015. májusában az EMA kiterjesztette a forgalomba hozatali engedélyt a méhmiómák szakaszos, hosszú távú kezelésére. Az indikáció bővítés lehetőséget teremt a méhmiómák hosszú távú gyógyszeres kezelésére, valamint a műtéti beavatkozás esetleges elkerülésére. A 2016. májusában közzétett Venus I fázis III klinikai vizsgálat pozitív eredményei az 5 és 10 mg hatáserősségű ulipristal acetate hatásosságát és biztonságosságát erősítette meg a méhmiómában szenvedő nők körében. Az ulipristal acetate törzskönyvezési kérelme várhatóan 2017 második felében kerül majd benyújtásra az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalához (FDA).

A termék Fibrystal néven Kanadában már 3 éve forgalomba került és a kanadai hatóság novemberben engedélyezte annak hosszú távú alkalmazását is.

A Csoport továbbra is kiemelt szerepet tulajdonít a K+F partnerek felkutatásának és a velük való együttműködések kialakításának. Akadémiai és egyetemi intézetekkel, valamint a finn Orion céggel a kutatás korai szakaszában, míg más ipari partnerekkel elsősorban a klinikai fejlesztésben dolgozunk együtt. Nőgyógyászati termékportfóliónk

erősítésére fejlesztési együttműködési szerződéssel bírnak több céggel is (pl. Evestra). A Csoport az együttműködések körét a következő években továbbra is bővíteni kívánja. A Richter Csoport termékfejlesztési tevékenysége négy tagvállalatnál zajlik: az anyavállalatnál, a Gedeon Richter Polska-nál, a Gedeon Richter Romániánál és a Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG-nál. A fejlesztőhelyek közötti feladatkiosztást fejlesztési-üzletfejlesztési koncepció határozza meg, tekintetbe véve a rendelkezésre álló kapacitások, a szabadalmi helyzet és a speciális szaktudás rendelkezésre állását. A Richter-Themis indiai székhelyű vállalatunk hatóanyag-fejlesztési tevékenységet folytat.

A 2016-os év zárásakor 42 generikus fejlesztési és 17 licenc téma volt folyamatban. Az év folyamán 36 megújítási és fenntartási projekt zajlott, emellett a fejlesztési szakaszba lépő originális és transzfer projektek támogatása az előző évihez viszonyítva enyhén csökkent (összesen 10 projekt). Mivel a biotechnológiai és az originális fejlesztések az anyavállalatnál koncentráálódtak, a generikus témák terén felértékelődtek a leányvállalatoknál működő fejlesztő helyek (Gedeon Richter Romania S.A., Gedeon Richter Polska Sp. z o.o.). A generikus fejlesztési feladatok negyedét ezek a vállalatok végezték.

A Társaság 2016-ban forgalomba hozott 4 saját fejlesztésű és 10 licenc terméket, amelyek a bevezetés piacán újak minősülnek.

2016-ban az EU tagállamokban (köztük Magyarországon) a Társaság törzskönyvezési tevékenysége eredményeképpen – a különböző hatáserőségeket is beszámítva – 53 forgalomba hozatali engedélyt szerzett. Emellett kiemelkedő fontosságú a centralizált eljárások keretében megszerzett teriparatide pozitív elbírálása, illetve, hogy 2016. márciusában beadásra került a cariprazine európai törzskönyvi kérelme, amelynek eredménye 2017-ben várható.

Ebben az országkörben 106 megújítási engedély kérelmet küldtünk ki és 125 került a Társaság birtokába, valamint 63 engedélyt vontunk vissza.

A FÁK reláció 12 országában 39 új és 302 megújításra vonatkozó engedélykérelem került benyújtásra. A Társaság az év során 30 új engedélyt szerzett meg.

Az Egyéb országok régióba 2016-ban 112 új és 30 megújított engedélykérelmet adott ki a Richter. Az év folyamán 28 új és 37 megújított engedély került a Társaság birtokába, valamint 12 engedélyre vonatkozó kérelmet vont vissza.

Biotechnológia

A bioszimiláris készítmények fejlesztésének és előállításának magasabb szintre emelése érdekében, a Társaság 2016. július 1-től önálló szervezeti egységet hozott létre Biotechnológiai Üzletág néven.

A Richter 2004-ben (egy biotechnológiai kutatólabor létrehozásával) indította el a rekombináns biotechnológiai K+F tevékenységét. A Társaság 2007-ben, Németországban a Helm AG-vel közösen vásárolta meg a Richter-Helm BioLogics GmbH & Co. KG jogelőd cégét, amely a mikrobiális fehérjegyógyszerek kifejlesztését és gyártását végzi. A 2007-ben Debrecenben megkezdett, emlőssejtes termelésre alkalmas biotechnológiai üzem építése lezárult, az eszközpark aktiválásra került. 2012-ben sor került az első próbagyártásokra, majd 2014-ben már klinikai vizsgálatokhoz gyártott a Társaság anyagokat, így ott a legbonyolultabb fehérjegyógyszerek kereskedelmi előállítása is megvalósíthatóvá vált. 2015 folyamán két biotechnológiai termék, a pegfilgrastim és a teriparatide utolsó klinikai vizsgálatát is sikeresen befejeztük és a pozitív eredmények birtokában az ősz folyamán mindkét termékre benyújtottuk az EMA-hoz a forgalomba hozatali kérelmet. 2016. novemberében az EMA Emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények bizottsága (CHMP) pozitív véleményt adott ki, amelynek értelmében javasolja a forgalombahozatali engedély kiadását a bioszimiláris teriparatide készítmény, a Terrosa számára. A pozitív véleményt követően, 2017. január 4-én az Európai Bizottság engedélyezte a Terrosa forgalmazását. 2016. decemberében a Richter a pegfilgrasztim kérelmét visszavonta, miután a CHMP novemberben jelezte, hogy a benyújtott adatok nem elégségesek a termék haszon/kockázat elemzésének pozitív elbírálásához. Ez év októberében pedig a Társaság megállapodást kötött a koreai DM Bio által kifejlesztett monoklonális antitest, a trastuzumab, gyártási technológiájának transzferéről, valamint a készítmény fejlesztésére és értékesítésére vonatkozó licenc jogok átvételéről.

A Csoportnak a biotechnológiai termékei fejlesztésére és forgalmazására Európában a Stada céggel, Japánban a Mochida céggel, míg Koreában a DM Bio vállalattal van együttműködési szerződése.

3.2 Minőségbiztosítási tevékenység

A Csoport - termékei minőségének javítása érdekében - folytatta a korábbi években megkezdett beruházási tevékenységét. A beruházások és felújítások a tervezési szakasztól az átadásig szigorú minőségbiztosítási előírások figyelembevételével folytak, biztosítva ezáltal, hogy az új létesítményekben gyártott termékek mindenkor megfeleljenek a legszigorúbb nemzetközi követelményeknek.

A minőségbiztosítási tevékenység fejlesztésének fő irányvonalát 2016-ban a gyártási folyamatok cGMP (hatályos Helyes Gyógyszergyártási Gyakorlat) szerint történő korszerűsítésével kapcsolatos minőségbiztosítási feladatok (hatóanyag-, késztermék), valamint számos folyamatban lévő beruházás (debreceni biotechnológia, dorogi Sztteroid üzem) minőségbiztosítási támogatása jelentették.

Kiemelt feladat továbbra is a GLP (Helyes Laboratóriumi Gyakorlat) és az IT GXP megfelelés biztosítása, valamint a leányvállalatok minőségbiztosítási tevékenységének irányítása. 2016-ban nagy hangsúlyt kapott a minőségirányítási rendszer fejlesztése, a folyamatok korszerűsítése, hatékonyságának és átláthatóságának növelése informatikai rendszer fejlesztése formájában.

A Csoport vállalatainál az elmúlt évben is rendszeres volt a helyi hatóságok ellenőrzése, emellett az anyavállalatnál 2016-ban 18 partneri és 5 hatósági ellenőrzés történt.

3.3 Termelési folyamatok

A gyógyszergyártó üzemek mennyiségben mért teljesítménye a kereskedelmi igények szerint alakult: a Csoport egészét tekintve a dobozszámban mért növekedés kismértékű, mintegy 1,7 % a bázis időszakhoz képest.

A termelő leányvállalatainknál előállított készárak dobozszámban mért mennyisége mind a román, mind a lengyel vállalatunknál nőtt. Az orosz leányvállalat volumenbővülése a technológiai átadások, illetve a gyártáskihelyezés következménye.

Az indiai hatóanyag és intermediér gyártó vállalatnál a kapacitáskihasználtság nem változott jelentősen.

Termékátadások, termelési jellegű bérmunkák, illetve fejlesztések formájában intenzív, és évről évre egyre több terméket érint a termelő leányvállalatok és az anyavállalat közötti termelési kooperáció, ennek keretében, saját gyártású termékeik előállításával mellett, megbízható bérgyártó helyekké fejlődtek a Csoport lengyel, orosz és román vállalatai.

3.4 Műszaki területek

Az utóbbi években a Richter kiépítette új beszerzés-menedzsment rendszerét, elválasztva a beszerzés speciális feladatait az egyes igazgatóságok szakmai tevékenységétől. Az új struktúrában valamennyi gép, műszaki anyag és általános eszköz, valamint a vásárolt szolgáltatások egy részének beszerzése centralizált. Ez utóbbi területen kiemelésre érdemes a földgáz-, villamos energia-, a gőzellátás- valamint a hulladékártalmatlanítás-szolgáltatás beszerzése. A központosított beszerzés a folyamat-optimalizálásoknak köszönhetően 2016 során is jelentős anyagi, kapacitás- és időbeli megtakarításokat tett lehetővé. Több beszerzési területen sikeres együttműködést alakított ki a Társaság a leányvállalatokkal.

Környezetvédelem, munkaegészségügy, biztonságtechnika

A Richter Csoport kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelmi normák betartására, különösen azokban az országokban, ahol termelő tevékenységet folytat.

Az anyavállalat budapesti telephelye, dorogi fióktelepe és debreceni telephelye Egységes Környezethasználati Engedéllyel (IPPC) rendelkezik.

Az anyavállalatnál 2016-ban sikerrel zárult a Környezetvédelmi (KIR-ISO 14001) és Munkabiztonsági és Egészségügyi (MEBIR-MSZ 28001) Irányítási Rendszerek újratanúsítása, valamint a Biztonságtechnikai- és Környezetvédelmi laborok felülvizsgálata, igazolva, hogy a belső auditok, oktatások, szabályozás, teljesítményértékelés, a kockázatkezelés és a munkahelyi ártalom-mérések megfelelően zajlanak. 2016-ban először, ez a tanúsítvány a debreceni fióktelepre is kiterjedt.

A környezetvédelmi és biztonságtechnikai célú beruházási ráfordítás a 2015-ben teljesített szinten alakult a beszámolási időszakban is.

Az év folyamán nem történt súlyos technológiai, vagy tömeges baleset, továbbá nem kapott a Társaság említésre érdemes hatósági elmarasztalást, illetve bírságot. A munkavállalók egyéni védőeszköz ellátásában fennakadás nem volt.

A termelő leányvállalatok működése minden tekintetben megfelel a környezetvédelmi, egészségügyi- és biztonságtechnikai előírásoknak, amelyet a rendszeres hatósági ellenőrzések igazolnak.

3.5 Informatikai támogatási rendszer

A Csoport üzleti folyamatai az SAP-ban kerültek leképezésre. A rendszer a beszerzéstől az értékesítésig terjedő folyamat minden lépését lefedi, az egyéb, speciális, működést támogató rendszerek pedig interface-ken keresztül kapcsolódnak az SAP-hoz. Az utóbbi években a bevezetések a leányvállalatoknál folytatódtak a legfontosabb stratégiai cél, egy olyan központi informatika megteremtése érdekében, amely hatékonyan képes irányítani és felügyelni a Richter Csoport informatikai rendszereit, és ezeken keresztül alkalmas a csoportszintű stratégia és irányítási rendszer közvetítésére, a működés kiszolgálására.

Az informatikai infrastruktúra fejlesztése is a Csoport szinten megfogalmazott igényeknek megfelelően kerül fejlesztésre, így az egész vállalatcsoport informatikai háttere egy egységes, a felhasználók számára átjárható rendszerként jelenik meg. A Csoport egyes vállalatai között az Internet hálózat felett kialakított dinamikus VPN hálózat teszi lehetővé a távoli rendszerek elérhetőségét akár hang és videó kapcsolattal is.

A Csoport informatikai rendszereiben 2016-ban is jelentős fejlesztések valósultak meg, közülük a legjelentősebb eredmények, események:

- A 2016. év legnagyobb SAP projektje a Richter központi SAP rendszer verzióváltása volt. Az áttérés az új verzióra a vállalati működés különösebb megzavarása nélkül, sikeresen megtörtént.

- 2017-től a Richter beszámolója során áttér az IFRS-ekre (nemzetközi sztenderdek). Az ennek megfelelő számviteli, értékesítési és controlling folyamatok SAP-ban való leképezése szintén az idei év kiemelendő feladata volt.
- Elindult a Szerializáció, Track and Trace projekt, amelynek feladata a Richter Csoport összes gyártósorára, gyártás közbeni egyedi vonalkód író és olvasó telepítése.
- 2016-ban megkezdődött az az IT fejlesztés, amelynek keretében német vállalatunknál, a Richter-Helm BioLogics GmbH & Co-nél, bevezetésre kerül az SAP FI, CO, AM és MM modul.
- Folytatódott a 2014-ben megkezdett minőségbiztosítási terület informatikai támogatása, több fejlesztési projekt is futott ennek keretében.
- Ebben az évben is több területen (kereskedelem, kutatás, logisztika) sor került a meglévő rendszerek továbbfejlesztésére.
- Jelentős kapacitásokat kötött le az év során az IT infrastruktúra fejlesztése, amelyekkel a vállalat folyamatosan növekvő adattárolási igénye szolgálható ki.

4. Foglalkoztatáspolitikai

A Richter Csoport stratégiai célkitűzései között szerepel a változó feladatokhoz és az egyre nagyobb kihívásokhoz legjobban alkalmazkodó szervezet kialakítása, a Csoport működési képességének fejlesztése. Ennek elérésében kulcsszerepe van az emberi erőforrásnak, amely alapját képezi a folyamatos üzleti és tudományos sikereknek.

A Csoport minden tagvállalata a legnagyobb körültekintéssel jár el az új munkaerő felvételénél, kiemelt feladatként kezeli a munkavállalók szakmai fejlődésének támogatását és életminőségének javítását, valamint a magas színvonalú teljesítményt nyújtó alkalmazottak megtartását.

A Richter Csoport foglalkoztatottainak zárólétszáma 2016. december 31-én 11.892 fő volt, ebből 7.979 fő szellemi tevékenységet folytat, közülük 6.806 fő diplomás. Az anyavállalatnál ugyanekkor 6.728 fő állt alkalmazásban.

5. Beruházás

A Richter-csoport beruházási kiadásainak összege 2016. évben 36.453 MFt volt (2015-ben 33.302 MFt). A beruházási kiadások alakulásában az anyavállalatnál folyó tevékenység volt meghatározó.

A biotechnológiai üzletág esetében egy debreceni pályázat keretében Molekuláris biológiai labor kerül kialakításra, melynek koncepcionális, valamint engedélyezési terve elkészült, emellett a budapesti biotechnológiai K+F egységben eszköz beszerzésre fordított jelentős összeget a Társaság.

A Csoport budapesti gyártóhelyén, a hagyományos gyógyszer-gyártást célzó beruházások közül folytatódott az RGK VI. projekt, amely zöldmezős beruházás keretében egy új, korszerű liofilező egységet, injekciócsomagoló üzemet, mindezeket kiszolgáló magasraktárat, illetve fejlesztési célú területet foglal magában. Az épület elkészült, a szakipari munkák, az épületgépészeti és technológiai csőszerelési feladatok befejeződtek. Jelenleg a töltő-liofilező gépsor beüzemelése folyik. A hatóanyag-gyártás területén - Budapesten és Dorogon egyaránt - jellemzően kapacitás fenntartó beruházásokra került sor. Dorogon folytatódott a Szteroid II. üzemben egy jelentős, több éven keresztül zajló projekt, ami az intermedier és kromatográfiás kapacitások bővítését célozza.

A környezetvédelmi és biztonságtechnikai beruházások közül a dorogi csatornahálózat felújítása, míg az energetika területén - az ellátás biztonságának növelését szolgáló - központi rendszerek korszerűsítési munkálatai voltak jelentősebbek.

A leányvállalati beruházások közül a termelő vállalatok beruházási kiadásai emelhetők ki. Az oroszországi leányvállalatnál a befejeződött kapacitásnövelő beruházások után a termelő berendezések beszerzése - ezen belül is elsősorban a Panangin tabletta csomagolásának megszervezéséhez szükséges gépek és műszerek - kapott hangsúlyos szerepet. A romániai leányvállalatnál a földszinti gyártóterületet modernizáltuk, melynek keretében áttelepítésre került a mikrobiológiai laboratórium, valamint a gyár belső területén tereprendezési munkálatok valósultak meg (utak aszfaltozása, víz és csatornahálózat felújítása és a tűzoltó vízvezeték cseréje).

6. Kockázatkezelés

A Richter Gedeon Nyrt. kockázatkezelési irányelveivel összhangban elvégezte a Társaság szervezeti szintű kockázatértékelését. Az értékelés során a Társaság a szakértő támogatásával kidolgozott kockázatkezelési megközelítést követve beazonosította a működése szempontjából releváns stratégiai, működési, megfelelőségi és pénzügyi kockázatait, és ezeket a Társaság vezetése értékelte.

Az értékelés alapján az egyes kategóriákban az alábbi kockázatok a legjellemzőbbek:

Stratégiai kockázatok

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Makrogazdasági tényezők	A vállalat piacait érintő makrogazdasági tényezők változásának hatásai: különös tekintettel az orosz-ukrán konfliktusból eredő gazdasági válság elhúzódására, és az olaj világpiacon tartósan alacsony szintje miatti fizetőképesség romlására	<ul style="list-style-type: none"> - Főbb makrogazdasági tényezők változásának nyomon követése, hatásának beépítése a tervezésbe - Szigorítás a költséggazdálkodásban és vevőkapcsolatok terén - Helyi gyártási kapacitások rugalmas kihasználása
Verseny és árlemorzsolódás	A növekvő generikus verseny miatt csökkenő fogyasztói árak hatása a vállalat piaci helyzetére és eredményeire	<ul style="list-style-type: none"> - Versenyelőnyök beazonosítása - Fókuszálás új originális és értéknövelt termékekre - Új generikus termékek bevezetése - Rendszeres iparági és versenytárs értékelések, hatékonyságelemzések
Egészségügyi költségvetések	Az egészségügyi költségvetésekben és szabályozásokban beálló kedvezőtlen változások (árcsökkentések, emelkedő iparági különadók, támogatási korlátozások és támogatási kérelmek befogadásának elhúzódása)	<ul style="list-style-type: none"> - Piaci környezet rendszeres elemzése, jogszabályi és gyógyszer támogatási változások nyomon követése - Kapcsolattartás a hatóságokkal - Költséggazdálkodási alkalmazkodás

Működési kockázatok

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Originális és bioszimiláris K+F és gyártás kiépítése	Az originális termékek kutatásához, valamint a bioszimiláris készítmények fejlesztésének és gyártásának sikerességéhez kapcsolódó kockázat	<ul style="list-style-type: none"> - Fókuszálás a központi idegrendszeri K+F-re és a nőgyógyászati fejlesztésre - Originális kutatások és bioszimiláris fejlesztések mérföldköveinek meghatározása - A programok és a döntések értékelése a nemzetközi standardok szerint a tanácsadói testületek és nemzetközi szakértők bevonásával - Kockázatsökkentő és társfinanszírozást biztosító együttműködő partnerek bevonása
A vállalatcsoport tevékenységének komplexitása nő, diverzifikáltabb piacok	Nőgyógyászati készítmények értékesítésére és marketing támogatására specializált hálózat kiépítéséhez kapcsolódó kockázatok Nyugat-Európában, Kínában és Latin-Amerikában	<ul style="list-style-type: none"> - Vállalati szintű projektek a nőgyógyászati termékportfólió átvételére, a Finox Csoport integrálására és az Esmya bevezetésének koordinálására - A piaci jelenlét és az értékesítési hálózat erősítése Nyugat-Európában - Saját értékesítési hálózat kialakítása Latin-Amerikában - Tulajdonosi részarány növelése a kínai és a latin-amerikai érdekeltségekben
Kvalifikált munkaerő	A kulcsfeladatokat ellátó munkavállalók megtartásához, illetve a kvalifikált munkaerő biztosításához kapcsolódó kockázat	<ul style="list-style-type: none"> - HR stratégia rendszeres felülvizsgálata - Képzési tervek, karrier-/utánpótlási programok - Ösztönzési és teljesítményértékelési rendszer - Optimális létszám keretek meghatározása - Minőségi csere, magas színvonalú munkát végző munkaerő megtartása

Megfelelőségi kockázatok

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Egészségügyi hatósági szabályozás Magas minőségi követelmények a vevők részéről	A hatósági szabályozásoknak való megfeleléshez kapcsolódó kockázat, Az originális termékek piacra vitele miatt gyakoribb inspekciók	- Minőségirányítási rendszerek és standard működési eljárások alkalmazása - A hatósági követelményeknek való megfelelés nyomon követése - Külön projektek az inspekciós felkészülésre
Szellemi termékek, szabadalmak és peres eljárások	A vállalati szabadalmakkal, illetve a szabadalmi jogokkal kapcsolatos kockázat	- Szabadalmak és szellemi termékek folyamatos értékelése és nyomon követése - Szabadalmi jogok érvényesítése - Kockázatesőkkentő megállapodások kötése
Szerződések és kötelezettségek	A szerződéses feltételek és kötelezettségek kezelésére, betartására vonatkozó kockázat	- Központosított szerződéskötési folyamat - Speciális szerződések kiemelt kezelése - Globális megfelelési program bevezetése

Pénzügyi kockázatok

Kockázat	Kockázat leírása	Kiemelt kockázatkezelési eljárások
Követeléskezelés és behajtás	A pénzbevételek, vevői kintlévőségek behajtása Régiókra jellemző vevői kockázatok	- Vevőminősítés és a fizetési feltételek és értékesítési limitek meghatározása - Követelésállomány rendszeres felülvizsgálata - FÁK vevők hiteleinek növekvő arányú biztosítása a MEHIB-nél
Devizaárfolyam	Árfolyamkockázat kezelése a megváltozott deviza szerkezetben	Éves nyitott devizapozíciók kalkulációja, devizaárfolyamok folyamatos nyomon követése
Tőkeszerkezet, készpénzkezelés, pénzügyi befektetések Adózási kockázatok	A vállalat készpénz igényének és pénzállományának menedzselése Finanszírozási biztonság fenntartása az akvizíciós kiadások mellett	- Cash-flow tervek kidolgozása és nyomon követése - Pénzügyi befektetési szabályzat a befektetési kockázat kezelésére - Cash-Pool rendszer bevezetése - Felkészülés az adókedvezmény hatósági ellenőrzésére

7. Mérlegfordulónap után bekövetkezett események

2016. január 4-én a Richter bejelentette, hogy az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) befogadta a Richter által benyújtott bioszimiláris teriparatide törzskönyvezési kérelmét, amelynek referencia terméke az Eli Lilly cég Forteo márkanevű készítménye. A bioszimiláris teriparatide a Társaság leányvállalatának, a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. KG.-nak a fejlesztése. Az érvényben lévő licenc megállapodások értelmében a bioszimiláris teriparatide piaci bevezetését a földrajzi Európa területén a Richter-Helm BioTec GmbH & Co. és a Stada saját márkaneve alatt tervezi, az originális termék szabadalmi védettségének lejáratát követően. 2016. november 14-én az EMA Emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények bizottsága (CHMP) pozitív véleményt adott ki a készítménnyel kapcsolatban, amelynek értelmében javasolja a forgalombahozatali engedély kiadását a bioszimiláris teriparatide készítmény, a Terrosa számára. A pozitív véleményt követően, 2017. január 4-én az Európai Bizottság engedélyezte a Terrosa forgalmazását.

2017. január 17-én a Richter és az Allergan plc közzétették a két tervezett fázis III klinikai vizsgálat közül a másodiknak, a Venus II-nek pozitív eredményeit. A vizsgálat az 5 és 10 mg hatáserősségű ulipristal acetate hatásosságát és biztonságosságát vizsgálta rendellenes vérzést okozó méhmiómában szenvedő nők körében, és a 2016. májusában közzétett Venus I vizsgálat eredményeit erősítette meg. Az ulipristal acetate törzskönyvezési kérelme várhatóan 2017 második felében kerül majd benyújtásra az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalához (FDA).

2017. január 19-én a Társaság bejelentette, hogy forgalmazási megállapodást kötött az Allergan plc-vel annak levonorgestrel hatóanyagot kibocsátó, méhen belüli eszközének értékesítéséről. A Richter a készítményt Levosert® márkanev alatt forgalmazhatja Nyugat-Európában és más európai országokban. A készítmény már megkapta a nemzeti forgalomba hozatali engedélyeket a nyugat-, valamint az észak-európai országokban, amelyek többségében az Allergan a terméket már bevezette. A közép- és kelet-európai régió legtöbb piacán a Richter jelenleg is értékesíti a Levosert®-et, az Uteron Pharma-val 2011-ben kötött szerződésnek megfelelően. A megállapodás értelmében a szerződés aláírásakor a Richter mérföldkő kifizetést teljesít. Emellett, a termék bevezetését követően

további, forgalomhoz kötött royalty bevételekre és mérföldkő kifizetésekre is jogosulttá válik az Allergan.

2017. év elején a Richter és a Bayer a Lisvy termékvisszahívással kapcsolatban megállapodott a visszahívott készletek költségeinek megtérítéséről.

A számviteli törvény a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok egyedi beszámolási célokra történő hazai alkalmazását 2017. január 1-jétől kötelezővé teszi azon vállalkozások számára, amelyek értékpapírjait az EGT bármely tagállamának szabályozott piacán forgalmazzák. Ezen rendelkezés alapján 2017. január 1-től a Richter számára kötelező az IFRS-ek egyedi beszámolási célokra történő alkalmazása. 2017. január 1-jétől a Richter IFRS-ek szerint készíti el beszámolóit.

2017. februárjában, az utolsó 9 %-os tulajdoni hányad kivásárlásával, a Richter kizárólagos tulajdonosává vált a GRMed Company Limited vállalatnak. Ezzel a részlettel, a Társaság kötelezettség állományában eddig is nyilvántartott halasztott vételár teljes egészében kifizetésre került.

A Társaság vezetésének nincs tudomása egyéb, a mérlegfordulónap után bekövetkezett és az üzletmenet szempontjából fontos eseményről.

8. Jövőre vonatkozó kilátások

A Csoport stratégiai célkitűzései között szerepel továbbra is a magyarországi és a hagyományos piaci pozíciók (FÁK, Közép-Kelet Európa) megtartása és a piaci jelenlét erősítése a gyógyszerpiac egészét átható, egyre súlyosabb problémák (árlemorzsolódás, támogatások szigorítása, ár-kontroll, stb.) ellenére.

A Csoport az Európai Unióban, elsősorban az EU 15-ben, és Kínában a piaci jelenlét erősítésére összpontosít és a kivitel fokozására, az Egyesült Államokban az elért pozíciók megtartására és új hosszú távú kutatási-fejlesztési együttműködések kialakítására meglévő és új partnerekkel.

Ezeket a célokat a Csoport Magyarországon, a FÁK régióban és Európában a saját hálózat hatékonyságának javításával, Nyugat-Európában saját marketing hálózat erősítésével, az USA-ban stratégiai partnerekkel és hosszú távú szerződések révén valósítja meg. A Társaság, a különböző akvizíciók hatására, közvetlen formában jelenik meg a világ leggyorsabban növekvő gyógyszerpiacain (Kína, illetve latin-amerikai régió).

A Richter Csoport jövője, a piaci pozíciók jövőbeli erősítése szempontjából kiemelkedő jelentőségű az originális kutatás és fejlesztés sikeressége, melyet a központi idegrendszeri területen végez. A specialty stratégia második pillére a nőgyógyászati portfólió bővítése. A 2010-ben a Grünenthal-tól megvásárolt nőgyógyászati termékportfólió és a svájci akvizícióból származó Esmya termék, valamint a 2016-ban megvásárolt készítmény, a meddőség kezelésére szolgáló Bemfola jövőbeli hozzáadott értéke szignifikánsan erősíti a Csoport niche területét, a nőgyógyászatot, melyet a hagyományos piacokon működő egységek és az újonnan alapított nyugat-európai marketinghálózat támogat a leginkább. A Csoport célja továbbra is, hogy a szteroid hatóanyagokban és az orális fogamzásgátló készítményekben speciális kínálatot nyújtó nőgyógyászati termékcsoportja - amely 2012-ben az originális Esmya-val, 2016-ban pedig a Bemfola-val egészült ki - az összes árbevétel emelkedésénél gyorsabban növekedve az éves eladásoknak egyre nagyobb százalékát képviselje.

A bioszimiláris gyógyszerek fejlesztése és a gyártásukat lehetővé tevő nagy értékű beruházás pedig a Csoport „specialty” stratégiájának harmadik pillére.

A fentiek mellett a Richter törekszik a hagyományos termékportfólió nyújtotta piaci lehetőségek maximális kihasználására is.

A Richter Csoport jövőbeli árbevételének és eredményességének biztosítása, növelése érdekében kiemelt feladatának tartja továbbá a kutatás-fejlesztés hatékonyságának, a szervezet működési képességének folyamatos javítását minden funkcionális területen.

RICHTER GEDEON

Alapítva 1901-ben

NYILATKOZAT

Alulírott **Bogsch Erik**, mint a **Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt.** (székhelye: 1103 Budapest, Gyömrői út 19-21., cégjegyzékszám: 01-10-040944) /a továbbiakban: Társaság/ önálló aláírásra jogosult vezérigazgatója, a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapírokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség részletes szabályairól szóló 24/2008. (VIII.15.) PM rendelet I. melléklete 3.4.-3.5. pontjaiban foglaltaknak megfelelően ezúton

kijelentem

miszerint

- (1) az alkalmazható számviteli előírások alapján, a legjobb tudásunk szerint elkészített 2016. évre vonatkozó és a Társaság közgyűlése által jóváhagyott összevont (konszolidált) éves beszámoló valós és megbízható képet ad a Társaság és a konszolidációba bevont vállalkozások eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, nyereségéről és veszteségéről; valamint
- (2) a vezetőség által készített összevont (konszolidált) üzleti jelentés megbízható képet ad a Társaság és a konszolidációba bevont vállalkozások helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertette a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket; továbbá hogy
- (3) a Társaság, mint a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 1606/2002/EK rendelet 4. cikke hatálya alá tartozó kibocsátó az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett nemzetközi számviteli standardoknak megfelelően állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját.

Kelt: Budapest, 2017. április 26.

Bogsch Erik
vezérigazgató

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt.